

Bundel - Algemeen Bestuur van 1 november 2023

- 1 Opening, mededelingen en vaststellen agenda
Afmelding ontvangen van Jelle Beemsterboer, gedeputeerde Provincie NH.
01 Agenda AB 01 november 2023
01 Bijlage 1 Brief financiële situatie gemeente Uitgeest
01 Bijlage 2 Brief min IenW bestuurlijke bijeenkomst aanpak milieucriminaliteit
01 Bijlage 3 Brief IenW 2jaarlijks onderzoek kwaliteit uitvoering VTH
- 2 Notulen AB vergadering 19 juli 2023
02 Notulen AB vergadering 19 juli 2023
- 3 Tweede tertaalrapportage 2023 (januari tm augustus)
Naar aanleiding van de DB vergadering van 11 oktober jl. worden er nog een aantal aanpassingen in de rapportage gedaan, waardoor deze later alsnog zal worden toegevoegd aan de IBabs stukken.
03 Besluit 2023-015 Bestuursrapportage T2 2023
03 Bijlage 1 Bestuursrapportage T2-2023
- 4.A Controleprotocol 2023
04A Besluit 2023- 016 Controleprotocol 2023
04A Bijlage 1 Controleprotocol ODIJ
- 4.B Financiële verordening, artikel 212 Gemeentewet
04B Besluit 2023- 017 Financiële Verordening artikel 212 Gemeentewet
04B Bijlage 1 Financiële verordening art 212 GW
- 4.C Controleverordening GR ODIJmond, artikel 213 Gemeentewet
04C Besluit 2023- 018 Controleverordening artikel 213 Gemeentewet
04C Bijlage 1 Controleverordening art 213 GW
- 5 Stand van zaken wijziging GR ODIJmond en plan van aanpak
05 Besluit 2023- 019 Wijziging GR ODIJmond en PlvA
05 Bijlage 1 PlvA Wijziging GR ODIJmond
05 Bijlage 2 Algemeen Mandaat-, volmacht- en machtigingsbesluit GR ODIJmond
05 Bijlage 3 GR ODIJmond aanpassingen Wqr notitie
- 6 Aanwijzings- en benoemingsbesluit archivaris ODIJmond
06 Besluit 2023-020 Aanwijzings- en benoemingsbesluit archivaris NHArchief
- 7 Interbestuurlijk Programma ter versterking VTH stelsel
07 Besluit 2023- 021 IBP versterking VTH stelsel
07 Bijlage 1 Brief IenW iz robuuste omgevingsdiensten en verzoek toetsing
07 Bijlage 2 Notitie robuuste omgevingsdiensten
07 Bijlage 3 Toetsingskader robuuste omgevingsdiensten
- 8 Rondvraag en Sluiting

<p>Aan: mevrouw Brigitte van den Berg de heer Jeroen Verwoort mevrouw Ani Zalinyan de heer Robbert Berkhout de heer Jeroen Schalkwijk de heer Jelle Beemsterboer de heer Jan Schouten de heer Mario Hegger mevrouw Rosemarijn Dral mevrouw Jacobien van Boeijen mevrouw Astrid van de Weijenberg de heer Kees Schilder mevrouw Anneke Grummel de heer Martijn Hendriks de heer Henk Wijkhuizen de heer Just Zandhuis mevrouw Greet Veltman</p>	<p>gemeente Beverwijk gemeente Velsen gemeente Heemskerk gemeente Haarlem gemeente Wormerland Provincie Noord-Holland gemeente Uitgeest gemeente Purmerend gemeente Oostzaan gemeente Landsmeer gemeente Waterland gemeente Edam-Volendam gemeente Heemstede gemeente Zandvoort gemeente Bloemendaal Omgevingsdienst IJmond Omgevingsdienst IJmond</p>
---	--

De directeur van Omgevingsdienst IJmond nodigt u hierbij uit tot het bijwonen van de vergadering van het **Algemeen Bestuur**.

Datum : 01 november 2023
Locatie : Ruimte 0.2 kantoor OD IJmond Beverwijk
Inloop : 14:00 – 15:30

Agenda

01.	<p>Opening, mededelingen en vaststellen agenda</p> <p>Mededelingen: . Ingekomen stukken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brief financiële situatie gemeente Uitgeest - Brief min. IenW bestuurlijke bijeenkomst aanpak milieucriminaliteit, 29 januari 2024 - Brief min. IenW 2-jaarlijks onderzoek kwaliteit uitvoering VTH 		<p>1)kennisnemen 1)kennisnemen 1)kennisnemen</p>
02.	Notulen AB vergadering 19 juli 2023		1)vaststellen
03.	<p>Bestuursrapportage T2-2023 inhoudelijk Een overzicht van de opvallende gebeurtenissen en bijzonderheden in de uitvoering en bedrijfsvoering van onze vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken op milieu- en onze bouwtaken, (RO)advies, onze duurzaamheidsprojecten en programma's.</p> <p>Bestuursrapportage T2-2023 financiën en personeel Dit deel geeft u inzicht in de voortgang van werkzaamheden en financiën over het 2e tertaal (mei-aug). Het geeft u de mogelijkheid toe te zien op onze voortgang en de begroting 2023 en waar nodig bij te stellen.</p>	2023- 015	1)vaststellen
04.A	<p>Controleprotocol 2023 Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de Omgevingsdienst IJmond.</p>	2023- 016	1)vaststellen

	Met ingang van boekjaar 2023 legt het Dagelijks Bestuur een rechtmatigheidsverantwoording af. De accountant controleert de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording op het getrouwe beeld.		
04.B	Financiële verordening, artikel 212 Gemeentewet In de verordening 212 zijn de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de GR ODIJmond opgenomen. De verordening treedt in werking per 1 januari 2023.	2023- 017	1)vaststellen
04.C	Controleverordening GR ODIJmond artikel 213 Gemeentewet De controleverordening bevat de uitgangspunten voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond. De voornaamste wijziging heeft betrekking op de rechtmatigheidsverantwoording. Met ingang van boekjaar 2023 legt het Dagelijks Bestuur verantwoording af over de rechtmatigheid. De accountant toetst het getrouwe beeld van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde rechtmatigheidsverantwoording.	2023- 018	1)vaststellen
05.	Stand van zaken wijziging Gemeenschappelijke Regeling ODIJmond en plan van aanpak Door de gewijzigde omstandigheden (inwerkingtreding OW) mbt wijziging van de GR ODIJmond, heeft de directeur de opdracht gekregen een plan van aanpak op te stellen en het besluitvormingsproces voor één juli 2024 af te ronden.	2023- 019	1)vaststellen
06.	Aanwijzings- en benoemingsbesluit archivaris ODIJmond Vanuit het Noord-Hollands Archief dient er een archivaris te worden aangesteld.	2023- 020	1)vaststellen
07.	Interbestuurlijk Programma Versterking VTH stelsel Van gedachten wisselen over de ontwikkelingen vanuit het IBP over het proces dat we doorlopen om tot een bestuurlijk gedragen plan van aanpak te komen in relatie tot het IBP.	2023- 021	1)presentatie
08.	Rondvraag en Sluiting		

de voorzitter,

namens deze,

J. Zandhuis

(e.v. AB vergadering: 13 december 2023)

Omgevingsdienst IJmond	
Zaaknummer	1849
Documentnummer	
19 JULI 2023	
Behandelaar	RHO
Opmerking	

gemeente
UITGEEST

Omgevingsdienst IJmond

t.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 325
1940 AH Beverwijk

Ons kenmerk:
Zaaknummer:
Uw brief van: n.v.t.
Uw kenmerk: n.v.t.
Verzenddatum:

Bijlage(n): n.v.t.

Onderwerp: Financieel situatie gemeente Uitgeest

Geacht bestuur,

Onlangs hebt u van de gemeenteraad van de gemeente Uitgeest een (positieve) zienswijze ontvangen ten aanzien van uw begroting 2024. In de raadsvergadering van 22 juni jl. heeft het college toegezegd om bij de besturen van de gemeenschappelijke regelingen, waar de gemeente Uitgeest aan deelneemt, aandacht te vragen voor de financiële situatie van Uitgeest.

De gemeente Uitgeest ziet al vanaf 2024 substantiële begrotingstekorten (ruim anderhalf miljoen structureel) op zich af komen die niet gedicht kunnen worden met maatregelen die geen of weinig maatschappelijke impact zullen hebben. De begroting van Uitgeest omvat € 34 miljoen aan lasten; € 13,3 miljoen hiervan betreft bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen waar gemeente Uitgeest aan deelneemt. Graag gaan wij met u, en het algemeen bestuur, in gesprek over de mogelijke ombuigingen met als doel om voorstellen in kaart te brengen die bij de kadernota 2025 meegenomen kunnen worden.

Slot

Mocht u naar aanleiding van dit schrijven vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de gemeentecontrollers van Uitgeest dan wel de bestuursadviseur van Uitgeest: de heer Pieter Bas Opheij (pieterbasopheij@debuch.nl / 0611186143: gemeentecontroller), de heer Marco Jonker (marcojonker@debuch.nl / 0636317033: gemeentecontroller) en de heer Denan Slatina (denanslatina@debuch.nl / 0625756251: bestuursadviseur).

Met belangstelling kijken wij uit naar uw reactie.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Uitgeest,

Garmt Kolhorn
gemeentesecretaris

Sebastiaan M. Nieuwland
burgemeester

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Bestuurskern

Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

S.M. Vernij
Beleidsmedewerker

M +31(0)6-15474205
susan.vernij@minienw.nl

Datum 21 september 2023
Betreft Nieuwe datum: bestuurlijke bijeenkomst aanpak
milieucriminaliteit

Geachte bestuurder,

Uit naam van demissionair staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, Vivianne Heijnen, heb ik u in deze zomer een save the date gestuurd voor de Bestuurlijke conferentie Aanpak milieucriminaliteit op 1 november a.s. Deze conferentie vormt het vervolg op de eerste bestuurlijke bijeenkomst over de aanpak van milieucriminaliteit die op 7 februari 2022 heeft plaatsgevonden.

Door omstandigheden kan de conferentie helaas niet op 1 november plaatsvinden. De reservering in uw agenda voor de bestuurlijke conferentie op 1 november van 13.00-17.00 kan dus worden geschrapt. De nieuwe datum voor de volgende bestuurlijke conferentie Aanpak milieucriminaliteit is:

maandag 29 januari 2024, van 13.00-17.00.

Het doel van de bestuurlijke conferentie is om de bestuurlijke aandacht en samenwerking op het gebied van de aanpak van milieucriminaliteit te vergroten. In het programma zal ruimte zijn de ontwikkelingen op dit gebied te bespreken, en zal worden geïnformeerd over de resultaten uit pijler 2 van het Interbestuurlijk Programma versterking VTH stelsel. Ook kunt u aan de hand van inspirerende praktijkvoorbeelden en dilemma's met andere bestuurders en directeurs van Openbaar Ministerie, politie en omgevingsdiensten van gedachten wisselen. De officiële uitnodiging met meer informatie over het programma volgt in oktober.

Ik zie uit naar uw aanwezigheid en een leerzame conferentie!

Met vriendelijke groet,

Directeur Omgevingsveiligheid & Milieurisico's,

Mr. Judith Elsinghorst

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/267703

Uw kenmerk
172886.22U

Bijlage(n)
3

Datum 5 oktober 2023
Betreft Aanbieding tweejaarlijks onderzoek kwaliteit uitvoering
VTH en beantwoording toezeggingen

Geachte voorzitter,

Met deze brief ga ik in op een aantal toezeggingen waarmee ik de vragen in uw brief van 11 juli 2023¹ beantwoord.

Toezegging T15122: rijkspartijen in het VTH-stelsel

Als onderdeel van de kwaliteitsborging binnen het VTH-stelsel vindt iedere twee jaar op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) een onderzoek plaats naar de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken. Dit jaar is ter uitvoering van toezegging T15122 ook gekeken naar de rol van de rijkspartijen in het VTH-stelsel. Met dank aan alle partijen voor hun inzet, bied ik u het eindrapport "Omgevingsdiensten in Beeld 2023" aan (bijlagen 1 en 2).

Dit jaar bestond het tweejaarlijks onderzoek uit een kwantitatief deel waarin de cijfers van het onderzoek 'Omgevingsdiensten in Beeld' uit 2021 zijn geactualiseerd en een kwalitatief deel dat voortborduurde op de kwalitatieve onderzoeken uit 2017 en 2019. Hierbij is extra aandacht besteed aan een aantal actuele onderwerpen binnen het VTH-stelsel. Daarnaast dient het onderzoek als nulmeting voor het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBT VTH).

Ik ben blij dat de onderzoekers constateren dat er positieve ontwikkelingen in gang gezet zijn in het VTH-stelsel. Kwantitatief vertaalt dit zich naar een zichtbare groei van personeel en budget bij de omgevingsdiensten. Tegelijkertijd doet het rapport meerdere constateringen die aandacht behoeven, zoals het achterblijven van actualisatie van vergunningen, het voldoen aan wettelijke verplichtingen actualisering en verbetering van beleid en wetgeving om hun taken effectief en efficiënt te kunnen uitvoeren. Ik ga met alle partijen in het VTH-stelsel in gesprek om hier vervolg aan te geven.

Zoals toegezegd aan Uw Kamer (**T15122**) is in het tweejaarlijks onderzoek voor het eerst gekeken naar de rol van tenminste de rijkspartijen Rijkswaterstaat (RWS) en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) binnen het VTH-stelsel. U treft de onderzoeksresultaten aan in onderdeel D van het hoofrapport.

¹ kenmerk 172886.22U

Een scherpe afbakening van de rijkstaken in het VTH-stelsel bleek lastig. De onderzoekers bevelen aan om in toekomstige onderzoeken een scherpe afbakening vast te stellen welke aspecten in het VTH-stelsel onderzocht moeten worden. Hierbij kijk ik ook naar de acties van het IBP VTH om te komen tot een toekomstige Staat van VTH.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/267703

De onderzoekers constateren dat de datakwaliteit binnen het VTH-stelsel zorgelijk is. Het gebrek aan uniforme registratie van gegevens door omgevingsdiensten maakt dat de onderzoekers en de omgevingsdiensten veel inspanningen moesten leveren om tot de benodigde data te komen. Ook hebben de onderzoekers de keuze gemaakt om onbetrouwbare data niet weer te geven in het rapport. De onderzoekers doen de aanbeveling om de datakwaliteit te verbeteren. Samen met alle partijen in het VTH-stelsel pak ik deze aanbeveling op.

Toezegging T02877: voortgang interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH)

De minister voor Milieu en Wonen heeft Uw Kamer, naar aanleiding van een vraag van de leden Nooren (PvdA), Kluit (GroenLinks), Janssen (SP), Klip-Martin (VVD) en Rietkerk (CDA), toegezegd de uitvoeringsagenda VTH aan de Kamer aan te bieden vóór de zomer van 2020. Inmiddels is het traject van de uitvoeringsagenda VTH opgegaan in het IBP VTH. In augustus 2022 is het IBP VTH van start gegaan. Binnen het programma wordt door alle partijen hard gewerkt aan de opvolging van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen² en de Algemene Rekenkamer.³

In reactie op toezegging **T02877** kan ik u melden dat twee keer per jaar een voortgangsrapportage van het IBP VTH wordt opgesteld en aan de Tweede Kamer wordt toegestuurd. Dit is gebeurd bij de Kamerbrieven van 18 januari 2023 en 4 juli 2023.⁴ De volgende voortgangsrapportage wordt in december a.s. verwacht.

Voor de uitvoering van het IBP VTH zijn de middelen uit het coalitieakkoord beschikbaar gesteld. Een overzicht van de beschikbare middelen heb ik opgenomen in mijn brieven van 8 juli 2022 en 21 oktober 2022⁵ aan de Tweede Kamer. In de bijlage van mijn brief van 21 maart jl. aan de Tweede Kamer zijn de beschikbare middelen nader onderverdeeld per pijler.⁶

Toezegging T02871: taak gemeenten bij opstellen milieueffectrapportages

Ik heb u naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (GroenLinks) toegezegd om gemeenten eraan te herinneren dat het opstellen van milieueffectrapporten (MER'en) tot hun takenpakket hoort. Uw Kamer verneemt graag of de gemeenten hierover al benaderd zijn.

Ik kan u melden dat ik op drie manieren gemeenten heb benaderd over hun taak in het opstellen van milieueffectrapporten. Voor het daadwerkelijk benaderen van de gemeenten is ervoor gekozen om aan te sluiten bij de kennisdagen per provincie die de Commissie m.e.r. organiseert onder de naam "De Commissie

² Kamerstukken 22 343 en 28 663, nr. 295.

³ Kamerstukken 22 343, nrs. 294 en 297.

⁴ Kamerstukken 22 343 nrs. 351 en 360.

⁵ Kamerstukken 22 343 nrs. 336 en 348.

⁶ Kamerstuk 22 343 nr. 352.

komt naar...".⁷ Dit is een op maat gemaakte programma voor de bestuurders en medewerkers van gemeenten en provincie. In 2022 waren er kennismiddagen in Flevoland, Friesland en Overijssel. In 2023 zijn inmiddels Groningen, Zuid-Holland en Limburg aan de beurt geweest en volgt nog een kennismiddag met Noord-Brabant. In 2024 volgen Utrecht en Gelderland. Vanuit mijn ministerie is er ondersteuning geboden aan de Commissie m.e.r. om die kennis weer verder te verspreiden.

Daarnaast is afgelopen jaar het onderwerp milieueffectrapportage geagendeerd bij het Bestuurlijk Omgevingsberaad en bij het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving. Het staat ook geagendeerd voor het Bestuurlijk Overleg Mobiliteit. Bij deze overleggen zitten vertegenwoordigers van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) aan tafel en hen wordt gevraagd om de kennis actief te delen met hun eigen leden.⁸

Tot slot is veel aandacht besteed aan het beschikbaar maken van de kennis. Voor onder andere de gemeenten is voor informatie en kennis over milieueffectrapportage het kenniscentrum van het Rijk beschikbaar, maar ook de onafhankelijke Commissie m.e.r. en de commerciële adviessector.⁹

Toezegging T02873: aantonen toepasbaarheid best beschikbare technieken

Uw Kamer merkt op dat in mijn reactie niet wordt ingegaan op de kern van de toezegging, te weten "bij de doorlichting van het milieurecht te bezien waar de bewijslast betreffende best beschikbare technieken (BBT) ligt bij het aanpassen van vergunningen". Uw vraag ziet meer specifiek op de situatie dat een bevoegd gezag ambtshalve een vergunning wenst aan te passen en BBT verplichtend oplegt. Is het vervolgens aan het bevoegd gezag om toepasbaarheid bij het bedrijf van de opgelegde BBT aan te tonen of is het aan het bedrijf om aan te tonen dat de opgelegde BBT mogelijk niet toepasbaar is? U verzoekt mij om op dit specifieke punt aan te geven wat is ondernomen ter uitvoering van de toezegging. Ik ga hier in het navolgende op in.

Als het bevoegd gezag de vergunning ambtshalve wil aanpassen, ligt het initiatief bij het bevoegd gezag en moet de vergunninghouder informatie verschaffen om BBT vast te stellen. Als het bevoegd gezag het initiatief neemt, kan dat op basis van twee actualisatieverplichtingen: er is een nieuwe BBT conclusie (art 5.10 lid 1 Besluit Omgevingsrecht) of er blijkt uit beoordeling van de vergunningssituatie dat actualisatie noodzakelijk is (art 2.30 Wabo en artikel 5.10 lid 2 Besluit Omgevingsrecht).

Het bevoegd gezag verbindt voor zover nodig aan de omgevingsvergunning voorschriften die leiden tot de toepassing van andere technieken dan die uit de oorspronkelijke vergunningaanvraag. Dit staat in [artikel 2.31a lid 1 van de Wabo](#).

⁷ Zie ook Kamerstukken I 2022/23, 34287, X, blz. 6.

⁸ Zie ook Kamerstukken I 2021/22, 34287, R, waarin is toegezegd om milieueffectrapportage ook bestuurlijk onder de aandacht te brengen.

⁹ Zie ook Kamerstukken I 2021/22, 34287, T (antwoord op vraag hoe de regering de kennis en kunde ten aanzien van de MER'en en mer-beoordelingen in ambtelijke organisaties wil laten groeien) en Kamerstukken I 2021/22, 34287, Q, waarin is aangegeven hoe via het Informatiepunt Leefomgeving (inclusief de helpdesk) en het programma Aan de Slag met de Omgevingswet met webcolleges en (live) webinars zowel ambtenaren en bestuurders maar ook initiatiefnemers en burgers laagdrempelig de benodigde informatie kunnen krijgen over de werking en de verplichtingen van mer.

Dit biedt het bevoegd gezag ruimte om, voor zover nodig, af te wijken van de grondslag van de aanvraag. In dat geval moet het bedrijf informatie verstrekken aan het bevoegd gezag over de maatregelen die getroffen kunnen worden. Het is aan het bevoegd gezag om te bepalen of deze informatie afdoende is en hoe ver BBT kan worden voorgeschreven. Van het toepassen van de bevoegdheid tot ambtshalve wijziging maakt het bevoegd gezag natuurlijk geen gebruik als het bedrijf uit eigen initiatief wil overstappen op een nieuwe technologie. Indien het bedrijf het hier niet mee eens is, is bezwaar en beroep op de revisievergunning mogelijk zoals [ECLI:NL:RBNHO:2023:4579](#). Concluderend kan gesteld worden dat het bedrijf voldoende gegevens moet aanleveren aan het bevoegd gezag of aan BBT wordt voldaan. Het bevoegd gezag bepaalt of de kwaliteit en omvang van de informatie afdoende is voor de beoordeling.

Toezegging T02892: effecten van piekgeluiden overdag op de gezondheid

De minister voor Milieu en Wonen heeft Uw Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Moonen (D66), toegezegd om te kijken of in de brief over het rapport over de WHO-richtlijnen ter uitvoering van de motie-Schonis ook nader kan worden ingegaan op de pieknormen in relatie tot slaapverstoring, met specifiek aandacht voor mensen die overdag slapen. De minister heeft destijds aangegeven dat piekgeluiden overdag over het algemeen niet tot slaapverstoring leiden, maar dat goed zou zijn om te na te gaan of er reden is hier nader naar te kijken. In de WHO-richtlijnen en het hierover opgestelde rapport ter uitvoering van de motie-Schonis (en de bijbehorende brief), is geen aandacht besteed aan slaapverstoring buiten de nachtperiode. Er is op basis van de WHO-richtlijnen en het rapport dan ook geen aanleiding om standaard iets in de regelgeving op te nemen voor de bescherming tegen slaapverstoring overdag. In het Besluit Kwaliteit Leefomgeving is bepaald dat het geluid van activiteiten aanvaardbaar moet zijn. Gemeenten kunnen op een bijzondere locatie maatwerkvoorschriften opstellen om de aanvaardbaarheid van geluid voor specifieke groepen te waarborgen.

Toezegging T02898: handhaving brommers en andere lawaai makende mobiliteit

De Minister voor Milieu en Wonen heeft Uw Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Crone (PvdA), toegezegd het punt van handhaving van geluidproductie van brommers en andere lawaai makende mobiliteit in gesprekken met de VNG onder de aandacht te brengen. Handhaving door het lokaal bevoegd gezag is een belangrijke oplossing bij overlast door piekgeluid van voertuigen waarvan het geluid de emissienormen overschrijdt, hetzij door illegale aanpassingen aan het voertuig, hetzij door het gedrag van de bestuurder. Het ministerie van IenW werkt nu samen met een aantal grote gemeenten en de RDW aan het ondersteunen van decentrale overheden bij de aanpak.¹⁰ Dit gebeurt binnen het kader van het Gemeentelijk Netwerk voor Mobiliteit en Infrastructuur (GNMI), een netwerk dat vraagstukken vanuit gemeenten onder de aandacht brengt van de VNG.

Met deze brief heb ik diverse toezeggingen beantwoord. Over de toezegging T02884 bericht ik u in een aparte brief.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen

¹⁰ Zie ook Kamerstukken II 2022/23, 29383, nr.404.

Notulen vergadering van het Algemeen Bestuur

Datum: 19 juli 2023

Aanwezig:

Mevrouw B. v/d Berg	gemeente Beverwijk (voorzitter)
de heer J. Schalkwijk	gemeente Wormerland
mevrouw A. Zalinyan	gemeente Heemskerk
de heer R. Berkhout	gemeente Haarlem
de heer M. Hendriks	gemeente Zandvoort
mevrouw R. Dral	gemeente Oostzaan
de heer M. Hegger	gemeente Purmerend
mevrouw A. v/d Weijenberg	gemeente Waterland
mevrouw A. Grummel	gemeente Heemstede
de heer J. Schouten	gemeente Uitgeest
de heer K. Schilder	gemeente Edam-Volendam
directeur J. Zandhuis	Omgevingsdienst IJmond
beleidsadviseur	Omgevingsdienst IJmond
controller	Omgevingsdienst IJmond

Afwezig:

de heer S. Dinjens	gemeente Velsen
de heer H. Wijkhuisen	gemeente Bloemendaal
mevrouw J. van Boeijen	gemeente Landsmeer
de heer J. Olthof	Provincie Noord-Holland

01. Opening en welkom

De voorzitter opent de vergadering en heet eenieder welkom.

01A. Voorstelronde portefeuillehouders

Er volgt, als extra kennismaking met de ODIJ directeur, een korte voorstelronde van alle aanwezige portefeuillehouders milieu en gedeputeerde in deze vergadering.

01B. Terugkoppeling visitatie door OD.NL vanuit het interbestuurlijk programma

De directeur geeft aan dat de visitatie een vervolg is op de conclusies uit de Commissie Van Aartsen. Het betrof een 2-daagse toetsing door andere omgevingsdiensten, waarvan tot nu toe alleen een informele terugkoppeling is geweest. De eindrapportage wordt over 3 weken verwacht.

De informele terugkoppeling was positief, waarbij onze interne zelforganisatie als uniek en vernieuwend werd omschreven. Ook wordt de eigen opleiding tot milieutoezichthouder in samenwerking met ODNZKG beschreven als 'pareltje' die als voorbeeld kan dienen in den lande. Verbeterpunten betreffen onder andere de robuustheid van de dienst, waarin een gevaar met betrekking tot financiering en omvang wordt gezien.

01C. VNG motie I.Z. financiering bodemtaken na inwerkingtreding Omgevingswet

Mevrouw Dral heeft namens alle AB-gemeenten een motie opgesteld, die is behandeld bij de Algemene Ledenvergadering van de VNG. De motie is unaniem aangenomen. Mevrouw Dral licht verder toe dat zij a.d.h.v. de motie nu ook in gesprek is met leden van de Tweede Kamer over de bredere bekostiging van taken onder de Omgevingswet in relatie tot de financiële situaties bij (vooral) kleine gemeenten. De heer Schouten herkent deze problematiek. De overige leden van het bestuur spreken hun waardering uit voor dit initiatief.

01D. Overige mededelingen en vaststellen agenda

Er is een aantal afmeldingen ontvangen van: de heer Dinjens, de heer Wijkhuizen, de gedeputeerde Olthof en mevrouw Van Boeijen. De agenda wordt ongewijzigd door de vergadering vastgesteld.

02. Notulen AB vergadering 17 mei 2023

Geen opmerkingen.

Besluit: De notulen van de AB vergadering van 17 mei jl. worden ongewijzigd door de vergadering vastgesteld.

03A. Eerste begrotingswijziging 2023 (Besluit 2023-007)

De directeur licht toe dat met deze begrotingswijziging een aantal ontwikkelingen is meegenomen dat ertoe heeft geleid dat het uurtarief naar €91,58 gaat. Mevrouw Zalinyan vraagt of alle zienswijzen met de nota van beantwoording naar de raden wordt gestuurd, conform de nieuwe Wet gemeenschappelijk regelingen (Wgr). De ODIJ directeur zegt dit toe met een inhoudelijke terugkoppeling en dat dit ook geldt voor het volgende agendapunt 03B.

Besluit 2023-007: De vergadering van het Algemeen Bestuur stelt de eerste begrotingswijziging 2023 vast.

03B. Ontwerpbegroting 2024 en binnengekomen zienswijzen (Besluit 2023-008)

De directeur geeft aan dat de begroting is uitgewerkt vanuit de Kadernota 2024 en de eerste begrotingswijziging 2023 (zie 03A). Voor een overzicht per gemeente zie hieronder;

Deelnemer:	Zienswijze	Bijzonderheden
Gemeente Beverwijk	Positief	Geen
Gemeente Bloemendaal	Positief	Geen
Gemeente Edam-Volendam	Positief	Wordt nader toegelicht in nota
Gemeente Haarlem	Positief	Wordt nader toegelicht in nota
Gemeente Heemskerk	Positief	Wordt nader toegelicht in nota
Gemeente Heemstede	Positief	Geen
Gemeente Landsmeer	Positief	Wordt nader toegelicht in nota
Provincie Noord-Holland	Positief	Geen

Gemeente Oostzaan	Niet ingediend	N.v.t.
Gemeente Purmerend	Positief	Wordt nader toegelicht in nota
Gemeente Uitgeest	Positief	Geen
Gemeente Velsen	Positief	Geen
Gemeente Waterland	Positief	Geen
Gemeente Wormerland	Niet ingediend	N.v.t.
Gemeente Zandvoort	Voorbehoud	Wordt nader toegelicht in nota

De heer Berkhout vraagt zich af of de opmerking op pagina 32 wel correct is. Er wordt gesproken over risico van het weerstandvermogen uit 2020. De controller licht toe dat het gaat om het laatste gangbare onderzoek op dit onderwerp. De heer Berkhout stelt de vraag of we dan geen risico lopen omdat het onderzoek is verouderd. De controller geeft aan dat de wettelijk onderzoeksplicht op 4 jaar ligt. De toezegging wordt gedaan hier in het najaar van 2024 een nieuw onderzoek voor te plannen zodat het risico van het weerstandvermogen is geborgd voor de begroting 2025.

Besluit 2023-008: De vergadering van het Algemeen Bestuur stelt de Begroting 2024 vast.

04. Eerste Bestuursrapportage 2023 (Besluit 2023-010)

04A. Bestuursrapportage T1-2023

De directeur geeft een inhoudelijke terugkoppeling over de eerste 4 maanden van dit jaar en hoe hij de komende jaren invulling wil blijven geven aan de periodieke rapportages.

04B. Bestuursrapportage T1-2023

Er zijn enkele vragen omtrent de financiële voortgang. Mevrouw Van de Weijenberg stelt een vraag over de overheadformatie die met 3 ton toeneemt. De controller geeft aan dat deze voortkomt uit extra gelden met betrekking tot het interbestuurlijke programma en enkele subsidieprojecten. Deze gelden vallen daarmee onder bovengenoemde verzamelpost, omdat ze nog 'gelabeld' worden. Met het beantwoorden van de vraag van de wethouder van Waterland heeft de controller het volgende uitgelegd:

Het is correct dat de overheadslasten stijgen in de gewijzigde begroting en daarom ook in de prognose. De overheadsformatie voor ICT en WOO is gegroeid. In 2023 dekt zij deze lasten via het Interbestuurlijk Programma.

Besluit 2023-010: De vergadering van het Algemeen Bestuur stelt de eerste Bestuursrapportage 2023 vast.

05. Stand van zaken wijziging GR ODIJmond (Besluit 2023-013)

Met betrekking tot de wijziging van de GR ODIJmond, wordt een voorstel gedaan om de directeur opdracht te geven een plan van aanpak op te stellen voor 1 januari en voor 1 juli 2024 het besluitvormingsproces af te ronden.

De heer Berkhout vraagt naar het bestuurlijke proces en of dit haalbaar is. De directeur geeft aan dat als het voorstel nu akkoord wordt bevonden er op het eerstvolgende AB een plan van aanpak ligt, waarvan de uitvoering in concept al is opgestart. Enerzijds zodat de deadline van 1 januari 2024 wordt gehaald en anderzijds zodat de eerste 6 maanden van 2024 de bestuurlijke afhechting kan plaatsvinden. Het geeft weinig ruimte voor vertragingen en heeft het onderwerp daarom prioriteit gekregen binnen de organisatie.

Mevrouw Zalinyan informeert of bij het proces ook weer gebruikt wordt gemaakt van een klankbordgroep. Dit wordt door de directeur toegezegd. **Actiepunt: ODIJmond.**

Besluit 2023-013: De vergadering van het Algemeen Bestuur neemt kennis van het ingebrachte stuk m.b.t. het voorstel tot Plan van Aanpak wijziging GR ODIJmond.

06. Opstellen plan van aanpak verlofsaldi (Besluit 2023-011)

In het accountantsverslag heeft de accountant het hoge verlofsaldo als risico toegelicht. Het DB heeft in haar vergadering van 29 maart verzocht een analyse te maken en een voorstel te doen voor de beheersing van het vakantiesaldo. Daarbij is gevraagd rekening te houden met de werkwijze in de organisatie en het hybride werken. Het DB heeft deze opdracht aan de ODIJ directeur verstrekt. De analyse met bijbehorende Plan van Aanpak staat gepland voor het najaar van 2023, licht de directeur toe.

Besluit 2023-011: De vergadering van het Algemeen Bestuur neemt kennis van de toelichting m.b.t. het opstellen Plan van Aanpak verlofsaldi.

07 IBT rapportage toegevoegd aan Jaarverslag 2022 (Besluit 2023-012)

Het Jaarverslag 2022 is aangevuld met een Interbestuurlijke Toezichtrapportage (IBT) in hoofdstuk 13, dat is toegevoegd aan het op 17 mei vastgestelde jaarverslag, waarop inhoudelijk verder geen aanpassingen zijn gedaan. De IBT rapportage wordt aan de raden ter kennisname nagestuurd.

Besluit 2023-012: De vergadering neemt kennis van de toevoeging op het jaarverslag en het voornemen om deze na te sturen.

08 Programma indirecte lozingen – brief HHNK (Besluit 2023-014)

In de brief van 1 juni 2023 aan het AB ODIJmond, is de vergadering geïnformeerd over het besluit dat de stuurgroep van het programma indirecte lozingen op 24 februari jl. heeft genomen. Dit besluit omtrent een pilot uitvoering en de uitvoering van een opvolgend programma.

De gedeputeerde provincie N-H merkt hier schriftelijk (afwezig) over op: *In 2023 loopt de pilotfase van het programma Indirecte Lozingen, waarin de personele en financiële consequenties van uitvoering bekend zouden moeten worden. Aan de hand van die informatie kan besloten worden hoe en op welke wijze deze aanpak vorm te geven. Daarnaast kan de OD dan inzicht geven welke consequenties de keuzes hebben op de algehele prioritering en formatie.*

Vanwege de deelname van PWN, RWS en het waterschap wijkt de lijn van financiering en aansturing af van de algemene lijn. Risico hiervan is dat deelprioriteiten door de algemene prioriteiten lopen en andere onderwerpen hierdoor minder aandacht krijgen. Daarnaast is recent afgesproken om langjarige financiële stromen binnen de algemene lumpsum financiering te organiseren, zodat ook organisatie evenredig meegroeit.

De heer Berkhout vraagt of de evaluatie van de genoemde pilot nog zal worden gedeeld. De directeur zegt dit toe. **Actiepunt: ODIJmond.**

Besluit 2023-014: De vergadering neemt kennis van de brief en toegevoegd memo.

09. Rondvraag en Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng, wenst eenieder een fijne vakantie toe en sluit de vergadering van het Algemeen Bestuur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 november 2023, namens,

de voorzitter,

B. v.d. Berg

de secretaris/ directeur,

OD IJmond

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	03	Besluitnr	AB 2023-015
Datum vergadering	1 november 2023	Van	J. Zandhuis
Onderwerp	Bestuursrapportage T2 (januari-augustus)	Functie	Directeur

Bestuursrapportage T2 2023– Omgevingsdienst IJmond

Uitvoeringsrapportage T2 - 2023

Voor u ligt de eerste rapportage over de uitvoeringstaken van Omgevingsdienst IJmond (ODIJmond), voor de maanden januari t/m augustus 2023. Deze rapportage geeft een overzicht van onze uitvoering op vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken op milieu- en bouwtaken, (RO) advies en duurzaamheidsprojecten én onze programma's in het kader van de doelstelling voor de energietransitie en de Klimaatakkoorddoelen.

De basis voor onze uitvoering is ons jaarlijkse Uitvoeringsprogramma (UP). Hierover berichten wij u per tertaal. Het Algemeen Bestuur heeft het UP 2023 in december 2022 vastgesteld. Het Beleidskader VTH-milieu en de VTH-strategie milieu van Omgevingsdienst IJmond, waarin een aantal hoofdprioriteiten en -thema's is geformuleerd, is het uitgangspunt voor onze uitvoering¹. De landelijke en (boven)regionale vraagstukken die spelen hebben invloed op onze uitvoering.

In deze tweede uitvoeringsrapportage van 2023 leest u over de voortgang van onze werkzaamheden en taken en de opvallende gebeurtenissen en ontwikkelingen op het gebied van onze bedrijfsvoering.

Financiële en sociale rapportage T1 - 2023

De kern van het onderwerp

De Bestuursrapportage financiën maakt deel uit van onze planning- en controlcyclus. Na elke periode van vier maanden rapporteert de directeur aan het dagelijks en algemeen bestuur over de voortgang van de werkzaamheden en financiën van de dienst. Deze rapportage geeft de besturen de mogelijkheid toe te zien op de voortgang van de begroting 2023 en indien nodig bij te stellen.

¹ Onze rapportages, waaronder het Uitvoeringsprogramma, maar ook het Beleidskader en onze Strategie staan gepubliceerd op onze website <https://www.odijmond.nl/over-ons/rapportages/>. Het nieuwe Beleidskader en de Strategie 2023-2026 wordt binnenkort gepubliceerd op onze website. Daar staan nu nog de versies 2019-2022

Verantwoorden tot en met 31 augustus

Op 29 maart 2023 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met een eerste begrotingswijziging 2023. In de financiële bestuursrapportage, tertaal 2, treft u een overzicht aan van onze gewijzigde begroting naast de realisatie. Ook nemen wij u mee in de afwijkingen ten opzichte van deze begrotingen en in de ontwikkelingen bij ODIJmond.

Tweede begrotingswijziging is aangeboden voor de procedure van zienswijze

Op 19 juli 2023 heeft het algemeen bestuur de eerste gewijzigde begroting 2023 vastgesteld. De gewijzigde begroting is opgenomen in deze periode als vergelijking met de realisatie en prognose 2023.

Tot en met 31 augustus is een positief resultaat gerealiseerd

Er zijn extra taken uitgevoerd ten opzichte van het uitvoeringsprogramma en begroting voor bouwtaken, beleidstaken en projecten. Daarnaast heeft het niet of later invullen van vacatures een positief effect op de financiën. Waar nodig maakt zij gebruik van inhuur, hierdoor is er per saldo een positief resultaat gerealiseerd.

Realisatie tot en met 31 augustus 2023

TOTALEN	Realisatie	Gewijzigde begroting
	Januari t/m augustus 2023	Januari t/m augustus 2023
	€	€
Totaal baten	10.560.904	9.210.412
Totaal directe lasten	7.955.807	6.872.592
Overhead	2.420.750	2.368.134
Saldo van baten en lasten	184.347	30.313-
Toevoeging aan reserves	-	-
Onttrekking aan reserves	13.783	30.313
Resultaat	198.130	0

Prognose 2023

Naast de ontwikkelingen die beschreven zijn in deze rapportage is er in de prognose voor 2023 rekening gehouden met onder andere het invullen van vacatures via het interne opleidingsprogramma. Dit is een strategische benadering om de interne capaciteit te versterken en ervoor te zorgen dat zij kunnen voorzien in de behoeften van de organisatie met gekwalificeerd personeel.

Maar voor ervaren specialistische functies verwacht zij nog steeds dat zij externe specialisten moeten inhuren. Dit kan te maken hebben met de specifieke expertise en ervaring die nodig is

voor bepaalde taken of projecten. Het inhuren van externe specialisten stelt haar in staat om snel en effectief te reageren op complexe uitdagingen en projecten.

Daarnaast verwacht zij gedurende de laatste maanden van 2023 externe inhuur te blijven inzetten voor een aantal verzuimgevallen die naar verwachting langer aanhouden. Het is van groot belang dat zij de continuïteit van de dienstverlening kan handhaven, zelfs in situaties van langdurig verzuim. ODIJmond heeft vier jaar geleden gekozen voor zelforganisatie als vorm om de interne bedrijfsvoering en samenwerking te organiseren. Na vier jaar is een goede periode om terug te kijken wat effectief is en waar het model moet doorontwikkeld. Voor de laatste periode van 2023 staat een evaluatie van het zelforganisatiemodel in de planning.

TOTALEN	Prognose 2023	Gewijzigde begroting 2023
Totaal baten	15.100.438	13.815.618
Totaal directe lasten	11.433.333	10.628.357
Overhead	3.631.126	3.232.731
Saldo van baten en lasten	35.979	45.470-
Toevoeging aan reserves		
Onttrekking aan reserves	41.350	45.470
Resultaat	77.330	0

Het Dagelijks Bestuur heeft in haar vergadering van 11 oktober jl. ingestemd met de 2^e Bestuursrapportage 2023.

Voorgesteld besluit

1. Vaststellen van de eerste Bestuursrapportage (uitvoering, financieel en personeel) over de maanden januari tot en met augustus 2023.

Besluit: conform / aanhouden / afwijkend besluit

de voorzitter

de secretaris / directeur,

B. van den Berg

J. Zandhuis

Bestuursrapportage Tertaal II

Januari tot en met augustus 2023

Inhoud

Samenvatting inhoudelijke rapportage	6
Leeswijzer.....	6
1 Ontwikkelingen	7
1.1 Inwerkingtreding Omgevingswet	7
1.2 Interbestuurlijk Programma VTH-stelsel	7
1.3 Gezamenlijk VTH-strategie Noord-Holland	8
1.4 Samenwerkingsagenda vier omgevingsdiensten Noord-Holland	8
1.5 Wijziging Gemeenschappelijke Regeling	8
1.5.1 Drie sporen: juridische vereisten fase I en II en voldoen aan eisen IBP	9
1.6 Warme overdracht bodemtaken	9
1.6.1 Nota bodembeheer	9
1.6.2 Financiering bodemtaken onder de Omgevingswet	9
1.7 Open Wave: toepassing en doorontwikkeling zaaksysteem	10
1.8 Start nieuwe directeur.....	10
2 Uitvoeringstaken Milieu-VTH	12
2.1 Vernieuwend toezicht: veilig, snel(ler), nauwkeuriger, verbeterde efficiëntie.....	12
2.1.1 Pilots drones	12
2.1.2 Opleiding nodig voor juist kunnen meten en voor maken rapportages	13
2.1.3 Efficiënte(re) dataverzameling en -beheer steeds belangrijker.....	14
2.2 Gezondheid	14
2.2.1 Lucht en water controle op zeer zorgwekkende stoffen.....	14
2.2.2 Indirecte lozingen: pilot met HHNK en drie omgevingsdiensten	15
2.2.3 Toezicht op geluid.....	16
2.3 Veiligheid	17
2.3.1 Ondermijning	17
2.3.2 Vervoer gevaarlijke stoffen	18
2.3.3 Landelijk meldpunt afvalstoffen: dashboard.....	18
2.4 Duurzaamheid	18
2.4.1 Energiebesparings- en informatieplicht bij bedrijven	18
3 Uitvoeringstaken Bouw-VTH	20
3.1.1 Uitbreiding gemeente Heemskerk.....	21
3.1.2 Gemeente Waterland.....	21
3.1.3 Gemeente Landsmeer.....	21
4 Advisering	22
4.1 Ruimtelijke advies onder de Omgevingswet.....	22
4.2 Bodemadvies	22
4.2.1 Aagtenpark	22
4.2.2 Bodemkwaliteitskaart Regio Waterland-Zaanstreek.....	22
4.2.3 PFAS	22

4.2.4	Tata Steel en Pelt & Hooykaas	22
4.3	Externe veiligheid	24
4.4	Milieuadvies luchtkwaliteit	24
4.5	Wet natuurbescherming: toename adviesaanvragen, scholen deelnemers	25
4.6	Geluid: actieplannen	26
4.7	Schiphol: beleidsondersteuning negen gemeenten	26
5	Programma's duurzame leefomgeving.....	28
5.1	Duurzame Warmte	28
5.1.1	Warmtenet ontwikkeling Velsen, Heemskerk, Beverwijk	28
5.1.2	Regionale Energiestrategie (RES) Regionale Strategie Warmte (RSW)	28
5.1.3	Netcongestie	28
5.1.4	Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (pMIEK)	28
5.1.5	Vorbereiding Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ)	29
5.2	Programma GreenBiz IJmond	29
5.3	Programma Gezondheid & Luchtkwaliteit	30
5.3.1	Thema Industrie	30
5.3.2	Thema Leefomgeving	31
5.3.3	Thema Mobiliteit	31
5.3.4	Thema Scheepvaart	32
5.4	Programma Gezondheid & Luchtkwaliteit Uitgeest	32
5.5	Cluster Energie en Strategie	32
5.6	Just Transition Fund.....	33
5.7	Duurzame mobiliteit IJmond Bereikbaar	33
5.8	Energiebesparing en -scans verduurzaming elektriciteit.....	34
5.8.1	Energiescans Landsmeer, Wormerland en Oostzaan.....	34
5.8.2	Energiebesparing, duurzame energie inwoners.....	34
5.8.3	Nationaal Isolatie Programma en Energiebesparingsprogramma	34
5.8.4	Project Groen Thuis.....	34
5.8.5	Opwek zonnepanelen grote daken Landsmeer.....	35
5.8.6	Opwek zonnepanelen grote daken Wormerland en Oostzaan.....	35
5.8.7	Opwek zonnepanelen grote daken Zuid-Kennemerland.....	35
5.8.8	Duurzaamheidslening Beverwijk.....	36
5.8.9	Duurzaamheidslening Heemskerk.....	36
5.9	Overzicht projecten januari – augustus 2023.....	39
5.9.1	Energietaken Edam-Volendam	39
5.9.2	Wijkplan aardgasvrij wonen in Zijkanaal B in Velsen	39
5.9.3	Fietscampagne Velsertaverse	39
5.9.4	Gemeente Uitgeest- integrale controles ondermijningsvraagstuk	39
5.9.5	Subsidieaanvraag uitvoeringsregeling EnergieBesparingsProgramma gemeente Uitgeest	39
5.9.6	Subsidieaanvraag OTW Houtwegen Heemskerk.....	39
5.9.7	Subsidieaanvraag OTW Beverwijk	39
5.9.8	Aankomende projecten T3 en verder	39

6 Financiële en personele rapportage	41
6.1 Realisatie tot en met 31 augustus ten opzichte van de gewijzigde begroting	41
6.2 Financiële verantwoording tot en met augustus 2023	42
6.3 Prognose 2023	44
6.4 Ontwikkelingen op bedrijfsvoering en toelichting afwijking baten en lasten	46
6.5 Personeel en organisatieontwikkelingen	46
6.6 ICT en data-analyse ontwikkelingen	48
6.7 Kapitaalslasten en investeringen	49
6.8 Overige bedrijfskosten	50
6.9 Voorzieningen en reserveringen	52
6.10 Risico's en onzekerheden	54

Deel I: Inhoudelijke rapportage

Samenvatting inhoudelijke rapportage

De basis voor onze uitvoering is ons jaarlijkse Uitvoeringsprogramma (UP). Hierover leggen wij zowel inhoudelijk als financieel verantwoording af aan ons bestuur via drie Tertiaalrapportages. Onze jaarcyclus borgt de richting die wij over meerdere jaren volgen. Daarbij kijken we niet alleen naar onze uitvoering, maar ook naar buiten. Hoe en wanneer spelen we in op trends en (supra)regionale ontwikkelingen, waar wijkt onze uitvoering af van het programma en waarom?

Overzicht (hoofd)prioriteiten en thema's

In onze rapportages geven we ons bestuur een overzicht van onze (hoofd)prioriteiten en thema's als uitgangspunt voor onze uitvoering. Wat waren de opvallende gebeurtenissen binnen die thema's en prioriteiten? Wat speelt er op bedrijfsvoering en bestuurlijk niveau? En zijn er bepaalde hoogtepunten en mooie ontwikkelingen te noemen die de afgelopen vier maanden (mei-augustus) de revue gepasseerd zijn.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 leest u over de ontwikkelingen en de gevolgen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet op onze bedrijfsvoering, het landelijke Interbestuurlijke Programma VTH-stelsel dat ontstond naar aanleiding van het rapport van de Commissie Van Aartsen en de gezamenlijke VTH-strategie met de andere omgevingsdiensten in Noord-Holland. Wat zijn de processtappen naar een herziene Gemeenschappelijke regeling en wat is de stand van zaken overdracht bodemtaken van provincie naar gemeenten. En, hoe belangrijk is ons zaakstelsel bij de uitvoering van onze VTH-taken.

Hoofdstuk 2 neemt u mee in onze uitvoering op milieutoezicht, waaronder nieuwe manieren van toezicht met ons droneprogramma en de ontwikkelingen op afvaltoezicht, lucht en water, met name over de pilot indirecte lozingen. Veiligheid, waarbij ondermijning een belangrijk thema is en geluid, waaronder metingen en meldingen bij Circuit Zandvoort.

Hoofdstuk 3 gaat over de uitbreiding op onze bouwtaken voor meerdere gemeenten, waaronder gemeenten Waterland en Landsmeer.

In hoofdstuk 4 nemen we u mee over de invloed die de Omgevingswet heeft op ons milieuadvies met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen, bodem en lucht. Over de toename van adviesvragen Wet natuurbescherming. De actieplannen geluid voor de komende jaren en onze adviesrol voor negen Noord-Hollandse gemeenten in het Schipholdossier.

In hoofdstuk 5 vertellen we over de voortgang van al onze programma's en projecten om bij te dragen aan duurzame leefomgeving, waaronder duurzame warmte, het programma GreenBiz IJmond, Gezondheid & Luchtkwaliteit, Cluster Energie en Strategie, Just Transition Fund, duurzame mobiliteit, energiebesparings- en duurzaamheidsprojecten in ons werkgebied.

In hoofdstuk 6 leest u over onze financiële en personele verantwoording. Daarmee informeren wij u over de verwachte afwijkingen per 31 augustus 2023 ten opzichte van de begroting en de gewijzigde begroting 2023.

1 Ontwikkelingen

1.1 Inwerkingtreding Omgevingswet

Om ons voor te bereiden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet maken wij onder andere gebruik van het overzicht "minimale acties Omgevingswet" van de VNG. Deze acties bestaan veelal uit juridische eisen waaraan wij moeten voldoen om bij de inwerkingtreding met de Omgevingswet en het daarbij horende digitale stelsel te kunnen werken. Zo zijn wij bezig met het omzetten van onze brieven en formulieren naar de Omgevingswet, hebben wij ons bedrijfsbestand omgezet naar MBA's (milieubelastende activiteiten) en hebben wij de aansluiting tussen ons zaakstelsel (Open Wave) en het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) uitvoerig getest.

Opleiden, werkafspraken met gemeenten, inrichten front office

De laatste maanden van 2023 gebruiken wij om al onze medewerkers op te leiden en de werkafspraken en processen met gemeente daar waar nodig aan te passen aan de Omgevingswet. Hierbij gaat het onder meer over de implementatie van de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb), afspraken over de deelname aan omgevingstafels en het inrichten van de front office. In 2024 verwachten wij dat een belangrijk deel van onze focus komt te liggen op het leren werken met de Omgevingswet en het ondersteunen van bedrijven bij de nieuwe procedures.

Transitieperiode vraagt extra inzet en inspanning

Daarnaast vraagt het binnen de transitieperiode voldoen aan alle eisen van de Omgevingswet extra inzet. Dit komt vanwege de inspanning die nodig is om de milieuregels uit de bruidsschat goed om te zetten naar omgevingsplannen én de instructies uit het Besluit kwaliteit leefomgeving om onder andere gezonde industrieterreinen, veiligheidsaandachtsgebieden en geluids-aandachtsgebieden op te nemen het omgevingsplan.

In deze transitieperiode gaan wij tevens met onze gemeenten in gesprek over ambitieniveau. Wat wordt de staat van de leefomgeving nu, maar vooral ook richting de toekomst. En welk niveau van dienstverlening willen wij aanbieden richting ondernemers en bewoners om dit te realiseren.

1.2 Interbestuurlijk Programma VTH-stelsel

Het interbestuurlijk programma (IBP) VTH-stelsel¹ geeft uitvoering aan de tien aanbevelingen van Commissie van Aartsen om het stelsel te verbeteren. Tot medio 2023 lag de focus op het inhoudelijk opbouwen van het programma via zes pijlers. Nu gaat het IBP de volgende fase in.

Visitatie als onderdeel van het IBP

Afgelopen juni is onze omgevingsdienst, als zesde dienst in Nederland, gevisiteerd. De visitatie heeft plaatsgevonden op een systematiek die ontwikkeld is als onderdeel van het IBP. Drie van onze bestuursleden, onze directeur en meerder collega's zijn betrokken geweest bij de visitatie. De visitatiecommissie merkte op dat wij de eerste dienst waren die tijdens de visitatie de ketenpartners, zoals veiligheidsregio, GGD, etc. ook daadwerkelijk aan tafel hebben gebracht.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/03/16/bijlage-2-ibp-vth-programmaplan-per-maart-2023>

Het doel van de visitatie is een niet vrijblijvende collegiale toets waarbij zowel gekeken wordt naar waar de dienst in het hier en nu staat, als naar toekomstige bestendigheid. De resultaten worden niet alleen gebruikt voor de eigen dienst maar ook als een 'rode draden rapportage' om de diensten van elkaar te laten leren. Ten tijde van het opstellen van deze rapportage is het definitieve visitatierapport nog niet gereed.

Beoordelen op robuustheid

De volgende stap in het IBP is dat omgevingsdiensten zichzelf in de T3-periode dienen te beoordelen op robuustheid aan de hand van de zes pijlers. In het geval van ODIJmond tevens onderbouwd met het bovengenoemde visitatierapport. Aan de hand van het de uitkomst van deze zelfscan zullen wij begin volgend jaar een plan van aanpak moeten opstellen hoe wij robuust worden richting 2026. Bij de uitwerking van het plan van aanpak betrekken wij het bestuur nadrukkelijk om gezamenlijk de richting voor de komende vijf jaar te bepalen.

1.3 Gezamenlijk VTH-strategie Noord-Holland

Om toe te werken naar een *level playing field* (ondernemers worden op gelijke voet behandeld) en het versterken en vereenvoudigen van het beleid in de provincie Noord-Holland hebben de vier omgevingsdiensten in de provincie toegewerkt naar een gezamenlijke 'bouwsteen' voor de VTH-strategie. Deze bouwsteen is afgelopen periode vastgesteld.

Wij hebben vooruitlopend op deze bouwsteen onze strategie geactualiseerd en bestuurlijk laten vaststellen. Begin 2024 actualiseren wij onze strategie opnieuw om nog beter aan te gaan sluiten op de bouwsteen. Wij zien deze gezamenlijke VTH-strategie als een goede stap om de samenwerking tussen de omgevingsdiensten te verbeteren. Ook zetten wij hiermee een stap richting de provincie om de strategische documenten dichterbij elkaar te brengen.

1.4 Samenwerkingsagenda vier omgevingsdiensten Noord-Holland

De vier omgevingsdiensten in de provincie Noord-Holland werken actief aan het verbeteren van de onderlinge samenwerking. Daarnaast werken wij gericht samen rond specifieke vraagstukken die voor de gehele provincie van toepassing zijn. Ook is in afgelopen periode bij twee van de vier diensten een nieuwe directeur gestart. En is bovendien een samenwerkingsagenda opgesteld. Dit zal richting volgend jaar mogelijk een actualisatie van de samenwerkingsagenda en samenwerkingsvorm betekenen.

1.5 Wijziging Gemeenschappelijke Regeling

Een aantal belangrijke ontwikkelingen vraagt een wijziging van onze Gemeenschappelijke Regeling (GR) en mandaatbesluiten.

- Dat zijn de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024.
- De aangepaste wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) die op 1 juli 2024 van kracht gaat.
- Wij willen dit momentum ook gebruiken om de GR te actualiseren naar aanleiding van de fusie van gemeente Purmerend en Beemster en de wijziging van de wet normaliseren rechtspositie ambtenaren (Wnra).
- Ook het IBP zal (nieuwe) kaders stellen voor onze GR.

1.5.1 Drie sporen: juridische vereisten fase I en II en voldoen aan eisen IBP

In juli 2023 presenteerden wij tijdens onze Algemeen Bestuur bijeenkomst een voorstel om de GR via drie sporen te wijzigen.

- Op 1 januari 2024 voldoen onze GR en de mandaatbesluiten aan de juridische vereisten die gelden onder de Omgevingswet.
- Op 1 juli 2024 voldoen onze GR en de mandaatbesluiten de juridische vereisten die de nieuwe Wgr stelt. Met deze GR repareren wij ook een aantal onderdelen, die momenteel onvoldoende zijn geborgd in de GR, waaronder mandateringen inzake archivering en publicaties.
- Uiterlijk op 1 januari 2026 is een toekomstbestendige GR vastgesteld. De GR sluit aan bij de uitgangspunten en eisen vanuit het IBP-VTH.

Het bestuur gaf ons de opdracht om een plan van aanpak op te stellen en deze te presenteren tijdens het Algemeen Bestuur van november 2023. Tegelijkertijd zijn wij gestart met zowel de aanpassing van onze mandaatbesluiten, als de technische aanpassing van onze GR, in aanloop naar 1 juli 2024. Wij werken hiervoor samen met een klankbordgroep van juristen van diverse gemeenten in ons werkgebied.

1.6 Warme overdracht bodemtaken

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet verandert een aantal zaken op het gebied van bodem. De gemeente wordt het bevoegd gezag voor de gehele milieu-hygiënische bodemkwaliteit. Het gaat hier om taken met betrekking op het saneren van, of het werken in ernstig verontreinigde grond. Sinds enkele jaren werken wij samen met provincie Noord-Holland aan een zorgvuldige overdracht van de bevoegdheden en bodemtaken (de zogenoemde warme overdracht). Onderdeel van deze samenwerking is de vaststelling van locaties die na inwerkingtreding van de Omgevingswet onder het bevoegd gezag van de gemeenten gaan vallen en welke locaties onder het Overgangsrecht bij provincie Noord-Holland blijven. In juni van dit jaar informeerden wij onze gemeenten over de laatste stand van zaken. Ook maakten wij een start met het opstellen van samenwerkingsafspraken. Wij werkten hierin samen met de andere drie omgevingsdiensten in Noord-Holland om zo tot gelijklopende afspraken binnen de provincie te komen. De afspraken worden eind 2023 bestuurlijk vastgesteld tijdens het Bestuurlijk Bodemberaad.

1.6.1 Nota bodembeheer

In voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet actualiseerden wij eind 2022 de Nota Bodembeheer. Voor de nieuwe Nota Bodembeheer zijn de huidige regels zoveel mogelijk beleidsneutraal vertaald naar de nieuwe regels onder de Omgevingswet. Met de nieuwe nota gaven wij ook een plek aan de beleidstaak die met de overdracht van de bodemtaak overkomt van de provincie naar gemeenten. In de eerste maanden van 2023 is de nota door de meeste gemeenteraden in ons werkgebied vastgesteld. Alleen in Uitgeest moet de nota nog bestuurlijk worden vastgesteld, dat gebeurt in Q4 van dit jaar.

1.6.2 Financiering bodemtaken onder de Omgevingswet

Eind november 2022 maakten het Rijk, Interprovinciaal Overleg (IPO), Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Unie van Waterschappen (UvW), na jaren overleg, definitief afspraken over

de bodem en ondergrond voor de periode 2023-2030. Deze afspraken brengen gemeenten echter het minst gunstige scenario; voor wat betreft de apparaat- en beleidskosten kunnen provincies en de grote gemeenten een beroep doen op Rijksmiddelen die tot en met 2030 worden gecontinueerd, maar voor de overige gemeenten, komen er geen middelen beschikbaar. Om hierover een signaal af te geven diende gemeente Oostzaan, namens alle gemeenten binnen ons werkgebied, een motie in tijdens de ALV van de VNG in juni. Wij bereidden deze motie voor. De motie roept op om druk te zetten achter start en afronding van de monitoring om inzicht te krijgen in het effect van de Omgevingswet op de uitvoering van de bodemtaken en bij het Rijk te bepleiten dat, in ieder geval tot afronding van de landelijke monitoring, gemeenten – waar nodig – financieel worden ondersteund om zekerheid te bieden dat de beschikbare capaciteit met de daarbij horende kennis & expertise blijft behouden. De motie is unaniem aangenomen.

Dit wil echter niet zeggen dat hiermee het financieringsprobleem voor de gemeenten is opgelost. Op het moment van opstellen van deze rapportage is het beeld dat de Omgevingswet per 1 januari 2024 in gaat en de bodemtaken overgaan van provincie naar gemeenten zonder de benodigde middelen. Dit is voor meerdere gemeenten een probleem waar wij aandacht voor zullen blijven vragen. Wij adviseren onze gemeenten om zelf ook de dialoog te blijven zoeken richting VNG, provincie en het Rijk.

1.7 Open Wave: toepassing en doorontwikkeling zaaksysteem

Vanuit de *open source* filosofie hebben wij jaren geleden gekozen voor het VTH software-programma (zaaksysteem) Open Wave. Deze keuze resulteert in een toekomstbestendig, kosten efficiënt softwareprogramma voor de totale VTH-uitvoering. Het afgelopen jaar zijn wij samen met twaalf (van de 29) omgevingsdiensten verder aan het bouwen aan de Open Wave community waarbij wij steeds meer in gezamenlijkheid aan het bouwen en ontwikkelen zijn. Het laatste jaar hebben wij ook een actieve groep van directeurs van omgevingsdiensten die deze richting actief ondersteunen. Door deze directeurs wordt ook een ontwikkelprogramma opgesteld om Open Wave naar de toekomst toe verder te ontwikkelen maar ook de beschikbaarheid van het pakket naar de toekomst toe te borgen. Open Wave als software pakket is samen met de gebouwde community in grote mate ondersteunend voor het dragen en door ontwikkelen van de pijlers van het IBP.

1.8 Start nieuwe directeur

In dit tertiaal heeft een wisseling van directeur plaatsgevonden. Op 3 juni 2023 is Bert Pannekeet na een dienstverband van ruim 20 jaar met pensioen gegaan. Wij hebben Just Zandhuis op 5 juni ontvangen en hij heeft zichzelf geïntroduceerd tijdens een personeelsbijeenkomst. Just heeft een introductieprogramma doorlopen en heeft een rondgang door het werkgebied gemaakt en heeft met verschillende mensen in de organisatie gesproken om een beeld te krijgen en zijn prioriteiten te kunnen bepalen. Ook is hij gestart met kennismakingsgesprekken met de diverse bestuursleden. Just heeft aangegeven zijn eerste honderd dagen te gebruiken om zowel de organisatie als de gemeenten en andere stakeholders te leren kennen. In november zal Just zijn bevindingen delen met de organisatie en het bestuur.

Aankomend jaar loopt het huidige ODIJmond Bedrijfsplan 2021-2024² af. Just vindt het belangrijk het huidige bedrijfsplan te actualiseren en deze door te ontwikkelen tot een strategische visie richting 2030. Wij betrekken onze gemeenten en de provincie ambtelijk en bestuurlijk bij dit proces. Ook in het kader van het eerder genoemde IPB, is het belangrijk dat erbij het bestuur en de organisatie een gezamenlijk beeld is richting de toekomst.

² https://www.odijmond.nl/publish/pages/3012/od_ijmond-bedrijfsplan-2021-2024.pdf of op <https://www.odijmond.nl/over-ons/rapportages/>

2 Uitvoeringstaken Milieu-VTH

Leefbaarheid: veiligheid, duurzaamheid, gezondheid

2.1 Vernieuwend toezicht: veilig, snel(ler), nauwkeuriger, verbeterde efficiëntie

Onze toezichtstaak is altijd in ontwikkeling. De efficiëntie waarmee wij geografische informatie verzamelen wordt aanzienlijk versneld door de inzet van drones. Met de inzet van drones bereiken wij plaatsen die voor personen moeilijk of (liever) niet bereikbaar zijn. Denk bijvoorbeeld aan het inspecteren van industriële emissiepunten, technische installaties en depots. Afhankelijk van de situatie maakt de inzet van de drone het werk veiliger. Er hoeft ter plaatse geen persoon meer ingezet worden om fysiek te inspecteren. Bouwinspecteurs hoeven bijvoorbeeld geen steigers of ladders meer te gebruiken bij op hoogte te inspecteren objecten. Waar een veldmedewerker uren bezig is met het meten van het volume van grond, voert een drone dit in minuten tot op de centimeter nauwkeurig uit. Een uitgestrekt gebied van acht hectare is binnen minuten gescand. Voor een hoeveelheidsbepaling hoeven specialisten veelal de deur niet meer uit. De drone verzamelt in een vlucht meer data dan traditionele methodes in dagen, of zelfs weken. De technieken generen miljoenen meetpunten op de centimeter nauwkeurig. Hiermee stroomlijnen wij berekeningen en toezichtrapportages.

Van ontdekken van toepassing naar opschalen inzet drones

Tot op heden heeft onze focus met het inzetten van drones vooral gelegen in het ontdekken van alle toepassingen. In 2024 willen wij de volgende stap zetten op de onderdelen waar gebleken is dat een drone echt effectief is en gaan wij de inzet opschalen. Het uiteindelijke doel: efficiënter kunnen inspecteren. De vrijgekomen capaciteit gaan wij gericht inzetten op verdere kwaliteitsverbetering en het opvangen van de groei van onze dienstverlening in relatie tot de Omgevingswet.

2.1.1 Pilots drones

De komende tijd draaien wij verschillende pilots om de capaciteit van ons droneprogramma en de software nog optimaler te benutten. Hierna volgen enkele voorbeelden hiervan.

Landmetingen

Door het verkrijgen van nauwkeurige luchtgegevens kunnen wij landmetingen en 3D-modellen creëren. Traditioneel landmeten is arbeidsintensief. De inzet van drones voor het landmeten is daarom niet meer weg te denken in het proces van data-inwinning bij onze organisatie en van gebieden omzetten naar digitaal topografische bestanden met nauwkeurige sensoren en innovatieve software. Onze drones zijn de compacte en nauwkeurige cartografie-oplossing (GIS) voor verschillende doeleinden.

3D Modelling

De drone maakt een serie overlappende HD-beelden van een gebied. Die beelden worden met speciale software omgezet in een nauwkeurige puntenwolk. Het resultaat: een gedetailleerde, 3D visualisatie van het gebied.

Thermische inspecties

Ook zijn er door middel van een thermische sensor mogelijkheden om drones in te zetten voor diverse energieprojecten en ondermijningsacties. Hiermee verbreden wij aanzienlijk onze inzetmogelijkheden om bevindingen en resultaten te behalen.

Livestream

Door middel van livestream mogelijkheden zijn deskundigen in staat al een groot deel van de inspectie vanaf het bureau te beoordelen. Hierdoor kan er sneller actie ondernomen worden als er bijvoorbeeld milieudelicten plaatsvinden.

2.1.2 Opleiding nodig voor juist kunnen meten en voor maken rapportages

Een ander onderdeel van ons vernieuwend toezicht is de FLIR-camera. Wij hebben de volgende camera's in ons bezit:

- 1x FLIR OGI, gasdetectiecamera (beschikt ook over een geavanceerde warmtecamera).
- 2x FLIR warmtecamera compact, vorig jaar aangeschaft in verband met duidelijker in beeld brengen en herkennen van isolatieproblemen.
- 1x FLIR Warmte camera oud, voor duidelijker in beeld brengen en herkennen van isolatieproblemen en of warmte uitstraling.

Een veelvoorkomend probleem bij warmtecamera's is reflectie. Dit is een verstoring van het beeld. Je ziet/meet warmte maar krijgt er een andere externe warmtebron bij die niets te maken heeft met het doel. Daarom leiden wij nu een aantal medewerkers binnen de omgevingsdienst op tot thermograaf, level 1. Dit is nodig om juist te kunnen meten en rapportages te kunnen maken.

Energiebesparingscontroles

Voor het aankomende stookseizoen zetten wij de camera's in om warmteverliezen die nog steeds aanwezig zijn bij bedrijven, in kaart te brengen. Preventief door ondernemers te confronteren met deze warmteverliezen. En directief en handhavend vanuit de wet. Vooral het isoleren van warmwaterleidingen is nog steeds een veel voorkomend probleem dat niet of onjuist uitgevoerd wordt. Het laten zien van warmtebeelden helpt het bewustzijn van ondernemers te vergroten om verspilling tegen te gaan. Deze controles zijn onderdeel van de controle op de energiebesparings- en informatieplicht bij bedrijven³.

Controle bij LPG-tankstations

De FLIR OGI (gasdetectie) camera wordt toegepast bij voornamelijk de controles bij LPG-tankstations, leidingen en afsluiters worden gecontroleerd op lekkages. Het vrijkomen van de giftige dampen afkomstig van brandstoffen is een probleem dat met deze camera opgespoord

³ <https://checkklikbespaar.nl/>

wordt en tegengegaan kan worden. Vanuit de wetgeving is een gesloten systeem opgenomen waar in principe deze gassen niet vrij mogen komen. De efficiency zit hem hier vooral in dat wij meer en sneller kunnen waarnemen, zonder dat toezichthouders in risicovolle situaties komen om bijvoorbeeld bij een installatie te komen en daarbij vergaren wij met de camera direct bewijsmateriaal. Dit geldt voor zowel de gasdetectiecamera als voor de warmtecamera's.

2.1.3 Efficiënte(re) dataverzameling en -beheer steeds belangrijker

Op dit moment hebben wij vier gecertificeerde piloten en beschikken wij over drie professionele drones voor het efficiënter inwinnen van data. De opleidingen en aanschafkosten van soft- en hardware zijn relatief laag in vergelijking met de efficiëntie die het toevoegt in onze uitvoering. Op dit moment zijn wij in een sterk ontwikkelende fase waarin de drone een standaard toevoeging is geworden in de uitvoering van onze inspecties en projecten. Wij kunnen door slimme inzet en de efficiënte dataverzameling van drones naar de toekomst toe uitgaan van meer werk vanuit onze opdrachtgevers.

Met de toename van data en het gebruik daarvan, wordt ook het beheer steeds belangrijker. Wij zien een groeiende stroom van gegevensverzameling van verschillende bronnen en in diverse formaten. Deze toename in data heeft geleid tot de erkenning dat wij de juiste analysetools moeten implementeren om deze overvloed aan informatie te kunnen analyseren, begrijpen en benutten. Het implementeren daarvan vergt een investering, zowel in termen van financiële middelen als in tijd en opleiding van onze medewerkers. Echter, de voordelen die wij kunnen halen, zoals verbeterde inzichten en betere besluitvorming zullen deze investering ruimschoots rechtvaardigen.

2.2 Gezondheid

2.2.1 Lucht en water controle op zeer zorgwekkende stoffen

In deze paragraaf delen wij de voortgang van onze milieucontroles met betrekking tot Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in zowel de lucht als het water. In 2022 hebben we belangrijke stappen gezet om een solide basis voor ons ZZS-controleprogramma te leggen. Wij hebben ons gericht op het vergaren van kennis over ZZS, hun mogelijke bronnen (pZZS⁴) en de mogelijke effecten op ons milieu. Dit heeft ons in staat gesteld om de bedrijven te identificeren en inventariseren die mogelijk bijdragen aan ZZS-emissies in ons werkgebied. Deze inventarisatie was een cruciale eerste stap om de controle op deze stoffen te kunnen uitvoeren.

In 2023 hebben we onze inspanningen voortgezet door niet alleen de inventarisatie te verbeteren, maar ook door te werken aan toezicht en het uitvoeren van metingen. We hebben in voorkomende gevallen nauw samengewerkt met bedrijven om hun processen te beoordelen en ervoor te zorgen dat ze voldoen aan de voorschriften met betrekking tot ZZS-emissies. Daarnaast hebben we actief metingen uitgevoerd om de daadwerkelijke emissies te beoordelen en te monitoren.

Minimalisatieverplichting

Bedrijven zijn verplicht hun lozingen en uitstoot van ZZS naar lucht en water te vermijden. Als dat niet haalbaar is, moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt (minimalisatieverplichting). In de afgelopen periode hebben wij luchtmetingen (laten) verrichten door onze specialist. De

⁴ Potentieel Zeer Zorgwekkende Stoffen, <https://www.odijmond.nl/thema's/veiligheid/zeer-zorgwekkende/>

resultaten worden nu intern beoordeeld en vindt er een terugkoppeling naar het bedrijf plaats. Door het weggefallen van de specialist hebben wij wel enige vertraging in de uitvoering opgelopen. De inspectietrajecten zeer zorgwekkende stoffen zijn wanneer de uitvraag complexer wordt, langlopende trajecten. Als voorbeeld Pelt & Hooijkaas (IJmuiden), Olam Cocoa (Wormer)⁵ en Fardem Packaging (Edam). Het traject bij Fardem is recent positief afgesloten.

2.2.2 Indirecte lozingen: pilot met HHNK en drie omgevingsdiensten

In een nieuwe pilot van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en de drie omgevingsdiensten in Noord-Holland boven het Noordzeekanaal wordt ingezet op intensieve informatievoorziening en controles op bedrijfslozingen van probleemstoffen op de riolering. Begin september zijn de bedrijfsbezoeken van de pilot gestart. De pilot is onderdeel van een meerjarenprogramma waarin de 28 gemeentes, drinkwaterbedrijf en natuurbeheerder PWN, provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat, de omgevingsdiensten en HHNK samenwerken.

Na de start van de pilot eerder dit jaar⁶, gaat nu de uitvoeringsfase van start. In deze fase vinden negentig bedrijfsbezoeken plaats, waarvan 30 in ons werkgebied. In het voorjaar van 2024 worden de uitkomsten van de pilot bekend. Deze worden meegenomen in een driejarig programma om de controles en informatievoorziening bij relevante bedrijven te intensiveren.

Verschuiving

De uitvoerende milieutaken van de gemeenten en de provincie zijn ondergebracht bij de omgevingsdiensten. Deze taken betreffen de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van onder meer de lozing van bedrijfsafvalwater op de riolering. Landelijk, maar ook in Europa is er steeds meer aandacht voor het effect van diverse probleemstoffen in het milieu.

Bronaanpak

Lozingen van bedrijven kunnen gevolgen hebben voor het zuiveringsproces en voor de kwaliteit van het gezuiverde afvalwater uit de rioolwaterzuivering. De proef richt zich vooral op bedrijven waar een verhoogde kans is op lozing van probleemstoffen die kunnen leiden tot verstoppingen of die bij de rioolwaterzuivering lastig te verwijderen zijn. Deze laatste stoffen vormen een risico voor de waterkwaliteit en het behalen van de doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water.

Nauwe samenwerking

Wij gaan met onze partners nauwer samenwerken om de grip op de lozingen van probleemstoffen te versterken en bedrijven aan te moedigen door gewenst lozingsgedrag te stimuleren, ongewenst lozingsgedrag te ontmoedigen en waar nodig handhavend op te treden. Ook weten bedrijven niet altijd wat er komt kijken bij het zuiveren van het door hen geloosde afvalwater. Het geven van goede informatie zal naar verwachting helpen.

Afvalwatermonsters nemen en analyseren

⁵ Voor Pelt & Hooykaas en Olam Cocoa zie rapportage tertiaal I

⁶ In paragraaf 2.4 van de Tertiaal I rapportage 2023 is deze taak en pilot kort reeds ingeleid.

Met deze gezamenlijke bronaanpak lopen wij voorop in Nederland. Er is door de overheid vanuit het IBP een subsidie beschikbaar gesteld om de pilot uit te voeren. Voorafgaand aan de uitvoeringsfase van de pilot zijn bijeenkomsten geweest met OD NZKG, OD NHN, Unie van Waterschappen en HHNK. Hierin hebben wij gezamenlijk werkafspraken gemaakt. Tijdens de bedrijfsvoering worden representatieve afvalwatermonsters genomen en deze worden geanalyseerd. Voor het bemonsteren worden wij bijgestaan door een deskundige (Waterschap of een gecertificeerd laboratorium) om de kwaliteit van het monster te borgen. Aan de pilot nemen drie collega's deel die ook een afvalwater opleiding gaan volgen om hierin kennis en kunde te vergaren. De opleiding start in september en deze loopt parallel aan de pilot.

2.2.3 Toezicht op geluid

Geluidscontroles zijn onderdeel van onze milieutaak. Het bewaken van geluidsniveaus is van groot belang om ervoor te zorgen dat onze inwoners kunnen genieten van een gezonde en rustige leefomgeving. Ons team van toezichthouders voert regelmatig inspecties en metingen uit om ervoor te zorgen dat geluidsemissies van bedrijven, evenementen en andere bronnen binnen de wettelijke grenzen blijven. Deze inspanningen zijn bedoeld om geluidsoverlast te minimaliseren en de kwaliteit van leven van onze inwoners te waarborgen.

Geluidsoverlast Padelbanen

De toetsing op geluid bij padelbanen heeft het afgelopen jaar en periode in toenemende mate onze aandacht. De populariteit van padelbanen als recreatieve voorzieningen is de afgelopen jaren gestaag gegroeid. Hoewel deze faciliteiten bijdragen aan de sportieve en sociale activiteiten in onze gemeenten, hebben ze ook geleid tot zorgen over (mogelijke) geluidshinder voor omwonenden.

In overeenstemming met de geldende milieuwetgeving hebben wij ons toegewijd aan het waarborgen van de naleving van geluidsnormen rondom padelbanen. Dit omvat het uitvoeren van inspecties en het monitoren van geluidsoverlast om ervoor te zorgen dat deze binnen de wettelijke grenzen blijven. Wij hebben contact gehad met padelverenigingen en -exploitanten om hen bewust te maken van hun verplichtingen en om samen te werken aan praktische oplossingen om geluidsoverlast te minimaliseren. Naast het ondersteunen van sportfaciliteiten in onze regio moeten we tegelijkertijd de leefbaarheid van inwoners beschermen. Daarom blijven wij nauwlettend toezien op geluidsniveaus bij padelbanen en zullen eventuele overtredingen passend aanpakken.

De stijging van het aantal geluidsoverlastmeldingen lijkt ook dit jaar door te zetten en daarmee ook de inzet op VTH. Het eerste tertiaal diende een langlopende geluidsoverlast casussen bij een padelbaan in Beverwijk en Bloemendaal. Dat heeft extra inspanning gekost voor onze toezichthouders, het vergunningen- en juristenteam en communicatie. Ook in tertiaal twee is extra inspanning gepleegd voor een padelbaan, dit maal in Uitgeest. Er was meerdere malen media-aandacht in de krant en op social media en er zijn meerdere gesprekken geweest tussen onze accounthouder, jurist en vergunningverlening en B&W. Wij houden steeds B&W op de hoogte en intern is een aparte werkgroep in het leven geroepen die met regelmaat casussen met elkaar bespreekt. De stijging van het aantal geluidsoverlastmeldingen lijkt ook dit jaar door te zetten.

Geluidsoverlast Circuit Zandvoort

In de gemeente Zandvoort, waar de geluiden van de zee de achtergrond vormen voor het dagelijks leven, is milieutoezicht van essentieel belang om de unieke leefomgeving en het welzijn van de inwoners te beschermen. Eén aspect van dit toezicht dat bijzondere aandacht verdient, is geluidsmeten. Geluid, zowel natuurlijk als door menselijke activiteit veroorzaakt, speelt een cruciale rol in de beleving van de omgeving en heeft een directe impact op de levenskwaliteit van de gemeenschap. Geluidsmetingen bij het milieutoezicht in Zandvoort en in het bijzonder het Circuit, biedt uitdagingen en kansen die gepaard gaan met het behoud van een harmonieuze akoestische omgeving in deze gemeente.

Aantal overlastmeldingen

Tot eind augustus ontvingen wij 852 meldingen over het Circuit. Van de 852 meldingen kwamen er 219 vanaf een uniek adres. Van de 852 meldingen zijn er 237 ingediend over een UBO-dag. Van alle geluidsoverlastmeldingen komt 43% van 10 personen. Het beeld van dit jaar is vergelijkbaar met dat van vorig jaar.

De 852 meldingen kwamen niet alleen uit gemeente Zandvoort, maar ook uit buurgemeenten:

- 358 meldingen uit Zandvoort
- 233 meldingen uit Haarlem
- 199 meldingen uit Bloemendaal
- 35 meldingen uit Velsen
- 10 meldingen uit Heemstede
- 17 meldingen overig

Een bijzonder punt is dat dit jaar de geluidmeter van het circuit in korte tijd tweemaal kapot is gegaan. De eerste keer door een stroomstoring en vlak daarna is de geplaatste reservemeter kapot gewaaid met storm Poly. Het Circuit Zandvoort heeft ons hierover goed geïnformeerd en zij hebben op hun beurt een brief van ons ontvangen in het kader van een ongewoon voorval. Het Circuit heeft de herstelmaatregelen netjes, snel en conform de brief opgelost. Verdere handhaving was hierdoor niet noodzakelijk. Alle apparatuur werkt nu weer naar behoren.

2.3 Veiligheid

2.3.1 Ondernijning

Ondernijning is ook in het nieuwe Beleidskader VTH-milieu dat in tertiaal I voor de periode 2023-2026 is opgeleverd, een van de tien prioriteiten voor onze uitvoering. Wij zetten onverminderd onze toezicht en handhaving in op ondernijningscontroles en hebben een ervaren incidenten- en calamiteitenteam. Via ons team worden wij meerdere keren betrokken bij ongewone voorvallen. Zowel bij ondernijning of calamiteiten worden bedrijven en/of overheden goed van advies voorzien en kan betrekkelijk snel het incident worden beperkt of beëindigd en kan bij ondernijning snel worden geschakeld om het economisch voordeel weg te halen of te beperken. Door onze goede samenwerking met (andere) handhavingpartners en gemeenten wordt voorkomen dat gemeenten of bedrijven onnodig met financiële risico's worden geconfronteerd.

In de afgelopen periode hebben wij ondermijningscontroles uitgevoerd in gezamenlijkheid met onze handhavingspartners. In de regio Zaanstreek-Waterland zien wij als resultaat dat er relatief weinig overtredingen geconstateerd zijn/worden. De veronderstelling is dat vanuit de vele (onaangekondigde) controles er een preventieve werking uitgaat van deze controles. Na een controle vindt er in de regel een publicatie plaats in de regionale kranten.

2.3.2 Vervoer gevaarlijke stoffen

De landelijke werkgroep datagericht werken en het IBP (pijler 3) heeft samen met de vier omgevingsdiensten in samenwerking met ILT⁷ een analyse op vervoer van gevaarlijke stoffen uitgevoerd. De vraagstelling was, kunnen wij anticiperen op vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg. De analyse is gebaseerd op data uit Inspectieview milieu en heeft als onderwerp vervoer van gevaarlijke stoffen. Aanleiding hiervoor was een casus bij OD NHN: bij een bedrijf in die regio was 120.000 liter gevaarlijke stoffen aangetroffen, waar maar 50 liter was toegestaan (zonder enige voorziening). De analist van ILT heeft de bulkdata van inspecties & overtredingen gedeeld met elke omgevingsdienst. Deze data is aangevuld door onze analist met informatie uit ons bedrijfssysteem en de landelijke databank LMA. In het laatste kwartaal worden diverse bedrijven bezocht. Wij hebben onze lijst geprioriteerd.

2.3.3 Landelijk meldpunt afvalstoffen: dashboard

Om de controle op afvalstoffen beter te integreren in regulier toezicht zijn meerdere dashboards gebouwd op basis van data uit het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA). Toezichthouders hebben nu op een simpele manier inzage in wat een bedrijf aan afvalstoffen heeft ontvangen, zich van afvalstoffen heeft ontdoen of welke stoffen zijn afgegeven (de afvalketen hebben verlaten). Dit dashboard zal in de komende periode worden uitgebreid met meerdere overtredingsindicatoren.

Ook is er een dashboard gebouwd om inzage te krijgen van de locaties waar wij geen sloopmelding voor hebben ontvangen, maar waar wel volgens het LMA asbest is afgegeven. De eigenaren en/of bedrijven die hieruit voortkomen, worden in periode T3 aangeschreven.

Periodiek ontvangen wij foutieve melders van het LMA. Wij schrijven hen periodiek aan door middel van een vooraankondiging last onder dwangsom.

2.4 Duurzaamheid

2.4.1 Energiebesparings- en informatieplicht bij bedrijven

Ondernemingen en instellingen die een vestiging hebben met een energieverbruik van meer dan 50.000 kWh elektriciteit en/of 25.000 m³ aardgas(equivalent) per jaar, vallen onder de informatie- en energiebesparingsplicht. Deze plicht komt elke vier jaar terug en is gestart in 2019. Op 1 juli 2023 is de lijst met maatregelen geactualiseerd. De zogenaamde EML. Zij moeten vóór 1 december 2023 via het landelijke eLoket van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, voldoen aan de informatieplicht en daarna maatregelen nemen die binnen vijf jaar kunnen worden terugverdiend. ODIJmond controleert bedrijven hierop.

⁷ <https://www.ilent.nl/>, de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) is de toezichthouder van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Communicatie richting bedrijven

In samenwerking met provincie Noord-Holland en drie andere Noord-Hollandse bedrijven heeft ODIJmond een communicatiecampagne voorbereid die eind september van start gaat. Ook is er onlangs een website gepubliceerd. Op de website is ook een *toolkit* beschikbaar met communicatie-uitingen voor zowel toezichthouders als ook de communicatie-afdelingen bij gemeenten. ODIJmond en provincie trachten deze campagne en website bij alle OD's in Nederland onder de aandacht te brengen en hen over te halen samen op te trekken.

Per branche en/of verbruik benaderen wij ook proactief via brieven bedrijven die aan deze plicht moeten voldoen. Ook tijdens reguliere milieucontroles wordt het aspect milieu meegenomen.

Trainingen werken met nieuwe lijst nieuwe besparingsmaatregelen

Al onze collega's die bedrijven en instellingen controleren op deze plichten, zijn de afgelopen periode getraind om te werken met de nieuwe EML. Zij volgden een interne cursus en krijgen training *on the job*.

3 Uitvoeringstaken Bouw-VTH

De afgelopen periode hebben wij als ODIJmond alle landelijke ontwikkelingen op het gebied van bouw in kaart gebracht. Deze ontwikkelingen hebben wij gerelateerd aan de invoering van de Omgevingswet en de toekomstige rol van onze organisatie binnen die wet. Als ODIJmond zien wij meer dan in het verleden een rol voor onze organisatie ontstaan in dit werkveld en taakgebied. De Omgevingswet zorgt voor een integrale benadering van de verschillende ruimtelijke opgaven en thema's in de omgevingsplannen. Milieu- en bouwtaken komen hierin dichterbij elkaar te liggen. Ook in de uitvoering van de VTH-taken zien wij mogelijkheden ontstaan om op onderdelen integraal te gaan werken.

[Meer bouw- en woning VTH-taken naar ODIJmond](#)

Wij zien een groeiende tendens bij onze gemeenten om de bouw- en woningtoezicht taak bij ons neer te leggen en zelf steeds meer op de regierol te acteren. Dit geldt voor zowel toezicht, handhaving en vergunningverlening zowel beleidsarm als beleidsrijk. Wij zien ruimte en hebben de ambitie om deze taken voor onze deelnemers uit te breiden. Deze strategische ambitie komt voort uit onze voortdurende inzet om de dienstverlening aan onze gemeenten te verbeteren en tegelijkertijd synergie te bereiken in de uitvoering van deze taak, wanneer we die voor meerdere deelnemers kunnen uitvoeren. Hiermee kunnen wij als ODIJmond invulling geven het groeiende specialisme wat nodig is voor de uitvoering hiervan. Zeker met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Onder deze wet zullen gemeenten omgevingsplannen moeten gaan schrijven, die bij tijd en wijle gemeentegrens overstijgend zullen zijn. Gemeenten, provincies en waterschappen krijgen daardoor meer ruimte om eigen ambities in de leefomgeving te realiseren. Een bundeling van kennis op een plek, biedt voordelen voor gemeenten. Wij als omgevingsdienst werken hier graag aan mee. Onze uitbreidende ervaring en expertise op het gebied van bouw- en woningtoezicht en vergunningverlening stellen ons in staat om een solide basis te leggen voor deze uitbreiding. Deze ambitie is niet alleen gericht op het verlichten van de administratieve last voor onze deelnemende gemeenten, maar ook op het waarborgen van een consistente en effectieve handhaving van bouwvoorschriften en -normen. We zijn vastbesloten om dit uitbreidingsproces zorgvuldig te beheren.

ODIJmond gaat haar dienstverlening op dit vlak intensiveren en starten met het opleiden van capaciteit. Komend half jaar gaan wij met gemeenten in gesprek om te kijken welke ambitie onze deelnemers individueel hebben op dit punt. Waarbij de behoefte/ambitie van de gemeente centraal staat. Zo gaan wij voor één van onze deelnemers projectmatig voor een groot en betekenisvol gebied binnen de gemeente inventariseren op strijdigheid is met het geldende bestemmingsplan. Die strijdigheid ziet op het gebruik van en de bebouwing op het perceel. De resultaten van die inventarisatie zullen voorgelegd worden aan het betreffende college waarop zij een bestuurlijke afweging kunnen maken over mogelijke vervolgstappen. Die resultaten vormen uiteindelijk de basis voor het op te stellen Omgevingsplan.

3.1.1 Uitbreiding gemeente Heemskerk

Sinds 1 januari 2023 verlenen wij ook bouwvergunningen voor gemeente Heemskerk. Dit deden wij al voor de gemeenten Beverwijk en Zandvoort. Ondanks de krappe inhuur- en arbeidsmarkt slagen wij er tot nu toe in medewerkers te vinden en op te leiden via training on-the-job door een ervaren docent. Voor alle drie gemeenten is de dienstverlening in de eerste acht maanden op peil. De laatste vier maanden van 2023 staan vooral in het teken van opleidingen Omgevingswet (inclusief Wet kwaliteitsborging voor het bouwen) en het implementeren van de Omgevingswet in onze werkprocessen en systemen.

3.1.2 Gemeente Waterland

Voor gemeente Waterland is een pilot opgestart om voor zestien uur per week het bouw- en woningtoezicht te doen voor de helft van de gemeente. De andere helft blijft de huidige medewerker van de gemeente doen.

[Opschonen zaakstelsel](#)

Er zijn al vorderingen gemaakt met het opschonen van het zaakstelsel. Vergunning gebonden bezoeken hebben al plaatsgevonden en zijn al verwerkt in Open Wave. Voor meldingen en handhavingzaken hebben wij inspectiecontroles uitgevoerd en de rapportages afgestemd met handhaving. Vermeldenswaardig is de optimale samenwerking met de jurist binnen de gemeente Waterland. Dit heeft direct geleid tot een onderbouwd handhavingstraject aan de hand van de ODIJmond-rapportage op ambtseed.

[Optimaliseren digitale proces](#)

De volgende stap is het optimaliseren van het digitale proces: het afhandelen van oude zaken uit het zaakstelsel van de gemeente (Squit), het verwerken van nieuwe zaken in RxMission en het meedenken over de processen die gaan over de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb).

3.1.3 Gemeente Landsmeer

Gemeente Landsmeer is tevreden over hoe de collega's van ODIJmond de zaken voor bouw- en woningtoezicht opgepakt hebben. Ondanks de gemaakte afspraken over de werkinhoud (alle recente vergunningen en meldingen afhandelen) is er waardering voor de open houding in het uitvoeren van de nodige andere werkzaamheden zoals BAG-onderzoek, opschonen van oudere zaken en zelfs coördineren van een uit-huis-plaatsing. Dat heeft ertoe geleid dat de gemeente voor komende jaren het volledige bouwtoezicht wil onderbrengen bij ODIJmond.

4 Advisering

4.1 Ruimtelijke advies onder de Omgevingswet

Onder de Omgevingswet veranderen er veel zaken voor milieuadvies. Dit gaat veel inspanning vergen van onze collega's en vereist een goede voorbereiding. Voor elk milieuthema hebben wij uitgewerkt welke zaken er veranderen en waar de bestuurlijke afwegingsruimte zit. Ook zijn wij gestart met het ontwikkelen van een dynamische kaart waarop de leefomgevingskwaliteit vanwege milieu gevisualiseerd wordt. Deze kaart gaat een grote bijdrage leveren aan het meenemen van de gezondheidseffecten (vanwege milieu) in de advisering. De kaart zal ook ingezet worden in de advisering op de diverse omgevingsvisie. Daarnaast zijn wij gestart om in de milieuadviezen ook in te gaan op de situatie na 1 januari 2024. Wat betekent dat wij zowel adviseren op grond van de huidige wetgeving maar tevens een doorkijkje geven hoe het advies eruitziet na invoering van de Omgevingswet.

De daadwerkelijke impact van de omgevingswet en de toekomstige ontwikkelingsrichtingen is nu niet concreet te benoemen daarom zullen wij de gevolgen van deze invoering periodiek, gedurende enkele jaren, monitoren en in kaart brengen.

4.2 Bodemadvies

4.2.1 Aagtenpark

Het Aagtenpark in Beverwijk is een voormalige stortlocatie. Enkele jaren geleden is deze locatie herontwikkeld tot park. Hiertoe is de locatie afgedekt met staalslakken met daarbovenop een leeflaag. Sinds de toepassing van de staalslakken op deze locatie is er veel aandacht om mogelijke negatieve gevolgen voor het milieu te voorkomen. Dit jaar is aanvullend onderzoek uitgevoerd en zijn college en raad geïnformeerd. Daarnaast wordt ook jaarlijks de aanwezige benzeenverontreiniging in de het grondwater gemonitord.

4.2.2 Bodemkwaliteitskaart Regio Waterland-Zaanstreek

In 2023 actualiseren wij de bodemkwaliteitskaart van de regio Waterland. De bodemkwaliteitskaart dient periodiek (eens per vijf jaar) opnieuw te worden opgesteld. Het doel hiervan is om deze te actualiseren en de bodemkwaliteitskaart van gemeente Purmerend in de regionale kaart te integreren. Vervolgens dient deze ook nog bestuurlijk te worden vastgesteld.

4.2.3 PFAS

De provincie is bezig met onderzoek naar het identificeren van spoedlocaties met betrekking tot PFAS. Hiervoor is een extern adviesbureau bezig middels een vooronderzoek (archiefonderzoek) en zo nodig bodemonderzoek. Afgelopen jaar hebben wij hiervoor overleggen gevoerd en informatie aangeleverd. Ook is in opdracht van de provincie onderzoek uitgevoerd, vanwege hogere gehalten PFAS in de duinen vanwege het *sea spray effect*. Dit onderzoek is uitgevoerd bij diverse moestuinen in de duinen van Zandvoort. Ook bij dit onderzoek zijn wij betrokken bij de uitvoering.

4.2.4 Tata Steel en Pelt & Hooykaas

Op verzoek van verschillende omgevingsdiensten (OD NZKG, OD NHH en ODIJmond) doet Tata Steel momenteel nader onderzoek naar aanleiding van het eerder grondwateronderzoek op het

terrein van Tata Steel, het bedrijf Harsco en Pelt & Hooykaas (P&H). Dit betreft verder afperking en inzicht krijgen van de eerder aangetroffen chroom- en vanadiumverontreiniging in het grondwater, de pH, de grondwaterstand en de grondwaterstroming. Hiermee moet meer duidelijkheid worden verkregen over de oorzaak en de risico's. Verwacht wordt dat eind dit jaar de rapportage hierover bekend is. De eerder aangetroffen verontreiniging van het grondwater is in een bewonersbijeenkomst gedeeld met geïnteresseerden.

Toezicht op het bedrijf Pelt & Hooykaas

Bij het bedrijf P&H spelen meerdere zaken op het VTH-vlak. Vanwege voorgaande hebben wij opgenomen dat P&H in het vervolg ook de elementen chroom 3 en 6 meeneemt in de jaarlijkse analyse van het grondwater. Wij willen dat het bedrijf in hun grondwatermonitoringsplan, waarmee wij voorlopig hebben ingestemd, in het vervolg ook de elementen chroom 3 en vooral chroom 6 meenemen in hun jaarlijkse analyse van het grondwater. Daarom hebben wij een nadere eis aan de instemming verbonden. P&H is vooralsnog niet eens met de wijze waarop wij dat hebben gedaan en zij hebben hiertegen bezwaar gemaakt. Binnenkort volgt een advies van de bezwarencommissie van de gemeente Velsen over dit onderwerp. Op die basis zal het college een besluit op bezwaar moeten nemen en wordt duidelijk of wij de nadere eis ook kunnen handhaven.

Opslag staalslakken bij Pelt & Hooykaas

Een ander aspect is de hoeveelheid opgeslagen staalslakken op het terrein van P&H. Wij hebben P&H aangeschreven op gegeven dat er meer staalslakken zijn opgeslagen dan de vergunning mogelijk maakt. In de afgelopen periode hebben wij op meerdere tijdstippen met een drone de opgeslagen hoeveelheid staalslakken ingemeten. Het blijkt dat in tijd de opslag is afgenomen en dat momenteel niet meer staalslakken zijn opgeslagen dan wij vinden dat de vigerende vergunning toestaat.

Verder zijn we in overleg met P&H hoe voorkomen kan worden dat regenwater dat in contact is geweest met staalslakken, in de bodem infiltreert. P&H moet daartoe diverse maatregelen treffen die ook leiden tot een aanpassing van de vergunning. P&H bereidt hiervoor een aanvraag voor, die wij in tegenstelling tot eerdere afspraken nog niet hebben mogen ontvangen. Wij beraden ons momenteel op vervolg stappen.

Staalslakken bijproduct of afvalstof?

Tevens loopt er een initiatief van ILT⁸ die zich afvraagt of staalslakken anno 2023 nog wel als bijproduct moeten worden gezien. Samen met diverse partners (Rijkswaterstaat, provincie Noord-Holland en OD NZKG) denken wij op verzoek van ILT hierover mee.

Een of meerdere vergunninghouders

Als laatste maakt dat de komst van de Omgevingswet dat we samen met OD NZKG, ILT en het Informatiepunt Leefomgeving⁹ gaan bepalen wat dat voor gevolgen heeft voor de afzonderlijke

⁸ <https://www.ilent.nl/>

⁹ <https://iplo.nl/>

bedrijven Tata Steel, Harsco en P&H. Blijven het afzonderlijke bedrijven met ieder een eigen vergunning, of verandert daar iets in.

4.3 Externe veiligheid

In tertiaal 2 heeft op het thema externe veiligheid een collega de werkzaamheden van een langdurige zieke collega overgenomen. In de tussentijdse periode hebben de adviseurs ruimtelijke ordening (RO) de eenvoudige adviezen zelf gedaan. De ingewikkelde beoordelingen hebben wij door een extern adviesbureau laten doen.

provinciaal overleg

Voor het thema externe veiligheid sluiten wij aan bij het provinciaal overleg met drie andere Noord-Hollandse omgevingsdiensten en de veiligheidsregio's. Op de agenda stonden de volgende onderwerpen: waterstof, opslag energie in grote batterijen, de energietransitie, het register externe veiligheid, modernisering omgevingsveiligheid (MOV) en nieuwe ontwikkelingen, zoals de inwerkingtreding van de Omgevingswet en invloed daarvan op de omgevingsplannen. Onze RO-adviseurs adviseren onze gemeenten op vergunningverlening trajecten en beleidsnotities, geven advies bij aanvragen van specifieke vervoersbewegingen met gevaarlijke stoffen. Bijvoorbeeld bij de vaststelling routing gevaarlijke stoffen, overbrengingsvergunning explosieven voor civiel gebruik.

Inwerkingtreding Omgevingswet

Onder de Omgevingswet gaat externe veiligheid over naar omgevingsveiligheid. Belangrijkste veranderingen hierbij zijn een andere manier van omgaan met het groepsrisico door het werken met aandachtsgebieden, een nieuwe categorie gebouwen (zeer kwetsbaar) om niet zelfredzame mensen extra te beschermen. Daarnaast vervangt het Register externe veiligheidsrisico's (REV) het register risicosituaties gevaarlijke stoffen (RRGS). De toets aan het plaatsgebonden risico blijft bestaan (grenswaarde). En het bevoegd gezag moet ook rekening houden met het groepsrisico.

Aandachtsgebieden binnen gemeentegrenzen worden in het REV getoond. In een aandachtsgebied moet bij ruimtelijke plannen extra aandacht besteed worden om aanwezigen te beschermen tegen ongevallen met gevaarlijke stoffen. Dit kan door bouwkundige eisen te stellen aan de gebouwen in deze gebieden. Dit noemen we voorschriftengebieden. In aandachtsgebieden moeten niet zelfredzame mensen extra beschermd worden. Ook moeten straks voorschriftengebieden en aandachtsgebieden in de omgevingsplannen worden vastgelegd. Doordat de aandachtsgebieden in het REV op de kaart worden getoond, heeft het bevoegd gezag bij het nemen van RO-besluiten direct de risico's in beeld.

4.4 Milieuadvies luchtkwaliteit

Ondanks de grote aandacht voor luchtkwaliteit in de omgeving wordt er over het algemeen voldaan aan de grenswaarden voor de luchtkwaliteit in ons werkgebied. Dit betekent dat over het algemeen projecten en ontwikkelingen niet worden beperkt door luchtkwaliteit. Er is wel steeds meer aandacht voor de WHO-advieswaarden op gebied van fijnstof en stikstofdioxide en in samenwerking met GGD Kennemerland worden deze meegenomen in de advisering. Naar verwachting zal

dit in de toekomst mogelijk gaan veranderen aangezien op Europees niveau de genoemde grenswaarden zullen worden aangescherpt vanaf het jaar 2030.

4.5 Wet natuurbescherming: toename adviesaanvragen, scholen deelnemers

Toename adviesvragen

Dit jaar zijn de ecologische adviesvragen met een derde in aantal toegenomen. Er is al een nieuwe collega aangenomen om de toename in aanvragen te verwerken.

Proefberekeningen kleinschalige bouwprojecten

Sinds eind februari is een zogenaamd team Ecologie bezig met het maken van voorbeeldberekeningen (stikstof) voor kleinschalige bouwprojecten, zoals dakkapellen, opbouwen en aanbouwen. Er zijn voor al onze gemeentes op voorhand *worst-case* Aerius¹⁰-stikstofberekeningen gemaakt op locaties 500 meter van Natura2000-gebied. Met deze berekeningen kan door ons worden bepaald of een aanvrager zelf nog een stikstofberekening van de aanlegfase aan moet leveren of niet. Op moment van schrijven zijn wij bezig met het creëren van een kaartlaag waarop alle gebruikte locaties voor de berekeningen zichtbaar zijn en hoe ze liggen ten opzichte van de Natura2000-gebieden. Deze kaartlaag zal in onze GIS-viewer komen te staan.

Meer ecologische adviesaanvragen door uitspraak Raad van State over spouwmuurisolatie

Op 2 augustus 2023 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan dat een spouwmuur mag pas worden geïsoleerd nadat er ecologisch onderzoek is gedaan naar beschermde diersoorten. Daarnaast blijkt endoscopisch onderzoek niet voldoende om de afwezigheid van vleermuizen vast te stellen. Dit betekent dat enkel endoscopisch onderzoek niet voldoende is om negatief effect uit te sluiten en er eerder naar een aanvullend onderzoek gevraagd zal worden. De provincie is belast met het toezicht hierop. Zij heeft OD NHN gemandateerd om hierop toe te zien. Wij geven hier advies over. Deze uitspraak heeft invloed op een aantal isolatieprojecten die wij voor onze gemeenten uitvoeren, zoals het Nationaal Isolatie Programma (NIP), lokale aanpak. Het is in dit programma nu niet toegestaan om isolatiemaatregelen aan te bieden die mogelijk de beschermde diersoorten, zoals de gierzwaluw en dwergvleermuis, verstoren. Dan gaat het om maatregelen zoals spouwmuurisolatie en dakisolatie. De oplossing hiervoor ligt bijvoorbeeld in het laten opstellen van een Soorten Management Plan (SMP) per gemeente of zelfs per wijk. Per gebied kan je dan een ontheffing krijgen, waardoor isoleren wel mogelijk is. Dan kost het de consument niet (veel) meer geld. Als de gemeente geen SMP heeft, dan moet de inwoner een ecologisch onderzoek laten uitvoeren voordat zij overgaan tot isoleren. Dat kost al snel 2.000 euro.

Gemeente Heemskerk is bezig met het laten opstellen van een pré SMP, zij doen mee aan een pilot vanuit de provincie Noord-Holland. Zie paragraaf hieronder. Tenslotte zijn er twee brandbrieven verstuurd naar de provincie over dit onderwerp, waarvan een vanuit de IJmond en Zuid-Kennemerland gemeenten (door gemeente Bloemendaal). Wij hebben hierin geadviseerd vanuit het portefeuillehouders overleg IJmond en Zuid-Kennemerland. De verwachting met deze uitspraak is dat wij meer adviesvragen krijgen.

¹⁰ AERIUS berekent de stikstofdepositie als gevolg van projecten en plannen op Natura 2000-gebieden. In AERIUS kunnen alle bronnen die stikstof uitstoten ingevoerd worden. De bekendste bronnen zijn verkeer, veehouderijen en industrie. [AERIUS - berekenen van stikstofdepositie - Kenniscentrum InfoMil](#)

Soorten management plan (SMP)

Het onderzoek voor het SMP dat gemeente Heemskerk met Woon-op-maat heeft laten uitvoeren is afgerond. Wij ondersteunen de gemeente Heemskerk bij het project waar nodig. Andere gemeentes hebben ook interesse getoond in het SMP. Binnenkort volgt een memo hierover voor onze andere deelnemers met meer informatie.

Natuur inclusief bouwen

Al een enige tijd adviseren wij gemeente Heemskerk op natuur inclusief bouwen. Hierbij wordt voornamelijk gekeken naar de mogelijkheden en worden de plannen beoordeeld op de omgevings- en verblijfs-eisen van beschermde soorten. Op dit moment staat op de planning om in gesprek te gaan met gemeente Heemskerk om een beleid natuur inclusief bouwen op te stellen.

Scholing deelnemende gemeenten: webinar

Begin september hebben wij een webinar¹¹ gehouden over de Wet natuurbescherming voor al onze gemeenten. Hierbij hebben wij informatie gedeeld over soortenbescherming en gebiedsbescherming – inclusief stikstof –, waarom het van belang is en de stappenplannen die gevolgd moeten worden bij projecten/activiteiten. Het [webinar is voor diegene met de link ook te zien op het YouTube-kanaal van ODIJmond](#).

4.6 Geluid: actieplannen

In opdracht van zes gemeenten in ons werkgebied stellen wij actieplannen geluid op. Deze geven aan hoe het college geluidshinder van spoor- en wegverkeerslawaai wil beperken. Geluidskaarten vormen de basisgegevens voor de actieplannen 2024. In de [huidige actieplannen geluid staat het beleid voor de periode 2018-2023](#)¹². De afgelopen vier maanden zijn wij gestart met fase I van het opstellen van de nieuwe plannen. Deze fase bestaat uit een evaluatie en analyse van het voorgaande actieplan. In dat kader hebben wij een kick-off voor verschillende collega's en afdelingen bij onze deelnemers. Zij kregen een presentatie over het Actieplan geluid en gaven feedback. De opgehaalde informatie verwerken wij en is de basis voor de nieuwe plannen. In T3/ ons jaarverslag 2023 brengen wij de effecten van verschillende plandrempels in beeld, om een bijdrage te leveren in het bepalen van het uiteindelijke ambitieniveau.

4.7 Schiphol: beleidsondersteuning negen gemeenten

Voor negen gemeenten voeren wij de beleidsondersteuning uit voor het dossier Vliegverkeer Schiphol. Het gaat om de gemeenten Alkmaar, Bergen, Beverwijk, Castricum, Haarlem, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest en Velsen. Wij bereiden de bestuurlijke overleggen voor en ondersteunen de portefeuillehouders Schiphol in het agenderen van de belangen van onze regio binnen de interbestuurlijke samenwerking. Dit jaar maakten wij een start met de actualisatie van de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol. Hierin staan de gemeenschappelijke belangen van de negen gemeenten beschreven. De belangen waarmee zij elkaar vinden en versterken in de overleggen met andere gemeenten, provincies en het ministerie binnen de Schipholregio. In juni

¹¹ <https://youtu.be/i5GumDm6XtI>

¹² <https://www.odijmond.nl/thema's/geluid/actieplan-geluid/>

organiseerden wij een informatieavond voor de gemeenteraden om hen te informeren over de actualisatie. Circa 50 raadsleden waren hierbij aanwezig. De Bestuurlijke Agenda wordt einde van dit jaar in aan de gemeenteraden aangeboden ter vaststelling.

Bestuurlijke Regie Schiphol

Acht van de negen gemeenten maken ook deel uit van de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS). Als ODIJmond bereidden wij deze overleggen voor. De BRS werkt sinds 1 januari 2022 interbestuurlijk samen met gemeenten en provincies binnen de Schipholregio en het Ministerie. Vertrekpunt van deze samenwerking is het herstellen van de balans tussen een gezonde leefomgeving en het belang van een internationale luchthaven. Onder meer het krimpbesluit dat de minister juni 2022 aankondigde staat hierin centraal. Resultaat van de interbestuurlijke samenwerking is het Ontwikkelperspectief NOVEX Schipholregio dat wij presenteerden tijdens het BRS-symposium in juni. Naast een bijdrage aan het ontwikkelperspectief, hebben wij ook het symposium mede-voorbereid. Met het Ontwikkelperspectief zijn de standpunten uit de regionale bestuurlijke Agenda nu ook geagendeerd binnen de interbestuurlijke samenwerking. Onderwerpen zijn een gedeeltelijke nachtsluiting, aandacht voor reductie van hinder ook in de gebieden op grotere afstand van Schiphol en het vastleggen van normen voor alle emissies (waaronder geluid en luchtkwaliteit). Eind van dit jaar leveren de samenwerkende partijen een uitvoeringsagenda op met daarin de standpunten vertaald naar concrete maatregelen en projecten.

5 Programma's duurzame leefomgeving

5.1 Duurzame Warmte

Over het algemeen kunnen wij zeggen dat wij op dit thema een regionale adviesrol (kunnen) spelen bij de infrastructuurontwikkeling.

5.1.1 Warmtenet ontwikkeling Velsen, Heemskerk, Beverwijk

Afgelopen maanden is er gewerkt aan de totstandkoming van de businesscase voor gemeente Velsen. In de gemeenten Heemskerk en Beverwijk zijn wij net weer opgestart met het verkennen van de mogelijkheden. Vanuit de provincie is er een warmteregisseurs subsidie opgezet waar wij gebruik van hebben gemaakt.

5.1.2 Regionale Energiestrategie (RES) | Regionale Strategie Warmte (RSW)

Binnen gemeenten wordt gewerkt aan een aangepaste versie van de RES. In de uitvoering voor stroomopwekking zijn nog geen concrete stappen gezet. Na initiële stappen voor de RSW is ook daarin niet veel meer gebeurd. Warmte wordt wel een belangrijker onderdeel van de regionale ontwikkelingen, onder andere vanwege netcongestie.

5.1.3 Netcongestie

In het kader van netcongestie is er door de provincie een taskforce opgesteld. ODIJmond heeft zitting hierin. Deze taskforce is ook onderdeel van de aanpak in Noord-Holland om daar waar het kan, verbeteringen aan te brengen in het net of slimme toepassingen uit te gaan voeren.

5.1.4 Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (pMIEK)

Voor een robuust energiesysteem moet de Rijksoverheid slimme keuzes maken met duidelijke prioriteiten. Wat moet eerst en wat kan later? Gemeenten, provincies, marktpartijen en netbeheerders merken direct als het energiesysteem niet aan de wensen voldoet. Hoe zorgen wij ervoor dat het straks ook in de regio werkt?¹³ Elke provincie heeft een werkorganisatie waarin provincie, gemeenten en netbeheerders deelnemen.

In onze provincie is in de eerste helft van dit jaar ook een pMIEK Noord-Holland-Zuid opgesteld en vastgesteld door GS (1 juni 2023). In dit plan is opgenomen welke investeringen voor uitbreiding van regionale energie-infrastructureur het meest nodig zijn en hoe deze keuzes in investeringsplannen van netbeheerders en in het ruimtelijk beleid van provincies en gemeenten ondergebracht worden. Onze deelname aan en adviesrol binnen de provinciale werkorganisatie is nog niet eerder opgenomen in ons Uitvoeringsprogramma. In de laatste vier maanden van 2023 gaat het proces van de pMIEK weer lopen. Er komen concretere plannen voor de termijn van twee jaar voor heel Noord-Holland. Overigens merken inwoners het ook als het energiesysteem niet goed kan werken. Steeds vaker komen er berichten over zonnepanelen die niet meer terug kunnen leveren omdat de piekspanning op het net te hoog is.

¹³ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/energiesysteem/samenwerken-de-regio>

5.1.5 Voorbereiding Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ)

Komende tijd worden voor VAWOZ weer een aantal locaties bekeken om de nieuwe aanlanding Wind op Zee aan te takken op het stroomnetwerk. Naast Wijk aan Zee zijn dat Castricum, Egmond aan Zee, Zandvoort en IJmuiden. Deze locaties zijn eerder bekeken in dat kader. Nu is de aanlanding bij Heemskerk gerealiseerd. De gevolgen hiervan zijn vaak ook indirect, naast de ruimtelijke impact die direct verbonden is aan windmolens. Denk daarbij aan de plaatsing van waterstofcentrales om de windstroom te benutten of de komst van hoogspanningsstations om de windstroom verder op het net te brengen. Onze rol is het vertegenwoordigen van onze deelnemende gemeenten in overleggen en werksessies. Hierin komen o.a. de (boven)regionale infrastructuur en de inpassing en problematiek die hierbij komt kijken, aan bod. Wij houden onze bestuurders en ambtenaren op de hoogte van de ontwikkelingen en koppelen terug wat er op de planning staat. Dit doen wij ook aan de ambtenaren die bij de Regionale Energie Strategie (RES) betrokken zijn.

5.2 Programma GreenBiz IJmond

De stijgende energieprijzen en versnelling van klimaatdoelstellingen hebben ondernemers bewust gemaakt van de noodzaak om energie te besparen en duurzame energie te gebruiken. GreenBiz IJmond heeft ingespeeld op deze ontwikkeling en binnen een periode van vijf maanden 130 energiescans uitgevoerd voor de horeca en detailhandel. Dit is gerealiseerd dankzij de financiële steun van de gemeenten.

Ook zijn er in opdracht van GreenBiz IJmond (GBIJ) haalbaarheidsstudies gepland, uitgevoerd en geschreven op basis van verschillende Roadmaps van 2022 voor verschillende locaties. Deze locaties beslaan de Molenwerf in Uitgeest, de Houtwegen in Heemskerk, De Grote hout in Velsen-Noord en voor Business Docks Beverwijk.

Het Just Transition Fund (JTF)¹⁴ biedt kansen voor GBIJ om ondernemers te ondersteunen bij de energietransitie. GBIJ wil twee subsidieaanvragen doen bij het JTF-IJmond, een voor een slimme energie hub voor het bedrijventerrein Uitgeest-Noord en een voor Circulaire Economie. Daarnaast helpt GBIJ bij een initiatief van een ondernemer voor de JTF-subsidie genaamd "Dak van de Toekomst." GBIJ heeft succesvolle netwerkbijeenkomsten georganiseerd om de zichtbaarheid te vergroten en werkt steeds meer samen met lokale initiatieven om het netwerk uit te breiden. Vanwege de behoefte aan ondersteuning, is er een subsidie-adviseur ingeschakeld om ondernemers te helpen bij het aanvragen van subsidies. Hierdoor worden de ondernemers volledig ontzorgd. In paragraaf 5.6 leest u meer inhoudelijk over JTF-IJmond.

Er is ook een pilot geweest waarbij negen ondernemers een energiemonitoringstool kregen om hun energieverbruik te volgen. Dit project loopt nog en leidt tot veel interesse bij de ondernemers. Al met al speelt GBIJ een actieve rol in het bevorderen van energiebesparende maatregelen en duurzame praktijken binnen de horeca en detailhandel, evenals andere lokale initiatieven op weg naar klimaatneutraliteit op bedrijventerreinen.

¹⁴ <https://www.odijmond.nl/projecten/just-transition-fund-ijmond/>

5.3 Programma Gezondheid & Luchtkwaliteit

Een van de programma's waarin de IJmondgemeenten samenwerken voor een schonere lucht, is het programma Gezondheid & Luchtkwaliteit. Het programma geeft uitvoering aan de regionale visie op een gezondere leefomgeving IJmond en sluit aan bij de onderwerpen uit het Schone Lucht Akkoord. Met het programma willen de IJmondgemeenten in 2030 de advieswaarden voor luchtkwaliteit behalen, die de World Health Organization (WHO) heeft uitgebracht op 22 september 2021.

De IJmondgemeenten ontvangen een uitgebreide evaluatie van het programma en de maatregelen die genomen zijn. In deze tertiaal rapportage leest u een korte samenvatting van de vier hoofdthema's binnen dit programma. In die voorkomende gevallen verwijzen we naar andere paragrafen in deze rapportage voor meer duiding over bepaalde onderwerpen.

5.3.1 Thema Industrie

Versterking Toezicht op luchtmissies

Een van de maatregelen binnen het programma is de aanschaf en de ingebruikname van een zogenaamde FLIR-camera (mei 2023). Om de beschikbare informatie over bedrijven met (potentiële) ZZS efficiënter te kunnen ontsluiten, is gestart met het opstellen van een werkinstructie op basis waarvan alle dossiers systematisch geordend kunnen worden. Over de inzet van de FLIR-camera en pZZS leest u in het hoofdstuk 2 Toezicht, paragraaf 2.1.1 en 2.1.2 van deze rapportage.

Wettelijk adviseurschap vergunningaanvragen Tata Steel

De ontwikkelingen rond de route Groen Staal zijn het meest relevant voor het wettelijk adviseurschap in 2023. Vanuit ons wettelijk adviseurschap is richting het bevoegd gezag ingezet op advisering op scherp vergunnen bij deze ontwikkelingen of het opleggen van onderzoek verplichtingen aan Tata Steel om verbeteringen in kaart te brengen.

Vergunningverlening – intern lesprogramma en walstroom

Uit inventarisatie blijkt dat scherper vergunnen nagenoeg niet voorkomt bij inrichtingen waarvoor ODIJmond de VTH-taken uitvoert maar wél in vergunningen van inrichtingen waar de EU een zogenoemd BREF-document heeft opgesteld waarin de best beschikbare techniek (BBT) beschreven is en (meestal) een range is opgenomen waaraan een emissie moet voldoen. De meeste emissies naar lucht zijn tegenwoordig gereguleerd in het Activiteitenbesluit, waar het voorheen in de vergunning was gereguleerd. In T2 zijn wij gestart met het ontwikkelen van een intern lesprogramma om het kennisniveau van onze medewerkers op dit vlak te verdiepen.

Uit een in T2 afgeronde verkenning blijkt dat het niet mogelijk is om via maatwerkvoorschriften walstroom op te leggen aan bedrijven die schepen ontvangen. De ambitie op deze maatregel is herzien en er wordt gezocht naar andere mogelijkheden.

Meetnet luchtkwaliteit en monitoring gezondheid

Voor het monitoren van concentraties in de lucht met luchtmeetnet en gezondheid met gezondheidsmonitor IJmond¹⁵ is de inzet van de IJmondgemeenten om het aantal stoffen dat gemeten wordt via het Meetnet uit te breiden. Daarmee sluiten wij aan op de bevindingen vanuit het gezondheidsonderzoek van het RIVM. In september 2023 vindt een uitgebreide evaluatie plaats van het Meetnet. Onze voornaamste inzet is gericht op een betere bronherkenning en koppeling van het meetnet met gezondheidsimpact.

5.3.2 Thema Leefomgeving

Ruimtelijke ontwikkelingen

ODIJmond toetst op de geldende milieunormen bij ruimtelijke ontwikkelingen. In T2 is bekeken hoe wij een toets op overschrijding van WHO-advieswaarden (voor NO₂ en fijnstof) kunnen vormgeven, welke waarden (van 2005 of 2021) als uitgangspunt genomen moeten worden en hoe de toetsing helpend is voor (individuele) initiatiefnemers.

Voor een deelgebied van de Spoorzone is het instrument "gezondheidseffecten screening bij ruimtelijke ontwikkeling" ingevuld. Ervaring hierbij is dat vooral een toelichting en een gesprek meerwaarde lijkt te hebben en minder het ingevulde instrument zelf.

Bescherming hoog gevoelige groepen

Wij hebben onze samenwerking met GGD Kennemerland bij toetsing van adviesafstanden voor gevoelige bestemmingen geïntensiveerd en wij bouwen deze komende tijd nog verder uit. Zo is in T2 bij een plan voor een kinderdagverblijf binnen de adviesafstand van de snelweg advies gevraagd aan de GGD, dat negatief was. Op basis hiervan heeft de gemeente besloten niet mee te werken aan het plan. Bij een idee voor een zorg- en onderwijsfunctie naast de snelweg is de initiatiefnemer gewezen op de adviesafstanden. Voor een 150kV station werd advies gevraagd aan de GGD over magneetvelden met het oog op de bescherming van de omgeving. Hieruit bleek dat er geen gevolgen zijn voor het huidige gebruik en dat bij toekomstige ontwikkelingen rekening gehouden moet worden met de contour van 0,4 microtesla.

Houtstook

In september 2023 vindt een IJmondiale raadsessie plaats over (de impact van) houtstook. De GGD Kennemerland en ODIJmond verzorgen een gezamenlijke presentatie welke in T2 is voorbereid. Daarnaast is gestart met voorbereiding voor een (generieke) communicatiecampagne houtstook komend stookseizoen. Daarnaast is gestart met uitwerking van een gezamenlijke pilot, met TNO en burgerplatform Hollandse Luchten, over het meten van houtrook.

5.3.3 Thema Mobiliteit

Over de maatregelen en acties rondom de werkgeversaanpak en mobiliteit verduurzaming woon-werkverkeer) leest u in hoofdstuk 5.7 Duurzame mobiliteit | IJmond Bereikbaar, van deze rapportage.

¹⁵ <https://www.rivm.nl/tata-steel/overzicht-rapporten-gezondheid-in-ijmond>

Schone Stadslogistiek

In T2 is binnen het programma Gezondheid & Luchtkwaliteit verder een verkenning uitgevoerd naar schone stadlogistiek en is het (concept) gepresenteerd in het Platform Milieu & Gezondheid en de Stuurgroep IJB. Na peiling van draagvlak bij (georganiseerde) ondernemers in september 2023 wordt het onderzoek afgerond. De verkenning geeft inzicht in de kansrijkheid en benodigde uit te werken maatregelen om schone stadslogistiek vorm te geven.

5.3.4 Thema Scheepvaart

Walstroom

- Zeehaven IJmuiden en ODIJmond hebben opdracht verleend om een haalbaarheidsstudie (incl. tracéstudie) uit te voeren samen met KVSA¹⁶ en in overleg met de netbeheerder Liander voor walstroom voor cruiseschepen (Monnickendamkade in de IJmondhaven). Ook de behoefte aan walstroom voor de offshore zeeschepen in de IJmondhaven (Volendamkade) is hierbij meegenomen. Na 2024 is hiervoor de netwerkaansluiting mogelijk. Dit najaar wordt de studie afgerond.
- ODIJmond is in T2 gestart met een uitwerking van walstroom in de – van rechtswege- te actualiseren vergunning uit 2007 van de ferry (DFDS).

Bunkeren waterstof en LNG

Gebieden kunnen aangewezen worden (op grond van de havenverordening) waar schepen met mobiele voorzieningen kunnen worden gebunkerd met waterstof en LNG. Collegevoorstellen hiertoe zijn uitgewerkt en worden in T3 2023 in procedure genomen.

Monitoring en verslaglegging

In T2 heeft de jaarevaluatie over het programma Gezondheid en Luchtkwaliteit plaatsgevonden en is veel inzet gepleegd vanuit het team communicatie om mediavragen naar aanleiding hiervan te beantwoorden.

5.4 Programma Gezondheid & Luchtkwaliteit Uitgeest

Voor de gemeente Uitgeest wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld genaamd het Programma Gezondheid & Luchtkwaliteit Uitgeest. Voor dit programma is een eerste concept gemaakt die op het moment afgestemd wordt met beleidsmedewerkers. Het programma geeft uitvoering aan het ondertekende Schone Lucht Akkoord en hiermee onderschrijft de gemeente Uitgeest de doelstellingen én committeert het zich aan het uitvoeren van de acties en maatregelen.

5.5 Cluster Energie en Strategie

De Cluster Energie Strategie wordt elke een tot twee jaar de benodigde energie infrastructuur (Elektriciteit, Waterstof, CO₂ en Warmte) beschreven om de industrie in 2030 voor de helft en in 2050 geheel CO₂ neutraal te maken. Ook de energie-infrastructuur voor RES en het Mobiliteitsplan zijn opgenomen in deze plannen. De voorbereiding is gestart voor de CES 2024. Januari 2024 gaat

¹⁶ KVSA is met een breed scala aan maritieme en logistieke diensten als een spin in het web van de Europese zakelijke markt. Voor rederijen, agenten, cargadoors, transporteurs, scheepshandelaren en anderen verzorgt KVSA het transport van goederen, personen en informatie. [KVSA](#)

deze naar de colleges ter vaststelling. Ook de circulaire economie wordt in 2024 meegenomen in de CES. CES dient als input voor PIDI en MIEK (Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat), waarmee rijks geld kan worden verkregen voor uitvoering van de projecten. Projecten moeten goed ruimtelijk worden ingepast. Integraal afstemmen met gemeenten en bestuur een keuze voorleggen wordt gedaan wanneer van toepassing.

5.6 Just Transition Fund

- Verduurzaming bedrijventerreinen in de IJmond samen met de ondernemers aan de hand van energiescans en actieve benadering over subsidiemogelijkheden gericht op isolatie, energie opwek en laadpalen. Project verduurzaming bedrijventerrein Grote Hout. Een groot aantal energiescans is uitgevoerd ook voor de horeca en detailhandel. Inzicht in energiegebruik.
- Voor de bedrijventerreinen Uitgeest-Noord, Beverwijk worden haalbaarheidsstudies uitgevoerd hoe de netcongestie kan worden verminderd. Voor Houtwegen in Heemskerk is deze voorbereid. Voor deze haalbaarheidsonderzoeken is subsidie van provincie verkregen vanuit de regeling Onderzoek Toekomstgerichte Werklocaties. Doel is om concrete collectieve maatregelen te inventariseren waarvoor een JTF subsidie zal worden aangevraagd.
- Coördinatie en projectselectie/voorbereiding voor Europees fonds voor rechtvaardige transitie in de IJmond. ODIJmond is het Steunpunt-JTF, secretaris Regionale Stuurgroep JTF IJmond, beleidsbeoordeling projectideeën. Subsidieregeling is opengesteld in januari 2023. Afgelopen tertiaal is extra inzet gepleegd op communicatie om meer projectaanvragen te stimuleren. Extra communicatie en ook meer bekendmaken bij MRA /provincie heeft er toe geleid dat meer aanvragen van buiten de IJmond zijn ontvangen van bedrijven die zich in de IJmond willen vestigen of al samenwerking hebben met bedrijven en instellingen uit de IJmond. Ook maakt de ondersteuning van de subsidieaanvraag het doen van de aanvragen meer mogelijk. Er heeft een versnelling plaatsgevonden van het aantal ingediende project ideeën. Tot nu toe zijn vier projecten toegekend en twee andere projecten zijn al inhoudelijk goedgekeurd door de externe deskundigencommissie. [Drie projectvoorstellen zijn ingediend en worden aankomende vier oktober beoordeeld door de externe deskundigencommissie](#). Een tiental projecten hebben een akkoord gekregen om het project in te dienen, omdat zij passen in het JTF-beleid. De doelstelling is dat eind 2023 80% van het budget geprognostiseerd is. Hierna volgt een landelijk gesprek over herverdeling van het budget naar andere regio's. Indien alle bekende projecten, waarvoor projectidee is ingediend, meetellen, komen wij op circa 50 miljoen euro.

5.7 Duurzame mobiliteit | IJmond Bereikbaar

Het programma IJmond Bereikbaar (IJB) kent twee onderdelen. De gemeentelijke samenwerking en de werkgeversaanpak. Binnen de werkgeversaanpak heeft IJB in de eerste twee tertialen veertien mobiliteitsscans uitgevoerd. Hiermee liggen wij op schema om de doelstelling voor 2023 te halen. Verder is de fiets *community* gegroeid tot 3.019 dagelijkse gebruikers (213.000 spitsmijdingen en 878 ton CO2 bespaard). De samenrij *community* is gegroeid tot 1.100 dagelijkse gebruikers (1.200 spitsmijdingen en 32 ton CO2 bespaard). Verder is de doorfietsroutecampagne opgestart voor alle inwoners van de IJmondgemeenten. De doorfietsroutecampagne is verder uitgebreid in verband met de sluiting van de Velsertaverse. Het stimuleringsgebied is uitgebreid, zodat fietsen nog meer gestimuleerd werd in de zomerperiode. Binnen deze campagne hebben wij

665 mensen op de fiets gekregen. Hiermee zijn 7.293 spitsmijdingen gerealiseerd en is er 22 ton CO2 bespaard.

Binnen de gemeentelijke samenwerking is het Platform IJmond Bereikbaar heropgestart. Daarnaast wordt gewerkt aan het programma mobiliteit voor de IJmond. IJB begeleidt het proces om met de IJmondgemeenten tot een gezamenlijk plan te komen op het gebied van (duurzame) mobiliteit. Het gaat hier om de regionale zaken.

5.8 Energiebesparing en -scans | verduurzaming | elektriciteit

5.8.1 Energiescans Landsmeer, Wormerland en Oostzaan

In de gemeenten Landsmeer, Wormerland en Oostzaan worden energiescans uitgevoerd bij bedrijven met een verbruik < 50.000 kWh en/of < 25.000 kuub gas. Bedrijven kunnen zich direct aanmelden bij Klimaatroute of de gemeente of omgevingsdienst kan de aanmelding doorzetten. Communicatie aan deze groep ondernemers vindt plaats via ondernemersverenigingen. Zij sturen het aanbod van de scans door aan hun leden. Via ons zaakstelsel schrijven wij ook bedrijven direct aan via brief. Met regelmaat plaatsen we nieuwsberichten op onze website en delen we deze berichten op social media, waarbij wij gemeenten aanhaken. Voor T3 wordt gekeken naar andere mogelijkheden deze doelgroep direct te benaderen om het aan te sporen om te verduurzamen.

5.8.2 Energiebesparing, duurzame energie inwoners

De energietransitie in de gebouwde omgeving zit in een stroomversnelling. Gemeenten hebben via de CD-OKE subsidie van het rijk meer middelen om nieuwe collega's aan te nemen voor de lokale energietransitie. Hiermee is onze rol anders geworden. Wij maken nu meer onderdeel uit van de teams energietransitie en zullen ons meer gaan richten op een goede samenwerking, waarbij wij ons meer focussen op de regionale en integrale onderdelen van de energietransitie. Wij trekken nog aantal vernieuwende projecten, zoals Groen Thuis.

5.8.3 Nationaal Isolatie Programma en Energiebesparingsprogramma

Het Nationaal Isolatie Programma (NIP) en het provinciale EnergieBesparingsProgramma (EBP)-subsidies zijn aangevraagd voor de IJmondgemeenten, inclusief Uitgeest. Per gemeente werken wij gezamenlijk met individuele projectleiders. Wij organiseren deze programma's voor inwoners in Uitgeest en bij de andere gemeenten hebben wij een ondersteunde rol. De EU-aanbesteding hiervoor is in september gepubliceerd. Volgens planning start in januari de uitvoering.

5.8.4 Project Groen Thuis

Groen Thuis is dit jaar met de tweede pilot fase begonnen. Voor de IJmondgemeenten doen daar 36 eigenaar-bewoners aan mee. De selectie van de deelnemers, de kennismaking, de individuele energie-adviezen en een tussentijdse bijeenkomst hebben plaatsgevonden. Voor een deel van de eigenaar-bewoners is al een warmteverliesberekening gemaakt. Dat is nodig om het vermogen van een warmtepomp of een ander warmteopwekking-alternatief te bepalen. En/of is er een aantal offertes opgevraagd. De energie-adviseurs hebben vanaf dit moment veel individueel contact met de deelnemers. De deelnemers hebben een hoge mate van belangstelling en zijn meer dan in de

eerste pilot fase bereid over te stappen op duurzame voorzieningen. Vermoedelijk komt dit door een verandering in de selectiefase.

5.8.5 Opwek zonnepanelen grote daken Landsmeer

Vanuit de RES komt naar voren dat lege daken, indien mogelijk, moeten worden vol gelegd met zonnepanelen. Vanuit deze motivatie is gemeente Landsmeer gestart met een inventarisatie welke daken in de regio al vol liggen en welke nog onbenut zijn. Voor deze onbenutte daken is uitgezocht welke bedrijven/instellingen hier gevestigd zijn en vervolgens is er contact opgenomen met de locaties om te achterhalen waarom er (nog) geen zonnepanelen liggen.

Van de 40 daken in Landsmeer met een oppervlakte groter dan 1000m² hebben er elf al zonnepanelen, zijn er negen niet benaderd om diverse redenen en is er met twintig panden contact gelegd. Daarvan kunnen er vijf geen panelen realiseren en de overige vijftien hebben of geen interessante businesscase of zijn in het traject van het realiseren van zonnepanelen begonnen.

5.8.6 Opwek zonnepanelen grote daken Wormerland en Oostzaan

Vanuit de RES komt naar voren dat lege daken, indien mogelijk, moeten worden vol gelegd met zonnepanelen. Vanuit deze motivatie zijn de gemeenten Oostzaan en Wormerland gestart met een inventarisatie welke daken in de regio al vol liggen en welke nog onbenut zijn. Voor deze onbenutte daken is uitgezocht welke bedrijven/instellingen hier gevestigd zijn en vervolgens is er contact opgenomen met de locaties om te achterhalen waarom er (nog) geen zonnepanelen liggen.

Van de 41 daken in Oostzaan met een oppervlakte groter dan 1000m² hebben er vijftien al zonnepanelen, zijn er zestien niet benaderd om diverse redenen en is er met negen panden contact gelegd. Drie daarvan kunnen geen panelen realiseren en de overige zes onderzoeken momenteel of op een later moment de mogelijkheden voor zonnepanelen.

Van de 111 daken is Wormerland met een oppervlakte groter dan 1000m² hebben er 34 al zonnepanelen, zijn er 52 niet benaderd om diverse redenen en is er met 25 panden contact gelegd. Zeven daarvan hebben geen panelen om diverse redenen, dertien hebben deels al zonnepanelen, zijn bezig met een traject of hebben momenteel geen interessante businesscase. De overige twee hebben wij niet kunnen spreken.

5.8.7 Opwek zonnepanelen grote daken Zuid-Kennemerland

Heemstede

Voor gemeente Heemstede is een inventarisatie gedaan naar alle daken vanaf 1000 m². Deze inventarisatie had als doel om te onderzoeken in hoeverre de dak eigenaren al bezig zijn met zonnepanelen, waar ze eventueel tegenaan lopen en hoe wij, ODIJ en de gemeente, hierbij kunnen ondersteunen. Dit zijn er in totaal 27. Vier daarvan hebben al zonnepanelen. Er is contact opgenomen met de overige twintig eigenaren/beheerders van de panden waarvan er twaalf gereageerd hebben. Deze twaalf hebben of de enquête ingevuld en antwoord gegeven op of er een hulpvraag is of daar is telefonisch of mail contact mee geweest. Zes van die twaalf zitten in het proces om zonnepanelen te onderzoeken. Vier kunnen geen zonnepanelen realiseren door diverse redenen en

de overige vier ontvangen graag hulp van de gemeente. Deze hulp wordt in eerste instantie geboden in de vorm van een gesprek waarna de specifieke behoefte wordt teruggekoppeld naar de gemeente. Er wordt dan besproken of de hulpvraag realistisch en of de gemeente kan ondersteunen.

Bloemendaal en Zandvoort

Voor deze gemeenten ging het in totaal om zo'n 30 panden die bijna allemaal in gebruik waren als appartementencomplex. Ook met deze panden is contact opgenomen om de hulpvraag inzichtelijk te krijgen. Deze kwam eigenlijk niet concreet naar voren. Dit heeft te maken met het feit dat de eigenaren van deze panden vaak vastzaten aan MJOP¹⁷'s en minder ruimte hadden om een onderzoek naar zonnepanelen bijvoorbeeld naar voren te schuiven. Daarnaast is een constructie voor zonnepanelen op het dak van een appartementencomplex uitdagender omdat deze panelen of moeten worden ingezet voor gezamenlijk gebruik of de stroom moet worden onderverdeeld per appartementencomplex. Er kwamen enkele specifieke vragen over vergunningen en subsidies naar voren. Hiervoor zijn deze eigenaren geïnformeerd. Conclusie: omdat er geen concrete hulpvraag naar voren is gekomen is dit project afgerond in maart 2023 en overgedragen aan de gemeenten.

5.8.8 Duurzaamheidslening Beverwijk

In 2019 heeft de gemeenteraad van Beverwijk een initiatiefvoorstel aangenomen om te starten met een gemeentelijke duurzaamheidslening. Op het eind van de looptijd was het budget van €1.000.000,- nagenoeg volledig aan leningen verstrekt. Vanwege dit succes is de duurzaamheidslening in maart 2023 vernieuwd en gestart met weer een budget van €1.000.000,-.

In de eerste zes maanden van de nieuwe duurzaamheidslening is voor bijna €500.000,- aan budget besteed. Dat is sneller dan bij de vorige versie van de duurzaamheidslening. De nieuwe duurzaamheidslening eindigt op 31 januari 2026. Er is voor 68 maatregelen aangevraagd, waarvan nu 27 is gerealiseerd.

5.8.9 Duurzaamheidslening Heemskerk

Gemeente Heemskerk is in 2021 gestart met de duurzaamheidslening. Deze eindigt op 31 december 2023. Met tussentijdse aanvullingen van het budget is er in totaal €1.750.000,- beschikbaar gesteld. Daarvan is €1.423.137,- verstrekt aan leningen of is gereserveerd. Voor alleen dit jaar, tot en met augustus, is dat €791.838,-. Er is sinds 2021 voor 337 maatregelen aangevraagd, waarvan nu 193 is gerealiseerd.

Analyse van de maatregelen

In de tabel Maatregelen is het resultaat van de actuele duurzaamheidsleningen van beide gemeenten naast elkaar gezet. De resultaten zijn als afgeronde percentages weergegeven. Elke kolom (Realisatie, Aanvraag) telt op tot 100%.

Wat als eerste opvalt is dat de resultaten in Beverwijk en in Heemskerk sterk met elkaar overeenkomen. Daarom zijn de resultaten van beide gemeenten samengevoegd in de analyse.

¹⁷ Meerjaren onderhoudsplan

Met meer dan 50% van de maatregelen is de belangstelling voor zonnepanelen in beide gemeente het grootst. Het is voor de koper een makkelijke investering zonder veel werk in en aan het huis. De volgende meest aangevraagde maatregel met een aandeel van ruim 10% is nieuwe (veelal kunststof) kozijnen met HR++ of HR+++ glas. Dit is een dure maatregel en is redelijk ingrijpend wat werk betreft aan de woning. Daarop volgend is met bijna 10% de warmtepomp. In de praktijk blijkt dat inwoners met een eigen (grondgebonden) woning eerst zonnepanelen aanschaffen, wat aanleiding is tot nadenken over warmtepompen. Er is namelijk "gratis" elektriciteit van de zonnepanelen waarop een warmtepomp prima kan draaien. Maar daaraan voorafgaand zal eerst de isolatie op orde moeten zijn. De resterende 20%-30% bestaat voornamelijk uit overige isolatiemaatregelen.

Maatregelen overzicht Beverwijk en Heemskerk

Maatregelen Percentages aangevraagd en gerealiseerd voor de actuele duurzaamheidsleningen van Heemskerk en Beverwijk	Heemskerk		Beverwijk	
	apr. 2021 t/m aug. 2023 27 maanden		mrt. 2023 t/m aug. 2023 6 maanden	
Maatregel	Realisatie % N=193	Aanvraag % N=337	Realisatie % N=27	Aanvraag % N=68
Spouwmuurisolatie, rabatdelen spouwisolatie	4	4	0	3
Gevelisolatie met een minimale isolatiewaarde	1	1	4	3
Dakisolatie met een minimale isolatiewaarde	5	5	0	4
Vloerisolatie met een minimale isolatiewaarde	4	4	4	3
Isolatieglas. HR++ HR+++ al dan niet met kozijnen	13	13	7	10
Panelen in combinatie met HR ++ glas al dan niet met kozijnen	1	1	0	3
Panelen in combinatie met HR +++ glas al dan niet met kozijnen	0	0	0	0
Zolder of vlieringvloer	1	1	0	0
Bodemisolatie / vloer	1	2	0	3
Voorzetwand binnen	0	0	0	1
Isolerende buitendeuren maximale U-waarde	2	2	0	1
Buitenzonwering	3	1	0	1
Water-water, lucht-water of hybride warmtepomp installatie	7	8	11	9
Lage temperatuur warmteafgifte-systeem	3	3	0	0
Waterzijdig inregelen	1	1	4	1
Zonneboilerinstallatie	1	1	4	4
Electrische boiler voor warmwater-voorziening	n.v.t.	n.v.t.	0	0
Zonnepaneleninstallatie	54	50	67	51
Thuisbatterij gekoppeld aan de zonnepanelen	0	0	0	0
Vegetatiedak of -gevel	1	0	0	0
Kosten van leges	0	0	0	0
Energieadvies	1	1	0	0
Totaal	100	100	100	100

5.9 Overzicht projecten januari – augustus 2023

5.9.1 Energietaken Edam-Volendam

Betreft een opdracht voor de jaren 2023 tot en met 2025. Het jaar 2023 staat in het teken van:

- inventarisatie van energierelevante inrichtingen
- informatieplicht, bestaande uit communicatie, opstellen brieven en uitsturen mailing
- toezicht energiebesparende maatregelen 40 locatie

Deze opdracht wordt naar verwachting (ten dele) extern belegd. Binnen de bestaande capaciteit is onvoldoende ruimte.

5.9.2 Wijkplan aardgasvrij wonen in Zijkanaal B in Velsen

Doel van het project is om de woonbooteigenaren aan het Zijkanaal B in Velsen een haalbaar en betaalbaar aanbod te geven voor een alternatieve duurzame warmteoplossing. Het project wordt met externe capaciteit uitgevoerd.

5.9.3 Fietscampagne Velsertraverse

Tussen 22 mei en 29 juli is de Velsertraverse in één rijrichting afgesloten wegens werkzaamheden. IJmond Bereikbaar heeft een fietsstimuleringscampagne verzorgd, uit bestaande formatie.

5.9.4 Gemeente Uitgeest- integrale controles ondermijningsvraagstuk

- Afronden integrale controles op het bedrijventerrein in Uitgeest voor 1 januari 2024 met eventuele juridisch opvolging vanuit Milieu- en Wabo-wetgeving;
 - Scan jachthavens Uitgeest voor bedrijfsverzamelgebouwen met integrale controles en eventuele juridisch opvolging vanuit Milieu- en Wabo-wetgeving voor 1 juni 2024
- Afrekening op urenbasis. Uitvoering met bestaande capaciteit.

5.9.5 Subsidieaanvraag uitvoeringsregeling EnergieBesparingsProgramma gemeente Uitgeest

De subsidieaanvraag is, namens gemeente Uitgeest, medio juli bij provincie Noord-Holland ingediend. ODIJmond coördineert dit project.

5.9.6 Subsidieaanvraag OTW Houtwegen Heemskerk

Betreft een aanvraag voor een haalbaarheidssubsidie slimmer en duurzamer De Houtwegen Heemskerk. ODIJmond begeleidt dit project met bestaande capaciteit.

5.9.7 Subsidieaanvraag OTW Beverwijk

Betreft een aanvraag voor een haalbaarheidssubsidie voor slim en duurzaam energiesysteem bij Beverwijk Business Docks. ODIJmond begeleidt dit project met bestaande capaciteit.

5.9.8 Aankomende projecten T3 en verder

Er is een tweetal aanvragen voor JTF in voorbereiding, te weten CO2 Zero en Circulair. Voor beide projecten geldt een cofinanciering van 50%. De overige 50% van de kosten wordt gedekt vanuit EU-subsidie. De cofinanciering van 50% bestaat uit een bijdrage in uren (bestaande capaciteit ODIJmond) en een bijdrage in financiële middelen van ODIJmond/gemeenten/ deelnemende partners. Voor laatstgenoemde zijn wij in gesprek met gemeenten en deelnemende partners.

Deel II: Financiële en personele rapportage

6 Financiële en personele rapportage

6.1 Realisatie tot en met 31 augustus ten opzichte van de gewijzigde begroting

Onderdeel van onze planning- en controlecyclus zijn de bestuursrapportages. Hierbij ontvangt u de tweede financiële ODIJmond bestuursrapportage van 2023. Daarmee informeren wij u over de verwachte afwijkingen per 31 augustus 2023 ten opzichte van de begroting en de gewijzigde begroting 2023.

Tweede begrotingswijziging is aangeboden voor de procedure van zienswijze

Op 19 juli 2023 heeft het algemeen bestuur de eerste gewijzigde begroting 2023 vastgesteld. De gewijzigde begroting is opgenomen in deze periode als vergelijking met de realisatie en prognose 2023.

Tot en met 31 augustus is een positief resultaat gerealiseerd

Wij hebben extra taken uitgevoerd ten opzichte van ons uitvoeringsprogramma en begroting voor bouwtaken, beleidstaken en projecten. Daarnaast heeft het niet of later invullen van vacatures een positief effect op de financiën. Waar nodig maken wij gebruik van inhuur. In de zomerperiode huren wij minder in, hierdoor is er per saldo een positief resultaat gerealiseerd.

Realisatie tot en met 31 augustus 2023

TOTALEN	Realisatie	Gewijzigde begroting
	Januari t/m augustus 2023	Januari t/m augustus 2023
	€	€
Totaal baten	10.560.904	9.210.412
Totaal directe lasten	7.955.807	6.872.592
Overhead	2.420.750	2.368.134
Saldo van baten en lasten	184.347	30.313-
Toevoeging aan reserves	-	-
Onttrekking aan reserves	13.783	30.313
Resultaat	198.130	0

6.2 Financiële verantwoording tot en met augustus 2023

Financiële begroting (incl. overhead)	Realisatie	Gewijzigde begroting
BATEN	Januari t/m augustus 2023	Januari t/m augustus 2023
GR-bijdragen	€	€
Gemeente Beverwijk	713.258	713.258
Gemeente Bloemendaal	68.781	68.781
Gemeente Edam-Volendam	119.866	119.866
Gemeente Haarlem	1.032.984	1.032.984
Gemeente Heemskerk	398.006	398.006
Gemeente Heemstede	69.488	69.488
Gemeente Landsmeer	42.223	42.223
Provincie Noord-Holland bodemtoezichttaken	677.256	677.256
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	81.811	81.811
Gemeente Oostzaan	40.741	40.741
Gemeente Purmerend	203.973	203.973
Gemeente Uitgeest	165.187	165.187
Gemeente Velsen	1.317.065	1.317.065
Gemeente Waterland	66.034	66.034
Gemeente Wormerland	85.911	85.911
Gemeente Zandvoort	86.740	86.740
GR-bijdragen deelnemers	5.169.323	5.169.323
Overeenkomsten en (subsidie)projecten	5.373.806	4.014.422
Overige baten	17.776	26.667
Nagekomen baten		
TOTAAL BATEN	10.560.904	9.210.412

Financiële begroting (incl. overhead)	Realisatie	Gewijzigde begroting
LASTEN	Januari t/m augustus 2023	Januari t/m augustus 2023
Personele lasten	€	€
Salarissen en sociale lasten	6.756.225	7.163.147
Werving & personeelsbeleid	33.941	15.763
Inhuur derden	315.489	133.333
Scholing & employability	183.852	110.000
Overige personeelslasten	156.722	140.000
Subtotaal personele lasten	7.446.229	7.562.243
Kapitaalslasten		
Afschrijvingslast Gebouw	43.507	43.533
Afschrijvingslast Verbouwing & inventaris	51.350	62.997
Afschrijvingslast Vervoermiddelen	136	2.712
Afschrijvingslast ICT	64.854	84.750
Rentelast vaste schuld (aanschaf pand)	9.600	9.620
Subtotaal kapitaalslasten	169.446	203.613
Overige bedrijfslasten		
PZ-zaken/ salarisadministratie	27.766	30.849
Organisatieontwikkeling	16.548	16.667
Accountants- en advieskosten	33.052	26.103
Huisvestingskosten	201.702	174.924
Facilitaire kosten	17.993	16.950
ICT-kosten	264.284	238.588
Handhavingskosten	24.731	25.425
Algemene kosten	247.722	202.722
Bankkosten	350	746
Subtotaal overige bedrijfslasten	834.148	732.973
Externe projectkosten	1.875.758	741.896
Nagekomen baten en lasten	50.976	
Vennootschapsbelasting		-
TOTAAL LASTEN	10.376.557	9.240.725

TOTALEN	Realisatie	Gewijzigde begroting
	Januari t/m augustus 2023	Januari t/m augustus 2023
Totaal baten	10.560.904	9.210.412
Totaal directe lasten	7.955.807	6.872.592
Overhead	2.420.750	2.368.134
Saldo van baten en lasten	184.347	30.313-
Toevoeging aan reserves	-	-
Onttrekking aan reserves	13.783	30.313
Resultaat	198.130	0

6.3 Prognose 2023

Naast de ontwikkelingen die beschreven zijn in deze rapportage, hebben wij in onze prognose voor 2023 rekening gehouden met onder andere het invullen van vacatures via ons intern opleidingsprogramma. Dit is een strategische benadering om onze interne capaciteit te versterken en ervoor te zorgen dat wij kunnen voorzien in de behoeften van onze organisatie met gekwalificeerd personeel.

Maar voor ervaren specialistische functies verwachten wij nog steeds dat wij externe specialisten moeten inhuren. Dit kan te maken hebben met de specifieke expertise en ervaring die nodig is voor bepaalde taken of projecten. Het inhuren van externe specialisten stelt ons in staat om snel en effectief te reageren op complexe uitdagingen en projecten.

Daarnaast verwachten wij gedurende de laatste maanden van 2023 externe inhuur te blijven inzetten voor een aantal verzuimgevallen die naar verwachting langer aanhouden. Het is van groot belang dat wij de continuïteit van onze dienstverlening kunnen handhaven, zelfs in situaties van langdurig verzuim.

Financiële begroting (incl. overhead)	Prognose 2023	Gewijzigde begroting 2023
GR-bijdragen		€
Gemeente Beverwijk	1.069.887	1.069.887
Gemeente Bloemendaal	103.172	103.172
Gemeente Edam-Volendam	179.799	179.799
Gemeente Haarlem	1.549.476	1.549.476
Gemeente Heemskerk	597.009	597.009
Gemeente Heemstede	104.232	104.232
Gemeente Landsmeer	63.334	63.334
Provincie Noord-Holland bodemtoezichttaken	1.015.884	1.015.884
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	122.717	122.717
Gemeente Oostzaan	61.111	61.111
Gemeente Purmerend	305.959	305.959
Gemeente Uitgeest	247.780	247.780
Gemeente Velsen	1.975.597	1.975.597
Gemeente Waterland	99.051	99.051
Gemeente Wormerland	128.867	128.867
Gemeente Zandvoort	130.110	130.110
GR-bijdragen deelnemers	7.753.984	7.753.984
Overeenkomsten en (subsidie)projecten	7.319.790	6.021.634
Overige baten	26.664	40.000
Nagekomen baten		
Totaal baten	15.100.438	13.815.618

Financiële begroting (incl. overhead)	Prognose 2023	Gewijzigde begroting 2023
Personele lasten		
Salarissen en sociale lasten	10.387.025	10.744.721
Werving & personeelsbeleid	50.912	23.645
Inhuur derden	546.234	200.000
Scholing & employability	275.778	165.000
Overige personeelslasten	235.082	210.000
Subtotaal personele lasten	11.495.032	11.343.365
Kapitaalslasten		
Afschrijvingslast Gebouw	65.300	65.300
Afschrijvingslast Verbouwing & inventaris	82.525	94.496
Afschrijvingslast Vervoermiddelen	10.000	4.068
Afschrijvingslast ICT	127.125	127.125
Rentelast vaste schuld (aanschaf pand)	14.430	14.430
Subtotaal kapitaalslasten	299.380	305.419
Overige bedrijfslasten		
PZ-zaken/ salarisadministratie	41.649	46.274
Organisatieontwikkeling	25.000	25.000
Accountants- en advieskosten	40.000	39.155
Huisvestingskosten	300.000	262.386
Facilitaire kosten	25.000	25.425
ICT-kosten	396.426	357.882
Handhavingskosten	39.000	38.138
Algemene kosten	350.000	304.083
Bankkosten	1.000	1.119
Subtotaal overige bedrijfslasten	1.218.075	1.099.460
Externe projectkosten	1.975.000	1.112.843
Nagekomen baten en lasten	76.972	-
Vennootschapsbelasting		-
TOTAAL LASTEN	15.064.459	13.861.088

TOTALEN	Prognose 2023	Gewijzigde begroting 2023
Totaal baten	15.100.438	13.815.618
Totaal directe lasten	11.433.333	10.628.357
Overhead	3.631.126	3.232.731
Saldo van baten en lasten	35.979	45.470-
Toevoeging aan reserves		
Onttrekking aan reserves	41.350	45.470
Resultaat	77.330	0

6.4 Ontwikkelingen op bedrijfsvoering en toelichting afwijking baten en lasten

Baten: Extra (incidentele) dienstverleningsovereenkomsten en extra taken uitgevoerd ten behoeve van onze deelnemers

Het tot stand brengen van extra dienstverleningsovereenkomsten en de uitvoering van aanvullende taken zijn een weerspiegeling van onze toewijding om de behoeften van onze deelnemers te begrijpen en hen op maat gemaakte oplossingen te bieden.

Wij streven ernaar om de samenwerking met onze deelnemers te versterken. Met verschillende deelnemers zijn wij actief in gesprek om structurele afspraken te maken voor de uitvoering van deze taken. Dit gaat samen met het wijzigen van onze GR.

Een van de ontwikkelingen is de overname van taken op het gebied van bouw voor de gemeente Landsmeer (lees ook paragraaf 3.1.2) . Deze uitbreiding van taken was niet opgenomen in onze begroting. Daarnaast hebben wij voor een aantal projecten meer formatiedekking kunnen realiseren dan was begroot.

Lasten: Lagere personele lasten als gevolg van het later invullen van vacatures

Wij hebben te maken met een uitdagende arbeidsmarkt waarop sprake is van krapte in diverse sectoren. Als gevolg hiervan hebben wij vacatures later kunnen dan oorspronkelijk gepland was. Dit heeft geresulteerd in lagere personeelskosten dan begroot. De krapte op de arbeidsmarkt heeft ons moeite gekost om geschikte kandidaten te vinden voor onze vacatures. Toch zijn wij er desondanks in geslaagd om de operationele efficiëntie te handhaven. Wij vinden het van belang om te benadrukken dat wij ons bewust zijn van de voortdurende uitdagingen op de arbeidsmarkt en van de noodzaak om onze inspanningen voort te zetten om gekwalificeerde professionals aan te trekken. Maar het geeft wel een risico (te kort aan arbeidscapaciteit) richting de toekomst. Daarom nemen we nu een aantal acties om dit risico naar de toekomst toe niet verder te vergroten.

Hogere inhuurlasten als gevolg van niet invullen vacatures

Een mens-volgt-werk traject, als onderdeel van het overnemen van bouwvergunningstaken van een van onze deelnemers heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd. Dit heeft ons genoodzaakt om meer gebruik te maken van externe inhuur dan eerder begroot was. Deze aanvullende uitgaven voor externe inhuur hebben een negatieve impact gehad op de totale kostenstructuur van de organisatie gedurende de gerapporteerde periode. Wij streven ernaar om de balans te vinden tussen de noodzakelijke externe inhuur om de operationele continuïteit te waarborgen en het minimaliseren van kosten waar mogelijk.

6.5 Personeel en organisatieontwikkelingen

Opleiding en ontwikkeling: opleiden in verband met inwerkingtreding Omgevingswet

Door natuurlijk verloop zijn er in de afgelopen periode ervaren medewerkers vertrokken, wat heeft geleid tot veranderingen in ons personeelsbestand. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024, veranderen onze werkzaamheden voor VTH.

Om deze uitdaging aan te gaan, hebben wij ervoor gekozen intern medewerkers op te leiden om hun kennis en vaardigheden met betrekking tot de Omgevingswet bij te spijkeren.

In het verleden hebben wij met succes gekozen voor een *train de trainer* traject om deze interne opleidingen te verzorgen. Maar, gezien de impact die de reguliere eigen opleiding heeft en de noodzaak om ons personeel up-to-date te houden met de laatste ontwikkelingen, hebben wij nu besloten om externe expertise in te schakelen om onze toezichthouders en vergunningverleners een opfriscursus Omgevingswet aan te bieden.

De keuze om deze opleidingen extern in te kopen brengt hogere scholingskosten met zich mee dan begroot. Wij beschouwen dit als een noodzakelijke investering om ervoor te zorgen dat ons team goed is toegerust om de complexe taken en verantwoordelijkheden onder de Omgevingswet effectief en efficiënt uit te voeren.

[Inhaalslag opleiden als gevolg van de coronapandemie](#)

Wij zien en inhaalslag in de aanvragen voor opleidingen als gevolg van de stilstand ten tijde van de coronapandemie. Wij vinden het belangrijk om ervoor te zorgen dat onze medewerkers de kans krijgen om hun vaardigheden en kennis bij te werken om zo goed mogelijk te kunnen presteren in hun functies. Dit zal niet alleen de professionele ontwikkeling van ons personeel bevorderen, maar ook bijdragen aan de algehele veerkracht en wendbaarheid van onze organisatie.

Om deze uitdaging aan te gaan, zijn wij momenteel bezig met het herzien en herprioriteren van ons opleidingsprogramma. Wij zorgen ervoor dat de opleidingsbehoeften van onze medewerkers nauwkeurig in kaart worden gebracht en dat er passende acties worden ondernomen om deze behoeften te vervullen. In de begroting van 2024 is het opleidingsbudget verhoogd. In 2023 dekken wij deze overschrijding uit incidentele baten.

[Personele ontwikkelingen: Opvolging van een van de uitkomsten Periodiek Medisch Onderzoek \(PMO\) uit 2022](#)

In mei en juni 2022 hebben wij een PMO aangeboden aan de medewerkers en laten uitvoeren door ArboNed, waarbij gekeken is naar de vitaliteit van medewerkers. Het PMO bestond uit een online vragenlijst en een fysiek onderzoek. Het doel was om een totaalbeeld te krijgen van mogelijke risicofactoren die van invloed zijn op de duurzame inzetbaarheid van medewerkers zodat wij als organisatie, maar ook de individuele medewerker hier gericht actie op kunnen ondernemen. Een van de aanbevelingen is om aandacht te blijven houden voor psychosociale arbeidsbelasting (PSA). Deze aanbeveling hebben wij met uiterste zorgvuldigheid opgevolgd, vooral gezien de bredere context van PSA en de noodzaak om een veilige en prettige werkomgeving te waarborgen. Onder PSA vallen zaken zoals werkstress, pesten, agressie en geweld, (seksuele) intimidatie en discriminatie op de werkplek.

In reactie hierop hebben onze HR-adviseurs de workshop "Een prettige en veilige werkomgeving" georganiseerd voor al onze medewerkers. Het hoofddoel van deze workshops was om bewustwording te creëren onder onze medewerkers, waarbij de nadruk lag op het feit dat wij gezamenlijk werken aan een omgeving waarin iedereen zich prettig voelt en de vrijheid heeft om eventuele zorgen uit te spreken.

Tijdens deze workshops is ook de rol van de externe vertrouwenspersoon opnieuw geïntroduceerd als een belangrijk aanspreekpunt voor medewerkers die met dergelijke zorgen te maken hebben. Daarnaast willen wij benadrukken dat wij dit bewustwordingsinitiatief borgen in ons *onboarding* proces voor nieuwe medewerkers. Dit betekent dat nieuwe collega's vanaf het begin op de hoogte worden gebracht van het belang van een prettige en veilige werkomgeving en hoe zij kunnen bijdragen aan dit doel. Wij zien dit wel als een onderwerp dat de komende jaren continue aandacht nodig heeft.

Werving en selectie

Voor de meer specifieke vacatures zijn wij in gesprek met werving- en selectiebureaus om ons te ondersteunen in de zoektocht naar geschikte kandidaten. Met onze formatie op HR is het niet mogelijk om hier continu mee bezig te zijn. Het deels uitbesteden is een kostbare opdracht en hiervoor maken wij onder andere gebruik van de bestemmingsreserve arbeidsmarktgeld.

Evaluatie van Zelforganisatie

ODIJmond heeft vier jaar geleden gekozen voor zelforganisatie als vorm om de interne bedrijfsvoering en samenwerking te organiseren. Vier jaar is een goede periode om terug te kijken wat effectief is en waar het model moet worden doorontwikkeld. Voor de laatste periode van 2023 staat een evaluatie van ons zelforganisatiemodel in de planning. Deze evaluatie stelt ons in staat om te begrijpen wat er goed gaat en waar verbeteringen nodig zijn. Het is een kans om meningen en ervaringen van medewerkers en leidinggevenden te verzamelen en te gebruiken om ons zelforganisatiemodel verder te optimaliseren. In de praktijk ervaren we dat het nodig is deze stap te gaan zetten. De coronapandemie heeft effect gehad op het implementatietraject, maar we zien ook punten waarop het systeem in de praktijk nog niet optimaal werkt. Wij verwachten dat een evaluatie positief gaat bijdragen aan het draagvlak voor deze organisatievorm.

Strategische Personeelsplanning

Ook zijn wij bezig met het opstellen van een strategische personeelsplanning. Deze planning is van cruciaal belang om effectief te kunnen sturen op onze personeelsbezetting en ervoor te zorgen dat wij de juiste mensen met de juiste vaardigheden op de juiste plaats hebben, zowel nu als in de toekomst. Dit omvat het voorspellen van onze personeelsbehoefte op basis van verschillende gegevens, omstandigheden en toekomstige ontwikkelingen. Het stelt ons in staat om proactief te reageren op veranderingen in onze operationele behoeften en te zorgen voor een optimale bezetting. Wij streven ernaar dat dit eind Q1 2024 operationeel is.

6.6 ICT en data-analyse ontwikkelingen

Wij blijven ontwikkelen op het gebied van ICT en data-analyse. Wij geven uitvoering aan het IBP met betrekking tot onze basistaken vergunningverlening, toezicht en handhaving. Binnen dit programma zetten wij ons onder andere in voor een doelgerichte dataverrijking, met als doel de bevordering van outcome gericht werken binnen onze organisatie.

Outcome gericht werken is een cruciale aanpak om onze doelen en ambities te realiseren. Hierbij staat het meten en evalueren van de daadwerkelijke effecten en resultaten van onze activiteiten

centraal. Om dit te bereiken, hebben wij ons gericht op het verbeteren van onze data-inrichting, zodat wij in staat zijn om relevante gegevens te verzamelen en te analyseren die ons inzicht verschaffen in de prestaties en impact van ons VTH-beleid.

Wij hebben aanzienlijke stappen gezet in het verzamelen, organiseren en beheren van relevante gegevens. Dit heeft geleid tot een verbeterd vermogen om onze inspanningen te volgen en te meten aan de hand van concrete resultaten en effecten. Dit stelt ons in staat om onze besluitvorming te verbeteren, middelen effectiever toe te wijzen en onze dienstverlening te optimaliseren.

Het IBP is een lopend proces en wij blijven investeren in de ontwikkeling van onze data-inrichting om ervoor te zorgen dat wij nauwkeurig kunnen beoordelen in hoeverre wij onze strategische doelstellingen bereiken binnen de landelijke kaders die dit programma met zich meebrengt.

6.7 Kapitaalslasten en investeringen

Daling van de kapitaalslasten als gevolg van uitstel van investeringen

Als gevolg van het uitstel van geplande investeringen hebben wij kunnen constateren dat de kapitaalslasten lager zijn dan oorspronkelijk begroot. Dit heeft geleid tot een positief effect op onze financiële resultaten op korte termijn.

Deze daling in kapitaalslasten van tijdelijke aard is en niet als een structurele verlaging kan worden beschouwd. Het uitstel van investeringen betekent dat er nog steeds behoefte is aan deze investeringen in de toekomst, en dat kapitaalslasten in de komende jaren weer stijgen wanneer deze investeringen worden uitgevoerd. Deze beslissing om investeringen uit te stellen is strategisch genomen om verschillende redenen.

Ten eerste, in lijn met de bredere trend van hybride werken, hebben wij besloten om eerst een grondig inzicht te verkrijgen in hoe wij ons pand in de toekomst willen gebruiken. Dit heeft tot gevolg dat investeringen in het pand zijn uitgesteld totdat wij duidelijkheid hebben over de behoeften van onze medewerkers in een hybride werkomgeving. Dit heeft een directe relatie met het beleid voor hybride werken dat wij opstellen.

Ten tweede, wij hebben besloten om de ontwikkelingen en aanbevelingen uit het IBP af te wachten voordat wij verder investeren in onze ICT-infrastructuur. Dit stelt ons in staat om ervoor te zorgen dat onze ICT-investeringen optimaal aansluiten bij de toekomstige behoeften en strategische doelstellingen van onze organisatie. In 2024 starten wij met het opstellen van ons meerjarige investeringsbeleid. Hierin houden wij rekening met de genoemde overwegingen en ervoor zorgen dat onze investeringsbeslissingen aansluiten bij onze strategische doelstellingen en de behoeften van onze organisatie en medewerkers.

Om een toenemende druk op onze vergaderruimtes te verkleinen hebben we in 2023 geïnvesteerd in verplaatsbare vergadercabines. Hiermee komen we tegemoet aan deze behoefte. □

6.8 Overige bedrijfskosten

Hogere bedrijfslasten door uitbreiding wagenpark

Als gevolg van onze groei in medewerkers hebben wij besloten ons wagenpark uit te breiden. Deze uitbreiding was nodig om te voorzien in de toenemende mobiliteitsbehoeften van onze medewerkers en om onze operationele capaciteit te vergroten.

Wij hebben ook waargenomen dat de stijgende brandstofprijzen hebben geleid tot een verminderd gebruik van persoonlijke voertuigen voor dienstreizen, met name voor toezichtstaken.

Medewerkers zijn in toenemende mate terughoudend om hun eigen auto's te gebruiken vanwege de hogere brandstofkosten en geven de voorkeur aan de beschikbaarheid van voertuigen uit ons wagenpark. In 2023 hebben wij deze gedekt uit incidentele baten. Deze ontwikkeling in de stijgende lasten nemen wij op in onze Kadernota voor 2025.

Stijgende energiekosten en vervangingsinvestering zonnepanelen

De stijgende energietarieven in het afgelopen jaar hebben geleid tot onverwachte kostenstijgingen voor onze organisatie met betrekking tot onze energievoorziening. Ons huidige pand wordt duurzaam verwarmd en van energie voorzien dankzij een warmte-koude opslag (WKO)-systeem en zonnepanelen van de tweede generatie. Bij de aanschaf van deze zonnepanelen was een levensduur van 25 jaar ingeschat.

De prestaties van deze verouderde zonnepanelen zijn echter aanzienlijk achtergebleven bij de oorspronkelijke verwachtingen. Dit heeft bijgedragen aan de hogere energiekosten. Als organisatie die duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan en een voorbeeldfunctie wil vervullen, hebben wij besloten om een onderzoek te starten naar de mogelijkheid om deze zonnepanelen eerder te vervangen.

Stijging contributie ODNL

Onze overkoepelende branchevereniging Omgevingsdienst.nl heeft de afgelopen periode aanzienlijke inspanningen geleverd om te professionaliseren. Zij hebben zich onder andere gericht op het bijwerken van hun administratie en het verbeteren van hun algehele operationele efficiëntie. Deze professionalisering is mede ingegeven door het IBP.

Als gevolg van deze inspanningen is de administratieve achterstand ingelopen. Dit heeft geleid tot het ontvangen van de contributies voor 2021 en 2022 op een later tijdstip dan gebruikelijk. Deze inkomsten zijn nu verantwoord als nagekomen lasten in onze financiële overzichten. De lasten voor de jaren 2021 tot 2023 zijn gedekt uit incidentele baten. Bij het opstellen van onze Kadernota voor 2025 houden wij rekening met deze ontwikkeling.

Inhaaldotatie voorziening grootonderhoud

In de jaarrekening van 2022 is naar voren gekomen dat er geen rekening is gehouden met de vervanging van de automatisering binnen onze organisatie. Om deze tekortkoming aan te pakken en ervoor te zorgen dat wij voldoen aan de aanbevelingen van de accountant, hebben wij in zowel

2022 als 2023 een zogenaamde "inhaal dotatie¹⁸" gedaan ten behoeve van de vervanging van onze automatisering. Hiermee gaan wij ervoor zorgen dat wij voldoende financiële middelen beschikbaar hebben om deze vervangingsinvestering te dekken wanneer dat nodig is. De inhaaldotatie voor 2023 wordt gefinancierd uit incidentele baten. Daarmee heeft dit geen structurele impact op onze begroting op lange termijn.

Als laatste zijn wij op dit moment in gesprek zijn met de gemeente Beverwijk over de indexatie en volledigheid van onze onderhoudsvoorziening.

Stijgende lasten accountantscontrole

Deze kosten zijn gestegen als gevolg van de toenemende werkzaamheden die de accountants verrichten bij het toetsen van de SISA-verklaringen. SISA, wat staat voor Single Information, Single Audit, is een belangrijk instrument in het kader van verantwoording en controle in de publieke sector. Het vereist een grondige analyse en evaluatie van financiële gegevens en nalevingsinformatie van deelnemende entiteiten.

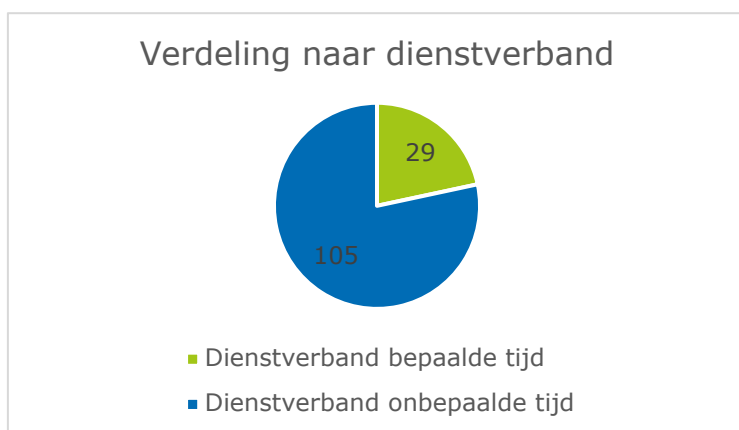
De stijging van de lasten voor de accountantscontrole weerspiegelt de toegenomen complexiteit en omvang van deze werkzaamheden, die noodzakelijk zijn om te voldoen aan de vereisten voor SISA-verklaringen. De stijging van deze lasten dekken wij uit de subsidie bijdragen.

¹⁸ Verwachte kosten opnemen in de voorziening

6.9 Voorzieningen en reserveringen

Formatie

Op 1 april 2023 bestaat onze formatie op uit 134 medewerkers met een FTE van 123,99 (zonder correctie voor de generatiepactregeling). In het tweede tertiaal van 2023 hebben wij acht vacatures ingevuld. Er zijn drie medewerkers uit dienst gegaan, waarvan één in verband met pensionering.

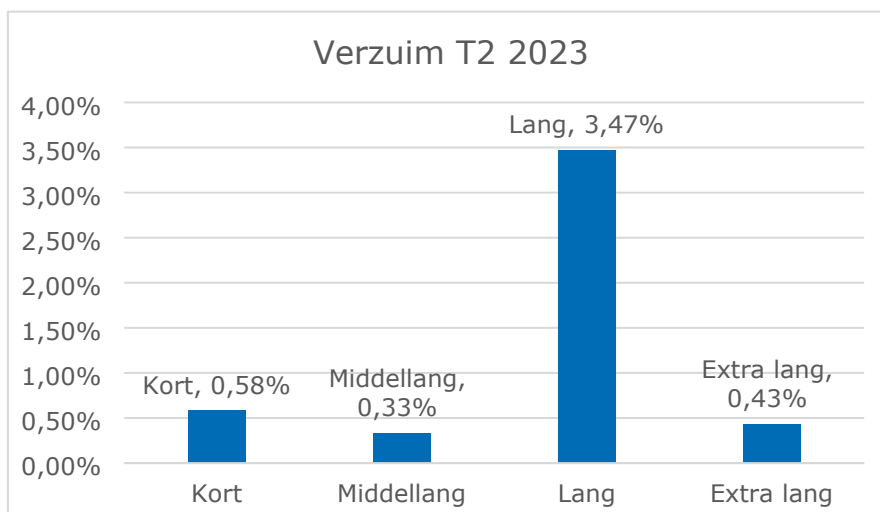

Verzuimpercentage tertiaal II is 4,8%

In onderstaande grafiek zetten wij het verzuimpercentage af tegen de cijfers van het CBS (Openbaar bestuur en overheidsdiensten). Het vorige tertiaal was dit 4,84%. Dit percentage is in onderstaande grafiek uitgesplitst naar:

- ❖ *Kort*: minder dan acht dagen
- ❖ *Middellang*: langer dan zeven dagen en minder dan 42 dagen
- ❖ *Lang*: langer dan 41 dagen en minder dan 366 dagen
- ❖ *Extra lang*: langer dan 365 dagen

Tabel: Verzuimpercentage

Bovenstaande grafiek toont een aantal langdurige verzuimdossiers. In de vorige tertiaal rapportage hebben wij vermeld dat wij grip houden op onze verzuimdossiers en wij voorzien dat er in de komende periode een aantal dossiers afgesloten wordt.

Risicodrager werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten

Wij zijn eigen risicodrager voor de Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Dit risico is niet meegenomen in de berekening van ons weerstandsvermogen. Daarom is in 2021 een voorziening gevormd. Wij hebben een samenwerking met Robidus voor de begeleiding van instroom in de WGA. Wij dekken de externe inhuur en de dotatie van de voorziening uit de daling van de sociale lasten.

Verlofharmonisatie en reservering boventallig verlof

- In 2021 is op advies van de externe accountant een voorziening voor boventallig verlof gevormd. Wij reserveren de aankopen uit het IKB en de uitkeringen in het kader van ouderschapsverlof van medewerkers voor extra verlof. Hierdoor verwachten wij de verlof dotatie te kunnen dekken.
- Ervaren medewerkers begeleiden onze junior medewerkers. Dit zorgt voor extra werkdruk en heeft mogelijk consequenties voor de stand van het verlof. De vacatures voor ervaren toezichthouders staan lang uit en worden nog niet vervuld. Daarom starten we na de zomer met een nieuwe juniorenopleiding. Dit vraagt capaciteit in begeleiding wat mogelijk zorgt voor het minder opnemen van verlof.
- Wij sturen op het verlof door het monitoren van de verlofstand, de vervaldata en de mogelijkheid te bieden tot het verkopen van bovenwettelijk verlof. Het is mogelijk dat cao-afspraken in de toekomst invloed hebben op onze reservering, omdat de waarde van de verlofuren meestijgt met de cao-lonen.

Het bestuur heeft aan de directie opdracht gegeven tot het opstellen van een plan van aanpak voor het verlagen van de voorziening voor verlof. In de laatste maanden van dit jaar wordt invulling gegeven aan de uitwerkingen van dit plan van aanpak. De vertraging is rechtstreeks toe te schrijven aan een directiewisseling binnen onze organisatie. Deze verandering in leiderschap heeft geleid tot aanpassingen in de prioriteiten en de interne organisatie. Het heeft enige tijd gekost om de overdracht van verantwoordelijkheden en taken te voltooien en om de nieuwe directie volledig op de hoogte te brengen van lopende projecten en opdrachten, waaronder het plan van aanpak voor het verlagen van de voorziening voor verlof.

De uitwerking van dit plan van aanpak blijft een belangrijke kwestie en dat wij zetten ons onverminderd in om de voorziening voor verlof te optimaliseren. De nieuwe directie is actief betrokken bij dit proces en werkt aan het afronden van het plan van aanpak in de komende maanden.

6.10 Risico's en onzekerheden

Niet structurele dienstverleningsovereenkomsten en tijdelijke formatieafspraken met onze deelnemers

Veel van onze dienstverleningsovereenkomsten lopen binnen vijf jaar af. Daarnaast hebben wij met een aantal gemeenten afspraken over tijdelijke uitbreiding van formatie. Al deze afspraken zijn niet structureel. Wanneer financiering hiervoor niet gecontinueerd wordt, is het risico dat er kosten gepaard gaan bij het herplaatsen of afvloeien van formatie. Voor de begroting van 2024 heeft dit nog geen gevolgen, daarnaast hebben wij een weerstandsvermogen om de tweede effecten op te vangen. Pas wanneer dit weerstandsvermogen aangesproken is of onvoldoende is doen wij een beroep op onze deelnemers.

De Omgevingswet

De Omgevingswet zorgt voor een noodzaak om onze dienstverlening te herijken. De inwerking-treding van deze wet brengt aanzienlijke veranderingen met zich mee op het gebied van ruimtelijke ordening en omgevingsbeheer. Hoewel deze wet beoogt efficiëntieverbeteringen te realiseren, zoals de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb), brengt de implementatie ervan ook onzekerheden met zich mee.

Om met deze onzekerheden om te gaan, spannen wij ons in om ons aan te passen aan de ontwikkelingen van de Omgevingswet en volgen wij nauwlettend hoe deze wet van invloed is op onze dienstverlening en financiën. Daarnaast streven wij, in het proces van het herijken van onze dienstverlening, naar het identificeren en mitigeren van eventuele financiële risico's die kunnen voortvloeien uit de implementatie van de Omgevingswet.

Wij blijven proactief en waakzaam in ons streven naar een soepele overgang naar de nieuwe wetgeving en het minimaliseren van potentiële negatieve gevolgen. Omdat ervaringscijfers ontbreken over het werken onder de omgevingswet moeten deze opnieuw opgebouwd worden. Daarom is zijn de effecten van de omgevingswet nog niet volledig te kwantificeren.

Robuustheid van omgevingsdiensten

Er is besluitvorming door het Interbestuurlijke programma versterking VTH-stelsel gekomen over de stappen die gezet moeten worden om te komen tot Robuuste omgevingsdiensten.

Om te bepalen of een omgevingsdienst Robuust is, zijn zes kritische prestatie indicatoren (KPI) vastgesteld. Deze zes KPI's zijn:

De dienst voldoet aan:

1. Een minimale omvang voor de basis en milieu gerelateerde taken inclusief ketentoezicht.
2. De geldende kwaliteitscriteria.
3. De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie wat blijkt uit een aanwezigheid van een innovatie agenda met vrij besteedbaar budget voor deze innovatie.
4. De dienst heeft een ratio van 1 voor het weerstandsvermogen.

5. De dienst heeft een opleidingsbudget van minimaal 3%. De dienst heeft voldoende capaciteit beschikbaar voor *business intelligence* (BI).
6. De dienst past bij de identiteit van haar werkgebied en er is sprake van samenhang in het takenpakket.

Met een toetsingskader dat door het dagelijks bestuur is aangeboden aan de staatssecretaris van I&W is inzicht gegeven hoe onze dienst scoort ten opzichte van deze KPI's. Daarna volgt dat voor 1 april 2024 een plan van aanpak moet worden ingediend hoe wij als dienst Robuust willen worden en blijven. Tijdens het schrijven van deze rapportage zijn de consequenties van de uitkomsten van dit plan van aanpak nog niet gekwantificeerd. Dit heeft mogelijk effect op de begroting van 2024 en de meerjarenraming.

Financieringssystematiek omgevingsdiensten

Robuuste omgevingsdiensten met een stabiele financiering van hun taken en opgaven is een van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen die in pijler 1 wordt uitgewerkt. De robuustheids-criteria zijn vastgesteld. Eind 2023 wordt er een contourenrapportage opgesteld die richting geeft aan de financieringssystematiek voor omgevingsdiensten. Met deze systematiek wordt een zekere harmonisatie en wijze van financiering nagestreefd. De uitwerkingen van dit rapport zijn primair gericht op de financiering van de basis taken, maar doordat deze taken in samenhang met andere milieutaken worden uitgevoerd, is voorgesteld de systematiek toe te passen op alle milieutaken. Voor het jaar 2023 verwachten wij hiervoor geen besluitvorming en is er geen impact over 2023.

Aanpassing van het parkeerbeleid gemeente Beverwijk

Voor ons wagenpark maken wij gebruik van het parkeerterrein voor ons pand. In 2013 is met de gemeente Beverwijk overeengekomen dat de investering voor de parkeerplaatsen in een te ontwikkelen parkeergarage zijn omgezet naar parkeervergunningen voor onbepaalde tijd. De bijdrage hiervoor is geïnvesteerd. Deze investeringen zijn nog niet afgeschreven en er zijn ook geen parkeerkosten begroot. Wij zijn in gesprek met de gemeente Beverwijk over de mogelijke gevolgen van de aanpassingen in het parkeerbeleid van de gemeente.

Contactpersoon: Omgevingsdienst IJmond (R. Hoes-Hofman | S. Groen)

Postbus 325

1940 AH Beverwijk

0251-263 863

Communicatie@odijmond.nl

www.odijmond.nl

27 september 2023 | versie concept t.b.v. dagelijks bestuursvergadering d.d. 11 oktober 2023

Besluit Algemeen Bestuur

**Agendapunt
vergadering
Onderwerp**

04A
1 november 2023
Controleprotocol 2023

besluitnummer **AB 2023- 016**
Van J. Zandhuis

Kern van het onderwerp

Voor u ligt het geactualiseerde controleprotocol voor boekjaar 2023 en verder.

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de Omgevingsdienst IJmond. Met ingang van boekjaar 2023 legt het Dagelijks Bestuur een rechtmatigheidsverantwoording af. De accountant controleert de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording op het getrouwe beeld.

Het Algemeen Bestuur heeft de verantwoordingsgrens gesteld op 1%.
Het Dagelijks Bestuur heeft in haar vergadering van 11 oktober jl. ingestemd met het Controleprotocol 2023.

Besluit:

1. Vaststellen van het Controleprotocol 2023.

Besluit: conform / aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

B. van den Berg

de secretaris / directeur,

J. Zandhuis

CONTROLEPROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING OMGEVINGSDIENST IJMOND

1. Inleiding

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole moet het Algemeen Bestuur echter nog een aantal zaken nader regelen, waarvoor dit controleprotocol is bedoeld.

Object van controle is de jaarrekening (jaar t) en daarmee tevens het financieel beheer over het betreffende jaar, zoals uitgeoefend door of namens het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond (verder Omgevingsdienst IJmond).

1.1. Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de Omgevingsdienst IJmond.

1.2. Wettelijk kader

Volgens artikel VIIIa lid 1 wordt de (voorgaande) Gemeentewet bevroren voor gemeenschappelijke regelingen naar de datum voorafgaand aan de datum van inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur. Volgens lid 2 van hetzelfde artikel geldt hiervoor echter een uitzondering ten aanzien van de (financiële) artikelen 186 tot en met 213 van de (heden geldende) Gemeentewet. Deze artikelen zijn dus van toepassing op gemeenschappelijke regelingen zoals de Omgevingsdienst IJmond.

De Gemeentewet schrijft in artikel 213 voor dat de gemeenteraad (lees: het Algemeen Bestuur) één accountant aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

Het Algemeen Bestuur heeft de controleverordening ex artikel 213 vastgesteld. Met dit controleprotocol stelt het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties vast, die specifiek van toepassing zijn voor het betreffende controlejaar. Tevens wordt aangegeven welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole zal zijn.

1.3. Procedure

In de controleverordening is ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole in artikel 4, lid 3 geregeld dat periodiek (afstemmings-)overleg plaatsvindt tussen de accountant, (een vertegenwoordiger uit) het Algemeen Bestuur en de secretaris-directeur.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

De controle van de jaarrekening door de accountant zal gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten, de activa en passiva evenals de garantiestellingen en waarborgen.
- het vaststellen van een getrouwe weergave van de rechtmatigheidsverantwoording;
- het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening met de te stellen regels bedoeld in onder meer het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels uit onder meer het Besluit accountantscontrole decentrale overheden alsmede de uitgangspunten en standpunten van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording en de aanwijzingen en beroepsvoorschriften van de NBA bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Inrichting en uitvoering controle:

Op grond van artikel 4 lid 1 van de controleverordening bepaalt de accountant binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze waarop hij de accountantscontrole inricht, evenals de aard en omvang van de werkzaamheden die hij daarvoor uitvoert.

De accountant accepteert daarbij bepaalde toleranties. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie¹.

De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en deelwaarnemingen (al dan niet statistisch) en extrapolaties.

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Het Algemeen Bestuur mag de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de controleverklaring.

¹ Door de toepassing van een risicoanalyse kan het zo zijn dat niet alle transacties die groter zijn dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie individueel worden gecontroleerd. Ook kan de accountant andere gegevensgerichte werkzaamheden dan deelwaarnemingen of steekproeven toepassen. Met name door toepassing van cijferanalyse en verbandscontroles kan het aantal deelwaarnemingen worden beperkt.

Goedkeuringstolerantie:

Onder goedkeuringstolerantie wordt verstaan het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

Rapporteringstolerantie:

Naast de goedkeuringstoleranties wordt onderkend de rapporteringstolerantie.

De rapporteringstolerantie(s) is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. De rapporteringstolerantie wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld, met inachtneming van bovengenoemde minimumeisen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.

De accountant richt de controle in rekening houdend met de rapporteringstolerantie om te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde onrechtmatigheden die dit bedrag overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

Bij overschrijding van het bedrag van de rapporteringstolerantie vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen.

Bij de vaststelling van de actuele controleverordening heeft het Algemeen Bestuur tevens besloten om de goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor het betreffende controlejaar en verder vast te stellen overeenkomstig de minimumeisen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden.

In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstoleranties en de rapporteringstoleranties weergegeven zoals door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Goedkeuringstoleranties	Soort verklaring			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van totale lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van totale lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-
Rapporteringstoleranties	€ 25.000 of hoger.			
NB: Naast bovenstaande kwantitatieve beoordeling kan de accountant ook altijd nog een meer kwalitatieve beoordeling hanteren: het zogenoemde "professional judgement" van de accountant m.b.t. de weging van fouten en onzekerheden speelt ook mee. Dit is de verantwoordelijkheid van de accountant, conform de Richtlijnen voor de Accountantscontrole van de NBA.				

Ten aanzien van de rapporteringstolerantie zal de accountant aan het Algemeen Bestuur gespecificeerd rapporteren over al de geconstateerde fouten en onzekerheden die dezelfde omvang hebben als de hiervoor genoemde percentages voor de goedkeuringstoleranties (fouten $\geq 1\%$ en onzekerheden $\geq 3\%$) dan wel wanneer de bedragen € 25.000 of hoger zijn.

4. Begrip rechtmatigheid en rol van de accountant

Met ingang van boekjaar 2023 legt het Dagelijks Bestuur een rechtmatigheidsverantwoording af. De accountant controleert de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording op het getrouwe beeld.

Het Algemeen Bestuur heeft de verantwoordingsgrens gesteld op 1%. De accountant controleert de verantwoording met de materialiteit van de jaarrekening.

5. Rapportering accountant

De accountant rapporteert zoals hierna in het kort weergegeven als volgt:

Interim-controle

De bestuurlijk relevante zaken uit de tussentijdse controle worden gerapporteerd aan het Algemeen Bestuur.

Verslag van bevindingen

Over de controle wordt een verslag van bevindingen uitgebracht aan het Algemeen Bestuur en in afschrift aan Dagelijks Bestuur (zie echter ook artikel 7 lid 3 van de controleverordening hieronder).

In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de Omgevingsdienst IJmond gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Overige relevante bepalingen omtrent rapportering

Naast de hier onder 5 genoemde bepalingen over de rapportering door de accountant wordt onverminderd uitvoering gegeven aan het bepaalde in artikel 7 van de Controleverordening als volgt:

Artikel 7. Rapportering

1. Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan het Algemeen Bestuur en zendt een afschrift hiervan aan het Dagelijks Bestuur.
2. Bij de constatering van de schending van integriteit waardoor en waarbij de accountant de controlewerkzaamheden die leiden tot het afgeven van een verklaring moet opschorten, rapporteert hij deze bevindingen terstond aan de secretaris-directeur en aan het Algemeen Bestuur. Indien de schending van integriteit de secretaris-directeur betreft, rapporteert de accountant aan diens plaatsvervanger.
3. Naar aanleiding van de (tussentijdse) controle naar de bedrijfsvoering en administratieve organisatie brengt de accountant verslag uit aan het Dagelijks Bestuur (de managementletter). Het Dagelijks Bestuur brengt dit verslag ter kennis van het Algemeen Bestuur.
4. Overeenkomstig artikel 213 lid 2 van de Gemeentewet brengt de accountant een controleverklaring en verslag van bevindingen uit. De controleverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan het Algemeen Bestuur door de accountant aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd met de mogelijkheid voor het Dagelijks Bestuur om op deze stukken te reageren.

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	04B	besluitnummer	DB 2023- 017
vergadering	01 november 2023	Van	J. Zandhuis
Onderwerp	Financiële verordening artikel 212 Gemeentewet		

Kern van het onderwerp

Voor u ligt de financiële verordening artikel 212 Gemeentewet.

In de verordening 212 zijn de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond opgenomen. De verordening treedt in werking per 1 januari 2023.

Het Dagelijks Bestuur heeft in haar vergadering van 11 oktober jl. ingestemd met de financiële verordening artikel 212 Gemeentewet.

Besluit:

1. Vaststellen van de financiële verordening artikel 212 Gemeentewet.

Besluit: [conform](#) / [aanhouden](#) / [aangepast besluit](#)

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

B. van den Berg

J. Zandhuis

Financiële verordening Omgevingsdienst IJmond artikel 212 Gemeentewet

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond besluit,

Gelet op artikel 212 van de Gemeentewet,

vast te stellen:

Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond.

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. administratie:

het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond (verder Omgevingsdienst IJmond) en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.

b. financiële administratie:

het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van de Omgevingsdienst IJmond, teneinde te komen tot een goed inzicht in:

1. de financieel-economische positie;
2. het financiële beheer;
3. de uitvoering van de begroting;
4. het afwikkelen van vorderingen en schulden;
5. alsmede tot het afleggen van verantwoording daarover.

c. administratieve organisatie:

het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding.

d. financieel beheer:

het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van de Omgevingsdienst IJmond.

e. rechtmatigheid:

het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder verordeningen en besluiten van het Algemeen Bestuur.

f. doelmatigheid:

het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen.

g. doeltreffendheid

de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.

Paragraaf 2. Begroting en verantwoording

Artikel 2. Uitvoeringsprogramma

1. Het Algemeen Bestuur stelt in ieder geval bij de aanvang van de nieuwe bestuursperiode het programma vast.
2. Het Algemeen Bestuur stelt voor het programma vast:
 - a. de te leveren diensten;
 - b. de baten en lasten.
3. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor het verzamelen en vastleggen van gegevens over de geleverde diensten en de maatschappelijke effecten, opdat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur, kunnen worden getoetst.

Artikel 3. Kaders en begroting

1. Het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur de kadernota ter kennisname aan met een voorstel voor de financiële kaders voor de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming, alvorens zij instemt met de betreffende begroting.
2. Het Dagelijks Bestuur biedt uiterlijk 12 weken voor 15 september van het begrotingsjaar het Algemeen Bestuur de begroting voor het volgende begrotingsjaar aan (*).
3. Het Algemeen Bestuur stelt de begroting uiterlijk 15 september vast waarna deze naar gedupeerde staten wordt gestuurd (*).

(*) de genoemde termijnen zijn gebaseerd op de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De Wgr is per 1 juli 2022 in werking getreden.

Artikel 4. Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. Het Algemeen Bestuur autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten en daarmee de investeringskredieten.
2. Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur als ze verwacht dat de programmalasten de geautoriseerde lasten dreigen te overschrijden of de programmabaten de geautoriseerde baten dreigen te onderschrijden. Dit ten aanzien van afwijkingen vanaf € 25.000. Dit geldt ook voor de overschrijdingen van investeringskredieten.
3. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd om een verzoek in te dienen voor een begrotingswijziging. De raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van de provincie kunnen binnen tien weken na de datum van toezending van de begrotingswijziging bij het Dagelijks Bestuur hun zienswijze naar voren brengen. Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren waarin die zienswijze is vervat, bij de begroting zoals deze aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden.
4. Het Algemeen Bestuur stelt de begroting en de jaarstukken vast.

Artikel 5. Tussentijdse rapportages

Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur door middel van tussentijdse rapportages over de realisatie van de begroting van Omgevingsdienst IJmond over de eerste 4 maanden en de eerste 8 maanden van het lopende boekjaar.

Artikel 6. Jaarstukken

Gelijktijdig met het aanbieden van de jaarstukken biedt het Dagelijks Bestuur het Algemeen Bestuur het voorstel aan over de bestemming van het jaarrekeningresultaat.

Paragraaf 3. Rechtmatigheidsverantwoording

Artikel 7. Verantwoordings- en rapporteringsgrens rechtmatigheidsverantwoording

1. Het Dagelijks Bestuur legt in de jaarrekening verantwoording af over de rechtmatigheid.
2. Het Dagelijks Bestuur benoemt alle rechtmatigheidsafwijkingen (individueel en/of cumulatief) boven de rapporteringsgrens. De rapporteringsgrens is gelijkgesteld aan de goedkeuringstolerantie (fouten $\geq 1\%$ van de totale lasten) dan wel bij bedragen van € 25.000 of hoger.

Artikel 8. Voorwaarden criterium

Het voorwaarden criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Artikel 9. Begrotings criterium

1. Het begrotings criterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het AB geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het AB is geautoriseerd, zoals opgenomen in artikel 4.
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
 - a. Tijdig een voorstel door het Dagelijks Bestuur is ingediend om de begroting te wijzigen.
 - b. De overschrijding past binnen het door het Algemeen Bestuur geaccordeerde beleid.
 - c. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
 - d. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
5. Begrotingsonrechtmatigheden die binnen de beleidskaders van het Algemeen Bestuur passen neemt het Dagelijks Bestuur op in de rechtmatigheidsverantwoording. Dit voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden. Het

Dagelijks Bestuur licht deze onrechtmatigheden niet nader toe in de paragraaf bedrijfsvoering.

Artikel 10. Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en eigendommen van Omgevingsdienst IJmond bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor en legt de regels vast voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Paragraaf 4. Financieel beleid

Artikel 11. Waardering & afschrijving vaste activa

De materiele vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in:

Vaste activa	Afschrijvingstermijn in jaren
appartementenrecht en parkeervergunningen	Niet van toepassing
bedrijfsgebouwen	50
vaste inrichting en warmtekoudeopslag-installatie	15
overige inrichting	5 of 10
hard- en software	3,5 of 5
telecommunicatieapparatuur (onder hard- en software)	10
mobiele telefoons (onder hard- en software)	3,5
vervoersmiddelen	5

Artikel 12. Voorziening voor oninbare vorderingen

Voor openstaande vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een individuele beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen ouder dan zes maanden.

Artikel 13. Kostprijsberekening

Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van producten en diensten van de Omgevingsdienst IJmond wordt een systeem van kostentoe rekening gehanteerd. Bij de kostentoe rekening worden naast de directe kosten ook indirecte kosten betrokken.

Artikel 14. Financieringsfunctie

1. Het Algemeen Bestuur draagt bij de uitoefening van de financieringsfunctie zorg voor:
 - a. het vaststellen van treasurydoelstellingen, -beleid, richtlijnen en limieten, door middel van het vaststellen van het treasurystatuut;
 - b. het vaststellen van de paragraaf financiering als onderdeel van de begroting en de jaarrekening;
 - c. het autoriseren van de door het Dagelijks Bestuur voorgestelde transacties.
2. Het Dagelijks Bestuur draagt bij de uitoefening van de financieringsfunctie zorg voor:
 - a. het uitvoeren van het treasurybeleid;
 - b. het rapporteren aan het Algemeen Bestuur over de uitvoering van het treasurybeleid;

- c. het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's en kredietrisico's;
 - d. het zo veel mogelijk beperken van de kosten van leningen en het bereiken van een voldoende rente op uitzettingen;
3. Het Dagelijks Bestuur neemt bij de uitvoering van de financieringsfunctie de volgende richtlijnen in acht:
- b. overtollige geldmiddelen worden nog uitsluitend uitgezet op deposito's bij de Rijkschatkist;
 - c. voor het aantrekken van financieringen voor langer dan 1 jaar worden tenminste 2 prijsopgaven bij verschillende financiële instellingen gevraagd;
 - d. overeenkomsten voor het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties luiden in Euro;
 - e. voor de kasgeldlimiet en de renterisiconorm gelden de wettelijke waarden. Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur indien de kasgeldlimiet of de renterisiconorm, als bedoeld in artikel 1, onder respectievelijk f. en h. van de Wet financiering decentrale overheden, dreigen te worden overschreden.

Artikel 15. Registratie bezittingen, activa en vermogen

1. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor een actuele en volledige registratie van bezittingen.
2. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor, dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van de Omgevingsdienst IJmond systematisch worden gecontroleerd, met dien verstande dat de (debiteuren-)vorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen en de (crediteuren-)schulden jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en bedrijfsmiddelen tenminste eenmaal in de vier jaar.
3. Bij afwijkingen in de registratie van bezittingen neemt het Dagelijks Bestuur maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Paragraaf 5. Paragrafen bij de begroting en jaarstukken

Artikel 16. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Dagelijks Bestuur geeft in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en de jaarstukken de weerstandscapaciteit aan, de belangrijkste risico's en het beleid hieromtrent, conform artikel 11 van het BBV.

Artikel 17. Onderhoud kapitaalgoederen

Bij de begroting en de jaarrekening neemt het Dagelijks Bestuur in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen minimaal de verplichte onderdelen op grond van artikel 12 van het BBV op, zijnde het beleidskader en de financiële consequenties voor de begroting.

Artikel 18. Financiering

Bij de begroting en de jaarstukken doet het Dagelijks Bestuur in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille, conform artikel 13 van het BBV.

Artikel 19. Bedrijfsvoering

1. Het Dagelijks Bestuur stelt tenminste eenmaal in de vier jaar een notitie bedrijfsvoering vast. De notitie wordt ter kennisgeving aan het Algemeen Bestuur gezonden.

2. In de bedrijfsvoeringsparagraaf in de begroting wordt ingegaan op de tijdelijke en actuele onderwerpen die aandacht behoeven. In het jaarverslag wordt gerapporteerd over de bij de begroting bepaalde onderwerpen, alsmede over nieuwe ontwikkelingen. Daarbij wordt speciale aandacht gegeven aan vernieuwing, uitbreiding, herstructurering, reorganisatie en inkrimping van de ambtelijke organisatie, de huisvesting en automatisering.
3. In de paragraaf bedrijfsvoering geeft het Dagelijks Bestuur een toelichting op alle afwijkingen, die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen en welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Artikel 20. Verbonden partijen

1. In de begroting en de jaarstukken wordt een paragraaf verbonden partijen opgenomen.
2. De paragraaf bevat de kaders voor het beleid aangaande (het aangaan van nieuwe) participaties en de visie op verbonden partijen in relatie tot de te leveren diensten die zijn opgenomen in de begroting, de lijst met de verbonden partijen, het belang, het verwachte eigen en vreemd vermogen, het verwachte resultaat en mogelijke risico's per verbonden partijen, conform artikel 15 van het BBV.

Paragraaf 6. Financiële organisatie en administratie

Artikel 21. Administratie

1. De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:
 - a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen;
 - b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa, vorderingen en schulden, overeenkomsten enzovoorts;
 - c. het verschaffen van informatie aan de directeur en de teamleiders en voor het maken van kostencalculaties;
 - d. het bevorderen van en afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving;
 - e. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 21. Financiële administratie

Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor dat:

- a. de inrichting en de werking van de financiële administratie voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en andere relevante wet- en regelgeving;
- b. de vereiste informatie verstrekt wordt aan het Ministerie van Binnelandse Zaken en Koninkrijkrelaties en andere instellingen die specifieke verantwoordingsverplichtingen opleggen aan gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 22. Financiële organisatie

Het Dagelijks Bestuur draagt de zorg voor:

- a. een eenduidige indeling van de organisatie en een eenduidige toewijzing van de taken aan de cirkels;
- b. de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking, zoals opgenomen in het Intern controleplan;

- c. de jaarlijkse interne toetsing van de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen, zoals opgenomen in het Intern controleplan;
- d. de verantwoording hierover aan het Algemeen Bestuur;
- e. de verlening van mandaten, volmachten en machtigingen voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten;
- f. de te maken afspraken met de secretaris-directeur over de te leveren prestaties van de cirkels, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
- g. de regels voor de verlening van décharge over het gevoerde beheer van de diensten.

Artikel 23. Aanbesteding en inkoop

Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor de interne regels voor de inkoop en aanbesteding van werken, diensten en goederen. De regels waarborgen, dat wordt gehandeld in overeenstemming met de regels terzake van de Europese Unie.

Paragraaf 7. Slotbepalingen

Artikel 24. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking per 1 januari 2023, met dien verstande dat de begroting, de meerjarenraming, de jaarstukken, de uitvoeringsinformatie en de informatie voor derden en de daarbij behorende toelichtingen met ingang van de begroting voor het begrotingsjaar 2023 voldoen aan de bepalingen van deze verordening.

Artikel 25. Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam "Financiële verordening gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond".

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt vergadering	04.C	besluitnummer	AB 2023- 018
Onderwerp	01 november 2023 Controleverordening GR ODIJmond artikel 213 Gemeentewet	Van	J. Zandhuis

Kern van het onderwerp

Voor u ligt de controleverordening Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond artikel 213 Gemeentewet (hierna: controleverordening).

De controleverordening bevat de uitgangspunten voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond. De voornaamste wijziging heeft betrekking op de rechtmatigheidsverantwoording. Met ingang van boekjaar 2023 legt het Dagelijks Bestuur verantwoording af over de rechtmatigheid. De accountant toetst het getrouwe beeld van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde rechtmatigheidsverantwoording.

Het Dagelijks Bestuur heeft in haar vergadering van 11 oktober jl. ingestemd met de Controleverordening GR ODIJmond artikel 213 Gemeentewet.

Besluit:

1. Vaststellen van de controleverordening Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond artikel 213 Gemeentewet.

Besluit: conform / aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

B. van den Berg

de secretaris / directeur,

J. Zandhuis

De Controleverordening Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond artikel 213 Gemeentewet

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond besluit,
gelet op artikel 213 Gemeentewet en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden,
vast te stellen:

Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond.

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. accountant

een door het Algemeen Bestuur benoemde accountant als bedoeld in de Wet op het Accountantsberoep.

b. accountantscontrole

de controle van de jaarrekening uitgevoerd door de, door het Algemeen Bestuur, benoemde accountant van:

- het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
- het getrouwe beeld van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde rechtmatigheidsverantwoording;
- het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening met de relevante wet- en regelgeving en de eventueel door het Algemeen Bestuur te stellen regels;
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening

waarbij de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van het zesde lid van artikel 213 Gemeentewet, in acht worden genomen.

c. rechtmatigheidsverantwoording

de accountant stelt vast dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft.

Artikel 2. Opdrachtverlening accountantscontrole

1. De accountantscontrole van de jaarrekening als bedoeld in artikel 213, lid 2 van de Gemeentewet, wordt opgedragen aan een door het Algemeen Bestuur te benoemen accountant.
2. Het Dagelijks Bestuur bereidt in overleg met het Algemeen Bestuur de aanbesteding van de accountantscontrole voor.
3. Het Algemeen Bestuur stelt voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast. In het programma van eisen worden voor de jaarlijkse accountantscontrole opgenomen:
 - a. de toe te passen goedkeuringstoleranties bij de controle van de jaarrekening;
 - b. de inrichtingseisen voor het verslag van bevindingen;en voor ieder afzonderlijk te controleren begrotingsjaar:

- c. eventueel de posten van de jaarrekening met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden.

Artikel 3. Informatieverstrekking door Dagelijks Bestuur

1. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening conform de geldende interne - en externe wet- en regelgeving en verstrekt deze aan de accountant voor de aanvang van de controle.
2. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor, dat alle aan de jaarrekening ten grondslag liggende verordeningen, nota's, bestuursbesluiten, administraties, plannen, overeenkomsten, berekeningen e.d. voor de accountant ter inzage liggen en goed toegankelijk zijn.
3. Bij de jaarrekening bevestigt het Dagelijks Bestuur schriftelijk aan de accountant, dat alle hem bekende informatie van belang voor de oordeelsvorming van de accountant is verstrekt.
4. Het Dagelijks Bestuur verzendt de gecontroleerde jaarrekening samen met de controleverklaring en het verslag van bevindingen voor 30 april aan de raden van haar deelnemers.
5. Het Dagelijks Bestuur overlegt de gecontroleerde jaarrekening samen met de controleverklaring en het verslag van bevindingen uiterlijk 15 september aan het algemeen bestuur ter vaststelling en verzendt deze uiterlijk 15 september aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
6. Alle informatie die na afgifte van de controleverklaring en voor behandeling van de jaarrekening in het Algemeen Bestuur beschikbaar komt en die van invloed is op het beeld dat de jaarstukken geeft, wordt terstond door het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur en de accountant gemeld.

Artikel 4. Inrichting accountantscontrole

1. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden.
2. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de frequentie van de uit te voeren controles. De accountant kan de controlewerkzaamheden zonder voorafgaande kennisgeving uitvoeren.
3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt voorzover wenselijk periodiek (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant, (een vertegenwoordiger uit) het Algemeen Bestuur en de secretaris-directeur.

Artikel 5. Toegang tot informatie

1. De accountant is bevoegd tot het opnemen van alle kassen, waardepapieren en voorraden en het inzien van alle boeken, notulen, brieven, computersystemen en overige bescheiden, waarvan hij inzage voor de accountantscontrole nodig oordeelt. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor dat de accountant voor de uitvoering van zijn controlewerkzaamheden een onbelemmerde toegang heeft tot alle kantoren, magazijnen en informatiedragers van de Omgevingsdienst IJmond.
2. De accountant is bevoegd om van alle medewerkers mondelinge en schriftelijke inlichtingen en verklaringen te verlangen die hij voor de uitvoering van zijn opdracht denkt nodig te hebben. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor, dat de desbetreffende medewerkers hieraan hun medewerking verlenen.
3. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor, dat alle medewerkers van de Omgevingsdienst IJmond zijn gehouden de accountant alle informatie te verstrekken, opdat de accountant zich

een juist en volledig oordeel kan vormen over de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties en het gevoerde beheer en over de getrouwheid van de daarover verstrekte informatie.

Artikel 6. Overige controles en opdrachten

1. Het Dagelijks Bestuur kan de door het Algemeen Bestuur benoemde accountant opdracht geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid voor zover de onafhankelijkheid van de accountant daarmee niet in het geding komt. Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur vooraf over deze aan de accountant te verstrekken opdrachten.
2. Het Dagelijks Bestuur draagt de zorg voor de uitvoering van het beleid betreffende de specifieke uitkeringen volgens de eisen van rechtmatigheid van de ministeries. Het dagelijks bestuur is voor de controle van de rechtmatige besteding van specifieke uitkeringen bevoegd de opdracht te verlenen aan een andere dan de door het Algemeen Bestuur benoemde accountant, indien dit in het belang van de Omgevingsdienst IJmond is.
3. Het Dagelijks Bestuur draagt de zorg voor de verantwoording aan derden (Belastingdienst, ABP, Sociale verzekeringsbank, CBS, e.d.) en neemt hierbij de gestelde controle-eisen in acht. Indien een deel van deze vereisten moet worden uitgevoerd door een accountant, is het Dagelijks Bestuur bevoegd hiervoor de opdracht verlenen aan een andere dan de door het Algemeen Bestuur benoemde accountant, indien dit in het belang van de Omgevingsdienst IJmond is.

Artikel 7. Rapportering

1. Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan het Algemeen Bestuur en zendt een afschrift hiervan aan het Dagelijks Bestuur.
2. Bij de constatering van de schending van integriteit waardoor en waarbij de accountant de controlewerkzaamheden die leiden tot het afgeven van een verklaring moet opschorten, rapporteert hij deze bevindingen terstond aan de secretaris-directeur en aan het Algemeen Bestuur. Indien de schending van integriteit de secretaris-directeur betreft, rapporteert de accountant aan diens plaatsvervanger.
3. Naar aanleiding van de (tussentijdse) controle naar de bedrijfsvoering en administratieve organisatie brengt de accountant verslag uit aan het Dagelijks Bestuur (de managementletter). Het Dagelijks Bestuur brengt dit verslag ter kennis van het Algemeen Bestuur.
4. Overeenkomstig artikel 213 lid 2 van de Gemeentewet brengt de accountant een controleverklaring en verslag van bevindingen uit. De controleverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan het Algemeen Bestuur door de accountant aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd met de mogelijkheid voor het Dagelijks Bestuur om op deze stukken te reageren.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking per 1 januari 2023, met dien verstande dat zij van toepassing is op de accountantscontrole van de jaarstukken (en deelverantwoordingen) van het verslagjaar 2023 en later.

Artikel 9. Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als "Controleverordening Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond".

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	05	Besluit no	AB 2023- 019
Datum vergadering	1 november 2023	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Wijziging Gemeenschappelijke regeling (GR) ODIJmond	Functie	directeur

Aanleiding

Op 14 december 2022 hebben wij het Algemeen Bestuur geïnformeerd over de voorgenomen wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omgevingsdienst IJmond. Op 19 juli 2023 hebben wij u geïnformeerd over de voortgang en het voorstel om het proces wijziging GR te verdelen in drie sporen. Tevens hebben we u geïnformeerd over de tijdslijnen.

In de vergadering van 19 juli 2023 is besloten om hiertoe een nieuw plan van aanpak op te stellen. Dit plan van aanpak inclusief een update t.a.v. de voortgang bieden wij u middels dit besluit aan.

Achtergrond

Een korte herhaling van de achtergrond:

De directe aanleiding voor het wijzigen van de GR is de invoering van de aangepaste Wet gemeenschappelijke raden (Wgr).

Tevens willen wij dit moment gebruiken om de GR te actualiseren naar aanleiding van de fusie van gemeente Purmerend en Beemster en de wijziging van de Wet normaliseren rechtspositie ambtenaren (Wnra). Voor deze onderdelen is in samenwerking met een klankbordgroep van juristen van de gemeenten Beverwijk, Haarlem, Heemskerk, OVER-gemeenten, Provincie Noord-Holland, Purmerend en Velsen, een conceptwijziging opgesteld.

Per 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet ingevoerd. De invoering van de Omgevingswet heeft impact op de huidige GR. De dienstverlening van ODIJmond dient opnieuw te worden beschreven en het basistakenpakket (verplichte inbreng) wordt groter. Wij zien de invoering van de Omgevingswet als een kans en logisch moment om de plustaken met een structurele aard te borgen binnen de GR. Dit zal een belangrijke bijdrage leveren aan de robuustheid van onze organisatie.

Toekomstbestendig

Het is van belang om als bestuur en organisatie een duidelijke strategie te hebben op wat je als organisatie naar de toekomst wilt zijn. Het VTH-stelsel, met als onderdeel hiervan de omgevingsdiensten, is in ontwikkeling. De uitkomsten van commissie Van Aartsen zijn vertaald naar een interbestuurlijk uitvoeringsprogramma (IBP). Onder andere omgevingsdiensten geven op dit moment uitvoering aan dit programma. Dit programma vraagt om een duidelijke strategische koers voor de organisatie richting de toekomst. Onze GR speelt hierin een centrale rol. Een GR die toekomstbestendig is en de strategie ondersteunt, draagt bij aan de robuustheid van onze organisatie richting de toekomst.

Plan van aanpak

In het plan van aanpak maken we onderscheid in drie sporen:

1. Spoor 1: Het uitwerken en vaststellen van mandaatbesluiten om per 1 januari 2024 de Omgevingswet te kunnen uitvoeren;
2. Spoor 2: Het aanpassen van de huidige GR zodat deze voldoet aan de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen inclusief een technische actualisatie;
3. Spoor 3: Een toekomstbestendige GR die in lijn ligt met de organisatiedoelstellingen richting 2030.

In het plan van aanpak is voor spoor één en twee een aanpak en planning geschetst. Voor spoor drie hebben we op dit moment alleen de doelstelling geformuleerd. Wij verwachten namelijk dat de ambtelijke besprekingen met de gemeenten t.a.v. spoor twee nog input oplevert voor de aanpak en scope van spoor drie.

Voortgang

In de tussenliggende maanden zijn we met spoor één en twee aan de slag gegaan. Het derde spoor is nog niet gestart. Wij verwachten in december de aanpak + planning vast te stellen.

Spoor 1. Mandaatbesluiten

Binnen spoor 1 hebben de juristen van ODIJmond gewerkt aan een conceptversie van de mandaten voor het basistakenpakket. Er is gekozen voor een zo algemeen mogelijk omschreven mandaat. Deze is getoetst door uw eigen juristen. Zij hebben aangegeven dat deze opzet juridisch inderdaad wenselijk is en aanvullende opmerkingen zijn verwerkt. Het vaststellen van de mandaten is een collegebesluit.

Spoor 2. Technische wijziging WGT

De interne stuurgroep heeft een voorstel voor de nieuwe GR tekst (conform de Wgr) opgesteld. Deze wordt op 2 oktober voorgelegd aan de juridische klankbordgroep (bestaande uit uw juristen). De belangrijkste afwegingen hebben betrekking op het voorstel op welke stukken de raden en PS zienswijze mogen leveren en hoe de uittredingsprocedure vormgegeven wordt. Na het verwerken van de juridische input, leveren wij een conceptversie van de nieuwe GR aan, inclusief een lijst met een overzicht van de aangepaste artikelen. Met elke individuele gemeente zijn afspraken gemaakt over de route en planning om tot bestuurlijke vaststelling te komen. Het vaststellen van de gewijzigde GR is collegebesluit, waarop zienswijze en toestemming van de raad nodig is.

Besluit

1. Vaststellen van het plan van aanpak wijziging GR.
2. Kennismaken van de voortgang op spoor één en twee van het project.
3. Vaststellen van het plan van aanpak wijziging GR ODIJmond.

Besluit: conform / aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

B. van den Berg

J. Zandhuis

Plan van aanpak 8e wijzing GR ODIJ

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doelstelling	1
1.3	Opzet op hoofdlijnen	1
2	Aanpak	2
2.1	Rolverdeling	2
2.1.1	Intern	2
2.1.2	Extern	2
2.2	Spoor 1; voldoen aan de Omgevingswet	3
2.2.1	Planning aanpassen mandaten	4
2.2.2	Aandachtspunten aanpassen mandaten	5
2.3	Spoor 2; voldoen aan de Wet gemeenschappelijke regelingen	6
2.3.1	Procedure	6
2.3.2	Planning technische wijziging Gemeenschappelijke regeling	7
2.3.3	Aandachtspunten technische wijziging	9
2.4	Spoor 3; toekomstbestendige GR	10
2.4.1	Planning toekomstbestendige GR	10

1 Inleiding

Omgevingsdienst IJmond is een zogeheten Gemeenschappelijke Regeling (GR). Dit betekent dat wij een deelneming zijn van gemeenten en provincie en in opdracht van de deelnemers werken. Dat zijn de Provincie Noord-Holland en de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest en Velsen, Waterland, Wormerland en Zandvoort. Binnen het kader van de GR voeren wij, naast de taken beschreven in de GR, ook taken uit op basis van apart met onze deelnemers afgesloten dienstverleningsovereenkomsten (DVO's).

Onze opdrachtgevers (gemeenten en provincie) hebben ons gemandateerd om aan bedrijven, instellingen en particulieren vergunningen te verlenen, meldingen af te handelen en het toezicht en de handhaving op deze vergunningen en meldingen uit te voeren. Deelnemende gemeenten en de provincie blijven bestuurlijk eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de taken. In de voorliggende jaren is de GR vaker gewijzigd of geactualiseerd, de meest recente wijziging van onze GR vond plaats in 2017.

1.1 Aanleiding

Een aantal belangrijke ontwikkelingen vragen een wijziging van onze GR en mandaatbesluiten. Dat zijn de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 en de aangepaste wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr), die op 1 juli 2022 van kracht is gegaan. Onze GR moet voor 1 juli 2024 aan de nieuwe wet zijn aangepast. Tevens willen wij dit moment gebruiken om de GR te actualiseren naar aanleiding van de fusie van Gemeente Purmerend en Beemster. Ook het Interbestuurlijke Programma VTH-stelsel kan gevolgen hebben voor de taakstelling van Omgevingsdienst IJmond.

1.2 Doelstelling

- Op 1 januari 2024 zijn de mandaatbesluiten aangepast aan de Omgevingswet.
- Op 1 juli 2024 voldoet de GR van Omgevingsdienst IJmond aan de eisen die de nieuwe Wgr stelt en is de fusie van Beemster en Purmerend in de GR verwerkt. Daarbij sluit de tekst van de GR aan bij de tekst van de Omgevingswet.
- Op 1 januari 2026 is een toekomstbestendige GR vastgesteld. De toekomstbestendige GR sluit aan op de tussen de deelnemers en organisatie vastgestelde meerjaren visie en borgt de wijze waarop de partijen samenwerken. Hier wordt tevens gekeken hoe we om gaan met de nieuwe eisen en doelstellingen uit het landelijke interbestuurlijk programma, versterking VTH-stelsel.

1.3 Opzet op hoofdlijnen

Om het gewenste resultaat te behalen, stellen wij een traject voor bestaande uit drie sporen.

- Spoor 1: Mandaten voldoen aan de Omgevingswet per 1 januari 2024
 - Om onze dienstverlening onder de Omgevingswet te kunnen continueren dient het mandaat voor taakuitvoering onder de Omgevingswet te worden geactualiseerd en vastgesteld door de colleges en GS.
 - De DVO's worden betrokken bij spoor 3. Mocht eerdere aanpassing nodig zijn, dan wordt dit door ODIJ aan het college voorgelegd.
- Spoor 2: Per 1 juli 2024 technische wijziging van de GR om deze te laten voldoen aan de Wgr en de Omgevingswet
 - Op 1 juli 2024 moet er een aangepaste en geactualiseerde GR zijn vastgesteld door de deelnemers. Voorafgaand aan deze besluitvorming is de procedure van zienswijze van toepassing. De gemeenteraden en PS mogen een zienswijze indienen. Na het verwerken

van de zienswijze is het nodig dat de raden en PS toestemming verlenen aan de wijziging van de GR.

- Spoor 3: Toekomstbestendige GR per 1 januari 2026
 - De toekomstbestendige GR sluit aan op de tussen de deelnemers en organisatie vastgestelde meerjaren visie en borgt de wijze waarop de deelnemers samenwerken. Hier wordt tevens een reactie geformuleerd op de eisen en doelstellingen uit het landelijke interbestuurlijke programma, versterking VTH-stelsel.
 - Er kunnen zienswijzen door de gemeenteraden en PS worden ingediend over de wijzigingen. Daar komt een reactie op van het college (met input van ODIJ). Vervolgens geeft de raad toestemming om de GR te wijzigen. Deze toestemming kan alleen worden geweigerd wegens strijd met de wet of het algemeen belang. Tenslotte stelt het college de wijziging vast.

2 Aanpak

2.1 Rolverdeling

2.1.1 **Intern**

Om de drie sporen uit te werken, werken we met een interne stuurgroep. De volgende rollen zijn hierin vertegenwoordigd.

Functie	Rol
Directeur	Koersbepaling, strategische afwegingen, beslisbevoegdheid
Strategisch beleidsadviseur	Strategische afwegingen
Schakelfunctionaris	Bestuurlijk proces in kaart brengen
Jurist	Wijzigingen inhoudelijk beschrijven en verwerken
Jurist	Wijzigingen inhoudelijk beschrijven en verwerken
Projectleider	Procesbegeleiding

2.1.2 Extern

Binnen de uitwerking van de sporen, hebben we te maken met een groot aantal collega's bij gemeenten, te weten;

- Portefeuillehouders
- (Afdelings)managers
- Accounthouders
- (Financieel) controllers
- Juristen

Een aantal juristen vormt een klankbordgroep. Deze structuur zetten we voor spoor 3 ook met andere vakgebieden op.

Klankbordgroep juristen

Functie	Rol
Intern jurist ODIJmond	Wijzigingen inhoudelijk beschrijven en verwerken
Extern jurist ODIJmond	Wijzigingen inhoudelijk beschrijven en verwerken
Projectleider	Procesbegeleiding, voorzitten van overleggen
Een jurist per AB vertegenwoordiger (15x)	Input op voorgestelde GR wijzigingen

Klankbordgroep politiek-bestuurlijke afwegingen

Functie	Rol
Directeur	Koersbepaling, strategische afwegingen, beslisbevoegdheid
Strategisch beleidsadviseur	Strategische afwegingen
Jurist	Wijzigingen inhoudelijk beschrijven en verwerken
Projectleider	Procesbegeleiding, voorzitten van overleggen
Een (Afdelings)manager per AB vertegenwoordiger (15x)	Input op voorgestelde GR wijzigingen

2.2 Spoor 1; voldoen aan de Omgevingswet

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Nodig is dat de colleges van B&W de directeur mandaat geven besluiten te kunnen nemen die verband houden met uitvoering van het basistakenpakket. In dit mandaat wordt ook aan de directeur de bevoegdheid gegeven onder mandaat te verstrekken.

Om onze dienstverlening aan onze opdrachtgevers onder de Omgevingswet te kunnen continueren, dient het mandaat voor taakuitvoering te worden geactualiseerd en vastgesteld door de colleges en GS. De DVO's worden betrokken bij spoor 3. Mocht eerdere aanpassing nodig zijn, dan wordt dit door ODIJ aan de colleges voorgelegd.

Momenteel wordt op diverse plekken gewerkt aan een mandaatbesluit dat past bij de Omgevingswet. Het gaat hier om de mandaatbesluiten voor de gemeentelijke opdrachtgevers. Voor ons zijn de mandaatbesluiten die door ODNZKG en OmgevingsdienstNL worden uitgewerkt kansrijk om over te nemen. We nemen hierin dus een reactieve houding. De stuurgroep legt een definitief concept mandaatbesluit voor aan de colleges. De stuurgroep laat zich hierin adviseren door de juridische regio klankbordgroepen, die per regio bijeenkomen (3x).

Provincie Noord-Holland stelt zelf een mandaatbesluit op. Als de stuurgroep zich hierin kan vinden, kan dit mandaatbesluit over worden genomen.

2.2.1 Planning aanpassen mandaten

Belangrijkste momenten in dit proces zijn wanneer er een bestuurlijk besluit nodig is. Deze momenten zijn dikgedrukt weergegeven.

Actie	Deadline
Eerste concept mandaten af	September 2023
Eerste concept mandaten bespreken in juridische regio klankbordgroepen	September 2023
Finaal concept mandaten af	September 2023
Finaal concept mandaten bespreken in juridische regio klankbordgroepen	September 2023
Definitief concept mandaten af	Oktober 2023
Plan van aanpak ter vaststelling door DB	11-10-2023
Plan van aanpak ter vaststelling in AB	1-11-2023
Mandaat wijziging bespreken in staf overleggen (15x)	November 2023
Basis publicatietekst voor een Gemeenteblad af	November 2023
Mandaat wijziging vaststellen door colleges en GS	December 2023
Na besluitvorming: een brief van de directeur dat het mandaat wordt geaccepteerd	December 2023

2.3 Spoor 2; voldoen aan de Wet gemeenschappelijke regelingen

Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De voornaamste doelstelling van de wijziging is om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Hieronder worden de wijzigingen opgesomd waarbij onderscheid wordt gemaakt in:

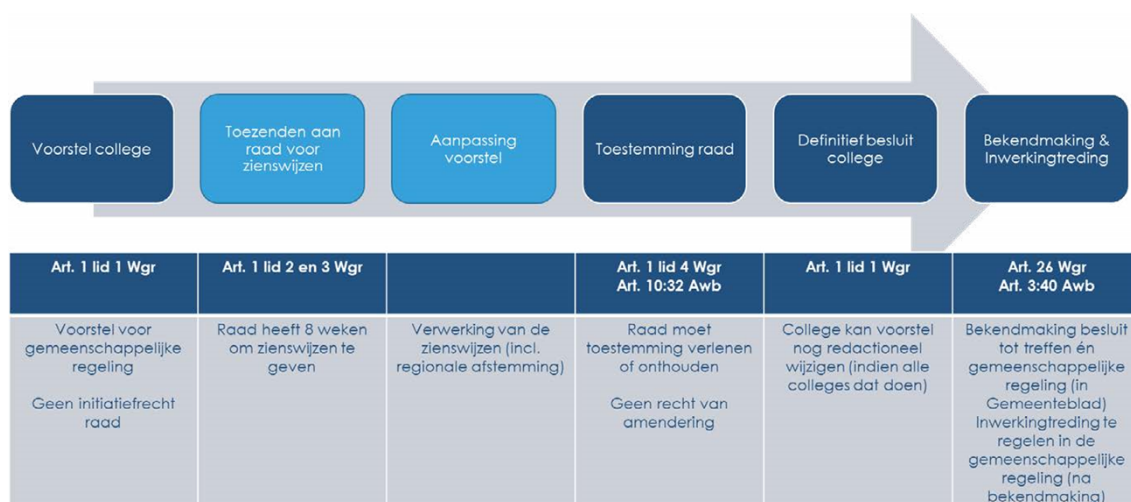
- Wijzigingen waarbij het niet nodig is om de gemeenschappelijke regeling aan te passen of volstaan kan worden met een tekstuele aanpassing;
- wijzigingen waarvoor de gemeenschappelijke regeling wel moet worden aangepast maar die meer technisch van aard zijn;
- wijzigingen die politiek van aard zijn in die zin dat zij direct raken aan de positie van de gemeenteraad en provinciale staten.

De wijzigingen onder punt 2 en 3 moeten voor 1 juli 2024 in de tekst van de GR zijn verwerkt. Punt 1 mag voor 1 juli 2024 worden verwerkt. Spoor 2 richt zicht op het doorvoeren van al deze wijzigingen.

GRODIJ is een gemeenschappelijke regeling met gemeenten en de provincie als deelnemers. Hoofdstuk IV van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is van toepassing. Er wordt een besluit opgesteld waarin staat welke artikelen in de gemeenschappelijke regeling van ODIJ gewijzigd moeten worden. Voor de leesbaarheid maken we ook een versie van de gehele tekst van de nieuwe regeling met geel gearceerd de wijzigingen. Nieuw bij het vaststellen van wijzigingen in een GR is dat de raad en PS om zienswijzen worden gevraagd. Op deze zienswijzen geven de colleges en GS een reactie. Vervolgens geeft de raad/PS toestemming en neemt het college/GS een besluit. De raad/PS kan toestemming alleen weigeren wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

2.3.1 Procedure

In een plaatje ziet de procedure er als volgt uit (Handreiking VNG Verbeterde democratische legitimatie bij gemeenschappelijke regelingen?):

De procedure op een rijtje:

- Voorstel van DB aan AB om de GRODIJ te wijzigen (art. 37 GRODIJ);
- Voorstel van Algemeen bestuur aan deelnemers over wijzigen GRODIJ;
- Ontwerp wijzigingsbesluit;
- Collegevoorstel waarin zienswijzen aan de raad en PS gevraagd worden over het wijzigingsbesluit;
- Zienswijzen raad en PS;
- Zo nodig aangepast wijzigingsbesluit;
- Raadsbesluit en besluit van PS waarin toestemming wordt gegeven om de GR te wijzigen;
- Definitief collegebesluit en besluit GS;
- Publicatie wijzigingsbesluit in Gemeenteblad en Provincieblad;
- Publicatie van de gemeenschappelijke regeling zelf in het Gemeenteblad van de plaats van vestiging;
- Opnemen van de nieuwe regeling in het GR-register.

Er zijn twee wettelijke termijnen waarmee in het proces rekening moet worden gehouden. De raden en PS hebben 8 weken de tijd om zienswijzen in te dienen (art. 1 lid 3 Wgr). De raden en PS moeten uiterlijk 13 weken nadat het college of PS het besluit hebben verzonden toestemming verlenen (art. 10:32 lid 1 Algemene wet bestuursrecht). Dit is een maximum termijn, eerder mag natuurlijk ook.

2.3.2 Planning technische wijziging Gemeenschappelijke regeling

Belangrijkste momenten in dit proces zijn wanneer er een bestuurlijk besluit nodig is. Deze momenten zijn dikgedrukt weergegeven.

Actie	Datum
Eerste concept GRODIJ + was/wordt lijst af	September 2023
Raadsinformatiebrief/collegebericht naar raden	Oktober 2023
Eerste concept GR teksten + was/wordt lijst bespreken in juridische klankbordgroep	Oktober 2023
Concept wijziging bespreken in PFO/staf	Oktober 2023
Vraag om goedkeuring plan van aanpak door DB	11-10-2023
Tweede concept GR tekst af	Oktober 2023
Tweede concept was/wordt lijst af	Oktober 2023
Brief van AB aan de deelnemers met voorstel om de GRODIJ te wijzigen met de volgende bijlagen af: <ul style="list-style-type: none"> o concept/voorlopig wijzigingsbesluit; o concept college/GS voorstel; o concept raad/PS voorstel met verzoek zienswijzen in te dienen 	Oktober 2023
Besluit door AB: voorstel voor wijziging GR gaat naar colleges en GS	1-11-2023
Concept wijziging behandelen in colleges	November 2023
Concept wijziging GR aan raad aanbieden/vraag om zienswijze	December 2023
Zienswijzen moeten binnen zijn	Februari 2024

Zienswijzen bespreken met juridische klankborggroep	Februari 2024
Zienswijzen zijn verwerkt	Maart 2024
Concept wijziging/vraag om toestemming PFO bespreken (15x)	Maart 2024
Toestemming wijziging GR aan raad vragen	Mei 2024
Toestemming voor aanpassing moet binnen zijn (doel is hamerstuk, dus directe goedkeuring)	Mei 2024
Definitief concept GRODIJ in PFO bespreken (15x)	Mei 2024
Definitief besluit: college en GS vaststelling GRODIJ VIII	Juni 2024
Bekendmaking besluit in gemeentebblad en Provincieblad	Juni 2024
Opnemen van de nieuwe regeling in het GR-register	Juni 2024

2.3.3 Aandachtspunten technische wijziging

Aandachtspunt	Actiehouder
Zienswijzenprocedure over besluiten (art. 1 lid 3 Wgr) <i>De verplichting om zienswijzen aan de raad te vragen geldt al voor de begroting. Daarnaast moeten in de GR afspraken gemaakt worden over het indienen van een zienswijze bij besluiten van het bestuur van de GR. In de memorie van toelichting worden de volgende voorbeelden gegeven: besluiten met een aanzienlijk financieel belang of een politiek gevoelig karakter en besluiten over beleidsmatige keuzes. Ook wanneer geen zienswijzen worden gebruikt, moet dit in de GR geregeld worden</i>	De interne stuurgroep komt met een voorstel
Evaluatie (art. 11a Wgr) <i>In de GR moeten afspraken worden gemaakt over evaluatie van de gemeenschappelijke regeling. De evaluatie kan gaan over de regeling zelf of over het functioneren van het samenwerkingsverband.</i>	De interne stuurgroep komt met een voorstel
Participatie (art. 10 lid 7 Wgr) <i>In de GR moet worden opgenomen hoe ingezetenen en belanghebbenden van deelnemende gemeenten betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. De inspraak kan via de deelnemende besturen geregeld worden.</i>	De interne stuurgroep komt met een voorstel
Actieve informatieplicht (art. 17 lid 2 en 3 Wgr) <i>Het bestuur (AB, DB en voorzitter) moet de gemeenteraden actief informeren wanneer zij de inschatting maken dat de raden die informatie nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.</i>	De interne stuurgroep komt met een voorstel

2.4 Spoor 3; toekomstbestendige GR

Spoor 3 heeft als hoofddoel het toekomstbestendig maken van onze gemeenschappelijke regeling (GR). Het streven is om tegen uiterlijk 1 januari 2026 een gemoderniseerde GR te hebben vastgesteld.

We zien de afgelopen jaren een aantal ontwikkelingen in de buitenwereld ontstaan die een aanzienlijke impact hebben op de taak die Omgevingsdienst IJmond inhoudelijk dient te vervullen. De uitbreiding van onze taken met bouwtaken en de versnelling van de taken met betrekking tot de energietransitie zijn hier goede voorbeelden van. Deze ontwikkelingen zijn geen tijdelijke trends; integendeel, we verwachten dat ze zich de komende periode verder zullen intensiveren.

Tegelijkertijd zien we op landelijk en regionaalniveau het belang en omvang van de maatschappelijke opgaven sterk toenemen. De toenemende urgentie en complexiteit vraagt nadrukkelijk om samenwerking en over grenzen heen kijken. Het verbinden en betrekken van het bedrijfsleven bij deze opgaven is essentieel en vanuit het publiek domein moeten we de krachten bundelen. Opgaven als de energietransitie, mobiliteitstransitie en de transitie naar een circulaire economie zijn noodzakelijk om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren voor toekomstige generaties. Deze doelen bereik je door stimuleringsprogramma's aan de voorkant op de juiste wijze te verbinden aan het wettelijk instrumentarium aan de achterkant. Dit vraagt een andere wijze van gezamenlijk achter de opgaven gaan staan.

Bij het vooruitkijken realiseren we ons ook dat de invoering van de Omgevingswet een ingrijpende invloed zal hebben op onze manier van werken bij ODIJmond. Waarvan we na de technische invoering per 1 januari 2024 in de eerste twee jaar, in samenwerking met gemeenten, provincie en de Omgevingsdienst bepalen wat er nodig is om tot een effectieve samenwerking te komen.

Bovendien constateren we dat er op rijksniveau steeds specifiekere eisen worden geformuleerd voor de werkwijze van Omgevingsdiensten in het algemeen, onder andere via het Interbestuurlijk Programma (IBP). Het is van belang dat we een gezamenlijk antwoord formuleren op hoe wij ODIJmond zien richting de toekomst.

De veranderende taakstelling van de afgelopen jaren, in combinatie met de opkomende trends, kunnen door groei in de dienstverlening per gemeente ook invloed hebben op de bestuurlijke verhoudingen in ons Algemeen bestuur.

Deze dynamiek en uitdagingen benadrukken het belang van solidariteit en eenheid binnen onze samenwerking. Door gezamenlijk te anticiperen op deze ontwikkelingen en gezamenlijke oplossingen te vinden, versterken we niet alleen onze positie maar zorgen we er ook voor dat we efficiënt en effectief kunnen blijven opereren. Dit vergt een moderne aanpak waarbij we flexibel inspelen op veranderingen en waarin we als gemeenschappelijke regeling optimaal gebruikmaken van elkaars expertise en middelen.

Daarom streven we ernaar het gesprek aan te gaan met onze deelnemers over de toekomst van Omgevingsdienst IJmond. Hierbij zullen we ook teruggrijpen naar de uitgangspunten die relevant waren bij de oprichting van onze gemeenschappelijke regeling.

Zodra we helderheid hebben over de inhoudelijke vereisten voor Omgevingsdienst IJmond in de komende jaren, volgt logischerwijs het gesprek over welke organisatorische inrichting hier het beste aan bijdraagt.

2.4.1 Planning toekomstbestendige GR

Voor spoor drie hebben we op dit moment alleen de doelstelling geformuleerd. Wij verwachten namelijk dat de ambtelijke besprekingen met de gemeenten t.a.v. spoor twee nog input gaan geven voor de aanpak en scope van spoor drie. Wanneer spoor 2 voldoende input en helderheid heeft opgeleverd, wordt er een definitieve planning opgesteld.

Contactpersoon: J. (Just) Zandhuis

Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251-263 863
info@odijmond.nl | jzandhuis@odijmond.nl
www.odijmond.nl

22 september 2023 | versie 1.0

Algemeen mandaat-, volmacht- en machtigingsbesluit gemeente <naam gemeente> - Omgevingsdienst IJmond 2024.

Burgemeester en Wethouders van de gemeente <naam gemeente>

Gelet op
artikel 16 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond,
afdeling 10.1 van de Algemene wet bestuursrecht,

Overwegende dat

- de colleges van burgemeester en wethouders en het college van Gedeputeerde Staten een gemeenschappelijke regeling hebben getroffen waarbij de Omgevingsdienst IJmond in het leven is geroepen;
- ingevolge artikel 2 van de regeling deze gemeenschappelijke regeling is ingesteld in het belang van het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit in het samenwerkingsgebied;
- de Omgevingsdienst IJmond voor de gemeente onder meer het basistakenpakket uitvoert;
- het huidige mandaatbesluit in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet geactualiseerd moet worden;
- dat daarnaast ook andere regelgeving, zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming en Wet open overheid, actualisatie nodig maken;
- gekozen wordt voor een algemeen geformuleerd mandaatbesluit, inhoudende dat – tenzij in dit mandaatbesluit uitzonderingen zijn beschreven – aan de omgevingsdienst alle mandaten worden verleend die nodig zijn voor het kunnen uitvoeren van het basistakenpakket;.

Gezien de op voorhand gegeven schriftelijke instemming, bedoeld in artikel 10:4, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht, van de directeur van de Omgevingsdienst IJmond;

BESLUITEN:

Vast te stellen het:

Mandaat-, volmacht en machtigingsbesluit <naam gemeente> Omgevingsdienst IJmond 2024

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. Het college: het college van burgemeester en wethouders van <naam gemeente>
- b. directeur: directeur van de Omgevingsdienst IJmond;
- c. machtiging: de bevoegdheid om namens burgemeester en wethouders feitelijke handelingen te verrichten;

- d. omgevingsdienst: Omgevingsdienst IJmond;
 - e. volmacht: de bevoegdheid om namens burgemeester en wethouders privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten.
2. Voor de toepassing van dit besluit en de daarop rustende bepalingen wordt met mandaat en ondermandaat gelijk gesteld (onder)machtiging en volmacht, tenzij de bepalingen van dit besluit anders aangeven.
 3. Het mandaat ziet tevens op de ondertekening, bekendmaking en elektronische publicatie van namens het college wethouders genomen besluiten.

Artikel 2 Mandaatverlening

1. Het college verleent aan de directeur mandaat tot het namens het college nemen van alle besluiten die voortvloeien uit het basistakenpakket zoals genoemd in artikel 13.12 en bijlage VI van het Omgevingsbesluit.
2. Het mandaat ziet tevens op:
 - a. de uitoefening van bevoegdheden op grond van de Algemene wet bestuursrecht, de Wet open overheid, de Wet hergebruik van overheidsinformatie, de Algemene verordening gegevensbescherming en de wet- en regelgeving die op de hiervoor genoemde wetten zijn gebaseerd. . Dit voorzover de uitoefening van deze bevoegdheden samenhangt met de bevoegdheden uit het voornoemde basistakenpakket.
 - b. het maken van afspraken met Openbaar Ministerie, politie en landelijke inspectie- en opsporingsdiensten, waaronder het periodiek afsluiten van handhavingsarrangementen met OM en politie.
 - c. besluiten inzake milieueffectrapportages voor mer-beoordelingsplichtige projecten en besluiten inzake milieueffectrapportages voor mer-plichtige projecten als bedoeld in paragraaf 16.4.2 van de Omgevingswet en besluiten inzake passende beoordelingen voor projecten als bedoeld in afdeling 16.4A van de Omgevingswet, voor zover betrekking hebbend op omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten.
3. Het mandaat, bedoeld in de voorgaande leden, ziet niet op:
 - a. de bevoegdheid tot het beslissen op bezwaarschriften, bedoeld in artikel 6:4 Algemene wet bestuursrecht;
 - b. besluiten die leiden tot de vaststelling of wijziging van gemeentelijke beleidskaders of beleidsregels als bedoeld in artikel 1:3, vierde lid, Algemene wet bestuursrecht;
 - c. besluiten tot het al dan niet honoreren van schadeclaims van derden of het afkopen van mogelijke geschillen en schadeclaims die vallen onder de werking van een vastgestelde publiekrechtelijke regeling;
 - d. besluiten tot het instellen van (hoger) beroep en besluiten tot het instellen van incidenteel hoger beroep;
 - e. besluiten waarbij toepassing wordt gegeven aan artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur;
 - f. besluiten over een meervoudige aanvraag waarvan niet alle onderdelen onder de opdracht van de omgevingsdienst vallen;
 - g. het heffen en invorderen van leges voor besluiten die onder de opdracht van de omgevingsdienst vallen.

Artikel 3 Ondermandaat

1. De directeur kan ter uitoefening van een krachtens artikel 2 van dit besluit aan hem gemandateerde bevoegdheid schriftelijk ondermandaat verlenen aan onder hem ressorterende functionarissen.
2. Van ondermandaat zijn uitgesloten:
 - a. besluiten tot het aanwijzen van toezichthouders;
 - b. besluiten tot het aanwijzen van personen tot vertegenwoordiging van het college in rechte.
3. De directeur kan instructies vaststellen over de wijze waarop van het ondermandaat gebruik mag worden gemaakt.

Artikel 4 Machtiging

1. Het college verleent aan de directeur machtiging om handelingen te verrichten die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn ten behoeve van vervulling van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde opdracht.
2. De directeur kan machtiging verlenen aan onder hem ressorterende functionarissen.

Artikel 5 Procesvertegenwoordiging

1. De directeur is gemachtigd tot het vertegenwoordigen van het college in rechte.
2. De directeur kan door hem aangewezen personen in ieder geval in de volgende situaties machtigen tot het in rechte vertegenwoordigen van het college:
 - a. zienswijzenprocedure;
 - b. bezwaar, ;
 - c. beroep of hoger beroep, behandeld door de Rechtbank of de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State;
 - d. verzoeken om voorlopige voorziening, behandeld door de Voorzieningenrechter van de Rechtbank of de Voorzieningenrechter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
3. De directeur brengt een aanwijzing als bedoeld in het tweede lid ter kennis van het college.

Artikel 6 Aanwijzing toezichthouders

1. De directeur wijst toezichthouders aan voor de vervulling van de in artikel 2 genoemde bevoegdheden.
2. De directeur brengt een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid ter kennis van het college.

Artikel 7 Ondertekening

1. De ondertekening van besluiten, als bedoeld in artikel 2, eerste lid luidt:

*'Burgemeester en Wethouders van [naam gemeente],
namens deze,*

*[naam directeur], directeur
Omgevingsdienst IJmond,*

gevolgd door de handtekening van de directeur.

2. Indien ondermandaat is verleend, als bedoeld in artikel 3, eerste lid, luidt de ondertekening:

*'Burgemeester en Wethouders van [naam gemeente],
namens deze,*

gevolgd door de naam, functie en handtekening van de functionaris.

3. Indien gebruik wordt gemaakt van machtiging als bedoeld in artikel 4, zijn bij ondertekening het eerste en het tweede lid overeenkomstig van toepassing.
4. In gevallen waarin besluitvorming en communicatie met derden langs elektronische weg plaatsvindt, kan ook gebruik worden gemaakt van een elektronische handtekening.
5. Degene die bevoegd is de gemandateerde te vervangen geeft in de ondertekening aan dat hij deze bevoegdheid uitoefent als plaatsvervanger.

Artikel 8 Instructies

De directeur neemt bij de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheden algemene instructies en instructies per geval van het college in acht, bedoeld in artikel 10:6, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 9 Toepasselijk beleid

1. De directeur neemt bij de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheden de door het college en de gemeenteraad vastgestelde verordeningen, beleidskaders en beleidsregels in acht, tenzij het tweede lid van dit artikel van toepassing is.
2. Indien de directeur op zwaarwegende gronden voornemens is af te moeten wijken van de beleidskaders of beleidsregels, bedoeld in het eerste lid, treedt hij hierover vooraf in overleg met -een gemachtigde van – het college.

Artikel 10 Informatieplicht

1. De directeur betreft vooraf de betrokken portefeuillehouder bij de opgedragen bevoegdheden als hij van mening is dat bij een te nemen besluit beleidsaspecten aan de orde zijn die buiten het werkkterrein van de omgevingsdienst vallen.
2. Het bepaalde in lid 1 is in elk geval aan de orde indien:
 - a. een te nemen besluit een aanvulling of afwijking van het tot dan gevoerde beleid inhoudt, waarvan precedentwerking te verwachten is of indien beleid ter zake moet worden vastgesteld;
 - b. een te nemen besluit bestuurlijk gevoelig is, waarbij er rekening mee gehouden moet worden, dat de betrokken portefeuillehouder, het college of gedeputeerde staten op zijn of haar verantwoordelijkheid zal worden aangesproken;

- c. Uit een te nemen besluit financiële, politieke of andere belangrijke consequenties kunnen voortvloeien.

Artikel 11 Verantwoording

De directeur geeft in het jaarverslag informatie over de uitoefening van de in dit besluit bedoelde bevoegdheden.

Artikel 12 Intrekking

Het mandaatbesluit (*eventueel exacte titel of kenmerk toevoegen*) vastgesteld door Burgemeester en wethouders op wordt ingetrokken per <.....>.

Artikel 13 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2024.

gemeente, datum ... 2023

Burgemeester en Wethouders van <naam gemeente>

Burgemeester

Secretaris

GRODIJ: Wijziging in drie sporen

Spoor 1 en 2

De GRODIJ wordt in drie sporen gewijzigd. Het eerste spoor is de aanpassing van de GRODIJ (en de mandaten) aan de Omgevingswet. Het tweede spoor is de aanpassing aan de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Deze sporen lopen gelijk op en eindigen met vaststelling van een herziene GRODIJ vóór 1 juli 2024. Het derde spoor is de aanpassing in verband met afspraken uit het Interbestuurlijk Programma (IBP). Deze aanpassing is ingrijpend omdat er strategische en fundamentele keuzes gemaakt moeten worden. De komende periode gaat ODIJ met colleges en raden over deze aanpassingen in gesprek. Streven is de volledig herziene GRODIJ vóór 1 januari 2026 vast te stellen.

Deze notitie gaat over het eerste en tweede spoor. Onder A worden de wijzigingen besproken die nodig zijn om de GRODIJ aan te passen aan de Wgr. Onder B staan de wijzigingen die nodig zijn in verband met de Omgevingswet die, naar verwachting, op 1 januari 2024 in werking treedt. Onder B zijn ook de artikelen opgenomen die wijzigen in verband met de fusie van de gemeenten Beemster en Purmerend. De wijzigingen in de artikelen zijn vetgedrukt. De tekst die vervalt is doorgestreept.

A. Wijzigingen op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen

Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De voornaamste doelstelling van de wijziging is om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Hieronder worden de wijzigingen opgesomd waarbij onderscheid wordt gemaakt in:

1. wijzigingen waarbij het niet nodig is om de gemeenschappelijke regeling aan te passen of volstaan kan worden met een tekstuele aanpassing;
2. wijzigingen waarvoor de gemeenschappelijke regeling wel moet worden aangepast maar die technisch van aard zijn;
3. wijzigingen die politiek van aard zijn in die zin dat zij raken aan de positie van de gemeenteraad en provinciale staten.

De wijzigingen onder 2 en 3 moeten voor 1 juli 2024 in de tekst van de GRODIJ zijn verwerkt.

Ad 1 Wijzigingen in de wet waarvoor de GRODIJ niet gewijzigd hoeft te worden

- a. Zienswijzenprocedure bij het treffen en wijzigen van een regeling (art. 1 lid 2 Wgr).
Het college moet een ontwerp van de -gewijzigde- regeling aan de raden voorleggen zodat zij hun zienswijze kunnen indienen.
- b. Veranderen begrotingscyclus (artt. 34 en 34b Wgr).
De planning- en controlcyclus is in de Wgr gewijzigd. Dit heeft tot gevolg dat de termijnen in de GRODIJ gewijzigd moeten worden (zie hieronder Ad 2).
- c. Recht van onderzoek (art. 155g Gemeentewet).
Dit recht versterkt de controlemogelijkheden van de raad op gemeenschappelijke regelingen doordat het functioneren van de gemeenschappelijke regeling als geheel kan worden onderzocht door een gemeenschappelijke onderzoekscommissie.
- d. Lokale rekenkamers (art. 184 lid 3 Gemeentewet).

Met dit artikel wordt de mogelijkheid van lokale rekenkamers om onderzoek te doen bij instellingen uit de Wgr verduidelijkt.

- e. De regionale gemeenschappelijke adviescommissie (art. 24a Wgr).
Op grond van de Wgr kan de raad aan het ab voorstellen om een adviescommissie in te stellen met raadsleden. Deze commissie kan het bestuur adviseren over voorgenomen besluiten, zelf aandacht vragen voor een onderwerp en een gezamenlijk standpunt van de raden voorbereiden.

Ad 2 Wijzigingen in de Wgr die leiden tot een (technische) aanpassing van de GRODIJ

- a. Uittreding van deelnemers (art. 9 lid 1 Wgr)
In de huidige GRODIJ is de uittreding summier geregeld. In het nieuwe artikel is de uittredingsprocedure uitgebreider omschreven en is een indicatie gegeven van de kosten die de uittredende deelnemer moet betalen. Het artikel is een basis en wordt als een technische aanpassing gezien om aan de Wgr te voldoen. Het artikel zal in spoor 3 (over de toekomstbestendige GRODIJ) in overleg met de deelnemers verder besproken en uitgewerkt worden.

Artikel 36 wordt als volgt gewijzigd.

Huidige tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 36 Uittreding</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een deelnemer kan besluiten uit de regeling te treden. 2. Voor uittreding uit de regeling wordt een opzegtermijn van ten minste één jaar in acht genomen. 3. Uittreding kan slechts plaatsvinden nadat het algemeen bestuur, in overleg met de deelnemer die wenst uit te treden, de financiële en overige gevolgen van de uittreding heeft bepaald. 4. Een besluit tot uittreding kan niet worden genomen gedurende de eerste vijf jaar na toetreding. 5. De uittreding gaat in met ingang van een nader te bepalen datum, vastgesteld door het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer, een en ander met inachtneming van bekendmaking van de benodigde besluiten conform artikel 44 van deze regeling. 6. In afwijking van het vierde lid kan het college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland binnen de eerste vijf jaar na toetreding, een besluit tot uittreding nemen. 	<p>Artikel 36 Uittreding</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een deelnemer kan besluiten uit de regeling te treden. 2. De procedure van uittreding begint zodra het algemeen bestuur het uittredingsbesluit van de deelnemer heeft ontvangen. 3. De uittredingstermijn is drie jaar. De termijn begint te lopen na het uittredingsbesluit. De uittreding gaat in op 1 januari. Het algemeen bestuur kan van deze termijn afwijken. 4. Uitgangspunt bij uittreding is dat de financiële en overige gevolgen voor rekening komen van de uittredende deelnemer. De gevolgen voor het vermogen bestaan in ieder geval uit personeelslasten en overige financiële lasten. 5. Uitgangspunt is dat het personeel, dat toe te rekenen is aan de werkzaamheden voor de uittredende deelnemer, in dienst treedt van de uittredende deelnemer. Als dit niet mogelijk is dan komen de afvloeiingskosten voor rekening van de uittredende deelnemer. 6. Onder overige financiële lasten wordt onder meer verstaan financiële, juridische, en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding.

	<p>7. Het dagelijks bestuur geeft aan een onafhankelijke derde de opdracht om een impactanalyse op te stellen. Over deze opdracht heeft het dagelijks bestuur overleg met de uittredende deelnemer.</p> <p>8. De kosten voor de impactanalyse zijn voor de uittredende deelnemer.</p> <p>9. Na de impactanalyse wordt een projectgroep samengesteld die het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer op basis van de impactanalyse adviseert.</p> <p>10. De projectgroep bestaat in ieder geval uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de financiële controllers van de uittredende deelnemer; - de financiële controller van de dienst; - een afgevaardigde van het dagelijks bestuur; - een afgevaardigde van de uittredende deelnemer. <p>11. De uittreedsom is gelijk aan de afvloeiingskosten als bedoeld in lid 4, de financiële lasten als bedoeld in lid 6 en mogelijke andere directe reële schade als gevolg van de uittreding.</p> <p>12. Het algemeen bestuur stelt de uittreedsom vast met in achtneming van het advies van de projectgroep.</p> <p>13. De uittreedsom kan door de uittredende deelnemer gespreid betaald worden gedurende een periode van drie jaar na uittreding.</p>

- b. Wijziging planning- en controlcyclus (art. 34, 34b en 35 Wgr)
In de GRODIJ moeten de nieuwe termijnen worden opgenomen.

Huidige tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 29 Begroting</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient. 2. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande dat waarvoor de begroting dient, toe aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. 3. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting en de voorlopige jaarrekening vóór 15 april toe aan de 	<p>Artikel 29 Begroting</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient. 2. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 september van het jaar voorafgaande dat waarvoor de begroting dient, toe aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. 3. Het dagelijks bestuur zendt de Kadernota en de voorlopige jaarrekening vóór 30 april toe aan de raden van de

<p>raden van de deelnemende gemeenten resp. provinciale staten van de provincie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Voor de samenstelling van de jaarlijkse begroting wordt uitgegaan van de in de laatst vastgestelde begroting opgenomen ramingen en wijzigingen en wordt tevens rekening gehouden met de laatst bekende cao-afspraken zoals deze gelden voor de gemeentelijke overheid, het prijsindexcijfer voor de overheidsconsumptie en inclusief autonome ontwikkelingen. 5. De begroting wordt voorzien van een memorie van toelichting waarin voldoende inzicht wordt gegeven in de kosten in relatie tot de te leveren diensten en/of producten. 6. De begroting gaat vergezeld van een beredeneerde toelichting, waarin de hoofdlijnen van de gewenste (beleids)ontwikkelingen in het samenwerkingsgebied worden aangegeven. 7. Aan de begroting wordt een meerjarenprognose toegevoegd. 8. De meerjarenprognose omvat een globale raming van uitgaven en inkomsten en wordt van een toelichting voorzien. 9. De in de meerjarenprognose op te nemen ramingen worden gebaseerd op het loon- en kostenpeil dat geldt voor de samenstelling van de jaarlijkse begroting. 10. De raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van de provincie kunnen binnen tien weken na de datum van toezending van de ontwerpbegroting bij het dagelijks bestuur hun zienswijze naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin die zienswijze is vervat, bij de begroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. 11. Op het wijzigen van de begroting zijn de leden 2 tot en met 7 zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing, tenzij het technische begrotingswijzigingen betreft die niet zorgen voor een verhoging van de bijdragen van de deelnemers. Voor laatstgenoemde begrotingswijzigingen is het algemeen bestuur bevoegd deze vast te stellen zonder daarvoor een zienswijze van de deelnemers te verzoeken. 	<p>deelnemende gemeenten resp. provinciale staten van de provincie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Voor de samenstelling van de jaarlijkse begroting wordt uitgegaan van de in de laatst vastgestelde begroting opgenomen ramingen en wijzigingen en wordt tevens rekening gehouden met de laatst bekende cao-afspraken zoals deze gelden voor de gemeentelijke overheid, het prijsindexcijfer voor de overheidsconsumptie en inclusief autonome ontwikkelingen. 5. De begroting wordt voorzien van een memorie van toelichting waarin voldoende inzicht wordt gegeven in de kosten in relatie tot de te leveren diensten en/of producten. 6. De begroting gaat vergezeld van een beredeneerde toelichting, waarin de hoofdlijnen van de gewenste (beleids)ontwikkelingen in het samenwerkingsgebied worden aangegeven. 7. Aan de begroting wordt een meerjarenprognose toegevoegd. 8. De meerjarenprognose omvat een globale raming van uitgaven en inkomsten en wordt van een toelichting voorzien. 9. De in de meerjarenprognose op te nemen ramingen worden gebaseerd op het loon- en kostenpeil dat geldt voor de samenstelling van de jaarlijkse begroting. 10. De raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van de provincie kunnen binnen tien weken na de datum van toezending van de ontwerpbegroting bij het dagelijks bestuur hun zienswijze naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin die zienswijze is vervat, bij de begroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. 11. Op het wijzigen van de begroting zijn de leden 2 tot en met 7 zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing, tenzij het technische begrotingswijzigingen betreft die niet zorgen voor een verhoging van de bijdragen van de deelnemers. Voor laatstgenoemde begrotingswijzigingen is het algemeen bestuur bevoegd deze vast te stellen zonder daarvoor een zienswijze van de deelnemers te verzoeken.
---	--

Ad 3 Wijzigingen die politiek van aard zijn en een afweging vergen.

- a. Zienswijzenprocedure over besluiten (art. 10 lid 5 Wgr)

De mogelijkheid om zienswijzen in te dienen over de ontwerp begroting is al wettelijk vastgelegd. Nieuw in de Wgr is dat in de GRODIJ ook vastgelegd moet worden of de raad zienswijzen over andere besluiten kan indienen. De Kadernota zou bijvoorbeeld voor zienswijzen aan de raad voorgelegd kunnen worden. Dat ligt alleen op dit moment niet voor de hand omdat de huidige begrotingscyclus en de interne procedure in dat geval aangepast moeten worden. Gezien deze gevolgen is het voorstel om deze mogelijkheid met de colleges en de raden te bespreken in het derde spoor van de wijziging van de GRODIJ.

Voorstel:

Nieuw artikel 29a invoegen
Artikel 29a Zienswijzen bij voorgenomen besluiten Buiten de bij of krachtens de wet bepaalde gevallen zijn er geen besluiten van het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter, waarvoor aan de raden van de deelnemende gemeenten of provinciale staten van de deelnemende provincies een zienswijze, als bedoeld in artikel 10, vijfde lid, van de wet wordt gevraagd.

b. Evaluatie (art. 11a Wgr)

In de GRODIJ moeten afspraken worden gemaakt over evaluatie van de gemeenschappelijke regeling. De evaluatie kan gaan over de regeling zelf of over het functioneren van het samenwerkingsverband. Er kan ook worden opgenomen dat de GRODIJ niet geëvalueerd wordt.

Voorstel:

Nieuw artikel 44a toevoegen
Artikel 44a Evaluatie <ol style="list-style-type: none">1. Het algemeen bestuur evalueert iedere vier jaar het functioneren van de omgevingsdienst en de dienstverlening aan de deelnemers.2. Het algemeen bestuur rapporteert aan gedeputeerde staten en de colleges wat het resultaat is van de evaluatie en vermeld daarbij de conclusies.3. De wijze waarop de evaluatie en de rapportage plaatsvindt, wordt nader bepaald door het algemeen bestuur.

c. Participatie (art. 10 lid 7 Wgr)

In de GRODIJ moet worden opgenomen hoe ingezetenen en belanghebbenden van deelnemende gemeenten betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. ODIJ is een collegeregelingsinstelling en heeft dus geen verordenende bevoegdheid. Verder is ODIJ een uitvoeringsorganisatie. Het bestuur stelt geen beleid vast. In deze situatie zal de inspraakprocedure plaats vinden bij de deelnemers zelf op de bij hen gebruikelijke wijze. Artikel 9b is opgenomen om de mogelijkheid open te houden dat het bestuur van ODIJ zelf een inspraakprocedure wil open stellen over een voorgenomen besluit.

Voorstel

Nieuw artikel 9b toevoegen
Artikel 9b Participatie <ol style="list-style-type: none">1. Inwoners van deelnemende gemeenten en belanghebbenden worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid van het openbaar lichaam door de gemeentebesturen betrokken

2. Het algemeen bestuur kan in overleg met de deelnemer tot een participatieprocedure besluiten die afwijkt van het eerste lid.

d. Actieve informatieplicht (art. 17 lid 2 en 3 Wgr)

Het bestuur (ab, db en voorzitter) moet de gemeenteraden actief informeren wanneer zij de inschatting maken dat de raden die informatie nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.

Voorstel

De tekst van het huidige artikel aanpassen om de actieve informatieplicht duidelijker naar voren te laten komen.

Huidige tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 9 Inlichtingen en verantwoording</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een lid van het algemeen bestuur geeft het college dat hem heeft aangewezen alle inlichtingen die door één of meer leden van dat college worden gevraagd. 2. Een lid van het algemeen bestuur kan door het college dat hem heeft aangewezen ter verantwoording worden geroepen voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid. 3. Het bepaalde in het eerste en tweede lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de raden onderscheidenlijk provinciale staten van de deelnemende gemeenten en provincie. 4. Het algemeen bestuur geeft de raden en provinciale staten alle inlichtingen die door één of meer leden van de gemeenteraad of van provinciale staten worden gevraagd. 5. De gevraagde inlichtingen worden mondeling of schriftelijk verstrekt. 6. Een verzoek om inlichtingen te verschaffen of verantwoording af te leggen kan uitsluitend worden geweigerd op grond van het bepaalde in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur. 	<p>Artikel 9 inlichtingen en verantwoording</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het bestuur van de omgevingsdienst verstrekt aan gedeputeerde staten, de colleges, provinciale staten en de raden van de deelnemers alle inlichtingen die zij nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. De inlichtingen worden verstrekt bij de periodieke rapportages. 2. Een lid van het algemeen bestuur is aan het college dat dit lid heeft aangewezen en de eigen raad verantwoording schuldig voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid. 3. Een verzoek om inlichtingen te verschaffen of verantwoording af te leggen kan uitsluitend worden geweigerd op grond van de Wet open overheid.

B.1 Wijzigingen als gevolg van de Omgevingswet

Artikel 1

Huidige tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 1 Begrippen</p> <p>In deze gemeenschappelijke regeling en de daarop berustende besluiten wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none">a. <u>basistakenpakket</u>: het basistakenpakket voor omgevingsdiensten, versie 2.3 van 25 mei 2011, behorende bij de 'package deal', gesloten door het Rijk, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in 2009;b. <u>belang van het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit</u>: zorg voor milieu, bodem, lucht, water(systemen), bouwwerken, infrastructuur, landschappen en natuur in ruime zin waarbij in samenspel met andere beleidsterreinen van de deelnemers aan duurzame ontwikkeling vorm wordt gegeven;c. <u>colleges</u>: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten onderscheidenlijk het college van gedeputeerde staten van Noord-Holland;d. <u>deelnemer (s)</u>: de aan deze gemeenschappelijke regeling deelnemende bestuursorganen van de gemeenten, te weten Beemster, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland en Zandvoort en van provincie Noord-Holland;e. <u>dienst</u>: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2;f. <u>dienstverleningsovereenkomst</u>: de opdrachtovereenkomst die een deelnemer of derde partij met de dienst kan sluiten over door de dienst voor een deelnemer of derde partij uit te voeren taken en de voorwaarden waaronder die uitvoering plaatsvindt, daaronder mede begrepen de financiële voorwaarden;g. <u>gedeputeerde staten</u>: gedeputeerde staten van provincie Noord-Holland;h. <u>provincie</u>: provincie Noord-Holland;	<p>Artikel 1 Begrippen</p> <p>In deze gemeenschappelijke regeling en de daarop berustende besluiten wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none">a. basistakenpakket: de activiteiten zoals genoemd in bijlage VI van het Omgevingsbesluit en de daarbij horende werkzaamheden zoals genoemd in artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit.b. belang van het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit: zorg voor milieu, bodem, lucht, water(systemen), bouwwerken, infrastructuur, landschappen en natuur in ruime zin waarbij in samenspel met andere beleidsterreinen van de deelnemers aan duurzame ontwikkeling vorm wordt gegeven;c. colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten onderscheidenlijk het college van gedeputeerde staten van Noord-Holland;d. deelnemer (s): de aan deze gemeenschappelijke regeling deelnemende bestuursorganen van de gemeenten, te weten Beemster, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland en Zandvoort en van provincie Noord-Holland;e. dienst: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2;f. dienstverleningsovereenkomst: de opdrachtovereenkomst die een deelnemer of derde partij met de dienst kan sluiten over door de dienst voor een deelnemer of derde partij uit te voeren taken en de voorwaarden waaronder die uitvoering plaatsvindt, daaronder mede begrepen de financiële voorwaarden;g. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van provincie Noord-Holland;h. provincie: provincie Noord-Holland;i. milieutakenpakket: adviserende en ondersteunende en uitvoerende

<p>i. <u>milieutakenpakket</u>: adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van het milieu, waaronder alle vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavingstaken in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet milieubeheer en daaruit voortvloeiende regelgeving en taken en advisering op het gebied van klimaat, duurzaamheid, lucht, geluid, externe veiligheid, bodem, water en RO.</p> <p>j. <u>plustaken</u>: taken op het gebied van de Wabo en/of de Drank- en Horecawet en/of de algemene plaatselijke verordening en/of andere taken die een relatie hebben met de fysieke leefomgeving.</p> <p>k. <u>regeling</u>: deze gemeenschappelijke regeling;</p> <p>l. <u>samenwerkingsgebied</u>: het gezamenlijk grondgebied van de deelnemers aan deze regeling;</p> <p>m. <u>uitvoering</u>: het anders dan via algemeen verbindende voorschriften effectueren van genomen besluiten;</p> <p>n. <u>Wgr</u>: Wet gemeenschappelijke regelingen.</p>	<p>werkzaamheden op het gebied van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit, waaronder alle vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavingstaken in het kader van de Omgevingswet en Wet milieubeheer en daaruit voortvloeiende regelgeving en taken en advisering op het gebied van klimaat, duurzaamheid, lucht, geluid, externe veiligheid, bodem, water, natuur en biodiversiteit bij omgevingsvisies, omgevingsplannen, regelgeving, programma's en projectbesluiten;</p> <p>j. plustaken: taken op het gebied van de Omgevingswet, zoals bouwtaken, de Alcoholwet , algemene plaatselijke verordening en omgevingsplan en/of andere taken die een relatie hebben met de fysieke leefomgeving;</p> <p>k. regeling: deze gemeenschappelijke regeling;</p> <p>l. samenwerkingsgebied: het gezamenlijk grondgebied van de deelnemers aan deze regeling;</p> <p>m. uitvoering: het anders dan via algemeen verbindende voorschriften effectueren van genomen besluiten;</p> <p>n. Wgr: Wet gemeenschappelijke regelingen.</p>
--	---

Toelichting

Lid a

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet voor het basistakenpakket verwezen worden naar het Omgevingsbesluit.

Lid i en j

De begrippen milieutakenpakket en plustaken zijn aangepast i.v.m. wijzigingen in de regelgeving. Het gaat dan o.a. om de in werkingtreding van de Omgevingswet en de Alcoholwet.

Toegevoegd is ook het instrument omgevingsplan (naast de bestaande APV) i.v.m. de mogelijkheid van gemeenten hierin regels te stellen voor o.a. milieu belastende activiteiten en het omzetten van de bruidsschat hierin. De APV blijft staan zolang de bepalingen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving nog niet zijn opgenomen in het omgevingsplan.

B.2 Wijzigingen als gevolg van de fusie van de gemeenten Beemster en Purmerend

Artikel 5

Huidige artikel	Nieuw
<p>Artikel 4 Samenstelling</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het algemeen bestuur bestaat uit zestien leden. 2. De colleges wijzen ieder uit hun midden één lid van het algemeen bestuur aan. 3. De colleges wijzen ieder uit hun midden één plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan. Het plaatsvervangend lid vervangt het lid, bedoeld in lid 1, bij afwezigheid. 4. Het in deze regeling ten aanzien van leden van het algemeen bestuur bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de plaatsvervangende leden. 	<p>Artikel 4 Samenstelling</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het algemeen bestuur bestaat uit vijftien leden. 2. De colleges wijzen ieder uit hun midden één lid van het algemeen bestuur aan. 3. De colleges wijzen ieder uit hun midden één plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan. Het plaatsvervangend lid vervangt het lid, bedoeld in lid 1, bij afwezigheid. 4. Het in deze regeling ten aanzien van leden van het algemeen bestuur bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de plaatsvervangende leden.

Artikel 10

Huidige tekst	Nieuw
<p>Artikel 10 Samenstelling</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het dagelijks bestuur bestaat uit vier leden, inclusief de voorzitter, met inachtneming van de mogelijkheid tot benoeming van een vijfde lid op grond van het derde lid. 2. De in het eerste lid bedoelde leden worden, naast de voorzitter, door het algemeen bestuur aangewezen uit de leden van het algemeen bestuur die zijn aangewezen door de colleges van de gemeenten Beverwijk, Haarlem, Heemskerk en Velsen. 3. Het algemeen bestuur kan uit de leden van het algemeen bestuur die zijn aangewezen door de colleges van de gemeenten Beemster, Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Waterland, Wormerland en Zandvoort en van provincie Noord-Holland een vijfde lid van het dagelijks bestuur aanwijzen. 	<p>Artikel 10 Samenstelling</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het dagelijks bestuur bestaat uit vier leden, inclusief de voorzitter, met inachtneming van de mogelijkheid tot benoeming van een vijfde lid op grond van het derde lid. 2. De in het eerste lid bedoelde leden worden, naast de voorzitter, door het algemeen bestuur aangewezen uit de leden van het algemeen bestuur die zijn aangewezen door de colleges van de gemeenten Beverwijk, Haarlem, Heemskerk en Velsen. 3. Het algemeen bestuur kan uit de leden van het algemeen bestuur die zijn aangewezen door de colleges van de gemeenten Beemster, Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Waterland, Wormerland en Zandvoort en van provincie Noord-Holland een vijfde lid van het dagelijks bestuur aanwijzen.

Artikel 33 lid 2

Huidige tekst	Nieuw
<p>Artikel 33 Verdeling van baten en lasten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De lasten van de dienst worden gedekt door: <ol style="list-style-type: none"> a. bijdragen van de deelnemers voor de uitoefening van taken zoals bedoeld in artikel 16; 	<p>Artikel 33 Verdeling van baten en lasten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De lasten van de dienst worden gedekt door: <ol style="list-style-type: none"> a. bijdragen van de deelnemers voor de uitoefening van taken zoals bedoeld in artikel 16;

<p>b. bijdragen van de deelnemers aan schadevergoedingen. Deze schadevergoedingen komen volledig ten laste van de deelnemer binnen wiens aan de dienst opgedragen of overgedragen takenpakket, besluiten als bedoeld in artikel 22 zijn genomen;</p> <p>d. inkomsten uit de uitvoering van dienstverleningsovereenkomsten, onder meer op grond van artikel 18;</p> <p>e. subsidies, andere bijdragen dan de onder a van dit artikel bedoelde bijdragen en schenkingen;</p> <p>f. overige inkomsten;</p> <p>g. reserves.</p> <p>2. De hoogte van de bijdragen bedoeld in het eerste lid onder a wordt voor de gemeenten Beemster, Beverwijk, Haarlem, Heemskerk, Purmerend, Uitgeest, Velsen en de provincie Noord-Holland voor de uitoefening van taken als bedoeld in artikel 16 per deelnemer telkens voor een periode van 3 jaar op basis van de door de dienst jaarlijks vastgelegde tijdschrijfgegevens door het algemeen bestuur vastgesteld.</p> <p>3. De hoogte van de bijdragen bedoeld in het eerste lid onder a wordt voor de gemeenten Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland en Zandvoort voor de uitoefening van taken als bedoeld in artikel 16 gesteld op jaarlijks een bedrag in een keer. De som in een keer wordt jaarlijks door het algemeen bestuur vastgesteld. De basis voor de berekening van de som in een keer is de minimale afname van 1.115 uur voor gemeente Bloemendaal, 1.917 uur voor gemeente Edam-Volendam, 1.115 uur voor gemeente Heemstede, 680 uur voor gemeente Landsmeer, 621 uur voor gemeente Oostzaan, 1.070 uur voor gemeente Waterland, 1.384 uur voor gemeente Wormerland en 1.346 uur voor gemeente Zandvoort.</p>	<p>b. bijdragen van de deelnemers aan schadevergoedingen. Deze schadevergoedingen komen volledig ten laste van de deelnemer binnen wiens aan de dienst opgedragen of overgedragen takenpakket, besluiten als bedoeld in artikel 22 zijn genomen;</p> <p>d. inkomsten uit de uitvoering van dienstverleningsovereenkomsten, onder meer op grond van artikel 18;</p> <p>e. subsidies, andere bijdragen dan de onder a van dit artikel bedoelde bijdragen en schenkingen;</p> <p>f. overige inkomsten;</p> <p>g. reserves.</p> <p>2. De hoogte van de bijdragen bedoeld in het eerste lid onder a wordt voor de gemeenten Beemster, Beverwijk, Haarlem, Heemskerk, Purmerend, Uitgeest, Velsen en de provincie Noord-Holland voor de uitoefening van taken als bedoeld in artikel 16 per deelnemer telkens voor een periode van 3 jaar op basis van de door de dienst jaarlijks vastgelegde tijdschrijfgegevens door het algemeen bestuur vastgesteld.</p> <p>3. De hoogte van de bijdragen bedoeld in het eerste lid onder a wordt voor de gemeenten Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Landsmeer, Purmerend, Oostzaan, Waterland, Wormerland en Zandvoort voor de uitoefening van taken als bedoeld in artikel 16 gesteld op jaarlijks een bedrag in een keer. De som in een keer wordt jaarlijks door het algemeen bestuur vastgesteld. De basis voor de berekening van de som in een keer is de minimale afname van 1.115 uur voor gemeente Bloemendaal, 1.917 uur voor gemeente Edam-Volendam, 1.115 uur voor gemeente Heemstede, 680 uur voor gemeente Landsmeer, 621 uur voor gemeente Oostzaan, 1.070 uur voor gemeente Waterland, 1.384 uur voor gemeente Wormerland en 1.346 uur voor gemeente Zandvoort.</p>
---	---

Gedelegeerde bevoegdheden

Huidge tekst	Nieuw
<p>A</p> <p>Het nemen van besluiten aangaande omgevingsvergunningen, die uitsluitend zien op activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid 1 sub e en sub i van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de daarop gebaseerde regelgeving, alsmede het nemen van de besluiten ingevolge de regels bij of krachtens de Wet milieubeheer, de Wet geluidhinder, de Wet bodembescherming, de Wet voorkoming verontreiniging door schepen en de Algemene wet bestuursrecht. Hieronder wordt mede verstaan besluiten inzake het stellen van nadere eisen, maatwerkbesluiten en gelijkwaardigheidsbesluiten, het afgeven van een schriftelijke verklaring of het verlenen van goedkeuring, het geven van bevelen voor zover de bevoegdheid hiertoe ingevolge de regels bij of krachtens de Wet bodembescherming aan de deelnemers toe zou komen en besluiten die verband houden met de openbaarheid van gegevens, mede ingevolge verzoeken van derden met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur.</p>	<p>A</p> <p>Het nemen van besluiten aangaande omgevingsvergunningen, die uitsluitend zien op activiteiten als bedoeld in artikel 5.1 resp 5.3 in samenhang met 4.4. tweede lid Omgevingswet en de daarop gebaseerde regelgeving, alsmede het nemen van de besluiten ingevolge de regels bij of krachtens de Wet milieubeheer, de Wet geluidhinder, de Wet bodembescherming, de Wet voorkoming verontreiniging door schepen en de Algemene wet bestuursrecht. Hieronder wordt mede verstaan besluiten inzake het stellen van nadere eisen, maatwerkbesluiten en gelijkwaardigheidsbesluiten, het afgeven van een schriftelijke verklaring of het verlenen van goedkeuring, het geven van bevelen voor zover de bevoegdheid hiertoe ingevolge de regels bij of krachtens de Omgevingswet aan de deelnemers toe zou komen en besluiten die verband houden met de openbaarheid van gegevens, mede ingevolge verzoeken van derden met een beroep op de Wet open overheid.</p>
<p>B</p> <p>Het nemen van besluiten verband houdende met milieu-effectrapportage, als bedoeld in hoofdstuk 7 Wet Milieubeheer, voor zover deze rapportage wordt opgesteld ten behoeve van het nemen van een milieubesluit</p>	<p>B</p> <p>Besluiten inzake milieueffectrapportages voor mer-beoordelingsplichtige projecten en voorbereiden van besluiten inzake milieueffectrapportages voor mer-plichtige projecten als bedoeld in paragraaf 16.4.2 van de Omgevingswet, voor zover betrekking hebbend op omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten.</p>
<p>C</p> <p>Het nemen van zelfstandige besluiten op verzoeken om schadevergoedingen die veroorzaakt zouden zijn binnen het kader van de uitoefening van de onder A en B van deze bijlage genoemde bevoegdheden.</p>	<p>Wijzigt niet</p>
<p>D</p> <p>Het nemen van besluiten inzake het aanwijzen van ambtenaren belast met vertegenwoordiging in bezwaar- of beroepsprocedures en het leiden of deelnemen aan zittingen waarin gelegenheid wordt geboden mondelinge zienswijzen of bedenkingen in te dienen voor zover deze vertegenwoordiging betrekking heeft op de uitoefening van de onder A en B van deze bijlage genoemde bevoegdheden.</p>	<p>Wijzigt niet</p>

Taken van de dienst

1.1.Vergunningverlening

Huidige tekst	Nieuw
B Opstellen van en adviseren over actualisatie, verandering, revisie, ambtshalve wijziging of intrekking van (het milieudeel van) enkelvoudige en integrale (concept)omgevingsvergunningen, omgevingsvergunningen beperkte milieutoets en omgevingsvergunningen milieuneutrale wijziging als ook besluiten op verzoeken tot gelijkwaardigheid en het opstellen van maatwerkvoorschriften.	Wijzigt niet
B Het behandelen van diverse meldingen op grond AMvB's op grond van de Wet milieubeheer en Wet bodembescherming waaronder in ieder geval het Activiteitenbesluit milieubeheer, Besluit lozen buiten inrichtingen en Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval.	B Het behandelen van diverse meldingen op grond AMvB's op grond van de Omgevingswet en de Wet milieubeheer en Wet bodembescherming waaronder in ieder geval het Besluit activiteiten leefomgevingh en het Besluit lozen buiten inrichtingen en Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval.
B Het behandelen van (asbest bij) sloopmeldingen	Wijzigt niet
M Opstellen van ontheffing voor de verbranding van afvalstoffen	Wijzigt niet
M Opstellen van en adviseren over laad- en losvergunningen vuurwerk	Wijzigt niet
B Het voeren van procedures verband houdende met vergunningverlening op basis van de Wabo, met uitzondering van besluiten op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en op grond van de Provinciale Ruimtelijke verordening Structuurvisie	B Het voeren van procedures verband houdende met vergunningverlening op basis van de Omgevingswet met uitzondering van besluiten op grond van de Wet Natuurbescherming en op grond van de Omgevingsverordening Noord Holland.
P Het voeren van procedures verband houdende met vergunningverlening op basis van de Wet bodembescherming	Wijzigt niet

1.2 Toezicht en handhaving

Huidige tekst	Nieuw
B Uitvoeren van controle- en handhavingsprogramma's en meer in het algemeen het houden van toezicht op de naleving van milieuwet- en regelgeving bij	Wijzigt niet

inrichtingen behorende tot het basistakenpakket.	
M Uitvoeren van controle- en handhavingsprogramma's en meer in het algemeen het houden van toezicht op de naleving van milieuwet- en regelgeving bij inrichtingen niet behorende tot het basistakenpakket	Wijzigt niet
B Ketengericht toezicht op bedrijfsmatige activiteiten met betrekking tot gevaarlijke afvalstoffen, bedrijfsafvalstoffen en ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen, asbest, vuurwerk, bouwstoffen, grond, baggerspecie, meststoffen, dierlijke vetten, radioactief schroot, destructiemateriaal, explosieven voor civiel gebruik of andere gevaarlijke stoffen.	Wijzigt niet
B Toezicht bij activiteiten die vallen onder het Besluit bodemkwaliteit	Wijzigt niet
B Toezicht bij bodemsaneringen.	Wijzigt niet
B Toezicht bij sloopwerkzaamheden en op naleving van het Asbestverwijderingsbesluit.	B Toezicht bij sloopwerkzaamheden en op naleving van het Asbestverwijderingsbesluit en het Besluit bouwwerken leefomgeving

1.3 Samenwerking en informatieuitwisseling

Wijzigt niet

1.4

Milieuklachten

Wijzigt niet

1.5. Evenementen

Wijzigt niet

1.6 APV

Huidige tekst	Nieuw
M Opstellen van en toezicht op geluidontheffingen horeca o.g.v. APV.	M Opstellen van en toezicht op geluidontheffingen horeca o.g.v. APV en het Omgevingsplan

2. Specialistische milieuregelgeving

Huidige tekst	Nieuw
M Verrichten en beoordelen van bodem- en grondwateronderzoeken en het begeleiden van bodem- en grondwatersaneringsprojecten	Wijzigt niet
M Monitoring (registratie) en het opstellen van rapportages en (bijdragen aan) saneringsprogramma's.	Wijzigt niet
B Advisering inzake benodigd onderzoek in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.	B Advisering inzake benodigd onderzoek in het kader van het Besluit bodemkwaliteit en de Omgevingswet

2.2. Geluid en Lucht

Wijzigt niet

2.3. Externe veiligheid

Wijzigt niet

2.4. Natuur en biodiversiteit

Wijzigt niet

3. Ruimtelijke plannen en bouwplannen

Wijzigt niet

4. Milieubeleid

Wijzigt niet

5. Natuur- en milieu educatie

Wijzigt niet

6. Organisatie, beleid en ondersteuning

Wijzigt niet

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	06	Besluitnummer	AB 2023-020
Datum vergadering	1 november 2023	Van	J. Zandhuis
Onderwerp	Aanwijzings- en benoemings- besluit archivaris OD IJmond	Functie	Directeur

Aanleiding

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst IJmond (hierna ODIJmond) in de hoedanigheid van zorgdrager van de organisatie archiefbescheiden (op basis van artikel 30 van de Archiefwet 1995; gelet op artikelen 31 en 32, derde lid, van de Archiefwet 1995 en artikel 3a van het Archiefbesluit 1995;), besluit:

1. als archivaris aan te wijzen mevrouw K. Pompe, afdelingshoofd Publiek en plaatsvervangend directeur van het Noord-Hollands Archief;
2. de benoeming van de huidige archivaris met ingang van deze aanwijzing te laten vervallen;
3. dat dit besluit in werking treedt met terugwerkende kracht vanaf 1-1-2020 en wordt aangehaald als: Aanwijzings- en benoemingsbesluit archivaris ODIJmond.

Het Dagelijks Bestuur heeft in haar vergadering van 12 oktober jl. ingestemd met de aanwijzing en benoeming van mevrouw Pompe tot archivaris met terugwerkende kracht, per 1 januari 2020.

Besluit:

1. Vaststellen van de aanwijzing en benoeming van mevrouw Pompe tot archivaris van ODIJmond per 01 januari 2020.

Besluit: conform/ aanhouden/ aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

B. van den Berg

J. Zandhuis

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	07	Besluit no	AB 2023- 021
Datum vergadering	1 november 2023	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Interbestuurlijk Programma versterking VTH	Functie	Directeur

Aanleiding

Commissie Van Aartsen heeft in 2021 een rapport opgeleverd naar het functioneren van het VTH-stelsel in de volledige breedte. De omgevingsdiensten zijn een belangrijk onderdeel in dit stelsel. De aanbevelingen van, Van Aartsen zijn meegenomen in de uitwerking van een interbestuurlijk programma, gericht op het naar de toekomst versterken van het VTH-stelsel.

Een belangrijk speerpunt in zowel de aanbevelingen, als in het interbestuurlijk programma (IBP) is robuustheid. Robuustheid gaat over de mate waarin de deelnemers in het stelsel in staat zijn de huidige en toekomstige opgave naar de toekomst toe zelfstandig uit te voeren en de mate waarin de organisaties in staat zijn continuïteit op de primaire taken te borgen.

Omgevingsdienst IJmond is met drie andere diensten verantwoordelijk voor de uitvoering van de dienstverlening in de provincie Noord-Holland.

Interbestuurlijk programma

Doel van het interbestuurlijk programma is het versterken van het VTH-stelsel. In hoofdlijnen bestaat het programma uit zes pijlers. De eerste vijf pijlers zijn inhoudelijk, de laatste pijler is het toetsingskader voor de visitatie en de systematiek erachter. In de visitatie wordt voornamelijk getoetst op de inhoud van de eerste vijf pijlers en op de kwalitatieve borging van het primaire proces.

In het afgelopen jaar heeft de focus vooral gelegen op het opbouwen van het programma. Vanuit de stuurgroep en ODNL werken de omgevingsdiensten samen aan de uitwerking van de pijlers. Het programma begint nu in een fase te komen dat de pijlers steeds concreter worden en het steeds zichtbaarder wordt welke verschillende belangen en inzichten er spelen. De pijlers worden nu concreet gemaakt met criteria waarop de diensten zelf kunnen scoren. Vanuit de focus om de pijlers meetbaar (kwantificeerbaar) te maken, lijkt de doelmatigheid, specifieke regionale context, kwaliteit en de lokale bestuurlijke belangen naar de achtergrond te verschuiven. Dit vraagt om scherpte vanuit de omgevingsdiensten richting de afronding van de pijlers. Procesmatig wordt erop gestuurd dat de omgevingsdiensten op 1 oktober 2023 zichzelf op deze criteria die horen bij de pijlers, gaan toetsen. Op 1 april 2024 dienen de omgevingsdiensten een plan van aanpak op te leveren hoe zij robuust worden en blijven richting de toekomst.

Op 18 juli 2023 hebben de voorzitters van de besturen van de omgevingsdiensten hier ook een brief over ontvangen (zie bijlage 1).

Regionale context

Omgevingsdienst IJmond is met drie andere diensten verantwoordelijk voor de uitvoering van de wettelijke basistaken in provincie Noord-Holland. De OD Flevoland en Gooi en Vechtstreek (OFGV) heeft maar een beperkt deel van haar dienstverlening in de provincie Noord-Holland liggen.

Vanuit het IPB wordt in relatie tot robuustheid en het versterken van de regio vooral gefocust op samenwerking binnen de provinciegrenzen. Om te komen tot robuustheid, hebben zowel OD NZKG als OD NHN aangegeven nadere samenwerking te willen onderzoeken.

OD NZKG ziet zichzelf als een robuuste dienst. OD NHN ziet zichzelf ondanks dat zij voldoen aan de omzetcriteria, niet op alle onderdelen robuust. OFGV is in de huidige situatie niet robuust, maar heeft samen met haar bestuur afspraken gemaakt om op zelfstandige basis robuust te worden. De gemeenten gaan samen met de omgevingsdienst een plan opstellen, zodat de dienst de benodigde groei autonoom kan realiseren voor 1 januari 2026.

Vanuit de directeuren van de verschillende diensten is een periodiek overleg opgezet om de effecten van het IPB binnen provincie Noord-Holland te bespreken. Het beeld is dat provincie Noord-Holland de voorkeur heeft dat het aantal diensten binnen de provinciegrenzen wordt teruggebracht.

ODIJmond - Robuust

Op basis van de op dit moment bekende informatie hebben wij een QuickScan uitgevoerd naar hoe Omgevingsdienst IJmond scoort ten aanzien van de verschillende pijlers.

Pijler	Score	Toelichting
1. Robuustheid en Financiering		<p>Bij robuustheid wordt gekeken naar 6 kritische prestatie factoren (KPI). Een dienst is Robuust als aan alle zes KPI's is voldaan. Een van de KPI's is dat de omzet van de dienst voor milieutaken minimaal 15 mln. (prijspeil 2021) moet bedragen. (BRIKS worden niet toegerekend aan deze KPI). De andere vijf KPI hebben betrekking op de kwaliteitscriteria, budget voor opleiden en innovatie, risico beheersing, de big8 en relatie tot het werkgebied. De invoering van de OW + de op dit moment bekende ontwikkelingen, zijn niet toereikend om hieraan te voldoen.</p> <p>Bij de financiering heeft betrekking op het uitwerken van een financieringssysteem om aan deze KPI's te voldoen. Hierbij wordt landelijke harmonisatie beoogd.</p>
2. Straf- bestuursrecht		Hierbij wordt vooral gekeken de implementatie van de LHSO en de mate waarin de samenwerking en overleg-

		structuur met de ketenpartners is ingeregeld. Wij hebben dit bovengemiddeld goed op orde.
3. Info uitwisselen en data kwaliteit		Als ODIJmond hebben we hiervoor een goede basis neergezet. Het uitwisselbaar maken van informatie is voor ons te realiseren. Datakwaliteit is een aandachtspunt; dit zit vooral op cultuur/gedrag. Ook de mate waarin de sturing op de bedrijfsvoering richting het primaire proces is ingericht, vraagt aandacht.
4. Kennis infrastructuur		De samenwerking met ODNL moet verder geoptimaliseerd worden. We moeten hier niet alleen brengen maar ook gaan halen. Een integrale VTH-strategie richting de keten moet verder worden geïmplementeerd. De samenwerking in de keten is niet in elke regio even sterk. ODIJ wordt landelijk gezien als een sterke dienst als het gaat om kennis.
5. VTH-Big8		Op dit punt hebben we wel een basis, maar theorie en praktijk sluiten niet altijd op elkaar aan. Dit vraagt aanscherping van de bedrijfsvoering op het primaire proces. Kunnen objectiveren dat wij het level playing-field hebben geborgd en de transitie-opgaven veranderen in de regionale strategie, vragen aandacht. Sterk punt is dat wel beleidsrijk zijn, waardoor ODIJ de adviserende taken richting de OW kan uitvoeren. De mandaatstructuur is ook op orde.
6. Visitatie		We zijn in afwachting van het visitatierapport.

Een belangrijke opmerking bij bovenstaande weergave, is dat deze niet volledig is. Het geeft de hoofdlijnen weer, niet alle elementen zijn meegenomen en nog niet voor elke pijler zijn criteria vastgesteld. Ook moet worden meegewogen dat het ministerie I&W en de programmadirecteur de eerste KPI (omvang) in robuustheid van pijler 1, zwaarder laten wegen dan de overige KPI's in deze pijler. Als je voldoet aan KPI 2 t/m 6, maar niet aan KPI 1, ben je niet robuust.

Discussie

In de afgelopen weken is het Dagelijks Bestuur (DB) middels een presentatie bijgepraat over de ontwikkelingen in het IBP. De organisatie heeft de zelfscan op basis van het landelijke toetsingskader (bijlage 2) ingevuld en voorgelegd aan het DB. De score is vergelijkbaar met bovenstaande QuickScan, echter is gedetailleerder. Dit toetsingskader is voor 1 oktober door de voorzitter van het bestuur toegestuurd aan de staatssecretaris. Het document is tevens bijgevoegd als bijlage aan de vergaderstukken.

Op 11 oktober heeft het Dagelijks bestuur aan de hand van een presentatie van de directeur van ODIJmond gediscussieerd over het IBP en het vervolgproces. In dit proces vraagt het IBP van de besturen van de omgevingsdiensten die niet robuust zijn een plan van aanpak, hoe zij zelfstandig of in samenwerking robuust worden richting de toekomst.

Dit plan van aanpak dient uiterlijk 1 april 2024 gereed te zijn.

In de dagelijks bestuursvergadering zijn de volgende afspraken gemaakt:

1. Het Algemeen bestuur wordt op dezelfde wijze als het Dagelijks bestuur bijgepraat over het IBP, het toetsingskader, de robuustheid van ODIJmond en de vervolgstappen;
2. Het organiseren van een themasessie (8 november) om met het voltallig bestuur van gedachten te wisselen over de positie van ODIJmond in het IBP en richting de toekomst – 2030. Deze bijeenkomst is tevens de kick-off van het bestuurlijk plan van aanpak voor het IPB dat uiterlijk op 1 april 2024 gereed en vastgesteld dient te zijn;
3. Het Dagelijks bestuur wil graag met het voltallige Algemeen bestuur van gedachten wisselen over de mogelijke sporen die in relatie tot het IBP gevolgd kunnen worden.

De aanzet voor punt 3 wordt gegeven in deze vergadering. Deze gedachtenwisseling dient de directeur en de organisatie richting geven om het plan van aanpak ambtelijk te kunnen gaan voorbereiden.

Als achtergrondinformatie voor de gedachtenwisseling hebben wij de documenten die onderdeel waren van de schriftelijke besluitvormingsronde bijgevoegd bij dit agendapunt.

Mochten er vooraf ambtelijke vragen zijn, dan kunt u contact opnemen met Herbert Dekkers, van Omgevingsdienst IJmond (Hdekkers@odijmond.nl).

Besluit: conform / aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

B. van den Berg

J. Zandhuis

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Omgevingsdienst IJmond
t.a.v. de voorzitter van het Algemeen Bestuur
Mevrouw B. van den Berg

per mail bestuurssecretariaat@beverwijk.nl

afschrift aan: IPO, VNG, ODNL

Datum 17 juli 2023
Betreft Robuuste omgevingsdiensten – verzoek om toetsing

Bestuurskern

Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

Liesbeth Hennink-Spoelma
Beleidsmedewerker

M +31(0)6-11316837
liesbeth.spoelma@minienw.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK-2023/193231

Bijlage(n)

Eindnotitie robuuste
omgevingsdiensten incl.
toetsingskader

Geachte mevrouw Van den Berg,

Bijna een jaar geleden zijn we met alle betrokken partijen waaronder gemeenten, provincies, omgevingsdiensten, Unie van Waterschappen en diverse ministeries in het Bestuurlijk Programma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP VTH) met elkaar aan de slag gegaan met de versterking van het VTH stelsel. De Algemeen Besturen vervullen hier ook een voorname taak in. In het programma volgen we de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen op. Gezamenlijk hebben we het afgelopen jaar al veel in gang gezet. Dit heeft geleid tot een aantal adviezen die het Bestuurlijk Overleg IBP VTH (BO IBP VTH) op 22 juni jl. heeft overgenomen. Wij, de programmadirecteur van het IBP VTH en de directeur generaal Milieu en Internationaal, informeren u hierbij over de genomen besluiten en belangrijke stappen die nu gezet moeten worden.

Het IBP VTH is nu bijna een jaar aan de slag en daarmee halverwege de looptijd. Het eerste jaar was bedoeld om plannen te maken en het tweede jaar is bedoeld voor de implementatie van deze plannen. Op 22 juni jl. heeft het BO IBP VTH de volgende besluiten genomen:

1. Robuustheidscriteria omgevingsdiensten

De robuustheidscriteria (effectiviteit, ontwikkelvermogen, wendbaarheid en efficiency) zijn vastgesteld. Deze criteria zijn uitgewerkt in zes genormeerde kritische prestatie-indicatoren (KPI's). Verderop in de brief gaan we hier nader op in.

2. Advisering omgevingsplannen

Afgesproken is om de rol van omgevingsdiensten bij de advisering over omgevingsplannen vast te leggen in bestuurlijke afspraken. Dit zal verder binnen het IBP VTH worden uitgewerkt.

3. Visie op kennisinfrastructuur

De visie op kennisinfrastructuur is vastgesteld. De volgende stap is dat een handelingsperspectief moet worden geboden hoe de visie haar weerslag krijgt in de uitvoering. Dit wordt opgepakt binnen het IBP VTH.

4. Mandaat

Het BO IBP VTH heeft gekozen voor het instrument mandaat voor het beleggen van taken bij de omgevingsdienst. Dit wordt verder uitgewerkt binnen het IBP VTH.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Datum
17 juli 2023

Op 4 juli jl. is de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang van het IBP VTH en voornoemde besluiten (zie [Voortgang versterking VTH-stelsel juni 2023 | Tweede Kamer der Staten-Generaal¹](#)).

Toelichting besluit robuustheidscriteria omgevingsdiensten

Binnen pijler 1 van het IBP VTH (robuuste omgevingsdiensten en financiering) zijn criteria geformuleerd voor een robuuste omgevingsdienst. Deze criteria zijn: effectiviteit, ontwikkelvermogen, wendbaarheid en efficiency. Deze criteria zijn vervolgens omgezet naar de volgende zes kritische prestatie-indicatoren (KPI's):

1. De omvang van het regionaal werkprogramma gecombineerd met het percentage medewerkers in eigen dienst. Deze omvang is minimaal € 16,5 miljoen (inclusief overhead en prijspeil 2023) en 80% van de medewerkers in het primaire proces is in dienst van de organisatie.
2. De dienst voldoet aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel de basistaken als de plustaken.
3. De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie blijkend uit aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda en vrij besteedbaar budget voor innovatie. Het percentage voor het innovatiebudget wordt in het kader van het onderzoek naar de robuuste financiering nader bepaald.
4. De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvermogen). Dit blijkt uit afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers en expliciete afspraken over uitname. Het percentage voor het weerstandsvermogen wordt in het kader van het onderzoek naar de robuuste financiering nader bepaald.
5. De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in het percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence en opleidingsbudget van 3% van de loonsom.
6. De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De maatschappelijke opgave staat centraal.

Daarnaast is een toetsingskader opgesteld waarmee omgevingsdiensten kunnen toetsen of de eigen omgevingsdienst voldoet aan de robuustheidscriteria. U treft de betreffende stukken bijgaand aan.

Het BO IBP VTH heeft ingestemd met de robuustheidscriteria, de KPI's en het toetsingskader. Verder heeft het BO IBP VTH bepaald dat **uiterlijk 1 april 2026** alle omgevingsdiensten robuust moeten zijn door aan de zes KPI's te voldoen.

Tevens heeft de werkgroep het advies gegeven dat na toetsing aan de zes vastgestelde KPI's, het aan het regionaal bestuur is om te bepalen wat gelet op het voldoen aan randvoorwaarden, criteria en KPI's nodig is om de omgevingsdienst robuust te laten zijn. Dit dient te worden vastgelegd in een door

¹ Kamerstuk 22343 / 28663 nr. 360

het bestuur vastgesteld plan van aanpak c.q. verbeterplan. Ook met dit advies heeft het BO IBP VTH ingestemd.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Gelet op bovenstaande besluiten verzoeken wij u om met het bijgevoegde toetsingskader te toetsen of uw omgevingsdienst aan de KPI's voldoet. Hierbij kunt u gebruik maken van de data uit het tweejaarlijks onderzoek dat volgens planning medio augustus beschikbaar komt. Het resultaat van deze toetsing ontvangt de staatssecretaris van IenW graag **uiterlijk 1 oktober 2023**.

Datum
17 juli 2023

Als uw omgevingsdienst niet voldoet aan alle zes KPI's, maakt u een plan van aanpak waarin beschreven is hoe uw omgevingsdienst aan de criteria gaat voldoen. Dit plan van aanpak ontvangt de Staatssecretaris van IenW graag **uiterlijk 1 april 2024**.

De uitkomst van de toetsing en het plan van aanpak kunnen gestuurd worden naar postbusVTH@minienw.nl.

Parallel aan het traject van toetsing en het opstellen van de plannen van aanpak, start IenW met de voorbereiding om de door het BO IBP VTH vastgestelde robuustheidscriteria vast te leggen in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB).

Met vriendelijke groet,

De directeur-generaal Milieu en Internationaal,

Afke van Rijn

De programmadirecteur IBP VTH

Magdeleen Sturm

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

Voorwoord

Voor elk van de 4 deelonderwerpen binnen pijler 1 is een werkgroep opgericht. Deze notitie betreft deelonderwerp A en is opgesteld door de werkgroep Robuuste omgevingsdiensten, bestaande uit deelnemers vanuit gemeenten, provincies, omgevingsdiensten, ODNL, VNG, IPO en het ministerie van I&W.

Robuuste omgevingsdiensten zijn cruciaal voor de bescherming van de burgers en hun leefomgeving en het voorkomen van milieuschade. Vanuit die opgave heeft de werkgroep in een intensief proces met een inhoudelijke benadering, criteria en kritische prestatie-indicatoren opgesteld voor robuustheid. Voor het bepalen en bereiken van robuustheid dienen deze in samenhang te worden toegepast. De werkgroep vertrouwt er op dat dit door de verantwoordelijke partijen in het VTH-stelsel wordt opgepakt.

Met het opleveren van deze notitie beschouwt de werkgroep haar opdracht als afgerond.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	7
2 Werkwijze	10
Specificatie robuustheid.....	11
Uitgangspunten	12
3 Definitie robuustheid aan de hand van criteria	15
Essentiële kritische prestatie-indicatoren voor robuustheid	15
Normering	16
4 Landschap van omgevingsdiensten	21
Indeling huidige omgevingsdiensten.....	21
Beschrijving nieuwe landschap omgevingsdiensten	23
5 Vervolg	25
Samenhang met overige deelprojecten pijler 1	25
Toetsing voldoen aan de criteria.....	25
Verankering minimumeisen	25
Consequenties niet voldoen aan minimum eisen	26
Financiële consequenties	28
Aanbevelingen.....	28
Bijlage 1 Uitgangspuntennotitie Denkrichting Ondergrens	29
Bijlage 2 Visie en ambitie programma IBT VTH	33
Bijlage 3 Kritische prestatie-indicatoren voor robuuste omgevingsdienst	34
Bijlage 4 Minimaal adequaat niveau	36
Bijlage 5 VTH-kwaliteitscriteria	38
Bijlage 6 Toetsingskader.....	40

Samenvatting

De adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (verder commissie Van Aartsen) constateert dat momenteel sprake is van vermijdbare milieuschade doordat het VTH-stelsel niet overal afdoende functioneert. Een van de oorzaken is dat niet alle omgevingsdiensten robuust genoeg zijn en daarmee ook niet kunnen voldoen aan de kwaliteitseisen. De commissie Van Aartsen stelt “dat het stelsel – nog steeds – gekenmerkt wordt door fragmentatie en vrijblijvendheid. Het belangrijkste gevolg hiervan is dat omgevingsdiensten hun rol niet kunnen invullen zoals de bedoeling is. Het stelsel schiet volgens de commissie onder meer te kort, omdat de omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn om vanuit professionele distantie hun rol te kunnen spelen.”

Een robuuste organisatie is een organisatie die wendbaar en daadkrachtig kan blijven in tijden van verandering en die onafhankelijk van externe omstandigheden of factoren naar behoren kan blijven functioneren. Dit is in de uitgangspuntennotitie *Denkrichting ondergrens*¹ vertaald naar de omgevingsdiensten en daarin is aangegeven dat dit betekent dat de diensten in staat moeten zijn:

1. de opgedragen taken op een dusdanige manier uit te voeren dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving, bijdragen aan het voorkomen van (vermijdbare) milieuschade en bijdragen aan het aanpakken van de (milieu)problemen;
2. hun rol te (kunnen) pakken in de grote transitieopgaven waar Nederland voor staat.

Gelet op deze opgaven is door de werkgroep het begrip robuustheid nader gespecificeerd. Daartoe zijn vier verschillende perspectieven **maatschappij, innovatie, organisatie en middelen** onderscheiden en van elk daarvan is besproken welke criteria daarop van toepassing zijn. Om robuust te zijn moet een omgevingsdienst aan de volgende criteria voldoen: **effectiviteit, ontwikkelvermogen, wendbaarheid en efficiency**.

Vervolgens is aan de hand van de vastgestelde documenten bepaald welke uitgangspunten/randvoorwaarden er voor deze opdracht gelden. Op basis daarvan is voor het meetbaar en specifiek maken van de criteria, een vertaling gemaakt in een set van 6 kritische prestatie-indicatoren (kpi's). Uitgangspunt daarbij was de inhoudelijke benadering en geen structuraanpak door direct te kiezen voor een geografische benadering. Na vaststelling van de kpi's in het bestuurlijk overleg van 21 maart jl., zijn deze vervolgens genormeerd op basis van de opdracht aan de werkgroep om voldoende scherpte in de normering van de 6 kpi's aan te brengen, om ze onderscheidend te laten zijn ten opzichte van de huidige situatie. Resultaat is een beschrijving van het nieuwe “landschap” van de omgevingsdiensten.

Kpi's voor robuustheid

1. De omvang van het regionaal werkprogramma (VTH-uren) (inclusief ketentoezicht) gecombineerd met percentage medewerkers in eigen dienst. Deze omvang (basis- en milieugerelateerde plustaken) is minimaal € 15 miljoen (incl. overhead) (prijspeil 2021) en 80% van de medewerkers in het primaire proces in dienst van de organisatie.
2. De dienst voldoet aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel de basistaken als de plustaken.
3. De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie blijkend uit aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda en vrij besteedbaar budget voor innovatie.

¹ Door het bestuurlijk overleg IBP VTH op 24 november 2022 vastgesteld.

4. De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvormogen). Dit blijkt uit afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers en expliciete afspraken over uitname.
5. De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence en opleidingsbudget van 3% van de loonsom.
6. De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De maatschappelijke opgave staat centraal.

Alle omgevingsdiensten moeten aan de 6 genormeerde kpi's voldoen. Deze normen geven de ondergrens aan.

De werkgroep heeft op basis van de beschikbare gegevens uit 2021 vastgesteld welke omgevingsdiensten voldoende omzet en voldoende mensen in eigen dienst hebben om robuust te kunnen zijn (kpi 1). Het gaat om de omgevingsdiensten:

Groningen
Drenthe
FUMO
West Holland
Regio Arnhem
NHN
Rivierenland
ZO Brabant
Midden Holland
ZHZ
Haaglanden
Brabant Noord
Nijmegen
MWB
NZKG
DCMR

De feitelijke toetsing dient plaats te vinden aan de hand van de geïndexeerde cijfers van 2023. Omdat voor het voldoen aan de minimale norm uitsluitend de basis- en milieugerelateerde plustaken meetellen, dient een duidelijk onderscheid te worden gemaakt met de niet-milieugerelateerde plustaken.

Voor kpi 2, 3 en 5 zal op basis van het tweejaarlijks onderzoek (medio 2023), maar ook uit de uitvraag van werkgroep financiën blijken of, en zo ja welke omgevingsdiensten niet voldoen aan de kwaliteitscriteria VTH, welke beschikken over een innovatieagenda en een vrij besteedbaar innovatiebudget en een budget van 3% voor business intelligence en kennisontwikkeling.

Kwetsbaar voor veranderingen in het werkpakket (kpi 4), is een aantal omgevingsdiensten met in verhouding veel plustaken (waarvan mogelijk ook niet-milieugerelateerd of geen opgave) of waar signalen zijn dat gemeenten die taken (mogelijk) willen terughalen of dat al in gang hebben gezet.

Er zijn bestuurlijke dilemma's geïdentificeerd voor de bestuurders van de omgevingsdiensten, gelet op karakteristieken van het werkgebied, cultuurhistorische achtergrond en verschil in maatschappelijke opgaven.

Voldoen aan kpi 6 leidt voor de volgende omgevingsdiensten tot onvoldoende congruentie tussen omgevingsdienst en werkgebied, of er is sprake van een samenhangend gebied dat wordt bediend door meer omgevingsdiensten:

- Er zijn er in Zuid-Holland 5 omgevingsdiensten die 3 onderscheidende gebieden bedienen (Groene Hart, Botlek en stedelijk-/kustgebied). Midden-Holland heeft een werkgebied dat uiteenvalt in bollen/kuststreek, zakelijke dienstverlening en Groene Hart en dat weinig interne samenhang vertoont.
- In Noord-Holland is de opsplitsing tussen OD IJmond en ODNZKG niet congruent met de opgaven in het gebied: niet logisch dat er gelet op het karakter van het werkgebied er twee omgevingsdiensten zijn in het Noordzeekanaalgebied. Daarnaast bedient OD IJmond twee niet vergelijkbare (en niet aaneengesloten) werkgebieden.
- Er is geen logica vanuit de gebiedsopgaven voor het bestaan van twee omgevingsdiensten in Utrecht.
- In de provincie Gelderland zijn er 7 omgevingsdiensten (samenwerkend in Gelders stelsel). In Gelderland is er een gebied met specifieke karakteristieken dat wordt bediend door – nu nog – 3 omgevingsdiensten, namelijk de Veluwe. Verder is op basis van congruentie met de opgave (beide stedelijk gebied en er is een langjarige samenwerking in de (Groene Metropool)regio Arnhem-Nijmegen) de scheiding tussen OD Regio Arnhem en OD Regio Nijmegen niet logisch. De ODA valt niet samen met de Regio Achterhoek en bedient een aantal gemeenten die in andere samenwerkingsconstellaties niet worden gerekend tot de Achterhoek.
- De verschillen in het werkgebied van Limburg-Zuid zijn groot, met het Heuvelland en Chemelot als uitersten. De schaal van de OD Limburg Zuid is te klein om beide goed te kunnen bedienen.

In de beschrijving van het nieuwe landschap van omgevingsdiensten in combinatie van voldoen aan kpi's 1 en 6 hoeft er wat de werkgroep betreft niets te veranderen in de provincies Friesland, Groningen, Drenthe, Noord-Brabant en mogelijk Zeeland. Voor de toekomstige opgaven ligt samenwerking tussen de 3 noordelijke provincies en de 3 omgevingsdiensten in Noord-Brabant wel voor de hand. Voor Zeeland ligt die samenwerking voor de hand met DCMR of Midden- en West Brabant.

Hoewel de provincie Flevoland en Gooi- en Vechtstreek gelijksoortige werkgebieden zijn, lijkt het voor de omgevingsdienst FGV, zelfs met het uitbreiden van (milieugerelateerde) plustaken, niet mogelijk om robuust te zijn.

Robuuste omgevingsdiensten zijn cruciaal voor de bescherming van de burgers en hun leefomgeving en het voorkomen van milieuschade. Alle criteria voor robuustheid dienen in samenhang te worden toegepast. Een omgevingsdienst kan dan volledig robuust zijn, of op een of meer onderdelen versterking behoeven. Na de vaststelling of aan de kpi's wordt voldaan (aan de hand van een toetsingskader), is het aan het regionaal bestuur om te bepalen wat gelet op het voldoen aan de 6 kpi's nodig is om de omgevingsdienst robuust te laten zijn. Dit dient te

worden vastgelegd in een door het bestuur vastgesteld plan van aanpak. Voor het voldoen aan met name kpi's 1 en 6 is de keuze om robuustheid te bereiken door:

1. het vergroten van het werkgebied (fusering);
2. het vergroten van het takenpakket middels milieugerelateerde plustaken. Meer taken betekent een grotere dienst in omvang en draagt bij aan een integrale benadering en meer speelruimte.
3. het opplussen van capaciteit voor de basis- en/of milieugerelateerde functies.

Daarbij doet de werkgroep de volgende aanbevelingen. Kies bij optie 1 indien mogelijk voor de congruentie met de provinciegrens vanwege nabijheid en karakter en de regierol van deze bestuurslaag bij de (grootschalige) milieupogaven. Houdt voor het bereiken van robuustheid niet vast aan de huidige grenzen van de omgevingsdiensten, maar laat de congruentie met het karakter van het werkgebied leidend zijn. Opknippen en weer samenvoegen van (delen van) omgevingsdiensten is nadrukkelijk één van de opties op robuust te worden.

1 Inleiding

De adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (verder commissie Van Aartsen) constateert dat momenteel sprake is van vermijdbare milieuschade doordat het VTH-stelsel niet overal afdoende functioneert. Een van de oorzaken is dat niet alle omgevingsdiensten robuust genoeg zijn en daarmee ook niet kunnen voldoen aan de kwaliteitseisen. De commissie Van Aartsen stelt “dat het stelsel - nog steeds - gekenmerkt wordt door fragmentatie en vrijblijvendheid. Het belangrijkste gevolg hiervan is dat omgevingsdiensten niet hun rol kunnen invullen zoals de bedoeling is. Het stelsel schiet volgens de commissie onder meer te kort, omdat de omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn om vanuit professionele distantie hun rol te kunnen spelen.”

Duidelijk is dat niet alle omgevingsdiensten een zodanige kritische massa of robuustheid hebben dat ze in staat zijn de VTH-opgave in de regio te vervullen op de manier waarop die was bedoeld bij de totstandkoming van het stelsel. Ook is de huidige opzet niet in lijn met de bedoeling van het advies van de commissie-Mans om de milieuwethandhaving te verbeteren. Op basis van de bestaande rapporten en beschikbare informatie is duidelijk dat er meer omgevingsdiensten zijn dan op basis van inhoudelijke criteria nodig zou zijn. (Bron commissie Van Aartsen)

Daarnaast is de milieuproblematiek complexer geworden en zijn er nieuwe opgaven, zoals de zeer zorgwekkende stoffen, de energietransitie, de stikstofproblematiek en de klimaatdoelstellingen. De maatschappij is kritischer geworden en vraagt om een (pro)actieve aanpak van milieuproblemen. Bij gemeenten, provincies en omgevingsdiensten is de bewustwording van hun rol in de aanpak van vermijdbare milieuschade toegenomen.

Omgevingsdiensten zijn onvoldoende robuust om vanuit professionele distantie hun rol te kunnen spelen, door een combinatie van:

- een te kleine schaal van een aantal diensten,
- negatieve effecten van outputfinanciering op handhaving en kennisontwikkeling en deskundigheidsbevordering,
- te grote diversiteit in het takenpakket waardoor een regionale handhavingsstrategie niet van de grond komt,
- informatie-uitwisseling en kennisontwikkeling zijn onder de maat voor het opbouwen van deskundigheid en voldoende specialisatie. Laat staan dat deze zijn toegesneden op de toekomstige vraagstukken waar bevoegd gezag en omgevingsdiensten mee te maken krijgen. (Bron commissie Van Aartsen)

Het doel van IBP VTH is het versterken van het vth-stelsel door o.a. de effectiviteit en slagvaardigheid van de omgevingsdiensten te versterken (uitgewerkt in 6 pijlers), zodat zij in staat zijn op een professionele manier hun taken uit te voeren (zie bijlage 2 voor visie en ambitie). Daarmee wordt bijgedragen aan een schoner, veiliger en gezondere leefomgeving en wordt milieuschade voorkomen in plaats van achteraf te moeten herstellen. Pijler 1 draagt daaraan bij door het formuleren van criteria van de ondergrens waar een omgevingsdienst aan moet voldoen wil deze voldoende robuust kunnen zijn door de juiste omvang, kwaliteitscriteria, een adequate financiering en advisering door omgevingsdiensten op milieunormen. Deze notitie beperkt zich tot de criteria voor de robuustheid.

Samenvattend zijn er 3 vastgestelde documenten die belangrijk zijn voor de uitwerking van de criteria voor robuustheid: het programmaplan (o.a. uitwerking aanbevelingen van commissie Van Aartsen), het pijlerplan en de uitgangspuntennotitie Denkrichting ondergrens². Deze laatste is opgenomen in bijlage 1.

Een van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen heeft betrekking op het vaststellen van een ondergrens voor de omvang van een omgevingsdienst. Deze aanbeveling is als volgt geformuleerd.

Een 'kritische massa' is vereist voor omgevingsdiensten: een zodanige omvang dat de organisatie in voldoende mate beschikt over de gespecialiseerde technische en juridische kennis die een effectieve en rechtmatige toepassing en handhaving van het omgevingsrecht mogelijk maakt en de omgevingsdienst in staat stelt sparringpartner te zijn voor complexe vraagstukken en advisering over de toepassing van de omgevingswet. Er zijn nu omgevingsdiensten die alleen kunnen functioneren doordat een andere omgevingsdienst basistaken voor hen uitvoert of die hun schaal vooral te danken hebben aan plustaken. Dat vindt de commissie ongewenst. De basis moet zijn dat elke omgevingsdienst het basistakenpakket nu en in de toekomst zelf kan uitvoeren en alleen in uitzonderlijke gevallen kennis van elders haalt. Bovendien moet de omgevingsdienst voldoende robuust zijn om gebiedsgericht specialistische kennis te kunnen opbouwen. De commissie adviseert daarom een ondergrens vast te stellen voor de omvang van een omgevingsdienst (kwalitatieve en kwantitatieve capaciteit) op basis van het aantal inrichtingen met milieubelastende activiteiten (per categorie).

In het programmaplan IBP Versterking VTH-stelsel is deze aanbeveling verwerkt in de volgende uitgangspunten:

- Formuleren landelijke uniforme criteria voor effectieve en efficiënte omgevingsdiensten die voldoende massa hebben om hun huidige én toekomstige taken uit te voeren. Meegenomen worden de verplichte taken en de zogenaamde plustaken (aanbeveling 1 van commissie Van Aartsen). Op basis van deze criteria wordt bepaald wat de ondergrens voor de omvang van een omgevingsdienst is. Daaruit volgt of aangesloten wordt bij de systematiek van de veiligheidsregio's (van 29 naar 23 omgevingsdiensten) of dat een andere vorm van fusering meer voor de hand ligt.
- Vaststellen van landelijke uniforme minimum kwaliteitscriteria voor de kritische massa van omgevingsdiensten.

Op 17 januari jl. heeft de stuurgroep ingestemd met het projectplan van pijler 1. In het pijlerplan is het volgende opgenomen:

De commissie Van Aartsen heeft naar drie aspecten gekeken die bijdragen aan robuuste omgevingsdiensten, namelijk de ondergrens van omgevingsdiensten (aanbeveling 1), de kwaliteit van de uitvoering verbeteren en afstemmen op de aard van de inrichtingen (aanbeveling 2) en de wijze van financiering van de omgevingsdiensten (algemene norm voor de bekostiging van de omgevingsdiensten, aanbeveling 5). Deze ingrediënten zijn de basis, maar op dit moment is er geen eenduidig en gedefinieerd beeld van wat een robuuste, effectieve en slagvaardige omgevingsdienst is. Van belang is daarom om te komen tot een gezamenlijke en gedragen probleemdefinitie met betrekking tot de ondergrens van omgevingsdiensten en definitie van wat een effectieve en slagvaardige omgevingsdienst is.

² Door het bestuurlijk overleg IBP VTH op 24 november 2022 vastgesteld.

Er is gekozen om in pijler 1 vier deelonderwerpen uit te werken:

- A. Ondergrens omgevingsdiensten: landelijke uniforme criteria voor de omvang
- B. Kwaliteitscriteria: opstellen landelijke uniforme minimum kwaliteitscriteria voor kritische massa met mogelijkheid regionale verfijning
- C. Normfinanciering: opstellen normfinanciering voor omgevingsdiensten
- D. Uitvoeringstoets: Advisering omgevingsdiensten op omgevingsplannen

Op 22 september jl. heeft de stuurgroep aangegeven notities van het kernteam van pijler 1 te willen ontvangen, met de denkrichtingen voor de ondergrens en normfinanciering van omgevingsdiensten. De notities dienen als richtinggevende documenten voor de leden van de stuurgroep voor o.a. het besluitvormingstraject naar het bestuurlijk overleg, waar de plannen van het IBP VTH zijn voorgelegd. De notities maken inzichtelijk wat de kaders zijn en welke ruimte er is voor de werkgroepen om inkleuring te geven aan beide deelprojecten. Daarnaast wordt hierin het bestuurlijke traject en het tijdsplan voor besluitvorming omschreven.

2 Werkwijze

Voor elk deelonderwerp is een werkgroep in het leven geroepen. Deze notitie betreft deelonderwerp A en is opgesteld door de werkgroep Robuuste omgevingsdiensten, bestaande uit deelnemers vanuit gemeenten, provincies, omgevingsdiensten, ODNL, VNG, IPO en het ministerie van I&W (verder werkgroep). Er is door het bestuurlijk overleg naar aanleiding van de door het kernteam opgestelde notitie besloten dat het begrip robuustheid wordt gehanteerd om de ondergrens en de kwaliteitscriteria voor de kritische massa op te baseren, omdat dit een positief begrip is. Een robuuste organisatie is een organisatie die wendbaar en daadkrachtig kan blijven in tijden van verandering en die onafhankelijk van externe omstandigheden of factoren naar behoren kan blijven functioneren. Dit is in de nota vertaald naar de omgevingsdiensten en dat betekent dat de diensten in staat moeten zijn:

1. de opgedragen/overeengekomen taken op een dusdanige manier uit te voeren dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving, bijdragen aan het voorkomen van (vermijdbare) milieuschade en bijdragen aan het aanpakken van de (milieu)problemen;
2. hun rol te (kunnen) pakken in de grote transitieopgaven waar Nederland voor staat.

Het belang van robuuste en goed functionerende omgevingsdiensten is recent weer geïllustreerd door een onderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV). OVV heeft aan de hand van drie casussen (Tata Steel IJmuiden, Chemours Dordrecht en APN Nijmegen) onderzocht hoe omwonenden beschermd worden tegen nadelige gezondheidseffecten door langdurige en/of veelvuldige blootstelling aan industriële emissies. Daarnaast is onderzocht of in de bescherming verbeteringen mogelijk zijn. OVV stelt dat alleen de bedrijven zelf direct invloed hebben op hun bijdrage aan de blootstelling. Het gegeven dat industrie zich in de nabijheid van dorpen en steden bevindt, brengt een extra verantwoordelijkheid met zich mee voor zowel bedrijven als de overheid. Er ligt potentie om de VTH-uitvoering een belangrijke bijdrage te laten leveren aan de beperking van gezondheidsrisico's. De omvang en het effect van deze bijdrage is sterk afhankelijk van de inzet aan de voorkant van de andere partners/actoren in het stelsel. In dat geval zijn omgevingsdiensten in staat om de aanbevelingen van de OVV op te volgen, namelijk optimaal gebruik maken van alle mogelijkheden binnen het huidige instrumentarium om de gezondheid van omwonenden te beschermen tegen schadelijke industriële emissies door:

- zicht te hebben op de emissies van bedrijven;
- een inschatting van het gezondheidsrisico per stof te kunnen maken waaraan omwonenden worden blootgesteld (in samenwerking met GGD's en RIVM);
- zorg te dragen voor aanscherping van de vergunning zodra de gezondheidsrisico's voor omwonenden daarom vragen;
- zorg te dragen voor tijdige implementatie van best beschikbare technieken (BBT) door de bedrijven;
- kennis en ervaring met andere bevoegde bestuursorganen en omgevingsdiensten uit te wisselen (opgave in pijler 4).

De werkgroep is gestart met het doornemen van de volgende stukken:

- Programmaplan IBP VTH
- Pijlerplan 1 Robuuste omgevingsdiensten en normfinanciering
- Uitgangspuntennotitie Denkrichting Ondergrens
- Omgevingsdiensten in beeld (SPPS/Twijnstra en Gudde)
- Rapportage visitatie omgevingsdiensten
- Groslijst criteria voor robuustheid

In een later stadium zijn daar bij gekomen:

- Programmaplan NOVEX
- Rapport Industrie en omwonenden (OVV)

Specificatie robuustheid

Vervolgens heeft de werkgroep ervoor gekozen om, gelet op opgave waar de omgevingsdiensten voor aan de lat staan, aan het begrip robuustheid een nadere specificatie te geven. Daarbij heeft de werkgroep zich gebaseerd op de vier perspectieven uit de Balance scorecard. Dat zijn maatschappij, innovatie, organisatie en middelen. Voor elk perspectief is een overheersend criterium bepaald. Voor een robuuste omgevingsdienst gelden dan de volgende criteria:

- effectiviteit
- ontwikkelvermogen
- wendbaarheid
- efficiency

Perspectief	Criterium	Toelichting
Maatschappij Burgers, bedrijven, partners, overheden en opdrachtgevers/ eigenaren van Omgevingsdiensten	Effectiviteit	In welke mate voldoet de OD aan de impliciete en expliciete verwachtingen van haar opdrachtgevers en via hen aan die van burgers en bedrijven? In welke mate beschermt de OD de gezondheid van omwonenden tegen schadelijke industriële emissies? In welke mate bereikt de OD een aantoonbaar maatschappelijk effect en in welke mate wordt daarop concreet gestuurd?
Innovatie Het tijdig en adequaat ontwikkelen van producten en diensten met het oog op toekomstige opgaven	Ontwikkelvermogen	In welke mate is de OD gemotiveerd en in staat om de (toekomstige) gevraagde prestaties te leveren? Is de OD in staat om zich te richten op onderzoek en ontwikkeling?
Organisatie De inrichting en het functioneren van alle werkprocessen	Wendbaarheid	In welke mate is de OD in staat zich op toekomstige ontwikkelingen in maatschappelijke vraag en verwachtingen te anticiperen dan wel op onverwachte omstandigheden te anticiperen? Is daarvoor de juiste werkcultuur aanwezig?
Middelen Geld, capaciteit en materieel	Efficiency	In welke mate weet de OD haar middelen zo optimaal mogelijk in te zetten om aan de klantverwachtingen (eigenaren en opdrachtgevers) te kunnen voldoen? Achterliggende vraag is of er een voldoende match is tussen de gevraagde prestatie en het benodigde budget.

Allereerst is door de werkgroep aan de hand van de vastgestelde documenten bepaald welke uitgangspunten/randvoorwaarden er voor deze opdracht gelden. Op basis daarvan is voor het meetbaar en specifiek maken van de criteria, een vertaling gemaakt in een set van 6 kritische prestatie-indicatoren (kpi's).

Uitgangspunt daarbij was de inhoudelijke benadering en geen structuuraanpak door direct te kiezen voor congruentie met bv. de Veiligheidsregio's. Van alle criteria is getoetst in welke mate wordt bijgedragen aan de robuustheid.

Na vaststelling daarvan in het bestuurlijk overleg van 21 maart jl., zijn deze vervolgens genormeerd op basis van de opdracht aan de werkgroep om voldoende scherpte in de normering van de 6 kpi's aan te brengen, om ze onderscheidend te laten zijn ten opzichte van de huidige situatie. Resultaat is een beschrijving van het nieuwe landschap van de omgevingsdiensten.

Gedurende het werkproces is de samenhang met de overige deelprojecten van pijler 1 (kwaliteitscriteria, adequate financiering en advisering door omgevingsdiensten op milieunormen) bewaakt. Geconstateerd is dat de financiële kpi's het beste door de werkgroep Financiering kunnen worden uitgewerkt.

Ook is geconstateerd dat er factoren zijn die in andere pijlers van het IBP VTH worden uitgewerkt, die medebepalend zijn voor de robuustheid van de diensten, zoals de aanpak van milieucriminaliteit (pijler 2), de verbetering van de informatievoorziening (pijler 3), een werkende kennisinfrastructuur en voldoende gekwalificeerd personeel (pijler 4) en het sluiten van de uitvoerings- en beleidscyclus (pijler 5). Deze link wordt in de kpi's gemarkeerd (zie bijlage 3).

Uitgangspunten

Door de werkgroep is geconstateerd dat deze criteria primair betrekking hebben op de individuele omgevingsdiensten, maar ook van invloed zijn op het stelsel van omgevingsdiensten en de andere partners (bv. OM en ILT) in het stelsel. Om robuust te zijn, zijn omgevingsdiensten afhankelijk van hun omgeving, namelijk hun opdrachtgevers en eigenaren, voor de kwaliteit van de uitvoering, de omvang van het takenpakket en de financiering. Nauwe samenwerking met de opdrachtgevers is belangrijk. In het bestuurlijk overleg is opgemerkt dat een omgevingsdienst alleen maar robuust kan zijn als de opdrachtgever dat ook is. Dat is ook de conclusie van de projectgroep OGON (opdrachtgever-opdrachtnemerschap). Daarbij moet worden gekeken of gelet op de grote transities er meer beleidskracht op het gebied van regulering en vergunningverlening wordt gebundeld bij de omgevingsdiensten of deze bij de gemeenten moet blijven en worden versterkt. Dat gaat ook om de verstrekte middelen. Geadviseerd wordt om ook criteria te formuleren voor robuust opdrachtgeverschap. Hiervoor is een aparte opdracht nodig, maar dit is geen onderdeel van de opdracht van de werkgroep.

Alle omgevingsdiensten dienen aan de vastgestelde criteria en bijbehorende kpi's voor robuustheid te (gaan) voldoen. Niet voldoen heeft consequenties voor de betreffende omgevingsdienst. Geadviseerd wordt om het bestuurlijk overleg een einddatum te laten bepalen wanneer men aan de minimale criteria en bijbehorende kpi's moet voldoen. De werkgroep adviseert deze termijn niet te lang te laten zijn. Voorstel is de eigenaren van omgevingsdiensten binnen een termijn van een half jaar na de besluitvorming over de normering voor robuustheid, kenbaar te maken hoe daaraan gaat worden voldaan.

Aan de hand van de vastgestelde documenten is bepaald welke uitgangspunten/randvoorwaarden er voor deze opdracht gelden. Daarbij is gelet op de toekomstbestendigheid en de aanbeveling van de commissie Van Aartsen om het huidige stelsel niet overhoop te gooien. Op basis daarvan zijn de criteria en de kritische prestatie-indicatoren opgesteld, die vervolgens zijn genormeerd. In de vastgestelde notitie *Denkrichting ondergrens* is opgenomen dat er een nadere uitwerking moet komen van het daarin geïntroduceerde evaluatiekader. Vanwege het karakter van de opdracht kiest de werkgroep voor de term toetsingskader om vast te stellen of een omgevingsdienst voldoende robuust is.

Daarnaast is verkend hoe de afspraken over het voldoen aan minimumeisen verankerd kunnen worden.

De geformuleerde uitgangspunten/randvoorwaarden zijn:

1. Alle gemeenten en provincies nemen deel aan de omgevingsdienst en hebben alle basistaken volledig overgedragen (helaas is recent gebleken dat aan die wettelijke verplichting nog niet is voldaan). Beide zijn een voorwaarde om te kunnen (gaan) voldoen. Aandachtspunt is de governance van de BRZO-bedrijven in relatie tot Wgr.
2. De governance is ingericht, er is sprake van goed opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap (goede relatie en heldere afspraken), onafhankelijkheid en gezag, het accounthouderschap is ingevuld, de directeur heeft een stevige positie en mandaat (goed leiderschap) (uitwerking in pijler 5). Daarbij de opmerking dat een robuuste omgevingsdienst in staat is de opdrachtgever te helpen bij de professionalisering van het opdrachtgeverschap.
3. Voor het bepalen van de robuustheid wordt zowel naar basis- als milieugerelateerde plustaken gekeken. Zoals door SPPS/TG in Omgevingsdiensten in Beeld is opgemerkt kan een omgevingsdienst die uitsluitend is toegerust op de uitvoering van het basistakenpakket, niet automatisch ook een rol spelen in alle maatschappelijke (milieu-) opgaven in de regio. Op basis van de cijfers uit Omgevingsdienst in beeld heeft de werkgroep bovendien geconcludeerd dat het hebben van plustaken belangrijk is om als omgevingsdienst robuust te zijn. Om deze robuustheid te kunnen garanderen dient er iets afgesproken (bestuurlijk) of geregeld (bij wet- en regelgeving) te worden ten aanzien van deze plustaken. Dit ligt overigens eerder voor de hand voor complexe milieu- gerelateerde plustaken omdat de omgevingsdiensten ooit zijn opgericht om de meer complexe en/of regionale milieuproblematiek aan te pakken. Wanneer sprake is van (bestuurlijke) afspraken of aangepaste wet- en regelgeving dient op het niveau van de gemeenschappelijke regeling een overgangstermijn ten aanzien van de inbreng en uithaal van plustaken te worden vastgelegd.
4. De criteria (ondergrens robuustheid) gelden voor de individuele omgevingsdienst. Dat betekent dat op specifieke kennisgebieden het mogelijk is/blijft om taken door een andere dienst te laten uitvoeren (zoals taken behorende tot BRZO-inrichtingen en IPPC-categorie-4-installaties en taken die ondanks congruentie in het werkgebied te weinig voorkomen).
5. De normering houdt rekening met de robuustheid in de toekomst (meerjarig perspectief, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen structurele en incidentele middelen).
6. De werkgroep heeft er voor gekozen zich niet te beperken tot criteria die uitsluitend de bedrijfsvoering betreffen.
7. De werkgroep heeft er voor gekozen om te beschrijven welke stappen in fusie of uitbreiding van taken moeten worden gezet om de robuustheid te kunnen bereiken. De feitelijke implementatie is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Hiervoor dient wel een einddatum te worden bepaald.
8. Een criterium voor robuustheid en bijbehorende kritische prestatie-indicator is alleen in het toetsingskader opgenomen als het criterium meetbaar is en kan worden getoetst aan een norm, met de bewuste keuze het aantal criteria zo beperkt mogelijk te houden.
9. De robuustheid is niet bedoeld om een keurslijf aan te brengen en te streven naar gelijkende organisaties, maar te zorgen dat de omgevingsdiensten minimaal voldoende gekwalificeerd en geëquipeerd zijn om de taken op het vereiste inhoudelijke niveau uit te kunnen voeren.
10. De werkgroep is zich ervan bewust dat een toetsing van een omgevingsdienst in termen van maatschappelijk effect (outcome) optimaal is. Dat is echter in dit stadium niet

haalbaar. Criteria hebben daarom betrekking op de eisen die worden gesteld aan de organisatie.

11. Voor een zuivere beoordeling en weging (ook in het visitatietraject) is het van belang dat omgevingsdiensten te vergelijken zijn. De discussie over appels en peren kan alleen maar worden beslecht als er eenduidige afspraken worden gemaakt over bv. het uurtarief en hoe dat is opgebouwd (aantal directe, indirecte en niet productieve uren; ook van belang als er wordt gekozen om normen op te nemen over overhead). Voor de normering van de omzet (kpi 1) is gewerkt met een aantal indicaties, te weten 1300u/fte productief, 200u/fte indirect- productief en €100.000/fte (exclusief overhead). Voor de overhead wordt geadviseerd de bevindingen van de commissie overhead als uitgangspunt te nemen.

3 Definitie robuustheid aan de hand van criteria

De vraag wat de ondergrens voor een omgevingsdienst zou moeten zijn is vaker gesteld, maar deze vraag is niet eenvoudig en eenduidig te beantwoorden. SPPS/TG heeft op mede op basis van de verzamelde data van de omgevingsdiensten verschillende analyses gedaan (Omgevingsdiensten in beeld 2021). Bijvoorbeeld op basis van het aantal en de zwaarte van inrichtingen in combinatie met aantallen fte en kengetallen voor inrichtingen. Het valt op dat de spreiding tussen de omgevingsdiensten groot is. Uit de analyse van SPPS/TG blijkt dat er geen simpele formule is om een maat voor de ondergrens van omgevingsdiensten op te stellen. Daar komt bij dat het inrichtingenbestand vaak vervuild blijkt te zijn (dubbele adressen, postbusadressen e.d.) en er gelet op de omgevingswet een overgang gaat plaatsvinden van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten. Daarom is de vraag niet zozeer of er een absolute ondergrens in aantallen inrichtingen of fte moet zijn, maar of de omgevingsdiensten voldoende gekwalificeerd zijn om deze taken op het vereiste inhoudelijke niveau uit te kunnen voeren. Robuustheid op basis van inhoudelijke criteria hangt volgens het Kernteam pijler 1 samen met de grootte van het werkgebied en de omvang van het takenpakket.

Essentiële kritische prestatie-indicatoren voor robuustheid

De werkgroep heeft alle geïnventariseerde kpi's (bijlage 3) naast de vastgestelde criteria gelegd en de mate van meetbaarheid beoordeeld. Daarbij is tevens rekening gehouden met de uitgangspunten/randvoorwaarden. Bij de vertaling is bepalend geweest dat het toepassen van de kpi's moet leiden tot een helder onderscheid gericht op een stevige en duurzame verbetering van de robuustheid, ook in de toekomst. Na deze exercitie zijn de volgende zes kpi's als essentieel aangemerkt³.

1. De dienst heeft een voldoende omvang van het regionaal werkprogramma (VTH-uren) (inclusief ketentoezicht) gecombineerd met percentage medewerkers in eigen dienst
2. De dienst voldoet aan de geldende kwaliteitscriteria VTH voor basis- en plustaken
3. De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie
4. De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandvermogen)
5. De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt
6. De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied

Alle omgevingsdiensten dienen **minimaal** aan deze essentiële kpi's te voldoen. Dat is de randvoorwaarde om robuust te kunnen zijn. Wat overigens niet betekent dat een robuuste omgevingsdienst automatisch goed functioneert. Met voldoen aan de essentiële criteria zijn wel de randvoorwaarden aanwezig om goed te kunnen functioneren. De werkgroep heeft ervoor gekozen om geen onderscheid te maken in de zwaarte (weging) van de kpi. De robuustheid wordt bepaald door de samenhang van de onderscheidende kpi's en er is weging over het totaal. Met andere woorden het voldoen aan een groot deel van de essentiële kpi's maakt niet dat een omgevingsdienst robuust is.

De robuustheid van een dienst wordt door meer bepaald dan alleen deze zes kpi's. De samenhang van alle geïnventariseerde kpi's en de mate waarin voldaan wordt aan de uitkomsten van de overige werkgroepen in pijler 1 en de overige pijlers van het programma, bepalen de uiteindelijke robuustheid van de dienst. De visitatie heeft hierin een belangrijke rol.

³ Bij het uitwerken is begonnen met de maatschappij omdat deze opgave voorop staat. Omdat de omzet een hard gegeven is, is de nummering van de kpi's 1 en 6 gewisseld.

Normering

In onderstaande overzicht zijn de kpi's genormeerd. Dit betreft de ondergrens die voor robuuste omgevingsdiensten wordt aangehouden. Zoals eerder opgemerkt dient een robuuste omgevingsdienst aan alle 6 kpi's te voldoen.

Perspectief	Criterium	KPI	Normering (ondergrens)
Maatschappij	Effectiviteit	De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied (heeft relatie met omvang van het werkprogramma) Geldende kwaliteitscriteria VTH voor basis- en plustaken	Congruent met het karakter van het werkgebied en de maatschappelijke opgaven. Voldoen
Innovatie	Ontwikkelvermogen	Er is voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie (nog nader definiëren, gaat o.a. over r&d)	Aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda. Vrij besteedbaar budget voor innovatie (innovatie mag niet ten laste komen van het primaire proces) Percentage van de begroting van het primaire proces (nader uit te werken door werkgroep financiering)
Organisatie	Wendbaarheid	De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvormogen)	Afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers (nader uit te werken door werkgroep financiën; aandachtspunt is o.a. de verhouding tussen verplichte basistaken en milieugerelateerde plustaken en omvang van de risico's) Expliciete afspraken over uitname (zoals overgangperiode voor uitname van taken minimaal 4 jaar, tenzij andere overeengekomen)
Middelen	Efficiency	De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Omvang regionaal werkprogramma (VTH-uren) (inclusief ketentoezicht) gecombineerd met percentage medewerkers in eigen dienst	Percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence om informatiegestuurd te kunnen werken (nadere uitwerking door pijlers 3 en 5) Opleidingsbudget van 3% van de loonsom (ook gelet op verplichte opleidingskarakter van bepaalde functies zoals boa) (nadere uitwerking door werkgroep 4) De omvang van het regionaal werkprogramma (VTH-uren; basis- en milieugerelateerde plustaken inclusief ketentoezicht) gecombineerd met percentage medewerkers in eigen dienst. Deze omvang is minimaal € 15 miljoen (incl. overhead en prijspeil 2021) en 80% van de medewerkers in het primaire proces is in dienst van de organisatie (niet zijnde inhuur)

Hieronder een toelichting op de zes essentiële kpi's robuuste omgevingsdiensten:

1. De dienst heeft een voldoende omvang van het regionaal werkprogramma (VTH-uren) (inclusief ketentoezicht) gecombineerd met percentage medewerkers in eigen dienst

Er is grote samenhang met kpi 6. Gaat om basis- en milieugerelateerde plustaken en heeft alleen betrekking op het primaire proces (inclusief juridische ondersteuning, ketentoezicht, BOA, specialismen crisisbeheersing en piketdienst). Globale capaciteitsverdeling is 20% vv, 60% t&h en 20% specialismen.

Voor het vaststellen van de ondergrens is uitgegaan van de minimaal benodigde capaciteit in het primaire proces, verdeeld over de verschillende disciplines (zie bijlage 4 voor nadere onderbouwing). Op basis daarvan is de omzet bepaald. De werkgroep hecht er waarde aan te benadrukken dat sec voldoen aan deze ondergrens niet automatisch betekent dat men robuust is. En robuust zijn betekent niet automatisch dat er sprake is van een goed functionerende organisatie. Ook is groter niet per definitie beter, maar klein is in ieder geval niet robuust. Bij het vergroten van het werkgebied is er extra aandacht nodig voor de bestuurbaarheid en bedienen van de lokale belangen. Omdat voldoende overhead bijdraagt aan de robuustheid en discussie over de opbouw van de overhead in dit stadium te voorkomen, heeft de werkgroep de ondergrens gesteld op € 15 miljoen inclusief overhead (prijspeil 2021).

Met deze beschrijving van medewerkers in eigen dienst komt voldoende tot uitdrukking dat het om één organisatie moet gaan. Netwerkdiensten voldoen daar niet aan. Vanwege het belang dat een robuuste omgevingsdienst de benodigde kennis in eigen huis heeft en houdt, wordt hier 80% mensen in loondienst en max. 20% inhuur bedoeld.

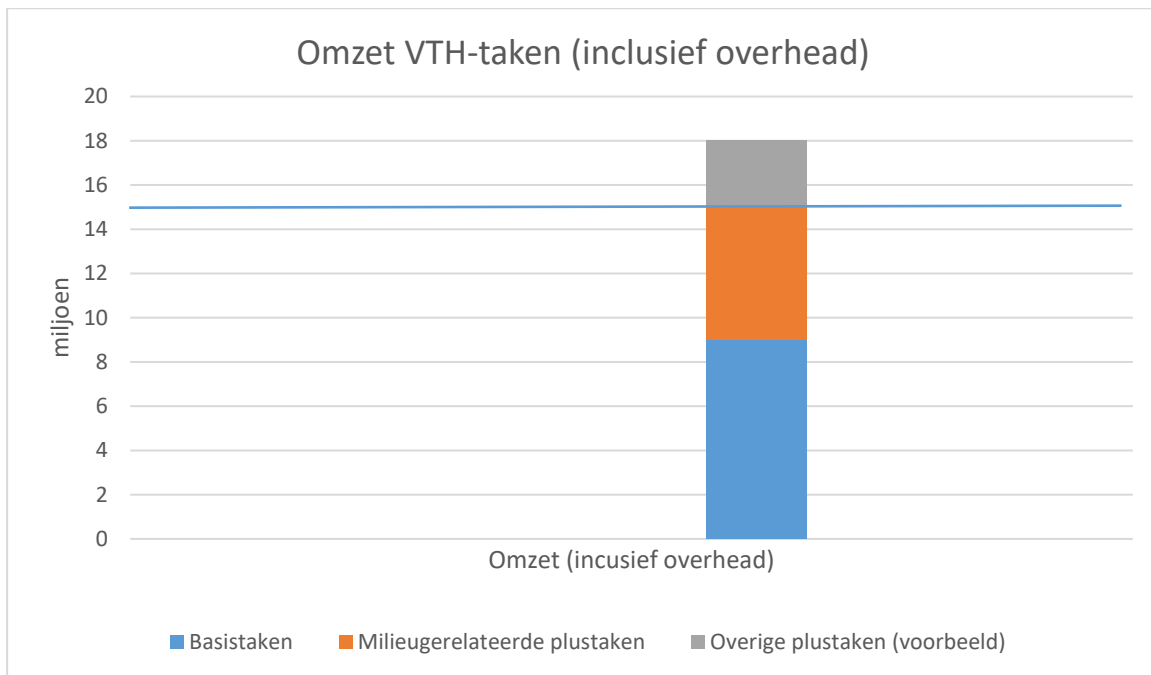
Voor een goede toetsing wordt uitgegaan van de volgende definities:

Basistaken: taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) waarvoor het college van B&W en Gedeputeerde Staten bevoegd gezag zijn en die bij wet zijn aangewezen om uitgevoerd te worden door een omgevingsdienst. Onder de nu geldende wet- en regelgeving zijn de basistaken aangewezen in bijlage IV van het Besluit omgevingsrecht. Onder de per 1 januari 2024 van kracht zijnde Omgevingswet zijn de basistaken aangewezen in bijlage VI van het Omgevingsbesluit.

Plustaken: VTH-taken en ander taken zoals bijv. adviestaken – niet zijnde basistaken – die door het bevoegd gezag (gemeenten, provincies, maar eventueel ook waterschappen en het Rijk) vrijwillig kunnen worden ondergebracht bij een omgevingsdienst. Het onderbrengen van plustaken is niet bij wet- en regelgeving geregeld. Het onderdeel van de omzet in relatie tot de norm, betreft de milieugerelateerde taken, zoals niet BAL activiteiten, WKB en zwemwater.

Plustaken die niet-milieugerelateerd zijn, zijn gebruiksvergunning en gemeentelijke BRIKS-taken⁴ maken geen onderdeel uit van de € 15 miljoen. Deze taken kunnen wel bij een omgevingsdienst worden belegd.

⁴ Bouwen, Reclame, Inrit, Kap en Sloop

Een wijziging is o.a. dat onder de Wabo de provinciale BRIKS-taken zijn aangewezen als basistaak. Onder de Omgevingswet zijn alleen de provinciale bouw- en slooptaken nog onderdeel van het basistakenpakket.

Omdat voldoende overhead bijdraagt aan de robuustheid, kan worden overwogen daar een percentage voor te bepalen.

Peildatum van de omzet van omgevingsdiensten is 2021 (Omgevingsdiensten in beeld) om conclusies te kunnen trekken over de beschrijving van het landschap. Geadviseerd wordt voor het moment van toetsing uit te gaan van de situatie per 2023, omdat er mogelijk taken zijn bijgekomen of afgegaan. Tevens dient te worden uitgegaan van een geïndexeerde norm van € 15 miljoen (gebaseerd op CPB-cijfers).

2. De dienst voldoet aan de geldende kwaliteitscriteria VTH

Alle taken dienen robuust te worden uitgevoerd. Het gaat om kritieke massa, procescriteria en competenties. Dat de kwaliteitscriteria als essentiële kpi zijn opgenomen kan de vraag oproepen waarom deze specifiek. Het lijkt namelijk dat het bij wet geregeld is dat men aan de kwaliteitscriteria moet voldoen.

Echter, de kwaliteitscriteria zijn niet wettelijk geborgd. Wel is bij wet vastgelegd dat provincies en gemeentes bij verordening iets moeten opnemen over de kwaliteit van de uitvoering van de basistaken. Voor de achterblijvende en plustaken geldt de zorgplicht. Daar komt bij dat men gemotiveerd kan afwijken. Om de kwaliteit van de uitvoering zo uniform mogelijk te regelen hebben het IPO en de VNG gezamenlijk een modelverordening opgesteld. Een groot deel van de bevoegde gezagen heeft deze verordening overgenomen in hun provinciale - of gemeentelijke verordening, een deel niet. De modelverordening is overigens Wabo-breed opgesteld en niet alleen voor de basistaken.

Omdat bij het opstellen van de kpi's de omgevingsdiensten het uitgangspunt zijn, is de kwaliteitsborging gekoppeld aan alle taken (basis- en plustaken) die belegd zijn bij een

omgevingsdienst. Vanuit deze invalshoek heeft de werkgroep ervoor gekozen deze kpi op te nemen, waarmee de kwaliteit van de uitvoering optimaal wordt geborgd en alle taken belegd bij een omgevingsdienst op eenzelfde minimaal kwaliteitsniveau worden uitgevoerd. Dit dient verder door de werkgroep Kwaliteitscriteria te worden uitgewerkt.

3. De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. De informatievoorziening faciliteert zowel het primair proces als de bedrijfsvoering (ICT, data, kennis, middelen).

Achtergrond van deze kpi is dat de dienst in staat is zich optimaal te verantwoorden op behaalde milieuresultaten met oog voor (kosten)effectiviteit. De dienst moet zich kunnen ontwikkelen naar een outcome gerichte organisatie omdat die raakt aan de kern van het bestaansrecht van de omgevingsdienst (milieurelevantie). Businessintelligence (voornamelijk mensen) is nodig om informatiegestuurd te kunnen werken. NB dit is geen IV budget. Datakwaliteit e.d. (pijler 3) is hierin een randvoorwaarde.

4. De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandvermogen).

Er dient te worden gewerkt met risicoprofielen (advies om te werken met Monte Carlo systematiek). Naast het financiële aspect dient er ook voldoende capaciteit, kwaliteit en middelen te zijn voor kennisontwikkeling om toekomstige opgaven aan te kunnen. Gaat om combinatie van afspraken over uittreden en geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers.

Een robuuste omgevingsdienst hoeft niet voor elke tegenvaller terug naar DB/AB. Er dient een acceptabele bandbreedte te zijn omdat een te grote reserve ook niet wenselijk is. Nadere uitwerking in werkgroep financiering om op basis hiervan te bepalen wat voldoende is.

5. De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie.

Innovatie mag niet ten laste komen van het primaire proces. Op enig moment worden de ontwikkelde innovaties onderdeel van het primair proces.

Van belang dat er sprake is van een meerjarige innovatieagenda. Hoewel de aanwezigheid van een agenda voor de individuele dienst geldt, wordt geadviseerd om dat inhoudelijk op bovenregionaal of landelijk niveau op te pakken.

Relatie met de opgave van de omgevingswet (zie artikel 1.3). Nog verder nakijken hoe te beschrijven.

6. De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied.

De werkgroep realiseert zich dat deze kpi lastig is te normeren. Er is grote samenhang met kpi 1. De maatschappelijke opgave moet centraal staan. Van belang dat er homogeniteit is in het karakter van het werkgebied vanwege de benodigde kennis. Daarbij is door de werkgroep geconcludeerd dat stedelijk, landelijk en industrieel onvoldoende is voor het onderscheidend karakter. Voor een optimale rol in alle maatschappelijke (milieu-)opgaven, kunnen regionale kenmerken worden aangehouden als (bron Omgevingsdiensten in beeld):

- aanwezigheid van chemische clusters
- aanwezigheid van mainports, zoals nationale luchthaven (Schiphol) en haven (R'dam)
- een grote dichtheid intensieve veehouderij
- een matige luchtkwaliteit
- een grote ruimtelijke dynamiek
- grote natuurgebieden.

De werkgroep heeft daarom ook gekeken naar ontwikkelingen zoals het nieuwe nationaal ruimtelijk beleid waar op dit moment aan wordt gewerkt. De uitkomsten van de programma's NOVEX en Mooi Nederland leiden tot de aangescherpte Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Het kabinet verwacht in 2024 de aangescherpte NOVI definitief te kunnen vaststellen. Er zijn zestien NOVEX-gebieden aangewezen waar grote ruimtelijke transitie vragen om een apart ontwikkelperspectief. Dit ontwikkelperspectief stellen Rijk en regio samen op. De plannen voor deze zestien gebieden worden opgenomen in het ruimtelijk voorstel dat de provincies na de zomer 2023 opleveren. Voor de NOVEX-gebieden wordt vervolgens een uitvoeringsagenda met regionale investeringsagenda opgesteld. De gebieden zijn (met tussen haakjes de omgevingsdiensten die daar mee te maken krijgen): Noordzee-kanaalgebied (OD NZKG en OD IJmond), Regio Schiphol (OD NZKG), Metropoolregio Amsterdam (OD NZKG, OD IJmond en OD FGV), Zuidelijke Randstad (Zuid-Hollandse Omgevingsdiensten en DCMR), Rotterdamse Haven (DCMR), Groene Hart (Zuid-Hollandse Omgevingsdiensten en ODRU), Utrecht-Amersfoort (RUD Utrecht), Arnhem/ Nijmegen Foodvalley (OD regio Arnhem, OD regio Nijmegen en OD De Vallei), North Sea Port District (OD Zeeland), Stedelijk Brabant (Brabantse Omgevingsdiensten), De Peel (Omgevingsdiensten Brabant-Noord, Zuidoost Brabant en Limburg Noord), Zuid-Limburg (OD Zuid Limburg), Regio Zwolle (OD IJsselland), Groningen (OD Groningen), Groningen-Assen (OD Groningen en OD Drenthe) en Lelylijn (n.n.b.; in ieder geval OFGV).

4 Landschap van omgevingsdiensten

De voorgestelde normering per kpi heeft gevolgen voor de huidige indeling van werkgebieden voor omgevingsdiensten. Alvorens die brug te slaan wordt een weergave gegeven van de huidige situatie in een kort historisch perspectief.

Indeling huidige omgevingsdiensten

In de oorspronkelijke opzet voor omgevingsdiensten was het voornemen om het werkgebied van een omgevingsdienst te laten samenvallen met het werkgebied van een of meerdere veiligheidsregio's. De bestaande praktijk kent verschillende varianten van afwijkende situaties, die tijdelijk zijn geformaliseerd op het niveau van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. In de Memorie van Toelichting staat het volgende daarover vermeld: 'Congruentie van schaal en werkgebied komt de afstemming tussen de VTH-taken van de omgevingsdiensten en de taken van de veiligheidsregio ten goede.' Dit is ook zo verwoord in de Wabo (art. 5.3). In een aantal regio's is gekozen voor de vorming van meer omgevingsdiensten binnen het werkgebied van één veiligheidsregio. Ten tijde van het maken van deze wetgeving was de politie (gelet op de aanpak van milieucriminaliteit) ook aangesloten conform het werkgebied van een veiligheidsregio. Dat is door de komst van de nationale politie achterhaald.

Desondanks heeft de werkgroep dit perspectief beoordeeld voor een herziene regionale indeling. De werkgroep heeft echter geconcludeerd dat de door de Tweede Kamer gewenste congruentie met de veiligheidsregio in niet alle regio's leidt tot het kunnen voldoen aan de normen voor robuustheid. Congruentie is daarom uitsluitend een optie voor een omgevingsdienst om robuust te worden als ook aan de andere eisen wordt voldaan. De werkgroep ziet verder geen aanleiding om vast te houden aan de congruentie van de veiligheidsregio's.

1. Omgevingsdienst Groningen	16. Omgevingsdienst Haaglanden
2. Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing	17. Omgevingsdienst Achterhoek
3. RUD Drenthe	18. Omgevingsdienst Midden-Holland
4. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	19. Omgevingsdienst Regio Arnhem
5. Omgevingsdienst IJsselland	20. Omgevingsdienst Rivierenland
6. Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek	21. DCMR Milieudienst Rijnmond
7. Omgevingsdienst IJmond	22. Omgevingsdienst Regio Nijmegen
8. Omgevingsdienst Noord-Veluwe	23. Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
9. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	24. Omgevingsdienst Brabant Noord
10. Omgevingsdienst Twente	25. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
11. Omgevingsdienst Veluwe IJssel	26. RUD Zeeland
12. Omgevingsdienst West-Holland	27. Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
13. Omgevingsdienst De Vallei	28. RUD Limburg Noord
14. RUD Utrecht	29. RUD Zuid Limburg
15. Omgevingsdienst Regio Utrecht	

Voor VTH van BRZO-bedrijven zijn er zes gespecialiseerde omgevingsdiensten (met tussen haakjes de provincies die zij bedienen):

Omgevingsdienst Groningen (Groningen, Drenthe, Fryslân)

Omgevingsdienst Regio Nijmegen (Overijssel, Gelderland)

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (Noord-Holland, Flevoland, Utrecht)

DCMR Milieudienst Rijnmond (Zuid-Holland en Zeeland)

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (Noord-Brabant)

RUD Zuid-Limburg (Limburg)

Beschrijving nieuwe landschap omgevingsdiensten

Zoals eerder opgemerkt dient een robuuste omgevingsdienst aan alle 6 kpi's te voldoen, maar is de combinatie van 1 en 6 onderscheidend voor het landschap van omgevingsdiensten.

Om te bepalen of een dienst aan de kpi's voldoet of kan gaan voldoen, is een nadere analyse per omgevingsdienst noodzakelijk. Echter, op basis van de beschikbare informatie zijn gelet op de gestelde normering wel enkele conclusies te trekken. Zo voldoet bijna de helft van de omgevingsdiensten volgens de inventarisatie uit Omgevingsdiensten in beeld (2021) niet aan de minimale ondergrens voor de uitvoering van de VTH-taken van € 15 miljoen (inclusief overhead), waarbij wordt opgemerkt dat een aantal diensten geen opgave heeft gedaan van de omvang van basis- respectievelijk milieugerelateerde plustaken. Bovendien kunnen in de omzetten ook niet-milieugerelateerde plustaken zitten, waardoor het niet uitgesloten is dat er meer omgevingsdiensten hieraan niet voldoen.

De werkgroep heeft op basis van de beschikbare gegevens uit 2021 vastgesteld welke omgevingsdiensten voldoende omzet en voldoende mensen in eigen dienst hebben om robuust te kunnen zijn (kpi 1). Het gaat om de omgevingsdiensten:

Groningen

Drenthe

FUMO

West Holland

Regio Arnhem

NHN

Rivierenland

ZO Brabant

Midden Holland

ZHZ

Haaglanden

Brabant Noord

Nijmegen

MWB

NZKG

DCMR

Voor kpi 2, 3 en 5 zal op basis van het tweejaarlijks onderzoek (medio 2023), maar ook uit de uitvraag van werkgroep Financiën blijken of, en zo ja welke omgevingsdiensten niet voldoen aan de kwaliteitscriteria VTH, welke beschikken over een innovatieagenda en een vrij besteedbaar innovatiebudget en een budget van 3% voor business intelligence en kennisontwikkeling.

Kwetsbaar voor veranderingen in het werkpakket (kpi 4), is een aantal omgevingsdiensten met in verhouding veel plustaken (waarvan mogelijk ook niet-milieugerelateerd of geen opgave) of waar signalen zijn dat gemeenten die taken (mogelijk) willen terughalen of dat al in gang hebben gezet.

Er zijn bestuurlijke dilemma's geïdentificeerd voor de bestuurders van de omgevingsdiensten, gelet op karakteristieken van het werkgebied, cultuurhistorische achtergrond en verschil in maatschappelijke opgaven.

Voldoen aan kpi 6 leidt voor de volgende omgevingsdiensten tot onvoldoende congruentie tussen omgevingsdienst en werkgebied, of er is sprake van een samenhangend gebied dat wordt bediend door meer omgevingsdiensten:

- Er zijn er in Zuid-Holland 5 omgevingsdiensten die 3 onderscheidende gebieden bedienen (Groene Hart, Botlek en stedelijk-/kustgebied). Midden-Holland heeft een werkgebied dat uiteenvalt in bollen/kuststreek, zakelijke dienstverlening en Groene Hart en dat weinig interne samenhang vertoont.
- In Noord-Holland is de opsplitsing tussen OD IJmond en ODNZKG niet congruent met de opgaven in het gebied: niet logisch dat er gelet op het karakter van het werkgebied er twee omgevingsdiensten zijn in het Noordzeekanaalgebied. Daarnaast bedient OD IJmond twee niet vergelijkbare (en niet aaneengesloten) werkgebieden.
- Er is geen logica vanuit de gebiedsopgaven voor het bestaan van twee omgevingsdiensten in Utrecht.
- In de provincie Gelderland zijn er 7 omgevingsdiensten (samenwerkend in Gelders stelsel). In Gelderland is er een gebied met specifieke karakteristieken dat wordt bediend door – nu nog – 3 omgevingsdiensten, namelijk de Veluwe. Verder is op basis van congruentie met de opgave (beide stedelijk gebied en er is een langjarige samenwerking in de (Groene Metropool)regio Arnhem-Nijmegen) de scheiding tussen OD Regio Arnhem en OD Regio Nijmegen niet logisch. De ODA valt niet samen met de Regio Achterhoek en bedient een aantal gemeenten die in andere samenwerkingsconstellaties niet worden gerekend tot de Achterhoek.
- De verschillen in het werkgebied van Limburg-Zuid zijn groot, met het Heuvelland en Chemelot als uitersten. De schaal van de OD Limburg Zuid is te klein om beide goed te kunnen bedienen.

In de beschrijving van het nieuwe landschap van omgevingsdiensten in combinatie met voldoen aan kpi's 1 en 6 hoeft er wat de werkgroep betreft niets te veranderen in de provincies Friesland, Groningen, Drenthe, Noord-Brabant en mogelijk Zeeland. Voor de toekomstige opgaven ligt samenwerking tussen de 3 noordelijke provincies en de 3 omgevingsdiensten in Noord-Brabant wel voor de hand. Voor Zeeland ligt die samenwerking voor de hand met DCMR of Midden- en West Brabant.

Hoewel de provincie Flevoland en Gooi- en Vechtstreek gelijksoortige werkgebieden zijn, lijkt het voor de omgevingsdienst FGV, zelfs met het uitbreiden van (milieugerelateerde) plustaken, niet mogelijk om robuust te zijn.

5 Vervolg

Samenhang met overige deelprojecten pijler 1

In een later stadium dienen de consequenties voor het voldoen aan de criteria te worden uitgewerkt. Daarbij dient ook te worden gekeken naar de uitkomsten van de andere deelprojecten van pijler 1 en de juridische consequenties ervan.

De werkgroep kwaliteitscriteria is nog niet gestart. Dit lijkt ook volgtijdelijk te zijn op criteria robuustheid. Daarom kan er in dit stadium niets worden opgenomen over de geactualiseerde kwaliteitscriteria. Er is een grote samenhang tussen robuustheid en adequate financiering. Er wordt voorgesteld de minimumeisen over robuustheid die raken aan geld nader in te laten vullen door de werkgroep Financiering. Advisering door omgevingsdiensten op milieunormen (en breder in relatie tot Ow) zegt iets over de ontwikkelopgave. Ook hier is samenwerking met de opdrachtgever belangrijk. Er is bv. kennis en kunde nodig om een goede gesprekspartner te kunnen zijn bij het opstellen van omgevingsplannen. Die werkgroep kent echter een andere fasering en de werkgroep Robuustheid heeft ervoor gekozen daar in dit stadium niets over op te nemen.

Toetsing voldoen aan de criteria

Er is een toetsingskader opgesteld (zie bijlage 6) met daarin de genormeerde kpi's. Goede onderbouwing van de omzet met basis- en milieugerelateerde taken is daarbij van groot belang. Alle criteria voor robuustheid dienen in samenhang te worden toegepast. Een omgevingsdienst kan dan volledig robuust zijn, of op een of meer onderdelen versterking behoeven. Na de vaststelling of aan de kpi's wordt voldaan, is het aan het regionaal bestuur om te bepalen wat gelet op het voldoen aan de 6 kpi's nodig is om de omgevingsdienst robuust te laten zijn. Dit dient te worden vastgelegd in een door het bestuur vastgesteld plan van aanpak c.q. verbeterplan. Deze manier van toetsen biedt ruimte om ook te kijken naar het stelsel van omgevingsdiensten in het geheel. Een inhoudelijk toetsingskader biedt houvast voor verdere doorontwikkeling van de omgevingsdiensten. Samenwerking op termijn op dit vlak met de systematiek van visitaties in pijler 6 is daarbij essentieel⁵. Daarbij is het goed om vast te stellen dat het ritme van de visitaties een ander ritme heeft dan dit project. Er is forse tijdsdruk om in pijler 1 in voor de zomer 2023 al te leveren; de visitaties hebben een ander traject/andere planning. We hebben dus wel criteria uit de visitaties gebruikt, maar wachten de resultaten van de visitaties niet af. Er moet worden voorkomen dat diensten die al wel robuust zijn onnodig moeten fuseren of moeten komen tot een andere indeling of andere knelpunten niet worden opgelost. Er dient nog te worden besloten of onafhankelijke beoordeling van de plannen van aanpak c.q. verbeterplannen noodzakelijk is. Nadere uitwerking in vervolgtraject.

Verankering minimumeisen

Er mag geen vrijblijvendheid zijn; borging van de minimumeisen is noodzakelijk. Dat geldt ook voor de einddatum waarop moet zijn voldaan. Verankering van de eisen kan bijvoorbeeld via bestuurlijke afspraken en/of door het wijzigen van wet- en regelgeving, maar ook door uitvoeringselementen op te nemen in de VTH-kwaliteitscriteria (zie bijlage 5). Nader onderzoek is nodig naar de meest passende manier.

Bij de verankering moet worden nagedacht aan de volgende punten:

- Wat is het doel?
- Wat rechtvaardigt overheidsinterventie? Is dit echt een taak voor de overheid?

⁵ De visitatiemethodiek gebeurt in de vorm van collegiale toetsing en is gericht op de ontwikkeling van de kwaliteit. Het gebruik van het toetsingskader zal meer het karakter hebben van een audit.

- Is dit het beste instrument?
 - o Rechtmatig?
 - o Doeltreffend?
 - o Doelmatig?
 - o Uitvoerbaar?
- Wat zijn de gevolgen? Voor mens, milieu, burger en bedrijven?

Verschillende opties

- bestuurlijke afspraken in het bestuurlijk omgevingsberaad
- gemeentelijk niveau, vastleggen van de criteria per gemeente of onder de gemeentes binnen een werkgebied van een omgevingsdienst.
 - o In de vorm van een beschikking
 - o Regionale verordening
 - o Nalevingsbesluit met rechtsreeks werkende criteria
- provinciaal verband
 - o In de vorm van een beschikking
 - o Regionale verordening
 - o Nalevingsbesluit met rechtsreeks werkende criteria
- modelverordening VNG en IPO
- landelijke uniforme maatregelen, bijvoorbeeld in de vorm van VTH-kwaliteitscriteria. Deze kwaliteitscriteria regelen de kwaliteit van de uitvoering, maar dat is nadrukkelijk iets anders dan minimale criteria/kpi's voor robuustheid.

Consequenties niet voldoen aan minimum eisen

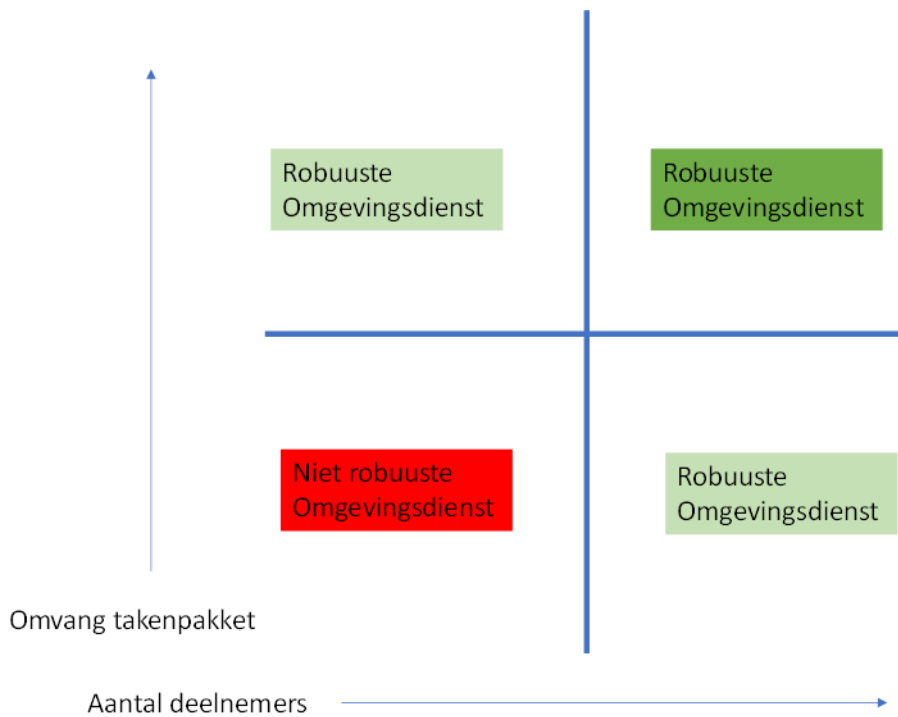
In opdracht van bestuurlijk overleg is voldoende scherppte in de normering van de 6 kpi's aangebracht, om ze onderscheidend te laten zijn ten opzichte van de huidige situatie.

Als uit het toetsingskader blijkt dat de omgevingsdienst niet voldoet aan de minimumeisen en verhoging van de ondergrens noodzakelijk is, moet er zoals eerder aangegeven door het bestuur van de omgevingsdienst worden gewerkt aan een plan van aanpak hoe aan de criteria voor robuustheid kan worden voldaan. Het is de keuze om dit te doen door:

1. het vergroten van het werkgebied (fusering);
2. het vergroten van het takenpakket middels milieugerelateerde plustaken. Meer taken betekent een grotere dienst in omvang en draagt bij aan een integrale benadering en meer speelruimte⁶.
3. het opplussen van capaciteit voor de basis- en/of milieugerelateerde functies.

Daarbij doet de werkgroep de volgende aanbevelingen. Kies bij optie 1 indien mogelijk voor de congruentie met de provinciegrens vanwege nabijheid en karakter en de regierol van deze bestuurslaag bij de (grootschalige) milieuopgaven. Houdt voor het bereiken van robuustheid niet vast aan de huidige grenzen van de omgevingsdiensten, maar laat de congruentie met het karakter van het werkgebied leidend zijn. Opknippen en weer samenvoegen van (delen van) van omgevingsdiensten is nadrukkelijk één van de opties op robuust te worden.

⁶ NB Uitbreiding met niet-milieugerelateerde plustaken kan alleen maar worden gerealiseerd als er voldoende robuustheid voor deze uitvoering (incl. overhead) is gegarandeerd. Er moet ook voor deze taken aan de kwaliteitscriteria worden voldaan. De uitbreiding met deze taken geldt niet voor het voldoen aan de geïndexeerde norm.

In alle keuzes dient te worden bepaald of aan alle minimumeisen van de essentiële kpi's in samenhang wordt voldaan. Het passen bij de identiteit en logica van het werkgebied met samenhang in het takenpakket is daarbij een belangrijk aspect. Eventuele keuze voor het congruent maken aan de veiligheidsregio is uitsluitend een optie als ook aan de andere eisen wordt voldaan. Uitgangspunt bij een fusie is dat er in ieder geval sprake is van één aansturing. Dat betekent dat onderbrengen in één pand geen noodzakelijke randvoorwaarde is. Streven moet zijn dat fusies minimaal invloed hebben op de kwaliteit van de uitvoering (milieurendement). De huidige erkende kwaliteiten van diensten (zoals flexibiliteit en innovatievermogen) die niet als robuust worden aangemerkt, dienen bij een eventuele fusie te worden behouden.

De aanbevelingen van de commissie Van Aartsen hebben betrekking op gemeentelijke milieugerelateerde plustaken. Geadviseerd wordt een taak alleen als plustaak onder te brengen bij een omgevingsdienst als deze goed is omschreven, apart is gefinancierd en bemenst is. Dit vraagt om een bestuursbesluit. Een goede verhouding tussen bevoegd gezag en omgevingsdienst is hierbij essentieel. Enerzijds omdat het bevoegd gezag (mede)eigenaar is van de omgevingsdienst en anderzijds omdat zij opdrachtgever is. Het beleggen van een plustaak bij een omgevingsdienst blijft daarmee mogelijk.

De werkgroep signaleert het dilemma dat er gemeenten zijn die besloten hebben of gaan besluiten om plustaken terug te nemen, met directe nadelige gevolgen voor de robuustheid van een omgevingsdienst. Binnen het huidige stelsel staat het een gemeente vrij om hiervoor te kiezen (lokale autonomie). Uiteraard blijft dit een lokale keuze, maar geadviseerd wordt om daar als eigenaren met elkaar over in gesprek te gaan. In Drenthe hebben gemeenten bijvoorbeeld afgesproken om hetzelfde werkpakket aan de OD over te dragen. Dat is wat de werkgroep betreft een mooi initiatief dat rechtstreeks bijdraagt aan de robuustheid van de omgevingsdienst. Datzelfde geldt voor het overdragen van niet-milieugerelateerde plustaken.

Financiële consequenties

Er zijn financiële consequenties aan het voldoen aan de criteria/kpi's. De werkgroep heeft vastgehouden aan de inhoudelijke werkwijze bij de normering, omdat het anders ten koste gaat van de kwaliteit en dus van de mate van robuustheid. Daar komt bij dat de feitelijke situatie in de regio zo verschillend is, dat het dichtbij van de afstand naar de wenselijke situatie een lokale opgave is. Daarom is gekozen te volstaan met het benoemen van de financiële consequenties zonder die te kwantificeren. Dat betekent overigens wel dat er zowel voor deelproject robuuste omgevingsdiensten, heel pijler 1 en voor de rest van het programma een financiële vertaling en vervolgens borging moet komen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele kosten. Incidentele kosten hebben betrekking op het fusieproces (als gevolg van kpi's 1 en 6). Daarbij dient ook te worden onderzocht welke opbrengsten er (op termijn) van een fusie zijn, omdat er mogelijk efficiënter wordt gewerkt. Een fusie moet niet worden gebruikt om een taakstelling mee te geven, omdat de ervaring leert dat dit ten koste gaat van de uitvoering en daarmee de beoogde milieudoelstellingen. Structurele kosten hebben te maken met de extra kosten voor het voldoen aan de kpi's 3, 4 en 5.

Er kan ook blijken dat er (bij de start) sprake is van onderfinanciering om adequate uitvoering te kunnen realiseren. In dat geval dienen eigenaren/opdrachtgevers het tekort aan te vullen (werkgroep financiering). Moet wellicht als uitgangspunt worden opgenomen.

Aanbevelingen

Als uit de toetsing blijkt dat een omgevingsdienst voldoet aan de ondergrens kunnen er (bv. gelet op de overige kpi's) ook vervolgstappen nodig zijn voor verbetering/optimalisering.

Geadviseerd wordt dat in het traject van de visitaties mee te nemen.

Daarnaast verdient het aanbeveling dat er benchmarks komen tussen de omgevingsdiensten, met name op het gebied van efficiency. Zoals eerder opgemerkt is het van belang dat omgevingsdiensten kunnen worden vergeleken. Uit Omgevingsdiensten in beeld blijkt dat het beschikbare bedrag per bedrijf tussen omgevingsdiensten varieert tussen € 638 en € 4558. Hoewel het beeld kan worden vertekend door de uitvoering van BRZO-bedrijven, is dat een dermate grote spreiding dat die nader onderzoek verdient. Dit is van belang om het soms levende sentiment bij opdrachtgevers weg te nemen, dat de uitvoering door omgevingsdiensten alleen maar duurder wordt. De discussie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer moet primair gaan over de opgave, terwijl het nu (te) vaak alleen over financiën gaat.

Uit hetzelfde rapport blijkt dat er onder andere grote verschillen zijn hoe invulling wordt gegeven aan het adequate niveau van vergunningverlening en toezicht&handhaving.

Geadviseerd wordt om collectieve afspraken te maken over het minimale niveau, waarbij het risicogerichte werken het uitgangspunt is. Goede datakwaliteit en analysecapaciteit (pijler 3) is noodzakelijk voor het goed kunnen opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma VTH. Zie verder bijlage 5 voor een uitwerking van het minimale adequate niveau van uitvoering.

Bijlage 1 Uitgangspuntennotitie Denkrichting Ondergrens

In deze notitie is een tweetal denkrichtingen beschreven om de robuustheid van de omgevingsdiensten te vergroten door het stellen van een ondergrens voor de omgevingsdiensten.

Vragen aan de stuurgroep

- Herkent de stuurgroep de denkrichtingen die gegeven worden in de nota "uitgangspunten ondergrens"?
- Heeft de stuurgroep opmerkingen of toevoegingen aan de denkrichtingen?
- Het kernteam vindt het logisch om te starten bij de tweede denkrichting en daarna te bepalen of congruentie daadwerkelijk een bijdrage levert aan de kwaliteit en robuustheid van omgevingsdiensten.
- Gaat de stuurgroep akkoord om de ondergrens van omgevingsdiensten in eerste instantie te baseren op inhoudelijke criteria i.p.v. op sec geografische congruentie?
- Gaat de stuurgroep akkoord dat het team van pijler 1 de komende periode deze criteria nader uitwerkt?

Doel pijler 1 robuuste omgevingsdiensten en normfinanciering

De commissie Van Aartsen constateert dat momenteel sprake is van vermijdbare milieuschade, o.a. doordat het VTH-stelsel niet overal afdoende functioneert. Omgevingsdiensten kunnen door het verhogen van de kwaliteit van de VTH-uitvoering bijdragen aan het verkleinen van de vermijdbare milieuschade. Het deelproject "ondergrens" draagt daaraan bij door de robuustheid van omgevingsdiensten te vergroten. In het programmaplan zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd voor de ondergrens / kritische massa:

- Formuleren landelijke uniforme criteria voor effectieve en efficiënte omgevingsdiensten die voldoende massa hebben om hun huidige en toekomstige taken uit te voeren. Meegenomen worden de verplichte taken en de zogenaamde plustaken (aanbeveling 1 van Aartsen). Op basis van deze criteria wordt bepaald wat de ondergrens voor de omvang van een omgevingsdienst is. Daaruit volgt of aangesloten wordt bij de systematiek van de veiligheidsregio's (van 29 naar 23 omgevingsdiensten) of dat een andere vorm van fusering meer voor de hand ligt.
- Vaststellen van landelijke uniforme minimum kwaliteitscriteria voor de kritische massa van omgevingsdiensten.

Robuuste omgevingsdiensten

De werkgroep stelt voor om het begrip robuustheid te hanteren om de ondergrens en de kwaliteitscriteria voor de kritische massa op te baseren, omdat dit een positief begrip is.

Een robuuste organisatie is een organisatie die wendbaar en daadkrachtig kan blijven in tijden van verandering en die onafhankelijk van externe omstandigheden of factoren naar behoren kan blijven functioneren.

Als we dit door vertalen naar de omgevingsdiensten, dan betekent dat de diensten in staat moeten zijn:
(1) de opgedragen taken op een dusdanige manier uit te voeren dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving, bijdragen aan het voorkomen van (vermijdbare) milieuschade en bijdragen aan het aanpakken van de (milieu)problemen;
(2) hun rol (kunnen) pakken in de grote transitieopgaven waar Nederland voor staat.

Om de robuustheid te bepalen, gelden een aantal harde en zachte criteria. Deze criteria hebben niet alleen betrekking op de individuele omgevingsdiensten, maar ook op het stelsel van omgevingsdiensten en de andere partners in het stelsel. Om robuust te zijn, zijn omgevingsdiensten afhankelijk van hun omgeving, namelijk hun opdrachtgevers en eigenaren, voor de kwaliteit van de uitvoering, de omvang van het takenpakket en de financiering.

Binnen deze criteria vallen in ieder geval een voldoende omvang (deelproject A), de kwaliteitscriteria (deelproject B), een adequate financiering (deelproject C) en de advisering door omgevingsdiensten op milieunormen (deelproject D). De criteria voor robuuste omgevingsdiensten worden verder uitgewerkt. Daarbij zijn factoren die in andere pijlers van het IBP VTH worden uitgewerkt, ook medebepalend voor de robuustheid van de diensten, zoals het sluiten van de uitvoerings- en beleidscyclus (pijler 5) en de aanpak van milieucriminaliteit (pijler 2), en het beschikken over een werkende kennisinfrastructuur en voldoende gekwalificeerd personeel (pijler 4).

Aanbeveling: denkrichtingen voor het vaststellen van de ondergrens van omgevingsdiensten

Voor het bepalen van de ondergrens van de omgevingsdiensten zijn globaal 2 denkrichtingen te onderscheiden:

1. Geografische congruentie (met bijvoorbeeld de veiligheidsregio's of een ander samenwerkingsverband, zoals de politieregio's);
2. Definitie robuustheid aan de hand van criteria (de ondergrens wordt onderdeel van een breder evaluatiekader).

Denkrichting 1: Geografische congruentie

Een van de manieren om te komen tot een ondergrens van de omgevingsdiensten, is om deze op een geografische manier vast te laten leggen.

De commissie Mans (2008) zocht naar een regionale inrichting die de samenwerking tussen bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving zou versterken. Gezien de ophanden zijnde schaalvergroting van de politie, die een te grote opschaling zou vragen ten opzichte van de destijds gebruikelijke gemeentelijke uitvoering, is voor het werkgebied van omgevingsdiensten gekozen om aan te sluiten bij de veiligheidsregio's. Van deze indeling mocht in de aanvangsfase worden afgeweken en zijn deze als tijdelijke "kringen van gemeenten" geborgd. De geografische grens is op deze manier in de Wabo vastgelegd en vormt de basis voor de huidige indeling.

Uitwerking congruentie Veiligheidsregio's

Om inzichtelijk te maken wat gebeurt als dit criterium strikt wordt toegepast, is gebruik gemaakt van de uitwerking bundeling omgevingsdiensten naar veiligheidsregio-indeling op basis van het Integraal Afwegingskader (IAK) in opdracht van het ministerie van IenW opgesteld (SPPS) en het rapport Omgevingsdiensten in beeld (SPPS/TwynstraGudde). In deze variant zullen mogelijk 11 van de 29 omgevingsdiensten moeten reorganiseren en fuseren. Na de fusering zullen er 23 i.p.v. 29 omgevingsdiensten zijn.

Tabel met uitwerking van de bundeling omgevingsdiensten naar veiligheidsregio-indeling

	Naam VR	Betrokken Omgevingsdiensten	Totaal aantal FTE (uitvraag SPPS 2021)	Totale begroting (uitvraag SPPS 2021)
1	Noord- en Oost Gelderland	Omgevingsdienst Veluwe IJssel Omgevingsdienst Noord-Veluwe Omgevingsdienst Achterhoek	170 fte	€ 22 miljoen
2	Regio Utrecht	Omgevingsdienst Regio Utrecht RUD Utrecht	240 fte	€ 28 miljoen
3	Gelderland Midden	Omgevingsdienst Regio Arnhem Omgevingsdienst De Vallei	277 fte	€ 33 miljoen
4	Gelderland Zuid	Omgevingsdienst Rivierenland Omgevingsdienst Regio Nijmegen	300 fte	€ 40 miljoen
5	Hollands Midden	Omgevingsdienst West Holland Omgevingsdienst Midden Holland	314 fte	€ 39 miljoen

De situatie bij enkele andere omgevingsdiensten is complex vanwege (deels) overlappende veiligheidsregio-regio's. Dit speelt in de volgende regio's:

- Kennemerland (Haarlemmermeer)
- Amsterdam en Amstelland (Zaanstad)
- Zaanstreek-Waterland
- De gemeente Heusden is deelnemer van de Omgevingsdienst Midden-West Brabant, maar maakt onderdeel uit van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Dat leidt tot een uitzondering als "Kring van gemeenten"

Bij wet is geregeld dat het werkgebied van een omgevingsdienst congruent moet zijn met minimaal één veiligheidsregio. Een mogelijkheid is om een omgevingsdienst de grens van meerdere veiligheidsregio's te laten overstijgen (waarbij wel de buitengrens van de veiligheidsregio's wordt gehanteerd). Dan hoeft bijvoorbeeld de Omgevingsdienst Flevoland Gooise Vechtstreken niet gesplitst te worden. De consequenties voor de drie Noord-Hollandse veiligheidsregio's dient nader te worden onderzocht.

Variant indeling naar de politieregio's of naar de RES (energiestrategie)

Zoals aangeven zijn er meer regio's waarbij aansluiting gezocht kan worden, zoals bijvoorbeeld die van de 10 politieregio's of de 30 energieregio's. Deze varianten zijn nu niet opportuun, omdat eerst wordt voorgesteld de inhoudelijke criteria te bepalen. Bovendien beveelt de commissie Van Aartsen geen grote structuur ingrepen te doen en de Tweede Kamer heeft ook alleen de optie van veiligheidsregio's genoemd.

Dilemma's

Juridische kader

Het congruent maken aan de veiligheidsregio's lijkt juridisch gemakkelijk te verwezenlijken, doordat in de huidige wet- en regelgeving (de WABO) aansluiting van de omgevingsdiensten bij de veiligheidsregio's benoemd staat. Daar wordt vanaf geweken middels het aanwijzen van "kringen van gemeenten". De huidige afwijkingen van de omgevingsdiensten ten opzichte van de veiligheidsregio's staat daarmee expliciet benoemd in de wet op niveau van de ministeriële regeling (zie ook het juridisch rapport van KokxDeVoogd). Als een kring van gemeente wordt opgeheven (minstens 2) geldt dat congruentie met één of meerdere VR's volgt. Echter, het is de vraag of dit (juridisch) verwezenlijken gemakkelijk is. Dat heeft te maken met de verhoudingen zoals vastgelegd in de code Interbestuurlijke verhoudingen en de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr). Beide bieden niet zonder meer ruimte om vanuit de centrale overheid een bepaalde structuur op te leggen.

Kwalitatieve criteria voor een geografische ondergrens

Bij Wgr's waar een geografische ondergrens is vastgesteld, wordt dit gedaan -mede- aan de hand van kwalitatieve criteria. Een voorbeeld is het jeugdossier waarbij een ondergrens voor een jeugdhulpregio door middel van kwalitatieve criteria wordt vastgesteld. De veiligheidsregio wordt ook op basis van kwaliteitscriteria begrensd, bijvoorbeeld aanrijtijden van ambulances. Dit criterium zegt iets over de kwaliteit van de dienstverlening. Van belang is daarom dat, voordat er aansluiting wordt gezocht bij een geografische ondergrens van een andere regio, onderzocht wordt of er criteria aan ten grondslag liggen die de keuze voor een geografische ondergrens onderbouwen.

Het hanteren van een geografische ondergrens is dus mogelijk, maar het betekent wel dat er altijd criteria aan ten grondslag moet liggen. Het is daarom logisch om eerst de inhoudelijke criteria te bepalen (tweede denkrichting) en daarna te bepalen of congruentie op het niveau van de veiligheidsregio daadwerkelijk de gewenste bijdrage levert aan de kwaliteit en robuustheid van omgevingsdiensten.

Principiële bezwaren

Het congruent maken van de diensten met de veiligheidsregio's betekent dat er meerdere diensten zullen opschalen. Hierdoor kunnen robuustere omgevingsdiensten ontstaan, doordat de ondergrens verhoogd wordt. Zoals blijkt uit de uitwerking zijn er een aantal diensten die momenteel voldoende robuust lijken te zijn (zie rapport Omgevingsdiensten in Beeld) die in dit geval toch moeten opschalen. De vraag is of dat wenselijk is, ook gezien de impact die reorganiseren met zich meebrengt.

Bij opschalen naar het niveau van de veiligheidsregio doen zich twee problemen voor. Als eerste is problematisch, dat het opschalen naar het niveau van de veiligheidsregio voor enkele diensten leidt tot fusie of een complexe herinrichting, terwijl er geen probleem speelt op het gebied van robuustheid. Ten tweede zijn er ook diensten waarbij het -op basis van de nu beschikbare onderzoeken- ter discussie staat of zij voldoende robuust zijn, ondanks dat ze congruent zijn aan de veiligheidsregio. Dit heeft te maken met het hiervoor genoemde punt van de toepassing van inhoudelijke criteria voor het bepalen van de schaal.

Mogelijke praktische bezwaren

Er is een aantal regio's die momenteel werken aan een fusering of opschaling. De Omgevingsdienst Noord Veluwe en de Omgevingsdienst Veluwe IJssel hebben een projectplan ingediend waarbij ze concreet aan de slag gaan met de fusering. In de regio Utrecht worden gesprekken gevoerd over een versterkte samenwerking of mogelijk fusering tussen de Omgevingsdienst Regio Utrecht en de RUD Utrecht. Het wordt een probleem als uit de op te stellen criteria blijkt dat deze mogelijke fusies niet leiden tot robuuste omgevingsdiensten. Hier kan de parallel worden getrokken met het huidige herindelingsbeleid. Dat is namelijk gericht op fuseren op basis van een beweging van onderop. Deze beweging kunnen we veroorzaken door gesprekken te gaan voeren over slagkracht van Omgevingsdiensten en eventuele oplossingen die de deelnemende bestuurders daarvoor zien.

Denkrichting 2: Definitie robuustheid aan de hand van criteria (opstellen van een evaluatiekader)

Het bepalen van de omvang (ondergrens) van robuuste omgevingsdiensten kan op verschillende manieren, op basis van verschillende harde en zachte criteria. Zo heeft het rapport Omgevingsdiensten in Beeld (SPPS/TwynstraGudde) een aantal harde criteria onderzocht, zoals de financiering en het aantal fte's. Deze criteria worden dan aangevuld met criteria zoals ruimte voor kennisontwikkeling, innovatiekracht, een adequate informatievoorziening, de afhankelijkheid van 1 of enkele opdrachtgevers en een sluitende uitvoerings- en beleidscyclus (BIG-8). Deze criteria hebben daarmee ook een verband met andere pijlers van het IBP VTH. Bijvoorbeeld, de verbetering van de informatievoorziening wordt opgepakt in pijler 3 en de verbetering van de kennisinfrastructuur is onderwerp van pijler 4. Deze criteria zijn benoemd in verschillende rapporten, maar ze moeten aangescherpt en bepaald moet worden welke essentieel zijn om te kunnen spreken van een robuuste omgevingsdienst.

De ondergrens voor robuuste omgevingsdiensten

De analyse die nu is gemaakt, is dat robuustheid op basis van inhoudelijke criteria samenhangt met de omvang van het werkgebied en de omvang van het takenpakket. Het nog op te stellen evaluatiekader kan de regio's ondersteunen bij het maken van een keuze hoe zij de ondergrens kunnen bereiken en voorkomt dat diensten die al wel robuust zijn onnodig moeten fuseren of moeten komen tot een andere indeling.

Waar verhoging van de ondergrens noodzakelijk is, omdat de dienst op dit moment nog niet voldoende robuust is, is de keuze om dit te doen door:

1. Het vergroten van het werkgebied (opschaling en fusering).
2. Het vergroten van het takenpakket middels plustaken. Meer taken betekent een grotere dienst in omvang. En zorgt voor een integrale benadering en meer speelruimte.

Visie en ambitie

Partijen werken samen aan het realiseren van een schonere, gezondere en veiligere leefomgeving voor alle burgers in Nederland.

Focus ligt bij goed uitvoeren van basis- en plustaken én bijdrage aan de grote transitieopgaven

Partijen willen een werkend VTH-stelsel waarmee iedereen uit de voeten kan. En professionals de kwaliteit kunnen leveren die nodig is om Nederland schoner, gezonder en veiliger te maken.

Waarbij het gaat om de hele VTH-keten en alle partijen die daarin een rol spelen.

Regionaal versterken van de uitvoeringspraktijk staat centraal

Bijlage 3 Kritische prestatie-indicatoren voor robuuste omgevingsdienst

Hieronder wordt een opsomming gegeven voor de kritische prestatie-indicatoren voor een robuuste omgevingsdienst, onderverdeeld naar de eerder benoemde criteria in relatie tot de vier perspectieven van een gezonde organisatie. De werkgroep heeft ervoor gekozen geen onderscheid te maken in “zachte” en “harde” criteria, maar te beoordelen of de kpi meetbaar is. Waar nodig zijn ze verder aangescherpt. Daarnaast is aangegeven welke aspecten onderwerp zijn van andere pijlers binnen het IBP VTH.

Effectiviteit

1. De dienst past bij de identiteit van het werkgebied (stedelijk, landelijk of industrieel) en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied.
2. De omgevingsdienst is in staat om voldoende te investeren in samenwerking met andere instanties en heeft daartoe een externe oriëntatie (bv. ketentoezicht).
3. De dienst heeft voldoende capaciteit en kwaliteit om te investeren in de optimale dienstverlening van bedrijven en bewoners (zeker gelet op de omgevingswet van belang).
4. De dienst is een gezaghebbende autoriteit in de regio op het gebied van VTH en herkenbaar als één entiteit (gelet op identiteit, aansturing, aanspreekbaarheid e.d.) (netwerkdiensten zijn daarom niet toegestaan).
5. De dienst is in staat te sturen en zich optimaal te verantwoorden op behaalde milieuresultaten met oog voor kosteneffectiviteit; moet zich ontwikkelen naar een outcome gerichte organisatie (van belang voor het bestaansrecht van de organisatie (milieurelevantie)). Er is een duidelijke relatie werkveld, mensen en geld.
6. Voldoen aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor de overgedragen taken (*wordt verder uitgewerkt in werkgroep kwaliteit, die ook kijkt naar de kwaliteit van het hele VTH-stelsel; link met verordening kwaliteit*).
7. Minimaal aantal gekwalificeerd fte voor TH, VV, juridische ondersteuning, BOA en specialismen (zowel inhoudelijk als ondersteunend (zoals informatieanalist)). Dit heeft een relatie met de kwaliteitscriteria, maar het aspect hier gaat meer in op de robuustheid. Er dient sprake te zijn van een volwaardig functiegebouw. Advies is om functiebeschrijvings- en waarderingssysteem HR 21 toe te passen.

Efficiency

8. De omgevingsdienst is in staat een frontoffice (nader uit te werken) voor bedrijven en bewoners in te richten en te bemensen (pijler 3) (dit kan vanwege één -loket gedachte en ontbreken van kennis die niet meer bij de opdrachtgevers kan worden georganiseerd). Dit kan gelet op de omgevingswet anders worden.
9. Efficiënt ingerichte bedrijfsprocessen (pijler 3).

Wendbaarheid

10. De dienst kan veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvormen).
11. De dienst is in staat proactief te acteren op toekomstige beleidsontwikkelingen en transitieopgaven.

Ontwikkelvermogen

12. De dienst beschikt over innovatiekracht (bijvoorbeeld voor vernieuwingen in het toezicht door de inzet met drones) en heeft daartoe voldoende capaciteit en middelen (koppeling met innovatiebudget).
13. Minimale capaciteit, kwaliteit en middelen voor kennisontwikkeling (pijler 1 en 4)

Combinatie

14. Minimaal aantal inrichtingen (milieubelastende activiteiten (mba) in Ow). Uiteraard zegt het aantal inrichtingen iets over de omvang van het takenpakket en dus iets over de mate van robuustheid. Bovendien kan het een zeer meetbaar aspect zijn. De werkgroep heeft geconcludeerd dat dit niet kan worden gevalideerd vanwege een gebrekkig inrichtingenbestand, de overgang naar mba en de afhankelijkheid van geografische situatie.
15. De dienst is in staat (milieu)problemen effectiever en sneller aan te pakken door op basis van (analyses van) actuele en betrouwbare gegevens doelen te stellen, activiteiten te prioriteren en risico's in te schatten. Er wordt door de dienst gewerkt met een regionaal meerjarig uitvoeringsprogramma (zie ook pijler 5). Hierin wordt het minimale uitvoeringsniveau geborgd (adequate uitvoering). De dienst is in staat (lees: heeft voldoende kennis en capaciteit) een bijdrage te leveren aan de beleidscyclus, de BIG 8 (is al wettelijke verplichting op grond van Bor).
16. Voldoende middelen voor ontwikkeling en specialisatie medewerkers (pijler 4).
17. Balans tussen inhuur en vaste formatie, gelet op het behouden van de benodigde kennis (goed werkgeverschap).
18. De omgevingsdienst beschikt over voldoende capaciteit en kwaliteit om proactief in te spelen op (nieuwe) ontwikkelingen en voor preventie van milieuschade (toekomstgerichtheid en ontwikkelkracht).
19. Minimale capaciteit, kwaliteit en middelen om data en informatievoorziening op orde te hebben (pijler 1 en 3).

Bijlage 4 Minimaal adequaat niveau

Onderstaande inhoudelijke uitwerkingen kunnen worden gebruikt voor het maken van het regionale uitvoeringsprogramma (basistaken en milieugerelateerde plustaken) en de financiële doorrekeningen voor de begroting.

Voor de capaciteit is de minimale norm aangegeven (uitmondend in de minimale norm van 114 fte die correspondeert met € 15 miljoen (incl. overhead).

Taken	Uitwerking minimaal adequaat uitvoeringsniveau
Milieu vergunningverlening Minimaal 16 fte (inclusief natuur en juristen)	Voor het adequaat uitvoeringsniveau voor milieuvergunningverlening: <ol style="list-style-type: none"> 1) Efficiënte uitvoering waarbij wordt gekeken naar wet- en regelgeving en best toepasbare technieken. 2) Monitoren of en welke effecten de komst van de omgevingswet heeft op de uitvoering van het werk en de daarbij behorende tijdsinzet. 3) Structureel in te zetten op het actueel houden van vergunningen.
Milieumeldingen (onderdeel van formatie vv)	Voor adequate uitvoeringsniveau voor meldingen milieu: <ol style="list-style-type: none"> 1) Investeren aan de voorkant onder meer door betere afstemming met de toezichthouders om achteraf bij toezicht en handhaving tijd te besparen 2) De prioritering van de aanpak en de accenten bij de meldingen verder te verbeteren aan de hand van typen meldingen, inhoudelijke aspecten en ervaringen met naleefgedrag. 3) Een minimale capaciteitsinzet bepalen.
Milieutoezicht Minimaal 54 fte (inclusief bouw provinciale taken, energiebesparing en duurzaamheid, ketenhandhaving, natuur en juristen)	Voor het adequaat uitvoeringsniveau voor milieutoezicht: <ol style="list-style-type: none"> 1) Vaststellen minimale frequenties bij de verschillende risicoklassen. 2) Te gaan werken met een risicomodel met als doel het rendement van het werk en daarmee het naleefgedrag te verhogen. 3) Een minimale capaciteitsinzet bepalen. 4) Monitoren van de kengetallen. 5) Adequate inzet op ketenhandhaving en samenwerking (boven)regionale handhavingsprojecten.
Strafrechtelijke handhaving/ BOA Minimaal 4 fte	Voor het adequaat uitvoeringsniveau voor de strafrechtelijke BOA capaciteit monitoren van de beschikbare capaciteit en afspraken maken over een minimale capaciteitsinzet.
Bouwen vergunningverlening Minimaal 4 fte voor provinciale taken	Voor het adequaat uitvoeringsniveau voor taak vergunningverlening Bouwen: <ol style="list-style-type: none"> 1) De consequenties van de WKB voor de vergunningverlening Bouw per deelnemer uit te werken. 2) Inzet op een betereserviceverlening voor de aanvrager. 3) Inzet op het verminderen van regeldruk (afschaffen regels) door o.a. gebruik te maken van een eenvoudiger toetsingskader.

<p>Bouwen toezicht Minimaal 4 fte voor provinciale taken</p>	<p>Voor het adequaat uitvoeringsniveau voor de taak toezicht Bouwen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Om de klasse II en III te blijven uitvoeren op het huidige niveau met de daarbij geldende normen 2) Om te accepteren dat er verschillen gaan ontstaan tussen het toezicht op klasse I (door de private markt) en de klasse II en III 3) Om het aantal toezicht uren per deelnemer te herijken aan de WKB voor zover dat al kan. 4) Een keuze te maken of er ook risicogericht toezicht moet worden ingezet voor bestaande bouw.
<p>Juridische handhaving Minimaal 4 fte</p>	<p>Voor het adequaat uitvoeringsniveau voor de taak juridische handhaving:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Om als deelnemers en dienst samen te bepalen hoe met de maatschappelijke ontwikkelingen om te blijven gaan. 2) Goed te blijven monitoren hoe de aantallen handhavingzaken en de stijgende handavingsverzoeken zich blijven ontwikkelen, evenals de stijging van de gemiddelde tijdsbesteding per zaak.
<p>Bodem toezicht Minimaal 4 fte</p>	<p>Voor het adequaat uitvoeringsniveau voor de taak meldingen bodem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Om een expliciete ambitiebepaling te maken ten aanzien van deze taak 2) Deze ambitiebepaling door te vertalen naar de inzet van fte
<p>Asbest toezicht Minimaal 4 fte</p>	<p>Voor het adequaat uitvoeringsniveau voor de taak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Om een expliciete ambitiebepaling te maken ten aanzien van deze taak 2) Deze ambitiebepaling door te vertalen naar de inzet van fte
<p>Specialistische taken Minimaal 20 fte (bouw provinciale taken, bodem, geluid, EV, afvalwater, CE en ZZS)</p>	<p>Voor het adequaat uitvoeringsniveau voor de specialistische taken, wordt minimale capaciteit aangehouden (evenredige verdeling fte afhankelijk van maatschappelijke opgave c.q. uitvoeringsprogramma).</p>

Bijlage 5 VTH-kwaliteitscriteria

Krachtens artikel 5.4 van de Wabo en artikel 18.23, tweede lid, van de Omgevingswet moet een omgevingsdienst voldoen aan de kwaliteitscriteria die gemeenten en provincies ieder voor zich vaststellen. Er is sprake van een meer algemeen wettelijk kader, waarbij het vertrouwen centraal staat dat de kwaliteit van de uitvoering en handhaving vanuit de eigen uitvoeringsverantwoordelijkheid goed wordt geborgd.

Dit staat in artikel 18.23 Ow (kwaliteit basistakenpakket omgevingsdiensten):

1. Om een goede kwaliteit van de uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak door de omgevingsdiensten te waarborgen:
 - a. stelt de gemeenteraad regels over de uitoefening van deze taken of de daarmee samenhangende werkzaamheden, bedoeld in artikel 18.22, eerste lid, die in opdracht van het college van burgemeester en wethouders worden uitgevoerd,
 - b. stellen provinciale staten regels over de uitoefening van deze taken of de daarmee samenhangende werkzaamheden, bedoeld in artikel 18.22, eerste lid, die in opdracht van gedeputeerde staten worden uitgevoerd.
2. Per omgevingsdienst en voor de op grond van artikel 18.22, tweede lid, aangewezen omgevingsdiensten worden uniforme regels vastgesteld.

NB. Er staat nergens dat ze hier ook aan moeten voldoen (maar misschien is dit ook niet nodig).

Daarbij is bepaald dat alle deelnemende bestuursorganen aan één omgevingsdienst dezelfde kwaliteitscriteria vaststellen. Er is wel sprake van regionale uniformiteit, maar geen specifieke inhoud of ondergrens voor de kritische massa van deze criteria. De regels kunnen betrekking hebben op de kwaliteit van uitvoering en handhaving als zodanig (zogenoemde outcome-criteria), maar ook op de vervulling van bepaalde randvoorwaarden om voldoende kwaliteit te behalen, zoals de aanwezigheid van voldoende specifieke deskundigheid voor de uitvoering van een bepaalde taak (input-criteria).⁷

Het rapport KokxDeVoogd (2021) opteert voor drie opties van de vastlegging van benodigde kritische massa van de omgevingsdiensten.

- Het AB van de omgevingsdienst neemt het besluit tot vaststelling per gemeente en provincie
 - o Beschikking van het AB aan individueel bevoegd gezag
 - o Grondslag kwaliteitsverordening
 - o Verplichting via wijziging 18.23, eerste lid, van de Ow.
- Het AB van de omgevingsdienst neemt het besluit tot vaststelling voor de regio als geheel
 - o Kwaliteitsverordening op regionaal niveau
 - o Artikel 54 Wgr; dit wil zeggen dat de deelnemende gemeenten en provincies hun huidige verordenende bevoegdheid met betrekking tot de kritische massa van de omgevingsdienst overdragen (dus delegeren) aan het bestuur van die omgevingsdienst
 - o Aanpassing 18.23, eerste lid, Ow en laten vervallen van artikel 18.23, tweede lid, Ow.
 - o artikel 2 Fwv en 108 Gemeentewet voortvloeit dat dekking door het Rijk moet worden geboden voor de verzwaren van de medebewindstaak.

⁷ Kamerstukken II 2014/15, 33872, 8, p. 9

- Landelijke criteria gelden, met daarbij de wettelijke opdracht aan de omgevingsdiensten om deze toe te passen bij het bepalen van de voor de uitvoering van uitvoeringsprogramma benodigde bezetting.
 - o Aanpassing artikel 18.23 van de Ow.
 - o De verordenende bevoegdheid van gemeenten en provincies vervalt en wordt vervangen door een regel over de rechtstreekse werking van de criteria voor de kritische massa. Artikel 18.23 Omgevingswet moet bij deze optie 3 tevens regelen dat de criteria bedoeld zijn voor het algemeen bestuur van de omgevingsdienst en dat dit bestuur – zijnde de normadressaat van de landelijke criteria – moet zorgen voor de naleving ervan
 - o Vastelling bij ministeriële regeling of bij Amvb

Bijlage 6 Toetsingskader

Alle omgevingsdiensten moeten aan de 6 genormeerde kpi's voldoen. Deze normen geven de ondergrens aan. Het staat partijen in het belang van de bescherming van de leefomgeving uiteraard vrij om daarbovenop extra te investeren. Alle criteria en kpi's voor robuustheid dienen in samenhang te worden toegepast. Een omgevingsdienst kan dan volledig robuust zijn, of op een of meer onderdelen versterking behoeven. Een inhoudelijk toetsingskader (ook in samenhang met de visitaties) biedt houvast voor de verdere doorontwikkeling van de omgevingsdiensten en daarmee versterking van het VTH-stelsel. Na de vaststelling of aan de 6 vastgestelde kpi's wordt voldaan, is het aan het regionaal bestuur om te bepalen wat gelet op het voldoen aan randvoorwaarden, criteria en kpi's nodig is om de omgevingsdienst robuust te laten zijn. Dit dient te worden vastgelegd in een door het bestuur vastgesteld plan van aanpak c.q. verbeterplan. Deze manier van toetsen biedt ruimte om ook te kijken naar het stelsel van omgevingsdiensten in het geheel.

Randvoorwaarden

- 1) Wordt aan alle randvoorwaarden voldaan zoals opgenomen in de door het BO IBP VTH vastgestelde notitie? Zo nee, neem in pva op wat daarvoor moet gebeuren.

	Ja	Nee
Alle gemeenten en provincies nemen deel aan de omgevingsdienst en hebben alle basistaken volledig overgedragen		
De governance is ingericht, er is sprake van goed opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap, onafhankelijkheid en gezag het accounthouderschap is ingevuld, de directeur heeft een stevige positie en mandaat (als aan 1 van deze onderdelen niet wordt voldaan dan nee invullen) (heeft samenhang met pijler 5)		
Voor de minimale omvang telt uitsluitend de omzet van de basis- en milieugerelateerde taken. Er is een duidelijk onderscheid tussen deze taken en de niet milieugerelateerde plustaken		
Er wordt zelfstandig voldaan aan de minimale normen voor robuustheid		
Zijn er specifieke kennisgebieden of taken die door een andere dienst worden uitgevoerd? Zo ja, specificatie in pva met daarbij de gemaakte afspraken over o.a. verantwoording		
Bij de toetsing wordt rekening gehouden met de robuustheid in de toekomst (meerjarig perspectief, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen structurele en incidentele middelen)		

Innovatie

De omgevingsdienst moet in staat zijn tijdig en adequaat producten en diensten te ontwikkelen met het oog op toekomstige opgaven. Er dient daartoe voldoende aandacht, capaciteit en budget te zijn voor innovatie. Onder innovatie wordt verstaan: een sterk vernieuwd product (bv. wijze van monitoring), dienst (bv. digitaal inzien van vergunningen), proces (bv. vergunningverlening of digitaal opsporen) of manier van werken (bv. toezicht met behulp van drones). Innovatie mag niet ten laste komen van het primaire proces. Op enig moment worden de ontwikkelde innovaties onderdeel van het primair proces. Uit de (meerjarige) innovatiekalender moet blijken hoe innovatie binnen de organisatie is geagendeerd en georganiseerd.

- 2) Is er een (meerjarige) innovatieagenda?
 - a) Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In pva aanpak opnemen hoe deze innovatieagenda er gaat komen.

- b) Zo ja, is er vrij besteedbaar budget voor innovatie?
- i. Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In pva aanpak opnemen hoe dit vrij besteedbare budget er gaat komen.
 - ii. Zo ja, voldoet dit aan het percentage van de begroting van het primaire proces? Zo nee in pva opnemen hoe dat er gaat komen.

Sturing

- 3) Wordt er informatiegestuurd gewerkt en kan de dienst relatie leggen tussen werk, mensen en geld?
- a. Zo ja, waar blijkt dat uit en wat is het percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence?
 - b. Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In pva aanpak opnemen hoe dit er gaat komen.
- 4) Voldoet het opleidingsbudget aan de gestelde norm?
- a. Zo ja, wat is het percentage?
 - b. Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In pva aanpak opnemen hoe deze er gaat komen.

Kwaliteitscriteria

- 5) Wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria (voor alle taken)?
- a. Zo ja beschrijf waar dat uit blijkt.
 - b. Zo nee, wat is daarvoor nodig (opnemen in pva)?

Congruentie en samenhang werkgebied

- 6) Is het werkgebied congruent met het karakter van het werkgebied en de maatschappelijke opgaven?
- a. Zo ja, waar blijkt dat uit?
 - b. Zo nee, welke mogelijkheden zijn er om die congruentie te bereiken (opnemen in pva)?

Omvang

- 7) Hoe groot is de omvang van het regionaal werkprogramma (VTH-uren) (inclusief ketentoezicht), uitgesplitst naar basistaken en milieugerelateerde plustaken en overige plustaken (inclusief overhead)?
- 8) Voldoet de omvang van de omzet voor basis- en milieugerelateerde plustaken (inclusief overhead) aan de vastgestelde geïndexeerde norm van € 16,5 miljoen?
- a. Zo ja, wat is de capaciteitsverdeling over de verschillende benodigde functies en is minimaal 80% van de medewerkers in vaste dienst?

- b. Zo nee, zijn er mogelijkheden om aan die omzet te komen door de uitbreiding met milieugerelateerde plustaken door de huidige deelnemers, waarbij de uitgebreide taken voldoen aan de kwaliteitscriteria? Of zijn er mogelijkheden om de capaciteit voor basis- en milieugerelateerde taken op te plussen? Beschrijf dit in het pva. Geef daarbij ook aan welke stappen er worden gezet om 80% van de medewerkers in vaste dienst te krijgen.

Continuïteit

- 9) Zijn er i.v.m. het efficiënter kunnen werken (o.a. door robuustere overhead) mogelijkheden voor de uitbreiding met niet-milieugerelateerde plustaken, waarbij de uitgebreide taken voldoen aan de kwaliteitscriteria?
- 10) Welke afspraken zijn gemaakt in de gemeenschappelijke regeling over het terugnemen van (milieugerelateerde)plustaken?
- 11) Zijn deze afspraken toereikend om ook bij terugname robuust te kunnen blijven?
 - a. Zo ja, waar blijkt dat uit?
 - b. Zo nee, wat moet er worden geregeld om ook bij terugname robuust te kunnen blijven (opnemen in pva)?
- 12) Is er afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers?
 - a. Zo ja, waar blijkt dat uit?
 - b. Zo nee, wat is daarvoor nodig (opnemen in pva)?
- 13) Als robuustheid niet te bereiken is met uitbreiding van taken of oplussen van capaciteit, welke mogelijkheden voor fusies zijn er gelet op het voldoen aan de omzetnorm voor basis- en milieugerelateerde plustaken en de vereiste congruentie met het werkgebied? Uitleggen in pva wat de af/overwegingen in dit kader zijn geweest m.n. m.b.t. de congruentie.
- 14) Zijn daar al (oriënterende) gesprekken over gevoerd? Graag uitkomsten opnemen in het pva.
- 15) Wordt met de beoogde fusie voldaan aan alle randvoorwaarden en genormeerde kpi's voor robuustheid?
 - a. Zo ja, vul een gecombineerd toetsingskader in.
 - b. Zo nee, beschrijf welke andere mogelijkheden er zijn om aan de robuustheidscriteria te kunnen voldoen.

Bijlage 6 Aangevuld toetsingskader

Inleiding

Alle omgevingsdiensten moeten aan de zes genormeerde kpi's voldoen. Deze normen geven de ondergrens aan. Het staat partijen in het belang van de bescherming van de leefomgeving uiteraard vrij om daarbovenop extra te investeren. Alle criteria en kpi's voor robuustheid dienen in samenhang te worden toegepast. Een omgevingsdienst kan dan volledig robuust zijn, of op een of meer onderdelen versterking behoeven. Een inhoudelijk toetsingskader (ook in samenhang met de visitaties) biedt houvast voor de verdere doorontwikkeling van de omgevingsdiensten en daarmee versterking van het VTH-stelsel. Na de vaststelling of aan de zes vastgestelde kpi's wordt voldaan, is het aan het regionaal bestuur om te bepalen wat gelet op het voldoen aan randvoorwaarden, criteria en kpi's nodig is om de omgevingsdienst robuust te laten zijn. Dit dient te worden vastgelegd in een door het bestuur vastgesteld plan van aanpak c.q. verbeterplan. Deze manier van toetsen biedt ruimte om ook te kijken naar het stelsel van omgevingsdiensten in het geheel.

Randvoorwaarden

- 1) Wordt aan alle randvoorwaarden voldaan zoals opgenomen in de door het BO IBP VTH vastgestelde notitie? Zo nee, neem in plan van aanpak op wat daarvoor moet gebeuren.

	Ja	Nee
Alle gemeenten en provincies nemen deel aan de omgevingsdienst en hebben alle basistaken volledig overgedragen.	Ja, vanaf 1-1-2024 hebben alle deelnemers hun basistakenpakket (hierna: btp) ingebracht. Met gemeenten zijn afspraken gemaakt om wijzigingen die voortkomen uit de Omgevingswet toe te voegen.	
De governance is ingericht, er is sprake van goed opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap, onafhankelijkheid en gezag het accounthouderschap is ingevuld, de directeur heeft een stevige positie en mandaat (als aan 1 van deze onderdelen niet wordt voldaan dan nee invullen) (heeft samenhang met pijler 5).	Ja, door het vastleggen van een bestuurlijk vastgesteld uitvoeringsprogramma, waar twee keer per jaar over gerapporteerd wordt en waarover een jaarverslag wordt opgesteld, is opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap geborgd. De directeur van Omgevingsdienst	

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

	IJmond (hierna: ODIJ) heeft een mandaat zoals beoogd in de meest uitgebreide vorm van mandaat beschreven in pijler 5 van het IBP.	
Voor de minimale omvang telt uitsluitend de omzet van de basis- en milieugerelateerde taken. Er is een duidelijk onderscheid tussen deze taken en de niet milieugerelateerde plustaken.		Nee, ODIJ is van oorsprong een beleidsrijke dienst. Dit is al zo sinds ODIJ in 1999 is opgericht. Er is hierin geen onderscheid aangebracht tussen btp en plustaken.
Er wordt zelfstandig voldaan aan de minimale normen voor robuustheid.		<p>Nee, er wordt niet voldaan aan het omzetcriterium van 16,5 miljoen euro voor BTP en plustaken milieu.</p> <p>Alle deelnemers hebben alle taken (beleidsrijk) ingebracht.</p> <p>ODIJ heeft in haar uitvoering altijd de focus gehad op een zo efficiënt mogelijke bedrijfsvoering wat resulteert in een lage kostprijs.</p> <p>In haar baten is geen dekking opgenomen voor huisvestingslasten. Daarnaast is er in vergelijking met andere OD's een lagere dekking opgenomen voor ICT lasten doordat er hoofdzakelijk gebruik wordt</p>

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

		gemaakt van Open Source software, waarin ODIJ op landelijk niveau aanjager van de ontwikkeling is.
Zijn er specifieke kennisgebieden of taken die door een andere dienst worden uitgevoerd? Zo ja, specificatie in plan van aanpak met daarbij de gemaakte afspraken over o.a. verantwoording.		Nee
Bij de toetsing wordt rekening gehouden met de robuustheid in de toekomst (meerjarig perspectief, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen structurele en incidentele middelen).	Ja, hiermee wordt rekening gehouden in het op te stellen plan van aanpak. Dit plan wordt door ons als bestuur vastgesteld.	

Innovatie

De omgevingsdienst moet in staat zijn tijdig en adequaat producten en diensten te ontwikkelen met het oog op toekomstige opgaven. Er dient daartoe voldoende aandacht, capaciteit en budget te zijn voor innovatie. Onder innovatie wordt verstaan: een sterk vernieuwd product (bv. wijze van monitoring), dienst (bv. digitaal inzien van vergunningen), proces (bv. vergunningverlening of digitaal opsporen) of manier van werken (bv. toezicht met behulp van drones). Innovatie mag niet ten laste komen van het primaire proces. Op enig moment worden de ontwikkelde innovaties onderdeel van het primair proces. Uit de (meerjarige) innovatiekalender moet blijken hoe innovatie binnen de organisatie is geagendeerd en georganiseerd.

2) Is er een (meerjarige) innovatieagenda?

a) Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In plan van aanpak opnemen hoe deze innovatieagenda er gaat komen.

Het bedrijfsplan 2021-2024 is opgesteld voordat het IBP in werking is getreden. Dit bedrijfsplan wordt geactualiseerd en voorzien van een innovatie-agenda.

b) Zo ja, is er vrij besteedbaar budget voor innovatie?

i. Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In plan van aanpak opnemen hoe dit vrij besteedbare budget er gaat komen.

ODIJ is een voorloper op het gebied van innovatie. Zij was bijvoorbeeld de eerste OD die met haar drones vliegt onder de nieuwste Europese vergunning. ODIJ heeft echter ook altijd aandacht en oog voor de financiële positie van haar deelnemers. ODIJ heeft in het verleden haar innovatie via (Europese) subsidies kunnen financieren.

Vanuit subsidies zijn er uitvoeringseisen. ODIJ is altijd in staat geweest innovatie aan deze uitvoeringseisen te koppelen en deze te borgen door middel van externe audits.

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

1% van de begroting (B2024) is een innovatiebudget van ca. € 140.000. Dit bedrag is niet opgenomen als vrij besteedbaar bedrag in haar begroting.

- ii. Zo ja, voldoet dit aan het percentage van minimaal 1% van de begroting? Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In plan van aanpak opnemen hoe dat er gaat komen.

Sturing

De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld.

De omgevingsdienst heeft een opleidingsprogramma met daarin opgenomen het reguliere onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden én de benodigde investeringen in opleiding en training t.b.v. nieuwe kennis, kunde en vaardigheden.

- 3) *Het opleidingsbudget voor het onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden is tenminste 3% van de loonsom. De begroting dekt de benodigde middelen voor de uitvoering van het opleidingsprogramma (De gehanteerde definities voor de opleidingsuitgaven en het loonkostenbudget zijn conform het A&O fonds gemeenten).*

- a. *Zo ja, wat is het percentage?*
- b. *ODIJ heeft, mede ingegeven door de krapte van de arbeidsmarkt, opleiding hoog in het vaandel staan. Zij heeft in haar begroting 2024 het opleidingsbudget bijgesteld naar 2,5% van de loonsom. Daarnaast stelt zij een deel van haar inhuurbudget beschikbaar voor werkend leren en faciliteert zij een eigen interne opleiding tot toezichthouder milieu. Het budget voor (externe) opleidingen, het beschikbaar stellen van de interne opleiding en 'training on the job' trajecten is ruim 3%.*
- c. *Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi.* *In plan van aanpak opnemen hoe deze er gaat komen.*

De omgevingsdienst beschikt over een business-intelligence (BI) strategie. Die beschrijft o.a. hoe de organisatie gegevens verzamelt, analyseert en benut om beslissingen te nemen en welke ambities men heeft met het beoogde resultaat en hoe dat te realiseren. Het advies is dat de omgevingsdienst drie fte in dienst heeft die werkzaam zijn op het gebied van BI.

- 4) *Beschikt de omgevingsdienst over een business-intelligence strategie?*

- a. *Zo ja, waar blijkt dat uit? Hoeveel fte is beschikbaar voor deze werkzaamheden?*
- b. *Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi.* *In plan van aanpak opnemen hoe deze strategie er gaat komen.*

ODIJ werkt op basis van risicogericht toezicht (informatiegestuurd en datagedreven). Hiervoor is in 2022 begonnen met het inrichten van BI en dashboards. Dit betekende voor ODIJ ook een verdere doorontwikkeling van de uniformiteit van haar data.

In de actualisatie van haar bedrijfsplan neemt zij de BI strategie op. In 2023 is er een data-analist die meer dan 75% van haar capaciteit inzet op BI.

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

Bij ODIJ is data -analyse een taakaccent. In de actualisatie van het bedrijfsplan krijgt BI en data-analyse een prominenter rol.

Kwaliteitscriteria

- 5) Wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria (voor alle taken)?
 - a. Zo ja beschrijf waar dat uit blijkt.

Jaarlijks monitort zij de stand van zaken met betrekking tot de kwaliteitscriteria. Tijdens dit monitoren wordt o.a. aangegeven of aan het criterium wordt voldaan, of er aan wordt gewerkt, of het niet van toepassing is of dat het wordt uitbesteed. Ook wordt er in kaart gebracht welke medewerker in welke mate bijdraagt aan het betreffende criterium.

We concluderen dat ODIJ voldoet, op drie criteria na die op dit moment in ontwikkeling zijn, aan de set kwaliteitscriteria die op dit moment vigerend is: kwaliteitscriteria 2.3 (2022) voor vergunningverlening, toezicht en handhaving krachtens de Omgevingswet.

Daarbij opmerkend dat onderstaande criteria op ODIJ niet van toepassing zijn:

- Criterium 5 m.b.t. Seveso inrichtingen
Toezicht en handhaving milieu - klasse III Seveso-inrichtingen
De activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Omgevingswet die bij het bevoegd gezag thuishoren. Het is aan het bevoegd gezag om de portefeuille aan milieubelastende activiteiten te beoordelen (probleemanalyse) en te bepalen welke milieubelastende activiteiten vallen onder klasse I, klasse II eenvoudig, klasse II complex en klasse III.
- Criterium 7
Toezicht en handhaving groene wetgeving
De activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de toezicht en handhaving.
- Criterium 23
Groen en ecologie (Vergunningverlening natuur)
- Criterium 26
Kostenverhaal gebiedsontwikkeling en planeconomie
De activiteiten kunnen uitbesteed worden aan een marktpartij.
- Criterium 27
Cultuurhistorie
De activiteiten 1 t/m 5 moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. De overige activiteiten kunnen uitbesteed worden aan een marktpartij.

Ook zijn er een aantal criteria die ODIJ, overeenkomstig hetgeen daarover beschreven wordt in het betreffende criterium, uitbesteedt. Dit geldt voor:

- Criterium 14
Brandveiligheid en dan specifiek voor:
8. Adviseren bij complexe vergunningen, meldingen en gegevens/bescheiden (verstrekt ivm informatieplicht bij start activiteit) bouw en milieu. 9. Uitvoeren van complexe inspecties brandpreventie. 10. Beoordelen van complexe gelijkwaardigheden. 11. Adviseren en laten informeren bij een complex afwijkingsbesluit (o.a. t.a.v. bereikbaarheid, bluswatervoorzieningen, brandweezorg, opkomsttijden etc.).
- Criterium 15
Constructieve veiligheid

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

De activiteiten 1 t/m 6 kunnen uitbesteed worden aan een marktpartij mits de uitbestedende overheidsorganisatie beschikt over het deskundigheidsgebied.

- Criterium 19

Bodem, bouwstoffen en water en dan specifiek voor:

4. Adviseren in het kader van een complex 'afwijkingsbesluit'; beoordelen geo-hydrologische situatie in relatie tot beoogde functie, beoordelen effecten van beoogde functies op waterkwaliteit, waterkwantiteit en waterveiligheid.

- Criterium 20

Externe veiligheid en dan specifiek voor:

4. Toetsen ontvankelijkheid QRA en het beoordelen van het resultaat van een QRA.

5. Uitvoeren van risicoberekening in het kader van EV-regelgeving in het Ow-stelsel (Safeti-NL, RBM-II, LPG-rekentool, CAROLA), bepalen aandachtsgebieden en groepsrisico's.

6. Advisering ten aanzien van aandachtsgebieden en voorschriftengebieden.

Tot slot zijn er 3 criteria waar op dit moment de status 'wordt aan gewerkt' is toegekend. Het gaat daarbij om;

- Criterium 14

Brandveiligheid en dan specifiek voor:

1. Adviseren bij standaard / niet complexe vergunningen en gegevens/bescheiden (verstrekt ivm informatieplicht bij start activiteit) bouw en milieu. 2. Adviseren bij meldingen brandveilig gebruik. 3. Monitoren en analyseren van controlegegevens, ingekomen meldingen e.d. 4. Afhandelen van klachten. 5. Uitvoeren van standaard / niet complexe inspecties brandpreventie. 6. Beoordelen van eenvoudige gelijkwaardigheden. 7. Adviseren en laten informeren bij eenvoudige afwijkingsbesluiten (o.a. t.a.v. bereikbaarheid, bluswatervoorzieningen, brandweezorg, opkomsttijden etc.).

- Criterium 18

Afvalwater (indirecte lozingen)

Activiteiten kunnen uitbesteed worden mits overheid over het deskundigheidsgebied toezicht en handhaven milieu beschikt en minimaal één medewerker met de deskundigheid voor afvalwater.

- Criterium 20

Externe veiligheid en dan specifiek voor:

1. Vaststellen EV-situatie op basis van de EV-regelgeving in het Ow-stelsel en Basinet (relatie kunnen leggen tussen risicobronnen en ruimtelijke situatie en ontwikkelingen en vice versa).

2. Inbrengen aspecten externe veiligheid in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving en Ruimtelijke Ordening 3. Het bijhouden van de EV-situatie (risicokaart, Register Externe Veiligheidsrisico's (REV)).

b. Zo nee, wat is daarvoor nodig (opnemen in plan van aanpak)?

Opleiding, ervaring en frequentie van uitvoering.

De ODIJ is in juni 2023 gevisiteerd vanuit het Inter Bestuurlijk Programma. De kwaliteitscriteria waren onderdeel van deze visitatie. De aanbevelingen die hieruit naar voren komen verwerken wij in onze actualisatie van het bedrijfsplan en haar plan van aanpak. Ook maakt het overzicht van deze jaarlijkse monitoring onderdeel uit van het jaarverslag.

Congruentie en samenhang werkgebied

- 6) Is het werkgebied congruent met het karakter van het werkgebied en de maatschappelijke opgaven?

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

a. Zo ja, waar blijkt dat uit?

Ja, het complete werkgebied, zoals hieronder beschreven, is qua karakter en maatschappelijke opgaven congruent. De maatschappelijke opgaven bestaan uit grote thema's op het gebied van o.a. energietransitie, verdichting wonen, werken en recreëren, stikstofproblematiek, omgevingsveiligheid en luchtkwaliteit.

Het werkgebied van ODIJ bestaat uit drie regio's, te weten Zaanstreek-Waterland, Kennemerland en IJmond, die ze bedient op lokaal gevoel met een integrale gedachte. Elk van deze regio's heeft een 'eigenheid' met gemeenschappelijke kenmerken over de drie regio's heen: kleine/middelgrote gemeenten met een mix van landelijk gebied, bewoning, dorps/stadskernen waarin winkels en horeca gevestigd zijn en industrie.

Omdat de populatie van eigenaren van ODIJ bestaat uit kleine en middelgrote gemeenten past de dienstverlening in het hier en nu erg goed.

Door deze gebiedseigenheid heeft ODIJ alle expertise in huis om deze mix te bedienen op het gebied van technisch advies en qua uitvoering op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

De drie genoemde gebieden zijn congruent aan twee veiligheidsregio's:

Veiligheidsregio Zaanstreek- Waterland (VrZW) en Veiligheidsregio Kennemerland (VrK).

VrZW: in deze veiligheidsregio bedient ODIJ alle gemeenten, behalve gemeente Zaanstad die gekozen heeft voor aansluiting bij ODNZKG.

VrK: in deze veiligheidsregio bedient ODIJ alle gemeenten, behalve gemeente Haarlemmermeer die gekozen heeft voor aansluiting bij ODNZKG.

Door een eigen permanente basisopleiding blijven wij ook robuust. De ODIJ leidt zijn eigen mensen voor 80 procent zelf op. Hierdoor hebben wij geen last van extreem dure inhuur op taken die essentieel zijn voor de dienstverlening (continuïteit in dienstverlening) aan onze eigenaren.

b. Zo nee, welke mogelijkheden zijn er om die congruentie te bereiken (opnemen in plan van aanpak)?

Omvang

- 7) Hoe groot is de omvang van het regionaal werkprogramma (VTH-uren) (inclusief ketentoezicht), uitgesplitst naar basistaken en milieu gerelateerde plustaken en overige plustaken (inclusief overhead)?

Onderstaande tabel geeft de formatie weer die in de begroting van ODIJ voor 2024 is opgenomen:

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

Formatie	Realisatie	Begroting 2023	Gewijzigde begroting	Begroting
	2022	2023	2023	2024
GR-formatie	60,6	61,8	62,0	62,3
Formatie overeenkomsten en (subsidie)projecten	33,0	29,5	40,1	39,5
Overheadformatie	26,6	21,3	27,9	27,9
Formatie Regeling Generatiepact	1,8	1,4	1,4	2,1
Totaal formatie	122,0	114,0	131,4	131,8

De GR-formatie en overheadformatie (definitie BBV) is volledig toe te rekenen aan milieu gerelateerde taken. Van de formatie overeenkomsten en subsidies is 19FTE toe rekenen aan milieu. In haar begroting rekent ODIJ met een urennormering van 1340 uren voor haar contracten. De ODIJ kan de formatie niet uitsplitsen naar basistaken, milieu gerelateerde plustaken en overige plustaken. Zowel de contracten als de bijdragen in de GR zijn hier niet op ingericht.

Dit betekent dat ODIJ voor 110 x 1340 uur minimaal aan VTH inzet heeft begroot. 147.400 aan uren VTH uren beschikbaar heeft.

*Deze uren zijn exclusief de uren benodigd voor de uitbreiding van het btp. Deze waren ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet kwantificeerbaar.

* De uren zijn inclusief de impuls voor energiebesparing, deze voert de ODIJ in integraal toezicht uit.

- 8) Voldoet de omvang van de omzet voor basis- en milieu gerelateerde plustaken (inclusief overhead) aan de vastgestelde geïndexeerde norm van € 16,5 miljoen?
 - a. Zo ja, wat is de capaciteitsverdeling over de verschillende benodigde functies en is minimaal 80% van de medewerkers in vaste dienst?
 - b. Zo nee, zijn er mogelijkheden om aan die omzet te komen door de uitbreiding met milieu gerelateerde plustaken door de huidige deelnemers, waarbij de uitgebreide taken voldoen aan de kwaliteitscriteria? Of zijn er mogelijkheden om de capaciteit voor basis- en milieu gerelateerde taken op te plussen? Beschrijf dit in het plan van aanpak. Geef daarbij ook aan welke stappen er worden gezet om 80% van de medewerkers in vaste dienst te krijgen.

Het is geen doelstelling van ODIJ om een begroting van 16,5 miljoen na te streven. ODIJ heeft in haar kostenstructuur grote efficiency bereikt op haar ICT. Ook heeft zij nagenoeg geen huisvestingslasten.

Zowel voor de taakuitbreiding als gevolg van de Omgevingswet (uitbreiding btp) als uitbreiding van de plustaken is het bestuurlijk gesprek op draagvlak gestart. Hiernaast is ODIJ een dienst die de opdracht heeft om een (Omgevingswet)omgevingsdienst te zijn. Dit betekent voor de toekomst inbreng van meer BRIKS-taken (bouwen, reclame, inrit, kappen en slopen). De samenhang tussen VTH milieu en VTH bouwen wordt naar de toekomst toe belangrijker.

Daarnaast is ODIJ een partner in alle grote transitithema's waaronder energie en mobiliteit. Diverse programma's van deze transitie hebben een directe verbinding met regulering vanuit toezicht en handhaving.

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

Continuïteit

- 9) Zijn er i.v.m. het efficiënter kunnen werken (o.a. door robuustere overhead) mogelijkheden voor de uitbreiding met niet-milieu gerelateerde plustaken, waarbij de uitgebreide taken voldoen aan de kwaliteitscriteria?

ODIJ heeft de verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie belegd. Zij werkt in de vorm van zelforganisatie. Daardoor is de overheadformatie laag. ODIJ verwacht hiervoor in de toekomst wel een uitbreiding voor BI en WOO coördinatie. Daarnaast erkent zij dat met de komst van de Omgevingswet communicatie en ICT een groei perspectief hebben.

- 10) Welke afspraken zijn gemaakt in de gemeenschappelijke regeling over het terugnemen van (milieu gerelateerde) plustaken?

Het verminderen van taken is in de GR opgenomen als uittreden.

- 11) Zijn deze afspraken toereikend om ook bij terugname robuust te kunnen blijven?
- Zo ja, waar blijkt dat uit?
 - Zo nee, wat moet er worden geregeld om ook bij terugname robuust te kunnen blijven (opnemen in plan van aanpak)?

De omgevingsdienst brengt, conform de voorschriften uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), bij de begroting en de jaarrekening het weerstandsvermogen in beeld. Doel van het weerstandsvermogen is om afdoende algemene reserve te hebben voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers. Er vindt jaarlijks een actualisatie van de bepaling van het weerstandsvermogen plaats, op basis van een actuele risicobeoordeling. Daarbij wordt ook de mogelijke financiële impact van risico's geactualiseerd.

- 12) Heeft de omgevingsdienst een weerstandsratio van minimaal 0,8?

- Zo ja, wat is de ratio?

De ratio in de jaarrekening van 2022 is 1.

- Zo nee, is expliciet (in de GR of in beleidsregels) vastgelegd dat (bepaalde) risico's worden opgevangen door deelnemers?
- Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. Opnemen in plan van aanpak hoe aan weerstandsratio van minimaal 0,8 wordt voldaan danwel beschrijven hoe vastgelegd gaat worden dat risico's worden opgevangen door de deelnemers.

- 13) Als robuustheid niet te bereiken is met uitbreiding van taken of opplussen van capaciteit, welke mogelijkheden voor fusies zijn er gelet op het voldoen aan de omzetnorm voor basis- en milieu gerelateerde plustaken en de vereiste congruentie met het werkgebied? Uitleggen

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

in plan van aanpak wat de af/overwegingen in dit kader zijn geweest met name met betrekking tot de congruentie.

- 14) Zijn daar al (oriënterende) gesprekken over gevoerd? Graag uitkomsten opnemen in plan van aanpak.

- 15) Wordt met de beoogde fusie voldaan aan alle randvoorwaarden en genormeerde kpi's voor robuustheid?
 - a. Zo ja, vul een gecombineerd toetsingskader in.
 - b. Zo nee, beschrijf welke andere mogelijkheden er zijn om aan de robuustheidscriteria te kunnen voldoen.